

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

διὰ τοὺς

ΠΑΙΔΑΣ.

ΣΤΗΝ ΕΡΑΝΙΣΘΕΝΤΑ

ὑπὸ

Κωνσταντίνου Βαρδαλάγου.

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Περίοδος Τρίτη.

„Ἔως διδαχθεῖσι πολλοί, καὶ πληθυνθῆ
ἢ γνῶσις.“

Λατιν. Κεφ. 13. Στίχ. 4.

ΕΝ ΟΛΗΣΣΩ,

Ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ τοῦ τῶν Ἑλλήνων Ἐμπόρων Σχολείου,

1830.

ПЕЧАТАТЬ ПОЗВОЛЕНО:

съ тѣмъ, чтобы по напечатаніи, до выпуска изъ
Типографіи, представлены были въ Главный Цензур-
ный Комитетъ семь экземпляровъ сей книги, для
препровожденія куда слѣдуетъ, на основаніи законо-
въ. Одесса, Июня 19 дня 1829 года.

*Цензоръ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
Е. Персіяни.*

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

διὰ τοὺς

ΠΑΙΔΑΣ.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ.

ΜΑΘΗΜΑ Α΄.

Περὶ τῆς Σφαιρας τοῦ παντός.

Ὁ ἥλιος κυκλοφορεῖ ὀλόγυρα εἰς τὴν γῆν *) ἀπὸ τὴν δύσιν εἰς τὴν ἀνατολήν, εἰς διάστημα ὀλοκλήρου χρόνου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ σφαῖρα τοῦ παντός καθημέραν ὁμοῦ μὲ τὰ ἀστρα κυκλοφορεῖ ὀλόγυρα εἰς τὴν γῆν, ἀπὸ τὴν ἀνατολήν εἰς τὴν δύσιν, μεταφέρει ὁμοῦ καὶ τὸν ἥλιον, καὶ τὸν κάμνει νὰ περιγράφῃ καθημέραν παράλληλον τοῦ Ἰσημερινοῦ κύκλον, ὡς νὰ κινῆται καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἀνατολήν εἰς τὴν δύσιν, καὶ τοῦτο κάμνει τὸ ἡμε-

*) Κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ ἐδῶ ἐξηγοῦμεν μόνά ὅσα βλέπομεν.

ρονύκτιον παρομοίως καθώς, εάν ο Μύρμηξ, ή ή μυτία κινηται επάνω εις σώμα από την δύσιν εις την ανατολήν, και εγώ σπρωσω τὸ αὐτὸ σώμα από την ανατολήν εις την δύσιν. Ο΄θεν μᾶς φαίνεται, ὅτι καθήμερον ὁ ἥλιος μένει ὀπίσω, και τούτο μᾶς κάμνει νὰ συμπεραίνωμεν ὡς πρὸς τὴν ὄρασιν, ὅτι ή ιδιαιτέρα τοῦ ἡλίου κινήσις γίνεται από την δύσιν εις τὴν ανατολήν.

Εἰάν παρατηρήσωμεν κάμμίαν ἡμέραν τὴν ανατολήν τοῦ ἡλίου σιμά εις κανένα δένδρον ή βουνόν, θέλομεν ιδεῖ εις τὰς ἀκολουθούσας ἡμέρας ὅτι μακρύνεται ὁ ἥλιος ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ δένδρον ή βουνόν, και οὕτως ἀκολουθεῖ νὰ μακρύνεται εις διάστημα ἕξ μηνῶν, ἔπειτα ἀρχίζει πάλιν νὰ ἐρχεται, και μετὰ ἕξ μῆνας φθάνει σιμά εις τὸ δένδρον, ή βουνόν· τούτο μᾶς κάμνει νὰ συμπεραίνωμεν, ὅτι ή ἐκλειπτικὴ εἶναι λοξὸς κύκλος.

Επειδὴ ἡμεῖς, οἱ κατοικοῦντες τὸ ἀρκτικὸν ἡμισφαίριον, ἔχομεν τὸν ἀρκτικὸν πόλον ὑψωμένον, ἀκολουθῶς πρέπει νὰ ἦναι χαμηλωμένος δι ἡμᾶς ὁ ἀνταρκτικὸς ὑποκάτω εις τὸν ὀρίζοντα πρὸς μεσημβρίαν. Λοιπὸν οἱ παράλληλοι, ἐπειδὴ δὲν εἶναι μέγιστοι κύκλοι, κόπτονται εις ἀνίσσα μέρη ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα, και κλίνουσι πλαγίως πρὸς αὐτὸν, και αὐτοί, και ὁ Ἰσημερινός. Ο΄θεν οἱ ἐκεῖθεν ἀπὸ τὸν Ἰσημερινὸν παράλληλοι πρὸς μεσημβρίαν ἔχουν τὰ μικρότερα τόξα πρὸς ἡμᾶς επάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα, και τὰ μεγαλύτερα ὑποκάτω· τὸ ἐναντίον ἀκολουθεῖ ἀπὸ τὸν Ἰσημερινὸν και ἐδῶ, ἡγουν τὰ μεγαλύτερα τόξα εἶναι εις τὸ ἄνω ἡμισφαίριον, και τὰ μικρότερα εις τὸ κάτω.

Τὸ Ὄμματιον.

„Τὸ κίλωμα τοῦ ὀμματίου περιέχει τρία διαφανῆ ὑγρά ἐκ διαφοροῦ πυκνότητος, βαλμένα τὸ ἐν ἔμπροσθεν τοῦ ἄλλου μέσα εἰς λεπτοτάτους ὑμένας· τὸ ἓνα ὑγρὸν εἶναι ὑδατῶδες, τὸ ἄλλο κρυσταλλῶδες, καὶ τὸ τρίτον ὑελῶδες· ταῦτα περιέχονται εἰς διπλοῦν τύλιγμα λεγόμενον χοροειδῆς χιτῶν, καὶ εἶναι μαυροῦδερόν, καθὼς τὸ βλέπομεν εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀμματίου. Εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος εἶναι μία τρύπα, ἣτις λέγεται κόρη· ὀλόγυρά της εἶναι ἴνες, αἱ ὁποῖαι συμμαζονόμεναι, στενεύουσι τὴν κόρην, διὰ νὰ μὴν ἐμβῆ πολὺ φῶς, καὶ βλάβῃ τὸ ὀμματιον. Ἐμπροσθεν τῆς κόρης εἶναι βαλμένον τμήμα σφαίρας διαφανές, καὶ λέγεται Κερατοειδῆς χιτῶν.

Ἐρχόμεναι αἱ τοῦ φωτὸς ἀκτίνες, ἐμβαίνουσιν εἰς τὴν κόρην εἰς σχῆμα δεματίου. Ὅταν περνῶσιν ἀπὸ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα, θλῶνται, καὶ αἱ παράλληλοι ἀκτίνες ἐνόηονται εἰς τὰ ἄκρα των, ἀλλ' εὐθύς περνοῦν ἀπὸ τὸ ὑδατῶδες, καὶ χωρίζονται· διότι εἶναι ἀραιότερον τὸ ὑγρὸν τοῦτο ἀπὸ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα, ἀλλ' εἰς τὸ κρυσταλλῶδες διορθόνηται ὁ χωρισμὸς τῶν ἀκτίνων. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἡ ἐνώσις γίνεται πολλή, τὸ ὑελῶδες ὑγρὸν διορθώνει τὴν ἐνωσιν, καὶ οὕτω φθάνουσιν αἱ ἀκτίνες εἰς τὸν ἀμφιβληστροειδῆ χιτῶνα, καὶ ἐκεῖ προξενούσι τὸν τύπον καὶ ἐδῶ παρομοίως πρέπει νὰ θαυμάσωμεν τὴν σοφίαν τοῦ Δημιουργοῦ.

Ὁ Καταράκτης (τὸ κοινῶς λεγόμενον ἀσπράδι) εἶναι πάθος, καὶ γίνεται, ὅταν τὸ κρυσταλλῶδες ὑγρὸν πυκνωθῆ, καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ περά-

σωσιν αἱ ἀκτίνες. Οἱ μυώπες (κοντόφθαλμοι) ἔχουν τὸ κρυσταλλῶδες πολλὰ κυρτὸν, καὶ εὐθὺς, ὡς ἔμβουν αἱ ἀκτίνες εἰς τὸ ὀμμάτιον ἐνέονται, πρὶν φθάσουν εἰς τὸν ἀμφιβληστροειδῆ χιτῶνα· διὰ τοῦτο οἱ τοιοῦτοι φέρουν σιμὰ τὸ ἀντικείμενον, διὰ νὰ μὴ προφθάσουν νὰ ἐνωθῶσιν ὀγλήγορα αἱ ἀκτίνες. Οἱ γέροντες, καὶ πρεσβύωπες, τὸ ἐναντίον, ἔχουν πλατὺ τὸ κρυσταλλῶδες, ὅθεν αἱ ἀκτίνες ἐμβαίνουνσι χωρισμέναι, καὶ δὲν ἔχουν καιρὸν νὰ ἐνωθῶσι· διὰ τοῦτο οἱ τοιοῦτοι κρατοῦσι μακρὰν τὸ ἀντικείμενον, διὰ νὰ ἔχωσι καιρὸν αἱ ἀκτίνες νὰ ἐνόωνται.

Ἱστορία τῆς Ρωσσίας.

862 — Ἐθεμελιώθη ἡ μοναρχία τῆς Ρωσσίας ἀπὸ τὸν Ρούρικ, ἀρχηγὸν Σκανδιναῦον.

987 — Βασιλεία τοῦ Βλαδимиρου οὗτος ἐδέχθη τὴν Χριστιανικὴν πίστιν.

Οἱ διάδοχοί του εἶναι σχεδὸν ἀγνωστοὶ ἕως εἰς τὸ ἡμισυ τοῦ πέμπτου αἰῶνος.}

1330 — Ἰβάν Δανιηλοβίτς ὑποτάσσει ὅλους τοὺς μικροὺς ἡγεμόνας, οἱ ὅποιοι εἶχαν μερισθῆ τὴν Ρωσσίαν, καὶ τὴν ἔνωσεν εἰς μίαν βασιλείαν.

1490 — Βασίλειος Ἰβάνοβιτς ἐπονομάζεται Κζάρ, ἀπὸ τὸ Καῖσαρ, ἡγουν αὐτοκράτωρ.

1533 — Οἱ υἱὸς του Ἰβάν Βασιλοβίτς ἀποκτᾶ τὰ βασιλεία τοῦ Καζάν καὶ Ἀστραχάν, καὶ ἀρχίζει τὸν πολιτισμὸν τῆς Ρωσσίας· ἀλλ' αἱ ταραχαὶ, μὲ τὰς ὁποίας ἐταράττετο ὁ λαὸς εἰς τὸν καιρὸν τῶν διαδόχων του, τὸν ἐξέριψε πάλιν

εἰς τὴν προτέραν ἀμάθειαν. Ὁ Βασιλοβίτς ἐβασίλευσε πλειότερους ἀπὸ πενήντα χρόνους.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Ἀνάρασις τοῦ νεωτέρου Κύρου.

Ἐὰν ὁ Κύρος εἶχε μερικά προτερήματα, ἡ φιλοδοξία του ὅμως, ἢ πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀχαριστία του καὶ ἀποστασία τὸν καταδικάζουσιν. Ἐπιβουλεύσας τὸν ἀδελφόν, ἐσυγχωρήθη, καὶ πάλιν ἐπεχείρησεν ἀποστασίαν. Ἐστρατολόγησε λοιπὸν, καὶ ἐκάλεσεν Ἕλληνας μισθοφόρους, τῶν ὁποίων ἀρχιστρατήγος ἦτον ὁ Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος.

Τὴν ὥραν τῆς μάχης, ὁ Κλέαρχος ἐσυμβούλευσε τὸν Κύρον νὰ στέκεται εἰς ἀσφάλειαν ὀπίσω ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ὁ Φιλόδοξος νέος τὸν ἀπεκρίθη. Ἔφη, „Θέλεις λοιπὸν, εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, ὅποταν πασχίζω νὰ γείνω βασιλεὺς, νὰ φανῶ τῆς βασιλείας ἀνάξιος;“ Οἱ Ἕλληνες σκορπίζουσι τὸ πλῆθος τῶν Περσῶν, καὶ ὁ Κύρος κηρύττεται διὰ μίαν στιγμὴν βασιλεὺς· ἀλλ' ὅτε εἶδε τὸν ἀδελφόν, ἐφώναξε „τὸν βλέπω“ καὶ ὄρμα κατεπάνω του· πολεμοῦν μὲ μανίαν οἱ δύο ἀδελφοί, καὶ ὁ Κύρος φονεύεται, καὶ πάλιν οἱ Ἕλληνες νικῶσι τοὺς βαρβάρους.

Ὅταν ἔμαθαν τὸν θάνατον τοῦ Κύρου, ἀπεφάσισαν νὰ στραφῶσιν εἰς τὴν πατρίδα· ἀλλ' ὁ Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς, ἔστειλε καὶ τοὺς ἐζήτησε τὰ ὅπλα, καὶ αὐτοὶ ἀπεκρίθησαν, ὅτι ποτὲ οἱ νικηταὶ δὲν παραδίδουσι τὰ ὅπλα. Καὶ διὰ τί ζη-

τεῖ τὰ ὄπλα; εἶπαν οἱ Ἕλληνας. Ἐὰν τοὺς νομίζῃ νικημένους, ἵ διὰ τί δὲν ἔρχεται αὐτὸς νὰ τὰ πάρῃ; Ἄν τοὺς νομίζῃ φίλους, χωρὶς ὄπλα, δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν βοηθήσουν. Καὶ ἂν τοὺς νομίζῃ ἐχθρούς, ἕως ἡξέυρη, ὅτι οἱ ἐχθροὶ πρέπει νὰ κρατῶσιν ὄπλα.

Ἀρχισαν λοιπὸν νὰ γυρίζουν ὀπίσω, καὶ εἰς τὸν δρόμον ἔκαμαν συνθήκας μὲ τὸν Τισσαφέρην, ὥστε τὸ ἓνα στρατεύμα νὰ μὴν ἐνοχλήσῃ τὸ ἄλλο. Ἀλλ' ὁ ἀπίστος Τισσαφέρης, καλέσας τὸν Κλέαρχον, καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγούς καὶ λοχαγούς, τοὺς ἀπεκεφάλισεν. Ὑπερβολικὴ ἦτον ἡ λύπη εἰς τὸ στρατόπεδον· ἀλλ' ὁ Ξενοφῶν τοὺς ἐνθάρρυνε, καὶ ἀρχισαν πάλιν τὸν δρόμον των.

Εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἔδειξαν οἱ Ἕλληνας τὴν γενναιοψυχίαν των· διότι ἦσαν ἀναγκασμένοι νὰ φυλάττωνται ἀκατάπαυστα ἀπὸ τὰς ἐνέδρας τῶν ἐχθρῶν, ἢ νὰ τοὺς νικῶσι μὲ τὰ ἔπλα· νὰ διαβαίνωσι ποταμούς καὶ ὄρη, καὶ νὰ παλαίωσι μὲ τὴν πείναν καὶ δίψαν· τέλος, ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἑνὸς βουνοῦ ἰδόντες τὴν θάλασσαν, ἐφώναξαν μὲ φωνὴν χαρᾶς „Θάλασσα, Θάλασσα.“ Ἡ σταθερότης καὶ ἀφοβία των, τέλος πάντων, ἐπληρώθη· διότι ἔφθασαν εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, Ἑλληνικὴν ἀποικίαν· ἐπέρασαν ἔπειτα τὸ κατάστένον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ οἱ πλείοτεροι ἐμισθώθησαν εἰς ἓνα βασιλεῖα τῆς Θρακίης· ὁ δὲ Ξενοφῶν, καὶ οἱ στρατιῶταί του ἐνώθησαν μὲ τὸν Θίμβρωναν τὸν Λακεδαιμόνιον, ὅστις ἐπολεμοῦσε τὸν Τισσαφέρην καὶ τὸν Φαρνάβαζον.

Ναυμαχία τῆς Κνίδου.

Μάχη τῆς Κορωνείας.

Ναύαρχος τοῦ στόλου τῶν Λακεδαιμονίων ἦτον ὁ Πείσανδρος, τοῦ δὲ Περσικοῦ ὁ Φαρνάβαζος, καὶ Κόνων ὁ Ἀθηναῖος. Οἱ δύο οὗτοι στόλοι ἐνταμώθησαν εἰς τὴν Κνίδον τῆς Καρίας· εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ναυμαχίας ἐφάνη ὁ Πείσανδρος νικητὴς· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν ἐπαραίτησαν οἱ σύμμαχοι, ἀπέθανεν ἐνδόξως μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας· κατηφανίσθη λοιπὸν ὁ στόλος τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ ἡ καταστροφὴ αὕτη ἐπροξένησε μεγάλην βλάβην εἰς τὴν Λακεδαίμονα.

Ὅταν ἔλαβε τὴν εἶδησιν ὁ Ἀγσιλάος, ἐπρόβλεψε τὰ μέλλουτα κακά· ὅθεν ἔκαμ᾽ ἑυσίας, καὶ ἔστεφανώθη, ὡς γὰρ ἦσαν νικηταὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι· ἦτον τότε σιμὰ εἰς τὴν Κορωνεῖαν, ἐπολέμησαν οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος, καὶ ἱ Σπαρτιάται καὶ οἱ Ὀρχομένιοι ἀπὸ τὸ ἄλλο· οὗτοι ἐφάνησαν νικηταί.

Ἀφοῦ ἔγειναν κύριοι τῆς θαλάσσης ὁ Κόνων, καὶ ὁ Φαρνάβαζος, ἠφάνισαν τὰ παραθαλάσσια τῆς Λακωνίας· ὁ Κόνων ἔλαβε πολλὰ ἔξοδα ἀπὸ τὸν Φαρνάβαζον, διὰ γὰρ ἀνακαινίσθη τὰ τείχη τῶν Ἀθηνῶν· οἱ Θηβαῖοι ἐβοήθησαν καὶ αὐτοί· καὶ ὅταν ἦλθεν ὁ Κόνων εἰς τὰς Ἀθήνας, τὸν ἐδέχθησαν μὲ μεγάλην χαρὰν.

Ἡ Σπάρτη ἠθέλησε γὰρ ἐκδικηθῆ ἑναντίον τοῦ Κόνωνος· ἔστειλε λοιπὸν τὸν Ἀνταλκίδα γὰρ ζητήσῃ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τὸν Σατράπην Τηρίβαζον· αἱ συν-

Θῆκαι ἔγειναν μὲ ἀτιμίαν τῶν Λακεδαιμονίων· διότι παρέδωκαν εἰς τὴν ἔξουσίαν τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας ὅλους τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀσίας, διὰ τοὺς ὁποίους τόσον ἠγωνίσθη ὁ Ἀγησίλαος· ὁ Κόνων ὑπῆγεν εἰς τὸν Τηρίβαζον, διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, ἀλλ' οὗτος τὸν ἐφυλάκωσε, καὶ ἔκτοτε δὲν ἤξεύρωμεν, τί ἀπέγινεν.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Διὰ νὰ μάθωμεν, παιδία μου! τὴν Θεωρίαν τῆς Φύσεως, πρέπει νὰ ἤξεύρωμεν τὴν Φυσικὴν Ἱστορίαν. Αὕτη διαίρεται εἰς ὀρυκτολογίαν, φυτολογίαν, καὶ ζωολογίαν. Ὀρυκτὰ λέγονται, ὅσα ἐκβάλλονται ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς γῆς, ἥτις περιέχει νερά, γαίας, ἄμμους, πέτρας, ἄλατα, πυριτιδας, ἡμιμέταλλα, μέταλλα, πίσσας, Θειάφιον, προϊόντα τῶν Κρατῆρων, καὶ ἀπολιθώσεις. Ὅλα τοῦ Θεοῦ τὰ δημιουργήματα εἶναι μεγάλα καὶ θαυμαστά· ἐγὼ ὅμως θέλω σὰς παραστήσει ὀλιγώτατα.

Κ ρ α τ ῆ ρ ε ς.

Κρατῆρ λέγεται ἐκεῖνο τὸ ἀναμμένον Βάραθρον τοῦ βουνοῦ, τὸ ὁποῖον, ὅταν ἐκραγῇ, σκεπάζει τὸν ὀρίζοντα μὲ φλόγα, ἢ μὲ σκότος· ξενοῦ μὲ βίαν, καὶ εἰς διαφόρους καιροὺς, ποταμοὺς πίσης καὶ Θειαφίου, ἢ τοξεύει πέτρας ἀσβέστου, ἢ ἀνεμοστροβίλους ἀπὸ ἀτμοῦς, σύννεφα ἀπὸ στάκτην, χειμάρρους καπνοῦ, οἱ ὁποῖοι σκεπάζουν τὸν ἥλιον· ἡ ὀρμή του εἶναι τοιαύτη, ὥστε σείει τὴν

γῆν καὶ τὰ βουνά, ταράττει τὴν θάλασσαν, καὶ κρημνίζει παλαιὰς πόλεις.

Πρὶν ἐκραγῆ ὁ κρατῆρ, ἀκούεται ὑπόγειος κρότος, καθὼς τῆς βροντῆς, ὁμοίως καὶ φοβερὰ σφυρίσματα· αἱ ὕλαι βράζουν, καὶ ἐνίοτε φουσκίνονται ἐπάνω ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ κρατῆρος, καὶ χύνονται ἔξω καὶ ἀφ’ οὗ κρυώσουν, φυλάττουν τὸ σχῆμα τοῦ κύματος, τὸ ὁποῖον εἶχαν λάβει εἰς τὴν βράσιν· ὁ τόπος ὀλόγυρα εἰς τὸν κρατῆρα φαίνεται σπαρμένος ἀπὸ μέγαν καὶ ἄτακτον σωρὸν στάκτης, καὶ κάθε ἄλλης ὕλης, τὴν ὁποίαν τοξεύει ἔξω ὁ κρατῆρ.

Ἐὰν δὲν ἐτινάσσοντο ἔξω αἱ ὕλαι αὗται ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς γῆς, αὕτη ἤθελε δοκιμάζει συχνὰς καὶ φοβερὰς μεταβολὰς, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ εὐχαριστῶμεν τὴν θείαν πρόνοιαν ἣτις κυβερνᾷ μὲ σοφίαν καὶ ὅσα μᾶς φαίνονται βλαβερὰ καὶ ὀλέθρια.

Ἐἰς τὴν Εὐρώπην εὐρίσκονται τρεῖς κρατῆρες, τὸ Βεσούβιον εἰς τὴν Νεάπολιν, ἡ Αἴτνη εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ ἡ Ἐκκλη εἰς τὴν Ἰσλανδίαν.

II' Θ ι κ ή.

Θ ε ὀ ς.

‘ Ποία εἶναι αὕτη ἡ καθολικὴ δικαιοσύνη, ἡ ὁποία δίδει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τόσον ἀπολύτους προσταγὰς; ‘ Τί ὄν εἶναι, τὸ ὁποῖον γνωρίζει τὴν καρδίαν μας καλλίτερα, παρ’ ὅσον ἡμεῖς τὴν γνωρίζομεν, ἠξεύρει καὶ ἐνθυμεῖται ὅλους τοὺς ἡμετέρους

διαλογισμούς, ὅλας τὰς μυστικώτερας κινήσεις τῆς ψυχῆς μας, καὶ μοιράζει, κατὰ τὴν ἀξίαν ἑκάστου δικαίας τὰς ἀμοιβὰς καὶ τὰς ποινάς; Αὕτη ἡ αἰώνιος καὶ ἀμετάβλητος δικαιοσύνη, οὗτος ὁ μάρτυς ὁ πάντοτε παρὼν, οὗτος ὁ ὑπέρτατος κριτής, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν μέλλει νὰ προσφέρῃ τὴν τύχην τῶν πλασμάτων του, εἶναι ὁ Θεός, εἶναι ὁ ἀνώτατος πάντων δημιουργός.

Ὁ Θεὸς ἔβαλεν εἰς ἡμᾶς τὴν δύναμιν νὰ τὸν γνωρίζωμεν, καὶ νὰ τὸν ἀγαπῶμεν ἠθέλησεν, ὥστε ἡ ὑπαρξίς του νὰ ἀνακαλύπτεται εἰς ἡμᾶς διὰ μέσου ἀναγκαίας ἀκολουθίας τῆς ἡμετέρας φύσεως, καὶ δὲν ἔχομεν χρείαν νὰ ἔβγωμεν ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μας, διὰ νὰ βιασθῶμεν νὰ πιστεύσωμεν εἰς αὐτόν. Ἐὰν καταβῶμεν εἰς τὴν καρδίαν μας, καὶ σταματήσωμεν, διὰ νὰ θεωρήσωμεν τὴν θαυμαστὴν ἁρμονίαν τοῦ αὐτεξουσίου, τῶν πειρασμῶν, τῆς νίκης, εἰς τὴν ἁρμονίαν ὑφίσταται ἡ ἠθικὴ μας· εἰὰν βλέπωμεν τὴν αὐτὴν τάξιν, τοὺς αὐτοὺς νόμους, ὅτι κυβερνοῦσι τὰς θελήσεις τῶν ὁμοειδῶν μας, καὶ παραστένουσι τὴν πανταχοῦ παρουσίαν εὐρυχωροτάτου καὶ μοναδικοῦ συστήματος, ἢ θελομεν πιστεύσει, ὅτι κανένας δὲν ἐδίδρισε τὴν ὑψηλοτάτην διάταξιν τοῦ ἠθικοῦ κόσμου; ἢ θελομεν ἀποδώσει εἰς κατὰ φαντασίαν ὄντα ἐκείνην τὴν δικαιοσύνην, ἡ ὁποία μοιράζεται εἰς ὅλα, καὶ τὴν ὁποίαν δὲν περιορίζει οὔτε τὸ διάστημα, οὔτε ὁ χρόνος, καὶ φυλάττει, διὰ τὴν ἄλλην ζωὴν τὴν κρίσιν ὅλων τῶν ἀνθρώπων;

Ἐὰν ὁ νοῦς μας σταματᾷ ἐπάνω εἰς ταύτην τὴν ὑπαρξίν, ἀναγκάζεται ἀκόμη νὰ ἀναβῇ ἕως

εἰς μίαν πρώτην ἀμετάβλητον, καὶ ὑπερτάτην αἰτίαν. Ἐγὼ δὲ εἶμαι δημιουργὸς τῆς ἰδίας μου ὑπάρξεως· καὶ ὅσοι μ' ἐπέλαβαν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ὁμοειδῆ μου ὄντα, δὲν ἐδημιούργησαν τὸν ἑαυτὸν τους. ὅσον θέλει, ἅς κοπιᾷζῃ ἡ φαντασία, πρέπει πάντοτε νὰ τελειόνη εἰς τὸ νὰ φθάνη εἰς ἓνα ὄν, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς τὸν ἑαυτὸν του τὴν αἰτίαν τῆς ἰδίας του ὑπάρξεως. Ὑπόθεσε ἀπέραντον ἄλυσσον ἢ ὁποῖα καταβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν γῆν, καὶ τῆς ὁποίας οἱ πρῶτοι κρίκοι χάνονται εἰς ἄγνωστον ὕψος· ἐάντις ἐρωτᾷ, ἕ ποῖα δύναμις κρατεῖ ταύτην τὴν ἄλυσσον; ἕ πιστεύεις, ὅτι εἶναι ἀρκετὸν τὸ νὰ εἴπης, ὅτι κάθε κρίκος κρατεῖται ἀπὸ τὸν προηγούμενον κρίκον, καὶ εἰάν τοὺς πολυπλασιάσης ἕως εἰς τὸ ἄπειρον; ἕ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ καταντήσης, εἰς τὸ νὰ πιστεύσης, ὅτι εἶναι ἓνας πρῶτος κρίκος, ὅστις κρατεῖται ἀπὸ δύναμιν ἀνάλογον τοῦ βάρους ὅλης τῆς ἀλύσσου; Παρομοίως καὶ εἰς ὅλα τὰ ὄντα πρέπει νὰ γνωρίσωμεν μίαν πρώτην αἰτίαν, ἢ ὁποῖα δὲν ἔχει ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τῆς ἄλλην αἰτίαν, οὔτε καὶ αὐτὴ ἔπλασε τὸν ἑαυτὸν τῆς, πρὶν ὑπάρξῃ· διότι τὸ μηδὲν τίποτε δὲν παράγει τοῦτο τὸ αἰώνιον, καὶ ἀναρχον ὄν εἶναι μοναδικόν· διότι εἶναι ἀνεξάρτητον, καὶ ἔχει τὸ πλήρωμα τῆς δυνάμεως· εἶναι ἢ ἀλήθεια, ἢ ἀγαθότης, ἢ δικαιοσύνη, αὐτὸς γεμίζει ὅλα τὰ ὄντα, συνάγει ὅλας τὰς τελειότητας· εἶναι ὅλον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἢμπορεῖ νὰ ἦναι.

Ὁ Θεὸς λοιπὸν ἀνεκαλύφθη εἰς ἡμᾶς διὰ μέσου τοῦ ἡθικοῦ κόσμου, καὶ τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως· ἀλλὰ πόσοι ἄνθρωποι δὲν ἤξευραν νὰ διαβά-

σουν εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας των, καὶ εἶναι ἀνεπιτήδευτοι εἰς τὸ νὰ βιάσων τὸν νοῦν των εἰς τὸ νὰ ἀναβῆ ἕως εἰς τὴν πρώτην αἰτίαν! Ρίψε τὰ βλέμματά σου, ἄνθρωπε, ὀλόγυρα εἰς τὸν ἑαυτὸν σου, ἐπάνω εἰς ὅσα σε πλήττουσι καθημέραν, ἐπάνω εἰς ὅ,τι βλέπεις κατὰ τὸ παρόν.

Ἡ ὠραιότης τοῦ παντός, ἡ σταθερότης, καὶ τὸ κανονικὸν τῶν κινήσεων, τὸ ὁποῖον δίδει εἰς αὐτὸ ἡ ὑπερτάτη σοφία, ἡ πρόνοια τῶν λεπτομερῶν, καὶ ἡ ἁρμονία τοῦ ὅλου ὁμοῦ, ὅλα ταῦτα κηρύττουσιν ἓνα δημιουργὸν Θεόν. Ὁ νοῦς ἐκπλήττεται εἰς τὴν θεὰν τόσων θαυμασίων, καὶ ἂν θελήσῃ νὰ τὰ παρατηρήσῃ, δὲν ἤξεύρει πόθεν ν' ἀρχίσῃ, καὶ πῶς νὰ τελειώσῃ.

Ὅλα εἶναι διωρισμένα εἰς τὴν φύσιν, ἀπὸ τὰς βλεφαρίδας, αἱ ὁποῖαι στολίζουν τὰ βλέφαρά μας, ἀπὸ τὸ στήμα τοῦ ἄνθους, ἕως εἰς τοὺς ἀναριθμήτους ἡλίους, τοὺς ῥιμμένους μέσα εἰς τὸ διάστημα, διὰ νὰ δίδωσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ παντός τὸ φῶς καὶ τὴν ζωὴν. Ἡ τάξις τοῦ παντός εἰς τὰ πλέον ἀόρατα μέρη εἶναι ὅχι ὀλιγώτερον θαυμαστή, παρὰ τὰ πλέον μεγάλα πράγματα, Ὁ αὐτοματισμὸς τοῦ Μύρμηκος, τὸ πτερόν τῆς Χρυσάλιδος, ἡ βλάστησις τοῦ κόκκου, τοῦ σίτου εἶναι ἀκατανόητα μυστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα χάνεται ὅλη ἡ ἀνθρωπίνη ἐπιστήμη, καὶ διὰ μέσου τῶν ὁποίων φανερόνεται ὁ ὑπέρτατος νοῦς.

Ἐὰν ἓνας τυφλὸς αἰφνιδίως ἀπολαύσῃ τὸ φῶς, εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν πάντοτε κλεισμένα τὰ ὀμμάτιά του, τί θαυμασμὸς, ὅταν φανῶσιν εἰς αὐτὸν ὅλα ταῦτα τὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα ἀνα-

πτύσσονται ἔμπροσθέν του μὲ τὴν μέγαν μεγαλοπρέπειαν! Ὄταν ἡ διαδοχὴ τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν νυκτῶν μνηύσιν εἰς αὐτὸν τὰς διαιρέσεις τοῦ χρόνου, καὶ τὰς στιγμὰς. Ὄταν μὲ τὴν ὄρασίν του ἐγγίξῃ τὰ εἰς ἀπέραντον διάστημα ἀντικείμενα, ὅποτε ἄλλο τι δὲν ἐγνώριζεν, εἰμὴ ὅ,τι ἦτον εἰς τὴν χεῖρα του. Ὄταν ἠμπορέσῃ, χωρὶς νὰ ψηλαφᾷ, νὰ περιπατῇ ἀκινδύνως· ὅταν ἔχῃ κοινολογίαν μὲ τοὺς ὁμοειδεῖς του, χωρὶς νὰ ἀκούῃ μόνην τὴν φωνὴν των. Ἡμεῖς, οἱ ὅποιοι ἀπόλαμβάνομεν ταῦτα τὰς εὐεργεσίας, οἱ ὅποιοι ζῶμεν μετὰ τῶν τεραστίων, δὲν τὰ γνωρίζομεν. Τὸ κανονικόν, καὶ ἡ σταθερότης των μᾶς ἐμποδίζουσιν ἀπὸ τῶν τα παρατηρῶμεν.

Εὐρίσκεται εἰς τὸ βάθος ὅλων τῶν ψυχῶν μία τις πρώτη πίστις, διὰ τὴν ὁποίαν ἀποδίδομεν μίαν αἰτίαν εἰς ὅ,τι ἔκαμεν ἀρχὴν νὰ ὑπάρχῃ· τοῦτο δὲν τὸ μανθάνομεν ἀπὸ τὴν πείραν καὶ τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον στρέφει τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν κρότον, πιστεύει, ὅτι εἶναι κάποια αἰτία, χωρὶς νὰ δώσῃ λόγον εἰς τὸν ἑαυτὸν του περὶ τούτου τοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος κυβερνᾷ ἀναγκαιῶς τὸν νοῦν του. Ὄ,τι εἶναι διαθεμένον μὲ νοῦν καὶ σοφίαν, φέρει τὸν τύπον νοεράς, καὶ σοφῆς αἰτίας· τὸ παλάτιον παραστῆναι τὸν ἀρχιτέκτονα· τὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα, ῥιμμένα ὡς ἔτυχε, δὲν ἐσύνθεσαν τὴν Ἰλιάδα, ἢ τὴν Αἰνειάδα, ἢ Δὲν εἶναι ἐλεεινὴ μαρτία νὰ γνωρίζωμεν εἰς τούτον τὸν εὐρυχωρότατον κόσμον, καθὼς καὶ τὰ ἀριστουργήματα τῆς μικρᾶς μας βιομηχανίας, τὰ ἴχνη ἐνὸς δημιουργοῦ νοός; Χωρὶς παντοδύναμον πρόνοιαν δὲν κινεῖται ἡ θαυμαστὴ τοῦ

κόσμου μηχανή, ὅπου τρέχουσιν οἱ ἀστέρες, Φου-
σκόνει ἡ θάλασσα, καὶ περικλείεται εἰς τὸν τόπον
της· τὰ στοιχεῖα τελειοῦν τὸ ἴδιόν των ἔργον.
Τί σοφία! τί ἀγαθότης! τί προμήθεια! τί ἁρ-
μονία! ὁ νοῦς συγχίζεται τὰ ὅρια τοῦ θαυμα-
σμοῦ χάνονται εἰς τὴν θεωρίαν τῶσων θαυμασίων
πραγμάτων.

Ὅλα λοιπὸν, καὶ τὰ ἔξω ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ τὰ
μέσα ὁμολογοῦσιν ὑπερτάτην αἰτίαν τοῦ παντός,
καὶ ἀποκαλύπτουσι τὴν ὑπαρξίν ἑνὸς μόνου Θεοῦ.
ἡ συμφωνία ὅλων τῶν λαῶν εἰς τὸ νὰ τὸν λατρεύω-
σιν, ἂν καὶ πολλάκις ἡ δεισιδαιμονία καὶ ἡ ἀμά-
θεια ἐμίαιναν τὴν λατρείαν του, ἀποδείχνουσιν, ὅτι
ἡ φύσις αὐτὴ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ὀδηγεῖ ἀφεύκτως
εἰς μίαν πίστιν, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ζωὴ μας
ἀναπαύεται.

Μέγιστε Θεέ! ζῶσα συνειδήσις ὅλων τῶν ἀν-
θρώπων, ὑπέρχρονε χρόνε, καὶ διάστημα, τὸ ὅποιον
περιέχει ὅλους τοὺς διαλογισμοὺς, καὶ ὅλους τοὺς
κόσμους! Σὺ, ὁ ὁποῖος ἀποκαλύπτεις εἰς τὰς καρ-
δίας μας ὅλα, καὶ τὸν ὅποιον ἡ ἀνόητος καρδιά
μας παραβλέπει καὶ λησμονεῖ! Δός μας τὴν δύναμιν
νὰ σὲ γνωρίζωμεν, καὶ νὰ σὲ ἀγαπῶμεν. Ὑπέρτα-
τε Κριτὰ, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου τὴν σοφίαν τίποτε δὲν
ἀποφεύγει, Σὺ, ὁ ὁποῖος βλέπεις τὸ μέλλον, ὡς τὸ
παρελθόν, εὐσπλαγχνίσθητι τὸ εὐθραυστον τῆς ἡμε-
τέρας φύσεως, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς ἐσὲ γνωστὸν ἐλ-
θὲ εἰς βοήθειαν τῆς ἀδυναμίας μας· μία ἀκτίς
τοῦ φωτός σου ἅς μᾶς δείξῃ τὴν εἰς τοὺς νόμους
σου ἀνυποταξίαν. εἰς μάτην σταματᾷ ὁ νοῦς εἰς
τὸ νὰ θεωρῇ τὰς ἀπείρους σου τελειότητας, ἂν ἡ

Φλογιζομένη ἀπὸ ἔρωτα καρδία δὲν ἐβασανίζετο ἀπὸ τὴν ἀνάγκην νὰ σὲ εὐχαριστῇ τὸ αἴσθημα τῆς παντοδυναμίας σου καὶ τῆς αἰδιότητός σου εἶναι ἄβυσσος, εἰς τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ διαλογισμοὶ μας χάνονται καὶ συγχέονται ἢ ἀκατανόητος οὐσία σου πλήττει μὲ τρόπον τὴν περιωρισμένην μας Φαντασίαν, ἀλλ' ἢ ἀκένωτος ἀγαθότης σου μᾶς βεβαιώνει. Σὺ μᾶς ἔδωκες τὸ εἶναι ἢ χάρις σου θέλει μᾶς στηρίζει εἰς τὸ μέσον τῶν χρεῶν, τὰ ὁποῖα διὰ νὰ εκπληρώσωμεν μᾶς ἔβαλες ἐπάνω εἰς τὴν γῆν· δὲν θέλει μᾶς συγχωρήσει νὰ μεταχειριζώμεθα κακὰ τὸ αὐτεξούσιον, εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς παρέδωκες, ὥστε νὰ καταστήσωμεν ἑαυτοὺς αὐτουργούς τῆς ἡμετέρας αἰωνίου δυστυχίας, ἕως νὰ τελειώσωσιν οἱ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην σου διωρισμένοι χρόνοι, καὶ μᾶς προσκαλέσης εἰς τὸν ἑαυτὸν σου. Εἶθε νὰ ἠμποροῦμεν νὰ μὴ κατασταθῶμεν πολλὰ ἀνάξιοι τῆς ὑπερτάτης σου εὐσπλαγχνίας!

Ἱστορία τῶν Ἐθνῶν.

Τετάρτη τῆς Πρώτης ἑποχῆς.

Ἡ ὁποία περιέχει ἀπὸ τὸν ἐξολοθρευμὸν τῆς Καρχηδόνας ἕως εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἀκτίου, διάστημα 115 χρόνων.

604 — Οἱ Καρχηδόνιοι, ἀφελήσαντες τὰς συνθήκας, ἠτοίμασαν στόλον, καὶ ἐκίνησαν τὸ στρατευμά των κατὰ τῆς Νουμιδίας, καὶ μὲ τὰς συνε-

χαῖς ἐφόδους, ἐπροξένησαν ταραχὴν εἰς τὰ σύνορα τοῦ Μασσηνίσσα, συμμάχου τῶν Ῥωμαίων. Οἱ ὕπατοι Μάλλιος, καὶ Κενσορίνος ὑπῆγαν ἐναντίον τῆς Καρχηδόνας· ἔκαυσαν πρῶτον ἔμπροσθέν των, ἕνα στόλον, ὅστις θεληματικῶς παρεδόθη εἰς τοὺς Ῥωμαίους, διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς εἰρήνης· ἐπρόσταξαν ἔπειτα ὅλους τοὺς κατοίκους νὰ φύγωσιν ἀπὸ τὴν πόλιν, ἀφοῦ πρότερον ἐπρόβλεψαν νὰ λάβωσι τὰ ὄπλα των.

Οἱ Καρχηδόνιοι, καὶ χωρὶς ὄπλα, δὲν ἠθέλησαν ν' ἀφήσωσι τὰς οἰκίας των· ἐσήκωσαν ὅλην τὴν ξυλικὴν τῶν οἰκιῶν διὰ νὰ κατασκευάσωσιν ἄλλα καράβια· καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχαν χαλκὸν καὶ σίδηρον, μετεχειρίσθησαν τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον, καὶ αὐτὰὶ αἱ ἀρχόντισσαι γυναῖκες ἔκοπταν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, διὰ νὰ κατασκευασθῶσι σχοινία διὰ τὰς μηχανὰς τοῦ πολέμου. Ἀντεστάθησαν μ' ὅλην των τὴν δύναμιν, εἰς διάστημα τεσσάρων χρόνων. Ἀλλὰ τέλος, ὁ νεώτερος Σκιπίων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀφρικανοῦ Σκιπίωνος, ἔλαβε τὴν στρατηγίαν, καὶ ἔφερε τὴν Καρχηδόνα εἰς τὴν ἐσχάτην ἀνάγκην. Οἱ κάτοικοι, ὄντες τὸν ἀριθμὸν τεσσαράκοντα χιλιάδες, παρεδόθησαν, ἔχοντες ἀρχηγὸν τὸν Ἀσδρούβαν. Ἡ γυνὴ του τότε ἔδειξε γενναίότητα ἀξίαν Ῥωμαίας γυναικὸς· ἔλαβε τοὺς δύο υἱοὺς της εἰς τὰς ἀγκάλας της, ἀναβαίνει εἰς τὸ ὕψος οἰκίας τινός, καὶ κρημνίζεται εἰς τὴν πυρκαϊάν, ἣτις κατέκαie τὴν πόλιν· διότι οἱ Καρχηδόνιοι, κατὰ προσταγὴν τῆς νερούσιας, ἔβαλαν τὸ πῦρ εἰς τὴν πόλιν. Τοιοῦτον ἠκολούθησε τὸ τέλος τοῦ τρίτου καὶ τελευταίου Λιβυκοῦ πολέμου.

Τὸν αὐτὸν χρόνον οἱ Ῥωμαῖοι ἐκυρίευσαν καὶ ἐκρήμισαν τὴν Κέρνθον, τὴν μητρόπολιν τῆς Ἀχαιῆας, καὶ στολισμὸν ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Μέτελλος πρῶτος κατέκοψε τὸ στράτευμα τοῦ Κριτολάου, εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Ἠλίδος, καὶ ὁ Μούμμιος ἦλθε νὰ θερίσῃ τοὺς καρπούς τῆς ἐκείνου νίκης. Ἐνίκησε τὸν Διαίην, δεύτερον στρατηγὸν τῶν Κερνθίων, εἰς αὐτὴν τὴν εἰσόδον τοῦ Ἰσθμοῦ. Ἡ Κέρνθος παραιτημένη ἀπὸ τοὺς κατοίκους, διηρησάσθη.

620 — Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Καρχηδόνας τὰ ἵππευγεῖα, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία καὶ τὸ κέρδος ηὐξήθησαν ὁμοῦ μὲ τὴν ἐπικρατείαν, ἐζητοῦντο ἐπιπόνως. Ἡ ὁμόνοια τῶν τάξεων, ἣτις ἐφυλάττετο ἐξ αἰτίας τοῦ Λιβυκοῦ πολέμου, ἐταράχθη περισσύτερον παρὰ ἄλλην. Φορὰν. Ἐπροβλήθη πάλιν τὸ ζήτημα νὰ μοιράσων ἐξίσου τοὺς ἀγρούς. Οἱ Ῥωμαῖοι ἀπὸ τοὺς πρώτους χρόνους, ἐσυνείδηζαν νὰ μοιράζωσιν εἰς τοὺς πτωχοὺς πολίτας μέρος τῶν ἀγρῶν, τοὺς ὁποίους ἐκυρίευσαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς· ὅμως παρευθὺς οἱ πλούσιοι τοὺς ἐκυρίευσαν μὲ κάθε πανευργίαν. Οἱ δήμαρχοι, διὰ νὰ λάβουν τὴν εὐνοίαν τοῦ λαοῦ, δὲν ἔπαυσαν ἀπὸ τοῦ νὰ πρὸ ἄλλωσι τὴν διανομὴν τῶν ἀγρῶν.

Τιβέριος Γράικχος, ὁ πλέον ἐπίσημος πολίτης, ἀναφε πρῶτος τὸ πῦρ τῆς διχονοίας· συνωδευμένος ἀπὸ πολὺ πλῆθος, ἀνέβη εἰς τὸ βῆμα, διὰ νὰ κάμῃ τὸν ὄημον νὰ ἐπικυρώσῃ τὸν νόμον τῶν ἀγρῶν. Μ. Οὐκαῦτιος ἐναντιόνοται εἰς τὸν νόμον. Ὁ Γράικχος κάμνει νὰ τὸν καταιβάσωσιν ἀπὸ τὸ βῆμα, καὶ τὸν κάμνει τύσον νὰ φοβηθῇ, ὥστε

να παραιτήση τὴν δημαρχίαν. Τρεῖς ἐπίτροποι διορίζονται διὰ τὴν διανομὴν τῶν ἀγρῶν.

Μυθολογία.

Θεοὶ τῆς δευτέρας Τάξεως. — Πεδινοὶ Θεοί.

Πάν.

Ὁ Πάν ἦτον πρῶτος πεδινὸς Θεός, ὅστις ἐπένοησε τὸν αὐλόν, καὶ ἦτον Θεὸς τῶν βοσκῶν, τῶν δασῶν καὶ τῶν πεδιάδων. Τὸν παραστένουν μὲ κέρατα εἰς τὴν κεφαλὴν, μὲ κόκκινον πρόσωπον, καὶ κρατοῦντα αὐλὸν σύνθετον ἀπὸ πολλοὺς σωλῆνας, καὶ ἐλέγετο Σύριγξ. Ὁ Πάν ἔχυνεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους αἰφνίδιον φόβον, χωρὶς να ἠξεύρωσι τὴν αἰτίαν, καὶ οὗτος ἐλέγετο Πανικὸς φόβος.

Σάτυροι. Οὗτοι παραστένονται ὡς μικροὶ ἄνθρωποι, μαλλιαροὶ, μὲ κέρατα καὶ αὐτῖα αἰγός, μὲ μηροὺς καὶ σκέλη τοῦ ζώου· κατέτρεχαν τοὺς βοσκούς, καὶ τοὺς ἐφόβιζαν.

Πρίαπος. Ἦτον Θεὸς τῶν περιβαλίων, τὰ ὅποια ἐφύλαττε, καὶ τὰ ἔκαμνε να καρποφορῶσιν.

Ἡχώ. Ἦτον θυγάτηρ τοῦ ἀέρος καὶ τῆς γῆς· ἡ Ἡρα τὴν κατεδίκασε να ἐπαναλαμβάνη τὰς ὑστερινὰς συλλαβάς. Αὕτη ἠγάπησε τὸν εὐμορφον Νάρκισσον, υἱὸν τῆς νύμφης Λυριόπης, καὶ τοῦ Κηφισσοῦ ποταμοῦ· ἀλλ' ὁ Νάρκισσος τὴν ἐκαταφρόνησεν. Ἡ Ἡχώ κατατηκομένη, ἔμεινε μὲ μόνα τὰ κόκκαλα, καὶ μὲ τὴν φωνὴν, καὶ μετεβλήθη

εἰς βράχον. Λί σύντροφοί της παρεκάλεσαν τὸν Ἑρῶτα νὰ ἐκδικήσῃ τὴν ἀδελφὴν των· ὁ Ἑρῶς ἔφερε τὸν Νάρκισσον ἐπάνω εἰς μίαν βρύσιν καὶ αὐτὸς ὤρμησε νὰ φιλήσῃ τὴν εἰκόνα του, ἐπειδὴ εἶδεν εἰς τὸ νερὸν τὴν ἰδίαν του εὐμορφίαν· ὁθεν ἐπνίγη, καὶ μετεμορφώθη εἰς τοῦτο τὸ ἄνθος.

Οἰκίδιοι Θεοί. — Ἐφέστιοι, Πατρῶοι.

Οἱ Ἐφέστιοι ἦσαν τῶν κατὰ μέρος οἰκιῶν Θεοί· οἱ δὲ Πατρῶοι ἦσαν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν πόλεων. Ἐστῆνοντο εἰς τὸ μέσον τῆς οἰκίας, ὀπίσω ἀπὸ τὴν θύραν, ἢ ὀλόγυρα εἰς τὴν Ἑστίαν. Ἡ λατρεία τούτων προῆλθε, διότι ἐσυνείθιζαν νὰ θάπτωσι τοὺς νεκροὺς εἰς τὰς οἰκίας, καὶ ἐπίστευαν, ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν συγγενῶν ἐκατοικοῦσαν ἐκεῖ, καὶ τὰς ἐθεωροῦσαν ὡς εὐμενεῖς καὶ βοηθοὺς Θεούς.

Ἄλλοι Θεοὶ τῆς δευτέρας τάξεως.

Κῶμος. Ἦτον Θεὸς τῶν συμποσίων· τὸν παρέστεναν παχὺν καὶ ἀκμαῖον, μὲ στέφανον ἀνθέων εἰς τὴν κεφαλὴν, μὲ ἀγγεῖον εἰς τὴν μίαν χεῖρα, καὶ μὲ λεκάνην εἰς τὴν ἄλλην.

Μῶμος. Ἦτον υἱὸς τῶν ὀνείρων καὶ τῆς νυκτός, καὶ Θεὸς τοῦ περιπαίγματος καὶ τοῦ ἀστεϊσμοῦ· τίποτε δὲν τὸν ἄρεσκε, καὶ αὐτοὺς τοὺς Θεοὺς ἐπερίπεζεν. Ὁ Ποσειδῶν εἶχε κατασκευάσει ταῦρον ὁ Ἡφαίστος ἄνθρωπον, καὶ ἡ Ἀθηναῖα οἰκίαν. Ὁ Μῶμος ἐμέμφθη τὸν Ποσειδῶνα· διότι δὲν ἔβαλε τὰ κέρατα τοῦ ταύρου ἔμπρὸς εἰς τὰ ὄμ-

μάτια του, διὰ τὰ κεραιίζη ἀσφαλίστερα· ἔλεγεν, ὅτι τοῦ Π' Φαιίστου ὁ ἀνθρώπος ἔπρεπε νὰ ἔχη παραθύριον εἰς τὸ στήθος, διὰ νὰ βλέπωμεν τοὺς κρυφούς του διαλογισμούς· καὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἡ οἰκία ἔπρεπε νὰ ἦναι κινήτη, διὰ νὰ τὴν φέρωμεν εἰς ἄλλον τόπον, ὅταν ἔχωμεν κακοὺς γείτονας· διὰ τοῦτον τὸν χαρακτήρα του ἐδιώχθη ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Ἰὸν παραστένουσιν ὡς νὰ σηκῶνῃ τὴν προσοπίδα ἀπὸ τὸ πρόσωπον τινός, καὶ εἰς τὴν χεῖρα βράβδον μὲ κεφαλὴν εἰς τὴν ἄκρην, καθὼς ἐκρατοῦσαν ἄλλοτε οἱ μωροί.

Μορφεύς. Ἦτον ὑπουργὸς τοῦ πατρὸς τοῦ Ὑπνου, ἡ Θεὸς τοῦ ὕπνου. Ἰὸν παρεστέναν μὲ πτερὰ χρυσαλίδος διὰ τὴν ἐλαφρότητα· κρατεῖ εἰς χεῖρας φυτὸν μήκωνος (παπαρύννας) ὑπνωτικόν, μὲ τὸ ὅποιον ἐγγίζει ἐκείνους, τοὺς ὁποίους θίλει ν' ἀποκοιμίσῃ.

Ὀνειροί. Ἦναι υἱὸς τοῦ ὕπνου· ἔλεγεν, ὅτι οἱ ἀληθινοὶ ὄνειροι περνοῦν ἀπὸ κεραιτίνην θύραν, καὶ μνηύουσι τὰ βέβαια· οἱ δὲ ψευδεῖς περνοῦν ἀπὸ ἐλεφαντίνην, καὶ εἶναι ἀπλαῖ ἀπάται, καὶ τῆς φαντασίας πλάσματα.

Ἀρποκράτης. Ἦτον Αἰγύπτιος Θεὸς, υἱὸς τοῦ Ὀσίριδος καὶ τῆς Ἰσίδος, ἕφορος τῆς σιωπῆς. Ὁ ἀληγορικὸς οὗτος Θεὸς παρεστένετο μὲ ἀνθρώπινον σχῆμα, ἡ μὲ γυναικεῖον, καὶ εἶχεν ἓνα δάκτυλον εἰς τὸ στόμα.

Θέμις. Ἦτον θυγάτηρ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ θεὰ τῆς δικαιοσύνης· παρεστένετο μὲ ζυγίον εἰς τὴν χεῖρα, καὶ μὲ δεμένα ἰσθμῶματα, ἡ μὲ σπαδίον εἰς τὴν χεῖρα.

Λ' σ τ ρ α ί α. Ἦτον θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θήμιδος, ἐθεωρεῖτο ὡς αὐτὴ ἡ δικαιοσύνη· κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανόν, εἰς τὸν χρυσοῦν αἰῶνα, διὰ τὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν γῆν, ἀλλ' αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων τὴν ἠνάγκασαν νὰ παραιτήσῃ τὰς πόλεις, εἶτα καὶ τοὺς ἀγρούς· ὅθεν ἐστράφη εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου ἐσύστησε τὸ ζῳδιακὸν σημεῖον τῆς παρθένου.

Φ ἦ μ η. Ἦτον Ἄγγελος τοῦ Διός. Παραστένεται ὡς μεγαλόσωμος θεὰ μ' ἑκατὸν αὐτῖα, καὶ μ' ἑκατὸν στόματα, καὶ ἐνίστε μὲ πτερὰ εἰς τὴν ῥάχην, καὶ μὲ σάλπιγγα εἰς τὴν χεῖρα.

Τύ χ η. Ἦτον θεὰ τῶν συμβαινόντων, καὶ ἐμοίραζε τὰς εὐτυχίας, καὶ τὰς δυστυχίας, κατὰ τὴν φαντασίαν τῆς. Παραστένετο φάλακρά, τυφλὴ, πάντοτε ὀρθή, μὲ πτερὰ εἰς τοὺς δύο πόδας, καὶ ὁ ἓνας ἐστηρίζετο εὐλόν ἐπάνω εἰς τροχόν, ἔστις ἀκατάπαυστα ἐκυλίετο, καὶ ὁ ἄλλος ὑψωμένος εἰς τὸν αἴερα. Εἰς τὸ Ἄντιον ἦτον ὁ πλέον περιβόητος ναὸς τῆς.

Ἠ Νέ με σ ι ς, τὴν ὁποίαν μερικοὶ ὀνομάζουν καὶ Ἀδράστειαν, ἦτον θεὰ τῆς ἐκδικήσεως, καὶ ἐτιμωροῦσεν ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐκακομετεχειρίζοντο τὰ ἀγαθὰ τῆς ψυχῆς. Παραστένετο μὲ πτερὰ, ὀπλισμένη ὀφείδια, καὶ μὲ ἀναμμένας λαμπάδας, καὶ μὲ στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν.

Φ θ ό ν ο ς. Ἦτον υἱὸς τῆς νυκτός. Παραστένεται ὡς γεροντικὸν φάντασμα θηλυκόν, μὲ κεφαλὴν τυλιγμένην μὲ ὀφείδια, μὲ ὀμμάτια γαλανὰ καὶ χλωσμένα, κατὰξῆρος καὶ λιγνὴ, μὲ ὀφείδια εἰς

τὴν χεῖρα, καὶ μὲ ἄλλο ἓνα, τὸ ὁποῖον τοῦ κα-
τατρώγει τὸ στήθος.

Ἔρις. Ἦτον κακοποιὰ θεὰ, εἰς τὴν ὁποίαν
ἀπέδιδαν τοὺς πολέμους καὶ τὰς λογομαχίας. Ὁ
Ζεὺς τὴν ἐξώρισεν ἀπὸ τὸν οὐρανόν· διότι ἐπροξε-
νοῦσε σκάνδαλα μεταξὺ τῶν Θεῶν. Παραστένεται
μὲ τρίχας ἀπὸ ἔφεις δεμένους μὲ αἱματομένους
σημαίας, μὲ ἀφρισμένον στόμα, μὲ τρίζοντας ὀδόν-
τας, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα τῆς στάζει Φαρμάκιον, καὶ
εἰς τὴν χεῖρα κρατεῖ Ξιφίδιον, ἢ λαμπάδα.

Μ Α Θ Η Μ Α Β΄.

Περὶ τῆς σφαίρας τοῦ Παντός.

Ἐίπαμεν, ὅτι ὁ ἥλιος κυκλοφορῶν μὲ τὴν κί-
νησιν τοῦ παντός ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν εἰς τὴν δύσιν,
τρέχει καθ' ἡμέραν ἓνα παράλληλον. Ἄς ὑποθέσω-
μεν, ὅτι σήμερον εἰς τὰς ἑννέα τοῦ Δεκεμβρίου ὁ ἥλιος
εὐρίσκεται εἰς τὸν τροπικὸν τοῦ Αἰγῶκερω· ἐπειδὴ
σήμερον διατρέχει τὸ μικρότατον τόξον (ὡς πρὸς
ἡμᾶς) εἰς τὸ ἐπάνω μεσημβρινὸν ἡμισφαίριον, καὶ
τὸ μεγαλύτερον εἰς τὸ κάτω, ὀλίγας ὥρας μένει
εἰς τὸ ἐπάνω, καὶ πολλὰς εἰς τὸ κάτω· ὅθεν ἡμεῖς
ἔχομεν τὴν μικροτάτην ἡμέραν, καὶ τὴν μεγαλω-
τάτην νύκτα. Εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν γίνεται ἡ
χειμερινὴ τροπὴ, ἡγοῦν παύει ἀπὸ τὸ νὰ προχω-
ρῇ ὁ ἥλιος πρὸς τὴν μεσημβρίαν, καὶ ἀρχίζει νὰ
ἔρχεται πρὸς τὴν Ἀρκτον, καὶ καθ' ἡμέραν νὰ δια-

τρέχη μεγαλύτερον τόξον ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα, καὶ μικρότερον ὑποκάτω· ὅθεν ἀρχίζουσι νὰ μεγαλύνουσι αἱ ἡμέραι, καὶ νὰ μικρύνωνται αἱ νύκτες. Τέλος, φθάνει εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἰσημερίας εἰς τὰς ἐννέα τοῦ Μαρτίου· ὁ παράλληλος ἐκείνης τῆς ἡμέρας εἶναι αὐτὸς ὁ ἰσημερινός, ὅστις, ἐπειδὴ κόπτεται εἰς δύο ἴσα μέρη ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα, ὡς μέγιστος κύκλος, ἡ ἡμέρα ἐκείνη εἶναι ἴση τῆς νυκτός.

Ἀρχίζει ἔπειτα ὁ ἥλιος νὰ ἔρχεται πρὸς τὴν Ἀρκτον, καὶ τὰ ἐπάνω τόξα καθ' ἡμέραν εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ τὰ κάτω τέλος, φθάνει εἰς τὸν τροπικὸν τοῦ Καρκίνου, τοῦ ὁποίου τὸ μεγαλωτάτον τόξον εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα· ὅθεν ἔχωμεν τὴν μεγαλωτάτην ἡμέραν, καὶ τὴν θερμὴν τροπὴν εἰς τὰς ἐννέα τοῦ Ἰουνίου, καὶ ὁ ἥλιος ἀρχίζει πάλιν νὰ καταβαίνει· περναὶ πάλιν ἀπὸ τὸ σημεῖον τῆς ἰσημερίας, καὶ κάμνει καὶ ἄλλην ἰσημερίαν.

Διὰ τοὺς κατοίκους τῆς μεσημβρινῆς εὐκράτου ζώνης, ὕψωσε τὸν ἀνταρκτικὸν πόλον, καὶ χαμήλωσε τὸν ἀρκτικόν, καὶ θέλεις ἰδεῖ ὅλα τὰ ἐναντία· ἐκεῖνοι ἔχουσι χειμερινὴν τροπὴν, ὅταν ἡμεῖς ἔχωμεν θερμὴν, καὶ τὸ ἐναντίον ἔχουσι λοιπὸν καὶ τοὺς καιροὺς ἐναντίους, ἢ γουνοῦν, ὅταν εἰς τὴν μίαν ζώνην ἦναι χειμῶν, εἰς τὴν ἄλλην εἶναι καλοκαίριον κ. τ. λ.

Περὶ τῶν Χρωμάτων.

Ἡ περὶ τῆς ὁράσεως διδασκαλία μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὴν περὶ τῶν χρωμάτων. Ἐὰν χρώματα εἶναι εἰς τὰ σώματα, ἀλλ' ἢ διάφορος πληγὴ τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός εἰς τὸ ὀπτικὸν νεῦρον διεγείρει καὶ διάφορον αἴσθημα τοῦ χρώματος. Ἄν τρίψῃς τὸ ὀμμάτιον εἰς τὸ σκότος, θέλει σὲ φανῆ, ὅτι βλέπεις φῶς· εἰάν βάλῃς εἰς ἀκτῖνα ἡλίου κρυστάλλινον ἀγγεῖον μὲ καθαρὸν νερὸν, ἀφοῦ περάσῃ ἡ ἀκτὶς ἀπὸ τοῦ νεροῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ἀγγείου, θέλεις ἰδεῖ πολλὰ χρώματα.

Διὰ τὴν ἐξηγήσασιν οἱ Φυσικοὶ τὴν αἰτίαν τῶν χρωμάτων, ὑποθέτουσιν, ὅτι καθεὶς ἀκτὶς τοῦ φωτός εἶναι ὡς δεμάτιον συνδεμένον ἀπὸ τόσας ἀκτῖνας, καθεὶς μίαν ἀπὸ τὰς ὁποίας, ὅταν προσβάλλῃ εἰς τὸ ὀπτικὸν νεῦρον, προξενεῖ διάφορον πληγὴν, ἥτις διεγείρει ἕνα τινὲς χρώματος αἴσθημα, καθὼς ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰ ἄλλα ὄργανα τῆς αἰσθήσεως.

Ὅταν τὸ δεμάτιον τῶν ἀκτίνων πέσῃ ἐπάνω εἰς σῶμα, τὸ ὀπτικὸν ἀντανακλᾷ πολλάκις τὰς ἀκτῖνας, τότε βλέπομεν πολὺ φῶς, ἢ γινὴν ἀσπράδα, ἥτις εἶναι τὸ χρῶμα τοῦ φωτός· καὶ ὅταν τὸ σῶμα ἀντανακλᾷ τὰς ἀκτῖνας ὀλιγώτεραις ποσότησιν, παρ' ἄλλο σῶμα, δὲν βλέπομεν φῶς, ἢ γινὴν τότε εἶναι σκότος, καὶ τοῦτο θέλει νὰ εἴπῃ μαῦρον χρῶμα. Ἐάν τὸ σῶμα χωρίζῃ ἀκτῖνας, καὶ τὰς ἀντανακλᾷ, βλέπομεν ἕνα χρῶμα π. χ. τὸ κύκκινον, τὸ πράσινον κ. τ. λ. ἢ ἀλοιφὴ λοιπὸν, μὲ τὴν ὁποίαν βάπτομεν τὰ σώματα, ἔχει μόρια, τὰ

ὅποια ἀντανεκλῶσι μίαν τινὰ ἀκτίνα τοιοῦτον τε ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὸ Ἴόξον (Ἴριν), τὸ ὁποῖον φαίνεται χρωματισμένον εἰς τὸν οὐρανὸν εἰς καιρὸν βροχῆς· αἱ εἰς τὸ σύννεφον σταλαγματῆαι τοῦ νεροῦ χωρίζουσι τὰς ἀκτίνας τοῦ δέματιου, καὶ αὐταὶ διεγείρουσι τὰ αἰσθήματα τῶν χρωμάτων.

Διὰ τὰ καταλάβωμεν τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν πρόσθετον τῶν χρωμάτων, ὅταν ὁ οὐρανὸς ἦναι γαληνὸς καὶ περιεχῆι ὀλίγους καὶ ἑλαφροὺς ἀτμούς, διὰ τὰ θλῶσι τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, ἀν παρατηρήσωμεν τὴν ἀνατολήν του, θέλομεν ἰδεῖ ἄσπρον τὴν τόπον, ὅθεν μέλλει νὰ ἀνατείλῃ· αὕτη ἢ λευκότης ἀναβαίνει κατ' ὀλίγον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ βάπτεται κίτρινον (ξανθὸν) χρῶμα εἰς μικροὺς βαθμοὺς ὑψηλότερα ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα· ὑψόνεται ἔπειτα τὸ κίτρινον χρῶμα, καὶ σιμὰ του φαίνεται τὸ χρυσοειδὲς (νεραντζί)· ἀφοῦ καὶ τοῦτο ὑψωθῆ, παρήσησιάζεται τὸ ῥοδοκόκκινον λαμπρὸν, τὸ ὁποῖον ἀπίσνευται ἕως εἰς τὴν κορυφὴν μας· ἀπὸ τοῦτο τὸ σημεῖον θέλει ἰδεῖ εἰς τὸν οὐρανὸν ὀπίσω σου τὸ ἰσοειδὲς (χρῶμα τῆς βιόλας) εὐθύς μετὰ τὸ κόκκινον ἔπειτα τὸ γαλάζιον (κυανῶν)· εἶτα τὸ μαβῆ, καὶ τέλος, τὸ μαῦρον πρὸς τὴν δύσιν.

Ὅταν δύο χρώματα ἐνωθῶσι, φαίνεται ἓνα τρίτον· καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν διάφορα χρώματα εἰς τὸν κόσμον, ἔξω ἀπ' ὅσα ἀναφέραμεν. π. χ. τὸ χρυσοειδὲς εἶναι σύνθετον ἀπὸ τὸ κίτρινον, καὶ ἀπὸ τὸ κόκκινον· τὸ πράσινον ἀπὸ τὸ κίτρινον καὶ ἀπὸ τὸ γαλάζιον· τὸ ἰσοειδὲς, ἀπὸ τὸ γαλάζιον καὶ ἀπὸ τὸ κόκκινον· καὶ τὸ μαβῆ εἶναι βαφῆ φορτωμένη ἀπὸ τὸ μαῦρον ὥστε τὰ πρῶτα χρώ-

ματα εἶναι τρία, τὸ κόκκινον, τὸ κίτρινον, καὶ τὸ γαλάζιον· καὶ ἂν προσθέσωμεν τὸ ἄσπρον μὲ τὸ μαῦρον, γίνονται πέντε.

Ἱστορία τῆς Ρωσσίας.

1606. — Κάποιος Ψευδοδημήτριος ἤρπασε τὸν θρόνον, καὶ ἐδόλοφονήθη ἀπὸ τοὺς Ρώσους· ἦτον ἱερωμένος, καὶ ἔλεγεν, ὅτι εἶναι ὁ Δημήτριος υἱὸς τοῦ Βασιλοβίτς.

1613. — Μιχαὴλ Φαιδεροβίτς καταπαύει τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, καὶ ἐκλέχθη μέγας Δουξ τῆς Ρωσσίας.

1643. — Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλέξιου Μιχαηλοβίτς ἐνίκησε τοὺς Λέχους· ἀφῆκε πολλὰς υἱούς· ὁ διάδοχος τοῦ εἶναι Φαίδωρ Ἀλεξιοβίτς. Ἐββαλε σκοπὸν νὰ σύρῃ τοὺς Ρώσους ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν, ὅμως ἔζησεν ὀλίγον καιρὸν ἢ δόξα αὕτη ἦτον ἐτοιμασμένη διὰ τὸν Κζάρ Πέτρον Α΄, τὸν ἀδελφὸν του.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Διονύσιος ὁ γέρον.

Ὁ Διονύσιος, ὅστις ἦτον ἄνθρωπος ἰδιώτης, εὐρῶν εὐκερίαν τὸν κατὰ τῶν Καρχηδονίων πόλεμον, ἤρπασε τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν τῶν Συρακουσίων· καὶ φονεύσας τοὺς ἐναντιομένους εἰς τοὺς σκοπούς του, ἐκατέρωθε νὰ βασιλεύσῃ. Μὲ ἄκραν δραστηριότητα ἔκαμε τὰς κατὰ τῶν Καρχηδονίων ἐτοιμασίας· εἰς τὴν ἀρχὴν ἐνίκησαν μεγάλην νίκην οἱ

Καρχηδόνιοι· ἀλλὰ μὲ τὰς βοηθείας, τὰς ὁποίας ἔφευγεν ὁ Λακεδαιμόνιος Φερεκύδης, ἐνίκησαν κατὰ κράτος οἱ Λακεδαιμόνιοι.

Ὁ Διονύσιος ἀγαποῦσε τὴν ποίησιν. Εὐρισκόμενος μίαν φορὰν ὁ νεώτερος Διονύσιος ὁ υἱὸς του εἰς τὴν Κόρινθον, εἰς τὴν τράπεζαν Φιλίππου τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, καὶ ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τὸν Φίλιππον· πότε εὐκαιρεῖ ὁ πατήρ του ἀπὸ τὰς βασιλικῆς του ὑποθέσεις, διὰ νὰ συνδέτῃ τραγωδίας; ἀπεκρίθη „τὰς συνδέτει εἰς τὸν καιρὸν, τὸν „ὁποῖον ἡμεῖς χάνομεν εἰς τὰς ἡδονὰς τῶν συμ- „ποσίων.

Ἔῤῃχε καὶ πολλὴν καταφρόνησιν εἰς τοὺς θεοὺς· μίαν ἡμέραν, ἐπιστρέφων διὰ θαλάσσης εἰς τὰς Συρακούσας, ἀφ’ οὗ ἐγύμνωσε τὸν ναὸν τῆς Περσεφόνης „ιδέτε· εἶπε πρὸς τοὺς αὐλικούς του, „δείχνων τὸν αἴσιον ἄνεμον, πόσον εὐτυχὲς ταξείδι- „ον δίδουσιν οἱ θεοὶ εἰς τοὺς ἱεροσύλους.“

Διονύσιος ὁ νεώτερος — Δίων - Τιμο- λέων.

Διονύσιος ὁ νεώτερος διεδέχθη τὴν βασιλείαν, χωρὶς κάμμιαν ἀντίστασιν. Δίων ὁ συγγενὴς του, ἐπιθυμῶν νὰ δώσῃ τὴν προτέραν ἐλευθερίαν εἰς τὰς Συρακούσας, τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ προσκαλέσῃ τὸν Πλάτωνα, τίποτε ὅμως δὲν ἐκατώρθωσεν ὁ Πλάτων.

Ἐξώρισε τὸν Δίωνα· καὶ φοβούμενος τὴν δυσαρτέκειαν τῶν Συρακουσίων, ἔστειλεν εἰς αὐτὸν τὰ κινητὰ του ὑπάρχοντα, ἀλλ’ ὕστερον ἐπώλησε τὰ ἀκίνητα. Ὁ Δίων λοιπὸν ἐμελέτησε πόλεμον ἑναν-

τίον του καὶ ὅταν ἦλθε μὲ ὀλίγους, τὸν εἰδέχον-
σαν οἱ Συρακούσιοι, ἐπὶ τὸν ὁ Διονύσιος ἐλείπεν εἰς
τὴν Ἰταλίαν· ὁ Διονύσιος ἔσπειρε σκάνδαλα εἰς τοὺς
Συρακούσιους, καὶ ὁ Λίων φοβήθη, ἔφυγεν ἀπὸ
τὰς Συρακούσας· ἀλλ' οἱ Συρακούσιοι ἔπειτα με-
τανοήσαντες, τὸν ἐπροσκάλεσαν πρὸς Βοήθειαν ἦλ-
θε λοιπὸν, καὶ εἰς τὴν αἵματώδη μάχην ἐφάνη νι-
κητής.

Κάλλιπος ὁ Ἀθηναῖος ἔβαλε σκοπὸν νὰ δο-
λοφονήσῃ τὸν Δίωνα, καὶ νὰ λάβῃ τὴν βασιλείαν·
καὶ οὕτως ἔπραξεν· ἀλλ' ὅταν ὑπῆγε νὰ ἐξουσιάσῃ
τὴν Μεσσηνίαν, οἱ Συρακούσιοι ἐτίναξαν τὸν ζυγὸν
τοῦ Καλλίπου· ὅθεν ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ εἰς τὸ
Ρήγιον, ὅπου ζῆσας δυστυχῶς μερικὸν καιρὸν, ἀπέ-
θανε δολοφονηθείς.

Ἐστράφη ὁ Διονύσιος εἰς τὰς Συρακούσας
μετὰ δέκα χρόνους, ἀλλ' ἡ πολυχρόνιος δυστυχία
δὲν τὸν ἐσωφρόνισεν, ἀλλὰ μάλιστα ἔγινε καὶ
ακληρότερος· ἐπειδὴ ἡ Καρχηδὼν ἐκίνησε πόλεμον
κατὰ τῶν Συρακουσίων, οὗτοι ἐζήτησαν ἀπὸ τοῦ
Κορινθίου, τῶν ὁποίων ἦσαν ἄπεικοι, βοήθειαν· οἱ
Ἕλληνες ἦσαν πάντοτε ἔτοιμοι εἰς τὸ νὰ βοηθῶ-
σιν· οἱ Κορινθιοὶ λοιπὸν ἔστειλαν τὸν Τιμολέοντα μὲ
στράτευμα.

Οἱ Καρχηδόνιοι καὶ ὁ Διονύσιος ἐπολεμοῦσαν
τὰς Συρακούσας· ἀλλ' ὁ Τιμολέων ἐφυγάδευσε τοὺς
Καρχηδονίους, καὶ ἐβίασε τὸν Διονύσιον νὰ παρα-
δώσῃ τὴν ἀκρόπολιν. Οὗτος λοιπὸν πάλιν ἔφυγεν
εἰς τὴν Κόρινθον, ὅπου ἔζησε δυστυχῶς, καὶ ἐμπαι-
ζόμενος ἀπὸ τὸν λαόν. Ὁ Τιμολέων ἔδωκε τὴν ἐλευ-

Φερίαν εἰς τὰς Συρακούσας, καὶ κατέστησεν ἀνεξαρτήτους τοὺς λοιποὺς λαοὺς τῆς Σικελίας.

Οὗτος ἀνανέωσεν ἔπειτα τοὺς νόμους τῶν Συρακουσίων, καὶ παραίτησε τὴν ἐξουσίαν του, καὶ ἐξήσεν εἰς τὸ ἐξῆς ὡς ἰδιώτης· εἰς τὸ γῆρας του ἔχατε τὴν ὄρασιν· ἀλλ' οἱ Συρακούσιοι ἐδιπλασίασαν τὰς περὶ αὐτοῦ Φροντίδας τῶν ἐλάμβαναν συμβουλὴν ἀπὸ αὐτὸν εἰς πᾶσαν περίστασιν· ἐτίμησαν τὸν θάνατόν του μὲ πομπὰς μεγαλιπρεπεῖς, καὶ μάλιστα μὲ δάκρυα εὐγνωμοσύνης· καὶ ἐψήφισαν, ὅταν ἔχουν πόλεμον μὲ κανένα ἔθνος, νὰ ζητῶσι στρατηγὸν ἀπὸ τὴν Κόρινθον.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Ἀπολιθώσεις.

Εἰς τὰ στρώματα τῆς ὑδρογείου σφαίρας εὐρίσκονται λείψανα φυτῶν καὶ ζώων πετρωμένα, τῶν ὁποίων σώζεται τὸ ὕφασμα, ἢ πρώτη μορφή καὶ ἔργανισμός· ἀφοῦ ἀφανισθῶσι μερικὰ συνθετικὰ μέρη τοῦ τοιοῦτου σώματος, ἐξ αἰτίας τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον θάπτονται, ἄλλαι ὕλαι ἀμμώδεις, ἢ γαιώδεις τὰ ἀναπληροῦσι, καὶ διὰ τοῦτο γίνονται στερεώτερα.

Εἰς τοὺς δενδρολίθους εὐρίσκονται μέρη θάμνων, στελεχῶν, ῥιζῶν, κορμῶν, τινῶν ὀπωρικῶν κ. τ. λ. Εἰς τὰς ἀπολιθώσεις τῶν ζώων εὐρίσκονται κογχύλαι, ὀστρακόδερμα, ἐνίοτε καὶ σκώληκες, καὶ κόκκαλα ὀψαρίων, καὶ ἀμφιβίων, καὶ σπανίως πουλίων καὶ τετραπόδων.

Διὰ τὰ πετρωθῆ τὸ σῶμα, πρέπει ἅ. νὰ ἔχῃ
 τοιαύτην φύσιν, ὥστε νὰ ἠμπορῆ νὰ σάξεται μέσα
 εἰς τὴν γῆν. β', νὰ μὴ προσβάλλῃ εἰς αὐτὸ ἀήρ,
 ἢ νερόν. γ', νὰ φυλαχθῆ ἀπὸ ἀναθυμιάσεις, αἱ
 ὁποῖαι τὸ φθείρουσι καὶ δ', νὰ ἦναι εἰς τόπον,
 ὅπου εὐρίσκονται τὰ ἀναγκαῖα μόρια νὰ ἔμβωσιν
 εἰς αὐτό. Ἡ ἀπολίθωσις γίνεται ὀγληγορωτέρα εἰς
 παχῆαν καὶ ὀλίγον ὑγρὰν γῆν, παρά μέσα εἰς
 τὸ νερόν.

Ἡ πάνσοφος τοῦ Δημιουργοῦ Πρόνοια.

Τὸ ἄπειρον τῆς φύσεως, παιδιὰ μου! ἀπο-
 δείχνει τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' ἡ τά-
 ξις καὶ ἡ ἀρμονία τοῦ παντός ἀποδείχνει τὴν σο-
 φὴν πρόνοιαν. Τὸ παραμικρὸν δημιούργημα ἔχει τὴν
 αἰτίαν του· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν μελετᾷ
 κατὰ βάθος τὴν φύσιν, νομίζει ὅτι δὲν εἶναι καμ-
 μία τάξις εἰς τὸ πᾶν, ἀλλ' ὅτι ἔλα ἔγειναν αὐ-
 τομάτως μὲ τὴν συνδρομὴν τῶν στοιχείων, καὶ διὰ
 τοῦτο φαίνονται ἄτακτα.

Ὁ Ὠκεανὸς, λέγουσιν, ἔκοψε τὴν ξηρὰν εἰς
 τὸν πορθμὸν τοῦ Γιβραλτάρ, ἔξυσε τὴν γῆν, καὶ
 ἔκαμε τὴν συναγωγὴν τῆς Μεσογείου θαλάσσης.
 Ἀλλ' εἰάν ἡ θάλασσα αὕτη ἦταν ξηρὰ, ἐπειδὴ οἱ
 ποταμοὶ γίνονται ἀπὸ ἀτμοὺς τῶν θαλασσῶν, ἔπρε-
 πε νὰ λείπωσι τόσοι ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης, τῆς
 Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς· καὶ ἀνῆσαν, ἵ ποῦ ἔπρε-
 πε νὰ χύνωνται;

Οἱ βόρειοι ἄνεμοι, οἵτινες δροσίζουν τὴν Αἴγυ-
 πτον τὸ καλοκαίριον, καὶ σπρώχνουν τοὺς ἀτμοὺς

τῆς Μεσογείου ἕως εἰς τὰ Βουναὶ τῆς Αἰθιοπίας, διὰ τὰς τοῦ Νείλου πηγὰς, περνῶντες ἐπάνωθεν ἀπὸ ξηρὰν, ἔπρεπε νὰ καταξηραίνωσι τὴν βόρειον Ἀφρικὴν· χειρότερα ἤθελαν κάμει εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Εὐρώπης οἱ θερμοὶ ἀνεμοὶ τῆς Ἀφρικῆς, οἱ ὁποῖοι τῶρα φορτόνονται ἀπὸ σύννεφα βροχερὰ, ὅταν περνῶσι τὴν Μεσόγειον. Ἀλλ' ἐὰν ἔπνευαν ἐπάνω εἰς τὴν ξηρὰν γῆν ταύτης τῆς θαλάσσης, χωρὶς νὰ μετριάξεται ἡ θερμότης των ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν της, ἔπρεπε νὰ καταξηραίνωσιν ὅλον τὸ μέρος τῆς Εὐρώπης, ἀπὸ τὸ Γιβραλτάρ, ἕως εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον, καὶ ὅλους τοὺς ποταμούς.

Κανίνα μέρος τῆς γῆς δὲν εἶναι χαμηλότερον ἀπὸ τὴν θάλασσαν· ὡς ἔτυχε λοιπὸν νὰ ἦναι ἡ γῆ τῆς Μεσογείου χαμηλότερα ἀπὸ τὸν Ωκεανόν, ὥστε νὰ χυθῆ εἰς αὐτήν, καὶ ἂν ὁ Ωκεανὸς ἔσκαψε τὸ κῦτος ταύτης τῆς θαλάσσης, ἢ ἀπὸ τὸ σκάψιμον ὑλῆ τί ἔγεινεν; Ἡ Θεία λοιπὸν Πρόνοια κατεσκεύασεν ἀπ' ἀρχῆς καὶ τὴν συναγωγὴν τῆς Μεσογείου διὰ τὰς εἰρημέναις αἰτίας.

Ἡ Πρόνοια, ὅταν ὑψίῃ βράχον, σκάπτει χάσματα, διὰ νὰ χυθῆ τὸ νερὸν εἰς αὐτὰ, τὸ ὁποῖον ἦτον εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἐφύτρωσεν ὁ βράχος. Εἰς αὐτὸν φυτεύει χέρτα, δένδρα, κατοικίζει ζῶα, τὸν βάλλει εἰς τοὺς κόλπους τῆς θαλάσσης, διὰ νὰ εὐρίσκωσιν ἄσυλον εἰς καιρὸν τρικυμίας οἱ κάτοικοι τοῦ ἀέρος καὶ τῆς θαλάσσης.

Παρομοίως, ὅταν ἠθέλησε νὰ σκάψῃ τὸ κῦτος τῶν θαλασσῶν, δὲν τὸ ἔκαμε στρογγυλόν, ἀλλὰ κατεσκεύασε βαθεῖς κόλπους διὰ τὸν Ωκεανόν, ὥστε εἰς καιρὸν τρικυμίας, οἱ ποταμοὶ εὐκόλα

να χύνονται, καὶ τὰ ἀναρίθμητα ὄψαρια να καταφεύγωσιν εἰς αὐτοὺς εἰς κάθε καιρὸν, καὶ να γλείφωσιν, ὅσα φέρουσιν οἱ ποταμοὶ εἰς τὰ χεῖλη τῆς θαλάσσης, καὶ να ἐμβαίνωσιν εἰς αὐτοὺς, διὰ να εὐρίσκωσι τροφὴν διὰ τὰ ἴδια τέκνα.

Ἡ Πέρινοια ὠχύρωσε τὴν ξηρὰν ἐναντίον τῆς τῶν θαλασσῶν προσβολῆς με μακρὰν σειρὰν ἄμμου, με ὑψηλοτάτους βράχους, με νήσους, ὅλα βαλμένα εἰς ἀρμόδιον διάστημα· παρομοίας σχεδὸν προφυλάξεις ἔβαλε καὶ εἰς τὰς κοιλότητας τῶν ποταμῶν· διότι τὰ νερά των δὲν τρέχουσι κατ' εὐθείαν, διὰ να μὴ κρημνίζονται αἰφνηδῶς· ἀλλὰ διέκοψε τὸν δρόμον των με διαφόρους γωνίας, ὥστε ἀλλοῦ να τρέχωσιν ὀγλήγορα, καὶ ἀλλοῦ να ἐμποδίζονται.

Οὔτε εἶναι ἀληθεῖς, ὅτι ὁ Ὠκεανὸς ἔκοψε τὰς νήσους ἀπὸ τὴν ξηρὰν· διότι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος δὲν ἦσαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν οὔτε βελανιδῖαι, οὔτε ἐλάται, μ' ὅλον ὅτι εἰς τὴν ἀντικρὺ ξηρὰν εὐρίσκονται τοιαῦτα δένδρα. Ἐὰν λοιπὸν ἡ Ἀγγλία ἦτον μέρος τῆς ξηρᾶς, οἱ ποταμοὶ ἠθέλαν μεταφέρει τοὺς σπόρους τούτων τῶν φυτῶν.

Ἡ Θικίη.

Ὅτι ἀναγκαία ἡ Λατρεία.

Ἐπειδὴ εἶναι Θεός, πρέπει να τὸν λατρεύωμεν· ἐπειδὴ εἴμεθα περικυκλωμένοι ἀπὸ τὰς εὐεργεσίας του· ἐπειδὴ δὲν εἶναι μέρος τοῦ διαστήμα-

τος, εἰς τὸ ὁποῖον εἶμεθα βαλμένοι, οὔτε μέρος χρόνου, εἰς τὸ ὁποῖον συλλαμβάνομεν τὰς ἐννοίας μας, τὸ ὁποῖον αὐτὸς δὲν γεμίζει, καὶ ὄν ἐμβαίνει εἰς αὐτὸ. Θέλομεν μείνει ἡμεῖς ἀδιάφοροι εἰς τὴν ἀδιάλειπτὸν του παρουσίαν, καὶ θέλομεν τὸν λησμονήσει, ὅποτε ζῶμεν ὁλόκληροι εἰς αὐτὸν; ἢ ἀκαρπὸς πρὸς τὸν Θεὸν πίστις εἶναι βλασφημία, ἢ μωρία, καὶ ὅποιος πιστεύει εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ζῆ, ὡς νὰ μὴν ἐπίστευεν, εἶναι ἑκατοντάκις ἑλεεινότερος, παρὰ ἂν ἦτον βυθισμένος εἰς ἀθλίαν τυφλότητα. Μ' ὅλον τούτο πολλοὶ ἄνθρωποι καταντῶσι θεληματικῶς εἰς θεωρητικὴν ἀσέβειαν! Πόσον ἄθλιοι εἶμεθα διότι βλέπομεν τὸ καλόν, καὶ ἀκολουθοῦμεν τὸ κακόν.

Ἄφου οἱ Εὐρωπαῖοι, περᾶσαντες μακρὰς θαλάσσας, ἔφθασαν εἰς τὰ παραθαλάσσια, ὅπου ὁ πολιτισμὸς ποτὲ δὲν ἀπλώσε τὰς εὐεργεσίας του, εἶδαν ἀγρίους λαοὺς γονατισμένους ἐμπρὸς εἰς ὄφιν, ἢ εἰς πέτραν εἰς τὸ μέσον τόπης βαρβαρότητος, ἢ ἰδέα τοῦ Θεοῦ μετεβλήθη ἀπὸ τὴν πρώτην τῆς καθαρότητά· ἀλλ' ὅσον ἀμορφοὶ ἦσαν οἱ Θεοὶ των, εἶχαν μ' ὅλον τούτο θυσιαστήρια, καὶ, ἐπειδὴ ἀπέδιδαν πραγματικὴν ὑπαρξίν εἰς τὰ εἰδωλά των, δὲν ἦτον ἄτοπον τὸ νὰ τὰ λατρεύωσιν.

Ἡ λατρεία εἶναι ὑποταγὴ τοῦ πλάσματος πρὸς τὸν πλάστην του, εἶναι δημόσιος ὁμολογία τῆς εὐλαβείας του. Ἴσως ἤθελεν ἐρωτήσῃ τις, ἴ τί κάμνουν αἱ προσευχαί εἰς τὸν Θεὸν, καὶ τί χρεῖαν ἔχει ἀπὸ τὴν λατρείαν μας; ἴ ἀλλὰ σὺ δὲν αἰσθάνεσαι, ὅτι ἔχεις χρεῖαν νὰ τὸν παρακαλέσῃς; οὔτε ἢ αἰδῖος μεγαλειότης του, οὔτε ἢ παντοδυναμία

του χρείαν ἔχει τῶν ἡμετέρων θυμιαμάτων· ἡ ἀγάπη του ζητεῖ τὴν ἰδικὴν μας ἀγάπην· διότι ὁ πατήρ θέλει τῶν υἱῶν του τὴν φιλοστοργίαν. Ἐὰν ὁ Θεὸς μᾶς ἐξέριψεν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, διὰ τὴν μᾶς παραίτησιν, ἔὰν ἀδιαφορῇ διὰ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου, καὶ διὰ τοῦτο ἠθέληεν ἀφήσει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὰς ἀπάτας των, εἰς τὰς πρληψείων των, εἰς τὰ πάθη των, χωρὶς τὴν τοὺς στηρίξει μετὰ τὸν λόγον του, χωρὶς τὴν τοὺς φωτίξει εἰς τὰ χρεῖα των μετὰ τὰς ἀμεταβλήτους παραγγελίας του, δὲν ἠθέλαμεν εἶσθαι μὲν ὅλον τοῦτο ἐλεύθεροι ἀπὸ τὴν πίστιν πρὸς ὑπερτάτον τῆς φύσεως Δεσπότην; Τί πρέπει λοιπὸν νὰ νοήσωμεν περὶ τῆς ἡμετέρας ἀχαριστίας, ὅποτε ἡ ἀκάματος πρόνοιός του ἀγρυπνεῖ δι' ἡμᾶς εἰς πᾶσαν στιγμὴν, ὅποτε αἱ καθ' ἡμέραν εὐεργεσίαι του τὸν καλοῦσιν ἀκατάπαυστα εἰς τὴν ἐνθύμησίν μας, καὶ ἐλέγχουσι τὴν λήθην μας; Μὲν ὅλην τὴν ὑπεύθυνον ἀδιαφορίαν μας, ἢ φύσιν ὅχι ὀλιγώτερον θέλει ἀκολουθεῖ τοὺς δρόμους, καὶ ὅχι ὀλιγώτερον θέλει ὑπακούει εἰς τοὺς νόμους τῆς αἰωνίου εὐταξίας. Ἄλλ' ἢ καρδιά της τί θέλει γείνει εἰς ταύτην τὴν ἐγκατάλειψιν; Ποία θέλει εἶσθαι ἡ τύχη της, ὅταν ὑστερον ἀπὸ ταύτην τὴν ζωὴν γένη ἡ κρίσις, καὶ ζητηθῇ λόγος, ὅχι μόνον τῶν πράξεων τῶν εἰς τοὺς ἀνθρώπους φανερῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσωτερικῶν διαθέσεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας συνίσταται ὅλον τὸν ἀτόπων ἢ κρυφῆ ζωῆ;

Ὅχι εἰς τὸν Θεόν, ἀλλ' εἰς ἡμᾶς εἶναι ἀναγκαία ἢ λατρεία· ἢ ἀκατάπαυστος λατρεία χρησιμεύει εἰς τὸ ν' ἀνακαλῆ ἀδιαλείπτως τὸν Θεόν;

τὸν ἑποῖον τὰ πάθη μας καὶ ἡ τρυφή πασχίζου-
 ἀκατάπαυστα νὰ μᾶς κάμνουν νὰ τὸν λησμονώ-
 μεν. Ὄταν ἡ σωτήριος ἕξις μᾶς φέρῃ ἔμπροσθέν
 του μερικαῖς φοραῖς τὴν ἡμέραν, τότε φροντίζομεν
 νὰ ἐρωτῶμεν τὴν παρελθούσαν μας ζωὴν, καὶ νὰ
 ρίπτωμεν κριτικὸν βλέμμα ἐπάνω εἰς τὸν ἑαυτὸν
 μας. Ἡ Ἐρησκεία ἠξεύρει ν' ἀποκρίνεται εἰς ὅλας
 τὰς χρεῖας τῆς καρδίας, μὲ γλώσσαν, τὴν ὁποίαν
 καταλαμβάνει ἡ καρδιά· λαμβάνει παρηγορίαν εἰς
 ὅλας τῆς τὰς θλίψεις, βάλσαμον δὲ ὅλας τῆς
 τὰς πληγὰς, ὅχι εἰς μάτην ἐπικαλεῖται τὴν βοή-
 θεϊάν του, ὅταν ἀδίκως κατατρέχεται ἀπὸ τοὺς
 ἀνθρώπους, ἢ ὅταν ἡ ψυχὴ στενοχωρημένη, δὲν
 ἠμπορῇ νὰ εὔρη μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων κανένα, διὰ
 νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτὸν τὸν λογισμόν του, ὁ ὁποῖος
 τὸν πολεμεῖ.

Ἡ πλέον εὐπρόσδεκτος προσφορά εἶναι τὸ
 πνεῦμα τὸ Συντετριμμένον καὶ τετα-
 πεινωμένον, ἢ εἰλικρινὴς ἀγάπη, ἢ ἀθῶα ζωὴ.
 Ὄθεν ὁ φρόνιμος οἰκοδομεῖ ναὸν εἰς τὸ βάθος τῆς
 καρδίας του· ἀλλὰ δὲν εὐχαριστεῖται εἰς ταύτας
 τὰς μυστικὰς ὑποκλίσεις, εἰς ταύτας τὰς μυστη-
 ριώδεις θυσίας. Ἐἶναι τρόπος νὰ μὴν ἔχη χρεῖαν
 νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν ἑαυτὸν· του μὲ τὰ σημεῖα τῆς
 ἐξωτερικῆς λατρείας; ὅχι ὀλιγώτερον πρέπει νὰ
 πληροῖν τούτο τὸ δόσιμον ἠξεύρομεν, ὅτι ἡ δημό-
 σιος λατρεία εἶναι χρέος πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώ-
 πους, καὶ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ὑποχρέωσις πρὸς
 τὸν ἑαυτὸν μας.

Τὸ καλὸν παράδειγμα εἶναι καλὴ πράξις.
 διότι οἱ ἀνθρώποι εἶναι μιμηταί, καὶ τὸ πρῶτό-

τυπον παρασπενόμενον μὲ κανονισμένην ζωὴν, εἶναι ὠφελιμώτερον, παρὰ αἱ σοφώταται παρακινήσεις. Εἰς τὸν πατέρα συμφέρει νὰ ἦναι τὰ παιδία του Θεοσεβῆ. καὶ ὅταν σπουδάζωσι ν' ἀρέσουν εἰς τὸν Θεόν, αποκτῶσι διπλοῦν σέβας πρὸς τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν· οἱ κύριοι θέλουσι νὰ πιστεύουν οἱ δούλοι τῶν εἰς τὴν παρουσίαν ἐνός ἀοράτου κριτοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ὅλαι αἱ κρυφαὶ δολιότητες, ὅλα τὰ ἄδικα ψευδίσματα δὲν ἠμποροῦν νὰ μένωσι θαμμένα εἰς τὸ σκότος. ὁ βασιλεὺς ἔχει πιστοτέρους ὑπηκόους, οἱ ὅποιοι μὲ πλειοτέραν προσοχὴν φυλάττουσι τὸν ὄρκον τῶν, εἶναι πλέον ὑπομονητικοὶ εἰς ὅσα πάσχουσι, καὶ πλέον εὐγνώμονες εἰς τὰς τῶν ἄλλων βοηθείας, εἰάν ἡ σφραγὶς τῆς θεησκείας τυπὸν τὴν ἰδίαν τῆς ἰσχυρᾶν ἐπικύρωσιν· ἀλλ' οὔτε ὁ πατήρ, οὔτε ὁ κύριος, οὔτε ὁ ἡγεμὼν ἠμποροῦν νὰ ἦναι βέβαιοι διὰ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὅποῖον ἠμποροῦν νὰ κάμωσιν αἱ συμβουλαὶ τῶν, ἂν δὲν δέωσιν αὐτοὶ μὲ τὰ ἔργα τῶν, τὴν εἰλικρίνειαν τῆς πίστεώς τῶν.

Ἡ δημόσιος λατρεία, πιστὰ φυλαττομένη, δίδει εἰς ὅλην τὴν κοινωνίαν ἀσφαλεστέραν σκέπην, παρὰ ὅλοι οἱ ἀνθρώπινοι νόμοι· εἶναι καταφύγιον τῆς ἀνικανότητός τῶν, καὶ θεραπεία τῆς ἀπάτης τῶν· ἂν οἱ ἄνθρωποι δὲν σε βλέπωσιν, ὁ Θεὸς σε βλέπει. Οὗτοι οἱ ἰσχυροὶ λόγοι, τοὺς ὁποίους κηρύττει ἡ συνειδήσις, καὶ ἐπικυρόνουσιν αἱ ἀμοιβαὶ καὶ αἱ ποιναὶ τῆς ἄλλης ζωῆς, ἠθέλαν εἰσθαι ἱκανοὶ καθ' ἑαυτοὺς, διὰ τὴν τοῦ κόσμου εὐδαιμονίαν ἂν δὲν τοὺς ἐσκέπαζεν ὁ τῶν παθῶν κρέτος.

Ἔτι καλλήτερον θέλγητρον, παρὰ μία δημόσιος λατρεία καὶ κοινωνία προσευχῶν, εἰς τὴν ὁποίαν καθεῖς, εἰς τὴν αὐτὴν στιγμήν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ οἱ ἀδελφοὶ του κάμνουσι τὸ αὐτὸ, παραστένει εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἀσθενεῖαν τῆς ἰδίας του ψυχῆς; Αὐτὸς ὁ Θεὸς τὸ εἶπεν, Ἐὰν πολλοὶ ἀπὸ ἐσᾶς ἦναι συναγμένοι διὰ νὰ προσευχηθῶσι, θέλω εἶμαι εἰς τὸ μέσον των. Μανθάνομεν νὰ ὑποφέρωμεν, καὶ νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅταν φωνάζωμεν ὅλοι ὁμοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ ζῶντος Θεοῦ, Πάτερ ἡμῶν, Πάτερ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀδελφῶν μου καὶ ἐμοῦ, τῶν ἀδελφῶν μου οἱ ὁποῖοι ἔχουσι τὰς αὐτὰς ἀσθενείας μου, τὰς κλίσεις μου πρὸς τὸ κακόν, καὶ συνειδήσιν, ἢ ὁποῖα, καθὼς καὶ ἡ ἰδική μου, τοὺς προσκαλεῖ πολλάκις εἰς μάτην, πρὸς τὴν ἀρετὴν! συγχώρησέ μας, ὅσα ἐσφάλαμεν εἰς ἐσὲ, καθὼς καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν τοῖς ὅσοι ἐσφαλαν εἰς ἡμᾶς. Ἔτι Δύο θνητοὶ ἄνθρωποι ἠμποροῦν νὰ ἠμισήσωσιν ἀλλήλους, ὅταν ἀπαντηθῶμεν εἰς τὸ αὐτὸ ὑποπόδιον τοῦ θυσιαστηρίου; Ἔτι Δὲν τρέμει ὁ νοῦς των διὰ τὸ δυστυχὲς ἐπίγειον μίπος, ὅταν βλέπῃ ἐκείνην τὴν αἰωνιότητα, ἀνοικτὴν ἐξίσου ἔμπροσθεν εἰς ὅλους, καὶ τὴν ὁποίαν ἐπικαλοῦνται εἰς τὴν αὐτὴν στιγμήν μὲ κοινὴν φωνήν;

Μερικοὶ ἄνθρωποι ἐκπληττόμενοι διὰ τὰ πολιτικὰ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα προξενεῖ ἡ θρησκεία καὶ ἡ λατρεία, ἐτόλμησαν νὰ εἴπωσιν, ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι καλὴ διὰ τὸν λαόν. Ὡς ἀσεβεστάτη ἀπ' ὅλας τὰς βλασφημίας! μάταιε ἄνθρωπε, ὁποῖος νομίζεις τὸν ἑαυτὸν σου ἀνώτερον εἰς τὴν

λατρείαν ἀπὸ τὸν Θεόν σου! Ἐδὲν ἔχεις λοιπὸν τόσον εὐθραυστον καρδίαν, ὅποια εἶναι ἡ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους καταφρονεῖς; Ἐλείπουσιν ἀπὸ σέ περιστάσεις πειρασμῶν καὶ ἀμαρτημάτων, παρ' ὅσαί λείπουσιν ἀπὸ αὐτοῦ; Ἐταῦπάθῃ ὀλιγώτερον ἐξυπνίζονται εἰς τὴν ψυχὴν σου; Ἐἡ ματαιότης, ἡ κενοδοξία, ἡ Φυλαργυρία, ὁ φθόνος, ὀλιγώτερον κυριεύουσι σέ; ἢ θρησκεία εἶναι καλὴ διὰ τὸν λαόν. ! Διὰ τὸν λαόν λοιπὸν κινεῖται τοῦ παντός ἡ θαυμαστὴ μηχανή; Ἐὕτη ἡ σοφία σου, δείχνουσα εἰς ἐσέ ἕνα κόσμον εἰς μίαν σταλαγματιάν δρόσου, Ἐδὲν ἐξυπνίζει, εἰς κάθε σου βῆμα, ἀκενώτους θησαυροὺς θαυμασμοῦ καὶ λατρείας; Κανένας ἀνθρώπος δὲν εἶναι ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ὁ ὅποιος ἔχει τὸ ἐλεεινὸν τῆς ἀχαριστίας προνόμιον· οἱ ἔξ εὐγνωμοσύνης ὕμνοι εἶναι τὸ χρέος τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἡ εὐδαιμονία.

Ἐς ἐρωτήσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας μὲ εἰλικρίνειαν ἢ τῆς δημοσίου λατρείας παράβλεψις ἔχει τὴν αἰτίαν τῆς, ὄχι εἰς τὴν θερμότητα τῆς ἐσωτερικῆς μας λατρείας, ἀλλ' εἰς τὴν βαθεῖαν μας ἀφροντισίαν.

Τὸ νὰ δεχώμεθα Θεόν, καὶ νὰ μὴ θέλωμεν νὰ τὸν λάτρευώμεν, εἶναι ὁ κολοφῶν τῆς μωρίας, καὶ τοῦτο μάλιστα τὸ μέρος ἐναγκαλιζονται οἱ πλείότεροι ἀνθρώποι. Πόσαις φοραῖς ἀναπαύονται ἐπάνω εἰς τὴν ἰδίαν τῶν ἀπάθειαν! Πόσαις φοραῖς φοβούμεθα νὰ κάμωμεν εἰρήνην μὲ τὸν Θεόν, τὴν ὅποιαν αἰσθανόμεθα, ὅτε εἴμεθα ὑπόχρεοι νὰ φυλάττωμεν! Αἰσθανόμεθα τὸν ἑαυτὸν μας ἠδύνατον καὶ διὰ τοῦτο δὲν θέλωμεν νὰ

εἴμεθα μόνοι ὁμοῦ με τὸν Θεόν· διότι ἐπάνω εἰς τὴν συνειδήσιν μας εἶναι βαλμένον τὸ βῆρος, καὶ φυλάττεται ἡ ὁρῶσα νὰ τὸν παραστήνωμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας ἐπάνω εἰς τὴν γῆν· ἢ μὲ αὐτὸν συναναστροφῆ μᾶς ἐνοχλεῖ· διότι δὲν ἐλάβαμεν διόλου τὴν ἔξιν νὰ παραδιδώμεθα εἰς αὐτὸν διόλου. Ἄς ρίπτωμεν τὸν ἑαυτὸν μας εἰς τοὺς πατρικούς του κόλπους. Αὐτὸς μόνος καταπαύει τὰ κακὰ, μὲ τὰ ὁποῖα ματαιῶς ζητοῦμεν νὰ ζαλιζώμεθα καὶ νὰ εὐφραινώμεθα. Ἐν μόνον τέλειον θάρρος εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν του ἠμπορεῖ νὰ χύσῃ εἰς τὴν ψυχὴν μας τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν εἰρήνην, νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν αἰώνιον μας σωτηρίαν, καὶ νὰ μᾶς βοηθήσῃ ν' ἀποκτήσωμεν, καὶ εἰς ταύτην τὴν ζωὴν τὸν ἔπαινον ἐκείνων, οἱ ὅποιοι καὶ μακρὰν ὄντες ἀπὸ τὴν ἀρετὴν, δὲν παύουσιν ὅμως ἀπὸ τὸ νὰ τὴν ἐπαινώσιν.

Ἱστορία τῶν Ἐθνῶν.

Ἀκολουθία τῆς τετάρτης ἐποχῆς τῆς Ρώμης.

630. — Κάϊος Γράκχος ἐπιχειρεῖ νὰ ἐκδικήσῃ τοὺς νόμους καὶ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ· παρακινεῖ τὸν λαὸν νὰ κληρονομήσῃ τὰ ὑπάρχοντα τῶν προγόνων του. Ἄφου ἐλάβε μεγαλωτάτην ἐξουσίαν διὰ τὴν δευτέραν δημαρχίαν, διὰ τὴν ἀντίστασιν, τὴν ὁποῖαν ἔκαμεν εἰς τοὺς νόμους τοῦ ὀ Δημαρχος Μινούκιος, ἐπῆρε τὴν Φατρίαν του, καὶ ὑπῆγε νὰ κυριεύσῃ τὸ Καπιτόλιον· καὶ ἐπειδὴ

ἐδιώχθη μὲ Φόνον τῶν δορυφόρων του, κατέφυγεν εἰς τὸ Λυεντῖνον ὄρος, ὅπου ἐφονεύθη ἀπὸ τὴν Φατρίαν τῆς γερουσίας, διὰ προσταγῆς τοῦ ὑπάτου Οὔπιμιου· τὸ πτώμα του ἐρρίφθη εἰς τὸν Τίβεριν, καθὼς καὶ τὸ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Οἱ δύο Γράκχοι ἦσαν εὐγλωττοὶ· εἴκοσι τρεῖς χρόνους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καίου Γράκχου, ὁ Δήμαρχος Ἀπουλέιος Σατουρνίνος ἐπάσχισε νὰ λάβῃ τοὺς περὶ τῶν ἀγρῶν νόμους, ἐστενοχώρησε καὶ τὴν γερουσίαν νὰ κάμῃ ὄρκον, ὅτι θέλει τοὺς ἐπικυρώσει, μὲ ποινὴν ἐξορίας. Ὁ Μέτελος ἐπροτίμησε τὴν ἐξορίαν· ἡ γερουσία ἀπεφάσισε τὸν θάνατον τοῦ Σατουρνίνου· ἔρχονται εἰς τὰ ὄπλα εἰς τὴν δημόσιον πλατείαν· ὁ Δήμαρχος νικάται· ὑπάγει νὰ κυριεύσῃ τὸ Καπιτόλιον, ἐβγῆκεν ὅμως, ἐπειδὴ δὲν εἶχε τροφάς· ὁμολογεῖ πρὸς τὴν γερουσίαν τὴν μετάνοιάν του· ζητεῖ ἄσυλον εἰς τὸ βουλευτήριον, ὅπου ἦσαν συναγμένοι· ὁ λαὸς κρημνίζει τὰς θύρας, τὸν κτυπᾷ μὲ ξάβδους καὶ πέτρας, καὶ τὸν κατακόπτει μετὰ τὸν θάνατόν του.

646. — Γουγούρθας, βασιλεὺς τῆς Νουμιδίας, ἐξ χρόνους βαστάσας τῶν ὄπλων τὸ βάρος τῶν Ῥωμαίων ἀνδρείως καὶ φρονίμως, τέλος ἐκτύπησε τοὺς Ῥωμαίους μὲ τὸ χρυσίον, ἀπελπισθεῖς ἀπὸ τὸ νὰ τοὺς νικήσῃ μὲ τὰ ὄπλα· ἐνίκηθη ἀπὸ τὸν Μάριον, καὶ παρεδόθη εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἀπὸ τὸν πενθερόν του Βιάκχον, βασιλέα τῆς Μαυριτανίας. Εἰσέβη εἰς τὴν Ῥώμην, φορτωμένος ἀλύσους, καὶ ἔγεινε τὸ ἀντικείμενον τοῦ θριάμβου· οὗτος διὰ νὰ βασιλεύσῃ μόνος, ἔκαμε πολλὰς κακίας.

663. — Οἱ σύμμαχοι τῆς Ρώμης, λαοὶ τῆς Ἰταλίας, ἐζητοῦσαν πρὸ πολλοῦ τὸ δικαίωμα καὶ ἔχωσι τὴν ψῆφον εἰς τὰς συνελεύσεις τοῦ δήμου, ἠθέλαν νὰ ἦναι πολῖται πόλεως, ἡ ὁποία ἐχρεωστοῦσε τὴν αὐξήσιν τῆς εἰς τὴν τούτων δύναμιν· ἐπειδὴ οἱ Ρωμαῖοι δὲν ἐδέχθησαν τὰ ζήτημάτων, ἐκινήθησαν κατὰ τῆς Ρώμης· ὅλον τὸ Λάτιον, τὸ Πικέον, ἡ Ἐτρουρία, ἡ Καμπανία ἐσηκώθησαν ἐναντίον τῶν Ρωμαίων· μετὰ ὀκτῶ χρόνους· ὅλοι οὗτοι οἱ λαοὶ δίολου ὑπετάχθησαν· οὗτος ὁ πόλεμος ἔχυσε πολὺ αἷμα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

678 — 680. Ὁ Μονομάχος Σπάρτακος ἔγεινεν ἀρχηγὸς τῶν ἐπαναστησάντων διὰ πολὺν καιρὸν δούλων· κατέκοψέ τὸ στράτευμα τοῦ Λεντόλλου καὶ τοῦ Καίου Κασσίου σιμὰ εἰς τὴν Μοδένην· Φουσκωμένοι διὰ τὰς νίκας του, ἔβαλε σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ ἐναντίον τῆς Ρώμης· οἱ Ρωμαῖοι ἔστρεψαν ὅλας τῶν τὰς δυνάμεις ἐναντίον τούτου. Ὁ Λυκίνιος Κράσσος τὸν ἐφόνευσεν εἰς μίαν μάχην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος ἀνδρείως ἐπολέμησε· καὶ οὕτως ἠφανίσθησαν οἱ ἀποστάται.

690. — Τοῦτον τὸν χρόνον ἔπαυσαν οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι μεταξὺ Μαρίου καὶ Σύλλα, ἀφ’ οὗ ὁ Σύλλας ἐνίκησε κατὰ κράτος τὸν Μάριον. Ἡ αἰτία τούτων τῶν πολέμων, οἱ ὁποῖοι διήρκεσαν ἕξ χρόνους, ἐστάθη ἡ Φιλοδοξία τῶν δύο τούτων ἀρχηγῶν· διότι καθεὶς ἠθέλε νὰ ἦναι πρῶτος εἰς τὸν κατὰ τοῦ Μιθριδάτου πόλεμον· ἀλλ’ ὁ Σύλλας ὑπερίσχυσε, καὶ ὁ Μάριος ἔφυγεν· ὑπῆγε λοιπὸν ὁ Σύλλας κατὰ τοῦ Μιθριδάτου· ἡ Φατρία τοῦ Μαρίου ἐδυναμώθη, προσκαλεῖ τὸν ἀρχηγὸν τῆς,

ὅστις πάραυτα ἔγεινεν κύριος τῆς Ρώμης, καὶ μεταχειρίζεται φοβερόν διωγμὸν, ὕστερον ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐξῆσεν ὀλίγον καιρὸν ἀποθνήσκει λοιπὸν τιμηθεὶς ἐβδόμην φορὰν μὲ τὴν ἀξίαν τοῦ ὑπάτου. Ὁ Σύλλας νικητὴς τοῦ Μιθριδάτου, ὑποτάσσει δίολου τὴν Φατρίαν τοῦ Μαρίου, μεταχειριζόμενος αἵματωδέστατον διωγμὸν. Ὀνομάσθη Δικτάτωρ ἐφ' ὄρου ζωῆς, ἐναντίον τοῦ νόμου. Μετὰ δέκα χρόνους παραιτεῖ τὴν ἀξίαν ταύτην, καὶ μετὰ τρεῖς χρόνους ἀποθνήσκει.

Ὁ Μάριος, ὅταν ἐβιάσθη εἰς φυγὴν ἀπὸ τὴν Ρώμην, καὶ ἐκυνηγεῖτο ἀπὸ τὴν Φατρίαν τοῦ Σύλλα, ἐκρύφθη εἰς τὰς λίμνας· τὸν εὗρηκαν οἱ ἐχθροὶ καὶ τὸν ἔβγαλαν ἀπ' ἐκεῖ, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, μὲ τὸ σχοινίον εἰς τὸν λαιμὸν, ἔστειλαν ἕνα δούλον, διὰ εἰς τὸν Φονεῦση· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν ἐγνώρισεν ὁ δούλος, ἐσεβάσθη τὸν ἄνδρα, καὶ ῥίψας τὴν μάχαιραν, ἔφυγεν· οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου ἐκεῖνου ἔδωσαν πλοῖον εἰς τὸν Μάριον, ὅστις ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἔκαμ ἐξῆσε δυστυχησμένα ἐπάνω εἰς τὰ ἐρείπια τῆς Καρχηδόνας. Ὁ Διοικητὴς τοῦ τόπου τὸν ἐπρόσταξε εἰς φυγὴν ἀπὸ τὴν ἐπικράτειάν του. Ἀπεκρίθη ὁ Μάριος εἰς τὸν ἀπεσταλμένον „εἶπέ εἰς τὸν κύριόν σου, ὅτι εἶ-
 „δες τὸν Μάριον καθήμενον ἐπάνω εἰς τὰ ἐρείπια
 „τῆς Καρχηδόνας.

Μυθολογία.

Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης.

Οὗτοι ἦσαν υἱοὶ τῆς Λήδας· ἀλλ' ὁ Ζεὺς ἦτον πατὴρ τοῦ Πολυδεύκου· καὶ ὁ Τύνδαρος, βασιλεὺς τῆς Οἰβαλίας, καὶ σύζυγος τῆς Λήδας ἦτον πατὴρ τοῦ Κάστορος· ἡ Λήδα ἐγέννησε καὶ δύο θυγατέρας, τὴν μίαν ἀπὸ τὸν Δία, ἣν οὖν τὴν περιφημον Ἑλένην, καὶ τὴν ἄλλην ἀπὸ τὸν Τύνδαρον, ἣν οὖν τὴν κλυταίμνηστραν, γυναῖκα τοῦ Ἀγαμέμνονος. Οἱ Κάστωρ καὶ ὁ Πολυδεύκης ἐλέγοντο Τυνδαρίδαι, καὶ Διόσκουροι, καὶ ἦσαν πολλὰ ἀγαπημένοι ἀδελφοί. Πρῶτον ἔργον τῶν ἦτον νὰ καθαρίσωσι τὸ Λιγαῖον πέλαγος ἀπὸ τοὺς πειρατάς· καὶ διὰ τοῦτο ἐσυναριθμήθησαν μὲ τοὺς θαλασσίους θεούς· ὅθεν τοὺς ἐπικαλοῦντο εἰς τὰς τρικυμίας. Ἀκολούθησαν τὸν Ιᾶσονα εἰς τὴν Κολχίδα, καὶ ὅταν ἐστράφησαν εἰς τὴν πατρίδα, ἐξαναπῆραν τὴν ἀδελφὴν τῶν Ἑλένην, τὴν ὅποιαν εἶχεν ἀρπάσει ὁ Θησεύς. Οἱ Κάστωρ ἐφονεύθη ἔπειτα εἰς ἰδιαιτέραν μάχην, σιμὰ εἰς τὸ ὄρος Ταύγετον· ὁ Πολυδεύκης ἐκδίκησε τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ ἦτον λυπημένος, ὥστε ᾤρκισε τὸν πατέρα του Δία νὰ μοιράσῃ τὴν ἀθανασίαν του μὲ τὸν ἀδελφόν του. Ὁ Ζεὺς λοιπὸν ἐδιόρισε νὰ ζῆ τὴν μίαν ἡμέραν ὁ ἕνας, καὶ τὴν ἄλλην ὁ ἄλλος· τέλος, ἐβάλλθησαν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶναι τὸ σημεῖον τῶν διδύμων, ἀπὸ τὰ δύο ἄστρα, τὰ ὅποια συστένουν τοῦτον τὸν ἀστέρα· διότι, ὅταν φανῆ τὸ ἕνα, τὸ ἄλλο εἶναι ὑποκάτω εἰς τὸν ὀρίζοντα.

Ἀσκληπιός. Ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τῆς Νύμφης Κορωνίδος· εἶναι ἔφευρετὴς καὶ θεὸς τῆς ἰατρικῆς· ἐσυνόθευσε τὸν Ἰάσονα εἰς τὴν Κολχίδα· ἐκεραυνώθη ἀπὸ τὸν Δία· διότι ἀνίστησε τὸν Ἰππόλυτον· ὀλίγον καιρὸν μετὰ τὸν θάνατόν του ἐτιμήθη ὡς θεός. Ἐλατρεύετο πρῶτον εἰς τὴν Ἐπίδαυρον, ὅπου ἐγεννήθη, εἶτα διεδόθη εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἡ λατρεία του. Εἰς τὴν Ἐπίδαυρον τὸν ἐλάτρευαν εἰς σχῆμα ὄφεως, καὶ ἐθυσίαζαν εἰς αὐτὸν ὄρνιθας καὶ πετεινοὺς.

Ὀρφεύς. Ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Κλειούς· ἔπαιζε θαυμαστά τὴν λύραν· ἀπὸ τὰς γλυκειάς του ἀρμονίας ἡμερόνοντο τὰ θηρία· τὰ δένδρα καὶ οἱ βράχοι ἐκινουῦντο, καὶ οἱ ποταμοὶ ἔσταματοῦσαν. Ἐχάσε τὴν γυναῖκα του Εὐρυδίκην εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου· καὶ ἔπειδὴ ἐλυπήθη θανάσιμα, κατέβη εἰς τὸν ἅδην, καὶ τὴν ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Πλούτωνα. Ὁ Πλούτων θελχθεὶς ἀπὸ τὴν μουσικὴν του, τὴν ἔδωκεν εἰς αὐτόν, μὲ συμφωνίαν ὅμως νὰ τὴν κρατῇ ὀπίσω του, καὶ νὰ μὴ τὴν ἴδῃ, ἕως νὰ ἔβγῃ ἀπὸ τὸν ἅδην. Ὁ Ὀρφεύς ἀνυπόμονος, ἐγύρισε τὸ πρόσωπόν του, διὰ νὰ ἴδῃ, ἀντὸν ἀκολουθῇ, καὶ πάραυτα ἐχάθη ἡ Εὐρυδίκη. Ἡ δυστυχία τὸν ἔκαμε νὰ παραιτήσῃ τὰς γυναῖκας. Αἱ βάκχαι ὀργισθεῖσαι διὰ τὴν πρὸς τὰς γυναῖκας ἀδιαφορίαν του, τὸν κατέκοψαν, καὶ ἔρριψαν τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸν Ἐβρον ποταμὸν (Μαρίτσαν). Ὁ πατήρ του τὸν μετεμόρφωσεν εἰς κύκνον, καὶ παραστένεται μὲ λύραν εἰς τὴν χεῖρα.

Ἀριστεύς. Ἦτον ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς γονεῖς τοῦ Ὀρφέως· ἠγάπησε τὴν Εὐρυδίκην, ἥτις φεύ-

γούσα ἀπὸ αὐτὸν, ἐδαγκάσθη ἀπὸ ὄφιν, καὶ πά-
ραυτα ἀπέθανε, τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου τῆς μὲ τὸν
Οἰρφέα· αἱ Νύμφαι πρὸς ἐκδίκησιν, ἐφόνευσαν ὅλας
τὰς μελίσσας τοῦ Ἀριστέως· οὗτος ἐπεκαλέσθη
τὴν μητέρα του, καὶ αὕτη εὐσπλαγχνισθεῖσα, τὸν
ἔστειλε νὰ λάβῃ συμβουλὴν ἀπὸ τὸν Πρωτέα, ὅς-
τις τὸν εἶπε νὰ ἐξιλεώσῃ τὴν σκιάν τῆς Εὐρυδίκης
μὲ θυσίας. Οὕτως ἔκαμε, καὶ ἀπὸ τὰ σπλάγχνα
τῆς θυσίας ἐβγήκε πλῆθος μελισσῶν, τὸ ὁποῖον
ἀνεπλήρωσε τὴν ζημίαν του· οὗτος λατρεύεται κατ'
ἔξοχὴν ἀπὸ τοὺς Βισκούς.

Μ Α Θ Η Μ Α Γ'.

Περὶ τοῦ Πυρός.

Μὲ τὴν ἀφὴν αἰσθανόμεθα καὶ τὸ ψυχρὸς
καὶ τὴν θερμότητα· δὲν ἠξεύρομεν ὅμως, τί εἶναι
ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον προξενεῖ τὴν αἴσθησιν, τὴν ὁποίαν
ὀνομάζομεν θερμότητα· οἱ νεώτεροι Φυσικοὶ τὴν ὀνο-
μάζουν Θερμογόνον· τοῦτο εὐρίσκεται μέσα εἰς ὅλα
τὰ σώματα, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πάγον, ἀν καὶ δὲν
αἰσθανόμεθα τὴν θερμότητά του. Καὶ τότε λέγε-
ται κρυπτὸν Θερμογόνον· ἀλλ' ὅταν τὴν αἰσθανώ-
μεθα, λέγεται ἐλεύθερον. π. χ. εἰς τὸν ἀσβέστην
δὲν αἰσθανόμεθα τὴν θερμότητα, ἀλλ' ἀφοῦ οὗτος
βραχῆ, τότε τὸ κρυπτὸν πῦρ γίνεται ἐλεύθερον, καὶ
τὸ αἰσθανόμεθα.

Τὰ μόρια τῶν σωμάτων ἔχουσι μίαν τινὰ ιδιό-

τα, ἧτις ὀνομάζονται Ἑλξίς, μὲ τὴν ὁποῖαν σύρου-
σιν ἀλλήλα, ἀλλ' ἠθέλαν εἶσθαι ὅλα τὰ σώμα-
τα σκληρότερα ἀπὸ τὸ μάρμαρον, ἂν ἡ Θεία πρό-
νοια δὲν ἐδιόριζε τὸ θερμογόνον μεταξύ τῶν μορί-
ων, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἐκτείνεται, καὶ
αὕτη ἡ ιδιότης λέγεται τὸ ἐλαστικόν ἐκτεινόμενον
λοιπὸν μακρύνει τὰ μόρια ἀπ' ἀλλήλων ὅθεν, ὅταν
βάλωμεν πολὺ πῦρ εἰς τὸ σῶμα, τὰ μόρια μα-
κρύνονται παρὰ πολὺ, καὶ τὸ σῶμα ἀραιούμενον,
γίνεται ἀέριον, ἤγουν καπνός· καὶ ὅταν ἦναι πλειο-
τέρα ἡ Ἑλξίς, τὰ μόρια πλησιάζουν εἰς ἀλλήλα,
καὶ τὸ σῶμα γίνεται στερεόν· ἀλλ' ὅταν ἦναι ἴση
ἡ τοῦ πυρός ὠθησις, καὶ ἡ Ἑλξίς τῶν μορίων, τὸ
σῶμα εἶναι ὑγρόν.

Κάθε σῶμα ἔχει φυσικὴν ιδιότητα νὰ κρα-
τῇ μέσα του μίαν τινα ποσότητα θερμογόνου, ἤγουν
ἄλλο πέντε βαθμῶν, π. χ. καὶ ἄλλο ὀκτώ κ. τ. λ.
καὶ μ' ὅλον τοῦτο τὰ εἰς τὸν αὐτὸν κοιτῶνα εὐρι-
σκόμενα σώματα, εἶναι ἰσόθερμα, καὶ ἔχουν τὸ
αὐτὸ κατάστημα τῆς ἀτμοσφαιράς· διότι, ἂν τὰ
ἐγγίξω ὅλα μὲ τὸ θερμομέτρον, εἰς κανίνα δὲν
θέλει φανῆ πλειοτέρα, ἢ ὀλιγωτέρα θερμοτήτος. Καὶ
ἂν ζεστάνωμεν τὸν κοιτῶνα, τὸ αὐτὸ φαινόμενον
θέλομεν ἰδεῖ. Τὸ ἐλεύθερον λοιπὸν θερμογόνον χύ-
νεται ἐξίσου εἰς ὅλα τὰ σώματα, καὶ ταῦτα λαμ-
βάνουσι τόσον θερμογόνον, ὅσον εἶναι ἀρκετὸν νὰ
κάμῃ ὅλα ἰσόθερμα, μ' ὅλον ὅτι καθὲν λαμβάνει
τὸ ἀρκετὸν του μέρος. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον τὸ
θερμογόνον εὐρίσκεται εἰς ἰσοσταθμίαν. π. χ. Ἐὰν
βάλω τὴν χεῖρα ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον, ἐπειδὴ
τοῦτο ἔχει ὀλιγώτερον θερμογόνον, τὸ εἰς τὴν χεῖ-

ρά μου περισσεῦον ὑπάγει εἰς τὸ μάρμαρον, διὰ τὴν ἰσορροπήσῃ· ὅθεν ἐγὼ αἰσθάνομαι εἰς τὴν χεῖρα στέρησιν θερμότητος, καὶ ἡ αἰσθησις αὕτη λέγεται Ψύχρα, Κρύον, καὶ τότε λέγω, ὅτι τὸ μάρμαρον εἶναι κρύον, ἢ γουν ἔχει ὀλιγώτερον θερμογόνον, παρ' ὅσον ἔχει ἡ χεὶρ μου. Ἐάν ἄλλο σῶμα ἔχη πλείωτερον θερμογόνον, μέρος αὐτοῦ ἔρχεται εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ αἰσθάνομαι θερμότητα· τὰ βαθύα ὑπόγεια, τὰ πηγὰδια κ. τ. λ. ἔχουν πάντοτε τὸ αὐτὸ κατάστημα· ἐμβαίνοντες λοιπὸν τὸν χειμῶνα εἰς αὐτὰ, ἐπειδὴ τὸ σῶμά μας ἔχει ὀλιγώτερον θερμογόνον, ἀρπάζομεν μέρος ἀπὸ αὐτὰ, καὶ αἰσθανόμεθα θερμότητα· καὶ τὸ ἐναντίον ἀκολουθεῖ τὸ καλοκαίριον· λέγομεν λοιπὸν, καταχρηστικῶς, ὅτι τὰ ὑπόγεια τὸν χειμῶνα εἶναι ζεστά, καὶ τὸ καλοκαίριον θεσασρά.

Τὸ κρύον λοιπὸν δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ ἔλλειψις θερμογόνου, καθὼς τὸ σκότος εἶναι στέρησις τοῦ φωτός. Ὅταν ὁ βορέας περᾶ ἐπάνω ἀπὸ τὴν χιόνα, χάνει μέρος τοῦ θερμογόνου τοῦ μας ἐγγίζει ἔπειτα, καὶ ἀρπάζει ἀπὸ τὸ σῶμά μας θερμογόνον· ὅθεν αἰσθανόμεθα κρύον τὸν ἀέρα· ὅσον τὰ σῶματα χάνουν θερμότητα, τόσον ὑπερισχύει τῶν μοριῶν ἡ ἔλξις. Σιμώνουν λοιπὸν συναλλήλως, καὶ τὸ σῶμα πυκνώνεται, ἢ γουν παγώνει. Ἡ χιών εἶναι σταλαγματιαί νεροῦ παγωμέναι· ὅταν λοιπὸν χιωνίξῃ, τὸ θερμογόνον τοῦ νεροῦ σκορπίζεται εἰς τὸν ὀλόγυρά μας ἀέρα, καὶ τὴν ὥραν ἐκείνην δὲν αἰσθανόμεθα ψύχραν.

Περὶ τῆς Σφαιρας τοῦ Παντός.

Ὅταν ὁ πόλος ᾖ ὑψωμένος ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα, ἢ τοιαύτη τῆς σφαιρας θεΐσις λέγεται πλάγια· διότι οἱ παράλληλοι τοῦ Ἰσημερινοῦ εἶναι πλάγιοι πρὸς τὸν ὀρίζοντα· φανερόν, ὅτι οἱ κατοικοῦντες ἔξω ἀπὸ τοὺς τροπικοὺς δὲν ἔχουν ποτὲ τὸν ἥλιον εἰς τὴν κορυφὴν των· διότι ἕως εἰς τοὺς τροπικοὺς φθάνει, καὶ ἔπειτα ἐπιστρέφει, ὡς εἶδαμεν.

Ὅσοι κατοικοῦν ὑποκάτω εἰς τὸν πόλον, ἂν ᾖ ἐκεῖ ἄνθρωποι, ἔχουν τὸν Ἰσημερινὸν παράλληλον τοῦ ὀρίζοντος· ὅθεν ἢ θεΐσις αὕτη τῆς σφαιρας λέγεται παράλληλος. Ὅταν ὁ ἥλιος, εἰς τὴν ἀνάβασίν του πρὸς τὰ ἀρκτικά μέρη, φθάσῃ εἰς τὸν Ἰσημερινόν, τότε ἀνατέλλει δι' αὐτούς· διότι ὁ Ἰσημεριὸς εὐρίσκεται εἰς τὸν ὀρίζοντά των· καὶ ἐπειδὴ οἱ παράλληλοι κύκλοι εὐρίσκονται ὁλόκληροι ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα, ὁ ἥλιος καὶ ἡ σκιά καθ' ἡμέραν ὀλογυρίζει ἕως τρεῖς μῆνας, ἡγουν ἕως καὶ φθάσῃ εἰς τὸν τροπικὸν τοῦ καρκίνου, καὶ ἄλλους τρεῖς, ἕως καὶ φθάσῃ εἰς τὸν Ἰσημερινόν, καὶ τότε δύνει δι' αὐτούς· ὅθεν ἔχουν ἕξ μηνῶν ἡμέραν, καὶ ἕξ μηνῶν νύκτα· τὸ αὐτὸ λέγουμεν καὶ διὰ τοὺς κατοίκους τοῦ ἀνταρκτικοῦ πόλου.

Ὅσοι κατοικοῦν ὑποκάτω εἰς τὸν Ἰσημερινόν, ἔχουν καὶ τοὺς δύο πόλους εἰς τὸν ὀρίζοντα. ὅθεν βλέπουσιν ὅλον τὸν οὐρανόν· ὁ ὀρίζων κόπτει εἰς δύο ἴσα μέρη ὅλους τοὺς παραλλήλους, καὶ εἰς ὀρθὰς γωνίας. Διὰ τοῦτο ἢ τοιαύτη θεΐσις λέγεται ὀρθή· ὅθεν, ὅλον τὸν χρόνον ἢ ἡμέρα εἶναι ἴση τῆς νυκτός· ὁ ἥλιος ἀνατέλλει κατὰ κάθετον, καὶ

ὄρθα, δύο Φόραϊς τὸν χρόνον ἔχουν τὸν ἥλιον εἰς τὴν κορυφὴν ὁμοίως τὸν ἔχουν καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς κατακεκαυμένης ζώνης· ἔχουν τὴν σκιάν πρὸς μεσημβρίαν ἕξ μῆνας, καὶ πρὸς ἄρκτον ἄλλους ἕξ.

Ἱστορία τῆς Ρωσσίας.

1682. — Πέτρος Α΄. διεδέχθη τὸν Φαῖθον Ἀλεξιοβίτη. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐβασίλευσε μὲ τὸν ἀδελφὸν του Γεωάννην. Μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του, εἰς τοὺς 1696. ἔμεινε μόνος κύριος τοῦ βασιλείου· ἐπολιόρηκε τὸ Ἀζάκιον, καὶ τὸ ἐπῆρεν ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Ἐπέμψε πρεσβευτὴν εἰς τὴν Ολλάνδαν, καὶ τὸν ἠκολούθησεν ἀγνώριστος, διὰ νὰ μάθῃ τὴν κατασκευὴν τῶν πλοίων συνηριθμήθη μὲ τοὺς τεχνίτας τῆς Ολλάνδας μὲ τὸ ὄνομα Πέτρος Μιχαηλόφ, καὶ ἐδούλευεν εἰς τὸν Ναύσταθμον.

1699 — Ἡφάνισε τοὺς Στρελίτσους· διότι εἶχαν ἐπαναστατήσῃ εἰς τὴν ἀπουσίαν του. Μὲ ὄλον ὅτι πολλάκις ἐνίκηθη ἀπὸ τὸν ΙΒ΄ Κάρολον, βασιλεῖα τῆς Σβεκίας, τέλος, τὸν ἐνίκησεν εἰς τὴν Σαυμαστὴν μάχην τῆς Πουλταύας· καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Λιβανίαν, τὴν Ἰγγριάν, τὴν Φινλανδίαν, καὶ μέρος τῆς Πομερανίας· ἔκαμε περιήγησιν εἰς τὴν Γερμανίαν, Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τοὺς Παρισίους εἰς τοὺς 1717. Μεταξὺ τῶν πολέμων ἔδιδε σοφωτάτους νόμους, ἐσύστησεν ὠραιότατα καταστήματα, στράτευμα πολὺ πεζικόν, καὶ Σαυμαστὴν ναυτικὴν. Εἰς τοὺς 1721. ὠνομάσθη αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν· καὶ ἀπέθανεν εἰς

τὰς 8 Φεβρουαρίου 1725. εἰς ἡλικίαν 53. χρό-
νων, ἐπονομασθεὶς δικαίως Μέγας.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Πελοπίδας.

Ὁ Πελοπίδας, ὁ ἀξίος τοῦ Ἐπαμινώνδου φίλος, ἦτον ἀπὸ τὰς πλέον εὐγενεῖς τῶν Θηβῶν οἰκογενείας. Ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας ἐσκόρπιζε τὸν πλοῦτόν του εἰς εὐεργεσίαν τῶν συμπολιτῶν του· μόνον τὸν Ἐπαμινώνδαν δὲν ἠμπόρεσε νὰ καταπέισῃ νὰ λάβῃ τι ἀπὸ αὐτόν, μ' ὅλον ὅτι ἦτον πτωχός.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι, κυριεύσαντες τὰς Θήβας, ἐξώρισαν τοὺς ὑπόπτους, οἱ ὅποιοι κατέφυγαν εἰς τὰς Ἀθήνας· ὁ Πελοπίδας ἐγκαρδίωσε τοὺς συμπολίτας του εἰς τὸ νὰ ἐλευθερώσωσι τὴν πατρίδα των· ἐχώθησαν λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν μὲ σχῆμα κυνηγῶν, καὶ ἐνωθέντες μὲ τοὺς συναμότας, κατέσφαξαν τὴν φατρίαν τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ ἐκυριεύσαν τὴν ἀκρόπολιν· ἐσυγκροτήθη μάχη, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Πελοπίδας ἐνίκησε τριπλάσιον τῶν Λακεδαιμονίων στρατεύμα.

Ὁ Πελοπίδας σταλθεὶς ἐναντίον τοῦ Ἀλεξάνδρου βασιλέως τῶν Φερῶν, πρὸς βοήθειαν τῶν Θετταλῶν, τὸν ἠνάγκασε νὰ ὑποταχθῇ, καὶ ὑπῆγεν ἔπειτα εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὅπου ἔλαβε καὶ ἄλλους ὁμήρους, καὶ τὸν Φίλιππον, πατέρα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ὑπῆγε καὶ δευτέραν φορὰν πρὸς τὸν βηθέντα Ἀλέξανδρον, ὡς Πρέσβυς· ὁ Ἀλέξανδρος τὸν ἐφυλάκωσε, καὶ ὁ Πελοπίδας τὸν ἤλεγ-

ξεν αίστηρά, διότι δὲν τὸν φονεύει· Πῶς ὀμιλεῖς οὕτως; ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξανδρος· ἐπιθυμῶ, ἀπεκρίθη ὁ Πελοπίδας, νὰ σὲ κάμω ὑπεύθυνον καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τοὺς Θεούς.

Ὁ Ἐπαμινώνας ἐστράτευσεν ἐναντίον τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἠλευθέρωσε τὸν Πελοπίδαν· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἄρχισε πάλιν νὰ λεηλατῇ τὰς πόλεις τῆς Θεσσαλίας· ἐστράτευσεν ἐναντίον τοῦ ὁ Πελοπίδας· καὶ πνέων κατ' αὐτοῦ θυμὸν, ἐλησμόνησεν, ὅτι ἦτον στρατηγός· ὤρμησε λοιπὸν ἐναντίον του, καὶ πολεμῶν, ἐφονεύθη· οἱ στρατιῶταί του τὸν ἐκδίκησαν, φονεύσαντες πλειοτέρους, παρὰ τρεῖς χιλιάδας ἐχθρῶν.

Ἡ γυνὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐμισοῦσε τὸν ἄνδρα τῆς· ὅθεν τὸν ἐφόνευσεν. Ἡ εἰδησις τοῦ θανάτου του ἐχαροποίησε τοὺς ὑπηκόους του, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ ἀτίμασαν τὸ σῶμα του, τὸ ἐρρίψαν εἰς τοὺς σκύλλους.

Φυσικὴ Ἱστορία

Παίγνια τῆς Φύσεως.

Εὐρίσκονται εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς πέτραι μὲ διαφόρους μορφάς, αἱ ὅποιαὶ ὁμοιάζουν τὰ ἄλλα ὀργανισμένα σώματα. Μερικὰ λαμβάνουν, κατὰ τὴν τύχην, διάφορα σχήματα, καὶ ταῦτα λέγονται Παίγνια τῆς Φύσεως· διότι διάφοροι περιστάσεις ἔδωσαν εἰς ταύτας τὰς πέτρας διάφορα σχήματα, ὅταν ἦσαν ἀκόμη ἀπαλαῖ, τὰ ὅποια ἐφυλάχθησαν, καὶ ἀφοῦ ἐσκληρύνθησαν αἱ πέτραι

τὰ σχήματα ὅμως ταῦτα εἶναι ἀκανόνιστα, ἀλλ' οἱ προληπτικοὶ νομίζουν ὅτι βλέπουσι σχήματα ζώων, φυτῶν κ. τ. λ.

Τὰ Μάρμαρα τῆς Φλωρεντίας μᾶς παραστένουν ἐρείπια πόλεων, πύργων, προτομαῖς, σύννεφα, οὐρανὸν, ἥλιον εἰς τὸ βασιλευρὰ του, πυραμίδας, ὀβελίσκους κ. τ. λ. τὰ χαλίκια τῆς Αἰγύπτου μᾶς δείχνουν χωρία, σπήλαια· πολλάκις ἀκολουθεῖ, ὅταν ἦται ἀκόμη ἀπαλὴ ἡ πέτρα, εὐρισκομένη ἐπάνω εἰς λείψανον φυτοῦ, νὰ λαμβάνη τὸ σχῆμα του. Εὐρέθη πέτρα, ἡ ὅποια ἐπαράστει καλογραῖαν μὲ μίτραν εἰς τὴν κεφαλὴν, ἐνδυμένην ἀρχιερατικᾶ, καὶ μ' ἓνα βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας.

Ἀκολουθία τῆς Θεωρίας τῆς Φύσεως.

Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν, ὅτι τῶν ποταμῶν οἱ ὑδραγωγοὶ ἐσκάφθησαν ἀπὸ τὰς βροαῖς των· διότι ἔπρεπε νὰ κατασκευάσωσιν εἰς τὰς ἐκβολὰς των τόσον μεγάλα ἀκρωτήρια, ὅσον ἦτον τὸ χῶμα, τὸ ὅποιον ἐβρίθθη ἔξω μετὰ τὸ σκάψιμον. Ἀπ' ἀρχῆς λοιπὸν τῆς δημιουργίας ἐσκάφθησαν αἱ διώρυγες τῶν ποταμῶν. „Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρὰ. Καὶ ἐγένετο οὕτω κ. τ. λ.“ Γεν. Α'. Ὁ Ὠκεανὸς, μ' ὅλον ὅτι καθημέραν δέχεται ξένα σώματα, δὲν ὑψώθη οὐτ' ἓνα δάκτυλον, ἀφοῦ ἐδημιουργήθη, καθὼς ἠμποροῦμεν νὰ βεβαιωθῶμεν ἀπὸ τοὺς παλαιότερους λιμένας, τῆς θαλάσσης. Καὶ ἂν μερικὰ παραθαλάσσια τῆς Ἰταλίας ἐπροχώρησαν εἰς τὸν Ἀδρια-

πικόν κόλπον, καὶ διὰ τοῦτο αἱ πόλεις ἔμειναν μακρὰν ἀπὸ τὴν Θάλασσαν ὁ λιμὴν ὅμως τοῦ Ἀγκῶνος εὐρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν στάθμην, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἔκτισαν οἱ Συρακούσιοι. Ὅ, τι λοιπὸν μᾶς φαίνεται εἰς τὴν Φύσιν σημεῖον πτώσεως, ἢ τοῦ αὐτομάτου, πολλάκις εἶναι ἔργον τῆς βαθυτάτης προνοίας.

Δύο ῥοαὶς ἔχει ὁ Ὠκεανὸς, αἱ ὁποῖαι ἔρχονται ἀπὸ τοὺς δύο πόλους, ἐξ αἰτίας τῆς διαλύσεως τῶν παγετῶν. Οἱ πόλοι εἶναι αἱ πηγαὶ τῶν θαλασσῶν, καὶ τὰ χιονοσκεπέαστα ἔρη εἶναι πηγαὶ τῶν ποταμῶν. Οἱ παγετοὶ καὶ ἡ χιὼν ἀνακαινίζουσι κάθε χρόνον τὰ νερά τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ποταμῶν οἱ παγετοὶ σχηματίζουσιν εἰς τὸ ἡμισφαίριόν μας μεγαλώτατον θόλον τὸν Γιάννουάριον μῆνα, καὶ ἡ τούτων διάλυσις προξενεῖ τὴν κίνησιν τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ τὰς ἀμπώτιδας.

Εἰς τὰ ἐλεύθερα τοῦ Ὠκεανοῦ παραθαλάσσια βλέπομεν φανερά, ὅτι ἡ θάλασσα προχωρεῖ κατ' ὀλίγον πρὸς τὴν ξηρὰν, καὶ πάλιν σύρεται εἰς τὰ ὀπίσω καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν προχωρεῖ πρὸς τὴν ξηρὰν, καὶ πάλιν σύρεται ὀπίσω. Καὶ τοῦτο ἀκολουθεῖ δύο φοραῖς τὴν ἡμέραν. Αὗται λέγονται Ἀμπώτιδες, ἢ Παλίρροιοι.

Ὅταν λοιπὸν διαλύωνται κατὰ μέρος οἱ παγετοὶ τῶν πόλων, πρέπει ν' αὐξηθῶσι τὰ νερά τοῦ Ὠκεανοῦ. Καὶ ἀφοῦ παύσῃ ἡ διάλυσις, καὶ ἔξατμισθῇ ἀρκετὰ τὸ νερὸν, καὶ ἐλιγοστεύσωσιν, ὁ παγετὸς, ὅστις φέρεται μετὰ ταχύτητα πρὸς Ἄρκτον τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης, πρὸς τὸν Ἰούλιον καὶ Αὐγούστου, προξενεῖ τὰς μεγαλητέρας

παλιρροίας εις την Ισημεριναν του Σεπτεμβρίου, καὶ ὅταν παύσῃ ἡ διάλυσις τὸν Οκτώμβριον μῆνα, τότε ἀρχίζουσι νὰ ὀλιγοστεύωσιν αἱ παλιρροίαι εις ἡμᾶς.

Εἰς ἀνοικτὸν πέλαγος φαίνονται αἱ ῥοαὶ τῆς θαλάσσης, καὶ εἰς τὰ παραθαλάσσια αἱ παλιρροίαι ὅτι γίνονται ἐναντία ῥοαὶ εἰς τὴν θάλασσαν, τοῦτο τὸ βλέπομεν καὶ εἰς τοὺς ποταμούς· διότι τὸ ξυλάριον ἀναβαίνει πολλάκις πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὅταν ἀπαντήσῃ τὴν ἐναντίαν ῥοήν, κάμνει πολλάς δὶνας καὶ περιστροφὰς.

Αἱ διαλύσεις τοῦ παγετοῦ τῶν δύο πόλων λαμβάνουσι τὸν γενικὸν δρόμον των εἰς τὴν διώρυγα τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ, καὶ τρέχουσι πρὸς τὸν Ισημερινόν διότι ὀλιγοστεύουσι τὰ ἐκεῖ ὕδατα, ἐξ αἰτίας τῆς συνεχοῦς ἐξατμίσεως. Ὅταν αἱ δύο αὐταὶ ῥοαὶ ἀπαντήσωσιν ἀλλήλας, προξενούσι μεγαλωτάτας παλιρροίας· αἱ κατὰ τόπων θάλασσαι, ὅταν τρέχουσαι πρὸς τὸν Ὠκεανόν, ἀπαντήσωσι τὴν γενικὴν ῥοήν, προξενούσι παλιρροίαν. Αὗται λοιπὸν αἱ τοῦ ὠκεανοῦ ῥοαὶ προξενούσι τὰς παλιρροίας εἰς τὴν Ἑυρώπην, καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, αἱ ὁποῖαι παλιρροίαι ὑπάγουσι πρὸς ἄρκτον εἰς τὰ παραθαλάσσιά μας, ὅποτε ἡ γενικὴ ῥοὴ ὑπάγει πρὸς μεσημβριαν, τουλάχιστον τὸ καλοκαίριον.

Οἱ παγετοὶ, οἱ ὁποῖοι τὸν χειμῶνα μας διαλύονται εἰς τὸν μεσημβρινὸν πόλον (διότι τότε ἐκεῖ εἶναι καλοκαίριον, καὶ τοὺς διαλύει ὁ ἥλιος) προξενούσι ῥοήν πρὸς τὴν Ἄρκτον, καὶ πολλάς μεταβολὰς εἰς τὰς παλιρροίας μας.

Αἱ παλιρροίαι, αἱ πρὸς τὸ ἐσπέρας γινόμεναι,

εἶναι σφοδρότεραι τὸ καλοκαίριον, παρὰ αἱ προς τὴν αὐγὴν· διότι ὁ ἥλιος ἐνεργεῖ σφοδρότερα τὴν ἡμέραν ἐπάνω εἰς τοὺς παγετοὺς τοῦ ἡμετέρου πόλου, ἢ γουν καθε τόπου, ὅστις εἶναι ὑποκάτω εἰς τὸν μεσημβρινόν μας· τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο φαίνεται καὶ εἰς μερικὰς βρῦσεις, αἱ ὁποῖαι ἐβγαίνουσι ἀπὸ χρονοσκέπαστα βρῦνά, καὶ ἔχουσι πλείοτερον νερὸν τὸ ἐσπέρας, παρὰ τὴν αὐγὴν· ἀλλ' αἱ τῆς αὐγῆς παλιρροαὶ μας εἶναι σφοδρότεραι τὸν χειμῶνα, καὶ ἡ τάξις τῶν παλιρροῶν μας μεταβάλλεται εἰς καθε ἕξ μῆνας· διότι ὁ ἥλιος διαλύει τότε τοὺς παγετοὺς τοῦ μεσημβρινοῦ πόλου. Ὅθεν καὶ τὰ ἀποτελέσματα πρέπει νὰ γίνωσι τὰ ἐναντία, καθὼς ἐναντία εἶναι καὶ αἱ αἰτίαι.

Ἰ' Θ ι κ ῆ.

Ἢ' Ἀλήθεια τῆς Χριστιανικῆς Πίστειος.

Ἡ Χριστιανικὴ πίστις διαιρεῖ εἰς δύο μεγάλας ἐποχὰς τὴν παγκόσμιον Ἱστορίαν.

Εἰς τὸ διάστημα τεσσαράκοντα αἰῶνων, οἱ ὁποῖοι γεμίζουσι τὴν πρώτην ἐποχὴν, ὁ κόσμος ἐπρόσμενε τὸν Μεσσίαν, τὸν ὁποῖον ὑπεσχέθη αὐτὸς ὁ Θεὸς ἀπὸ τὰς πρώτας τοῦ κόσμου ἡμέρας· αὕτη ἡ λαμπρὰ ὑπόσχεσις ἀκριβῶς ἐφυλάχθη εἰς μίαν γωνίαν τῆς γῆς, ἐν ᾗ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς, κυβερνάμενον μὲ νόμους ἀπλῶς ἀνθρωπίνους, ἐτοιμά-

ζητο δια τιν ερχομον του Σωτηρος των ανθρωπων, ο Ιησους Χριστος, και η Θεμελιωσις της λατρείας του, ειναι υλη της δευτέρας του κόσμου εποχης,

Απο αυτην την δημιουργίαν του παντος η παλαια διαθήκη αρχίζει τας απλως και υψηλως διηγήσεις περι της γενέσεως του ανθρωπίνου γένους, και εξηγεί ολον τον ηθικόν ανθρωπον. Πολλάκις οι άπιστοι, δια να σαλεύσωσι την πίστιν, ήτις χρεωσείται εις ταύτας τας σεβαστάς μαρτυρίας, ήθέλησαν να μεταχειρισθωσι την γλώσσαν των επισημών και της Ιστορίας. Αλλ' αι μεγαλήτεροι αντίστασεις πίπτουσι καθημέραν εμπροσθεν εις την πρόοδον της σπουδης. Η αρχαιότης της σφαιρας, και του ανθρωπίνου γένους, ο αιών του πολιτισμού, η αληθής εποχή του κατακλυσμού εξηγείται απο τας νεωτερικας ανακαλύψεις συμφώνως με τα βιβλία του Μωυσέως, και αυται αι Θετικαι αποδείξεις, χωρις να προσθέσωσι τίποτε εις το κύρος της Θεσηκείας, η οποια χρείαν τουτου δεν έχει, εδειξαν την ματαιότητα των αντίστασεων, αι οποίαι εκαμαν τον μεγαλήτερον κρότον.

Εις το μέσον της βαρβαρότητος των πρώτων αιώνων, η ενθύμησις του Θεου δεν αργοπόρησε να σκεπασθῃ με σκότος· εν ω αι ταχεΐαι πρόοδοι των λαών εσκόρπιζαν τους ανθρωπους επάνω εις την επιφάνειαν της σφαιρας μας· εν ω μόνη η μνήμη εφύλαττε τα εις τους παρελθόντας χρόνους γεόμενα· εν ω τα εις την ζωήν αναγκαΐα, και η δυσκολία της Φυσικής διατηρήσεως εκρατούσαν εις συνεχή ασχολίαν ολας τας δυνάμεις της ψυχης και του σώματος, αι ιδέαι της μιᾶς αοράτου και υπερ-

τάτου νοήσεως ἔπαυσαν ἀπὸ τὸ νὰ νοοῦνται. Μὲ ὅλον τοῦτο οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ λείψω-
 σιν ἀπὸ τὴν λατρείαν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀνάγκη προσ-
 κολλᾷ εἰς τὴν φύσιν των, καὶ ζῆ εἰς τὸ βάθος ὅλων
 τῶν καρδιῶν. Εἶχαν λησμονήσει τὴν ἀόρατον εὐερ-
 γεσίαν, ἀλλὰ διεύθυναν τὴν λατρείαν των εἰς τὰ
 ἔργα τῶν εὐεργεσιῶν, εἰς τὰ ἄστρα, εἰς τὰ
 φυτὰ, εἰς τὰ ζῶα ὅσοι ἄνθρωποι ἐφάνησαν ἀξιοί τι-
 μῆς, ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς εὐλαβοῦν-
 ται οἱ ὁμοειδεῖς των, καὶ νὰ τοὺς εὐχαριστῶσιν.
 Ἡ πειθῶ περὶ τῆς ἄλλης ζωῆς, ἡ ἀδύνατος ἐν-
 θυμήσις τῆς πρώτης ἀποκαλύψεως ἐνώθησαν εἰς
 μίαν μόνην λατρείαν. Ὅθεν ὅλαι αἱ Θρησκείαι, τὰς
 ὁποίας ἔπλασαν οἱ ἄνθρωποι, μετασχηματισμένας
 εἰκόνας, ἀτελεῖς ἀπορροίαις τῆς ἀληθοῦς Θρησκείας
 ἐγέμισαν τὸν κόσμον ἀπὸ Θεοῦ.

Μὲ ὅλον τοῦτο, αἱ κοινωνίαι ἐλάμβαναν πολι-
 τικὴν ὑπερξίν, αἱ ἐπικράτειαι ἐσυστένοντο, οἱ νόμοι
 ἐθεμελιόνοντο, αἱ διάφοροι γλῶσσαι ἐξακριβόνοντο.
 Ἔτελος, τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐδιαιρεῖτο εἰς ἔθνη. Κα-
 θεῖς τότε ἰδιοποιεῖτο εἰδικώτερον μίαν τιὰ λα-
 τρείαν, καὶ ἀπὸ τὴν μίξιν παλαιῶν παραδόσεων με-
 τὰς ἱστορικὰς ἐνθυμήσεις, τὰς εἰς καθεὶς τόπον
 ἀρμοδίας, καὶ ἀπὸ τὰ πλάσματα, τὰ ὁποῖα ἐγέν-
 νησε τῶν ποιητῶν ἡ φαντασία, ἐφύτρωσαν αἱ ἐθني-
 καὶ θρησκείαι.

Ὅσον ἐπροχωροῦσεν ὁ πολιτισμὸς, τὸ λογικὸν
 δὲν ἠμποροῦσε νὰ παύσῃ ἀπὸ τὸ νὰ ζητῇ τὰ
 ἰδιά του δίκαια. Εἰς τὰ μυθώδη διηγήματα, τὰ
 ὁποῖα ὁ χρόνος καθεύρωσεν, ἐξηγοῦσε καὶ ἤξευρε
 νὰ ἀνακαλύπτῃ τὰς αἰωνίους ἀληθείας, τὰς χα-

ραγμέναις εἰς τὸ βάθος τῆς τῶν ἀνθρώπων καρ-
δίας. Ἐκ τούτων ἐπήγασαν αἱ φιλοσοφικαὶ σχολαί,
αἱ ὁποῖαι ἀποξέρισαν τῆς δεισιδαιμονίας τὸν ζυ-
γόν, τὴν ὁποίαν ἐγέννησαν αἱ βάρβαρα παραδό-
σεις, ὑψόνοντο διὰ τῆς τοῦ παντός θεωρίας, ἕως
εἰς τὴν τοῦ δημιουργοῦ λατρείαν· ἀλλ' ὅσον ἡ τῶν
φιλοσόφων σοφία ἀπελάμβανεν ἐνδόξους θριάμβους
εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν σχολείων, οἱ ἀγῶνες ἔμειναν
ἀνίσχυροι εἰς τὸ νὰ διαδώσωσι μεταξὺ τοῦ χυ-
δαίου λαοῦ τὴν γνῶσιν ἐνὸς μόνου Θεοῦ, τὴν πει-
θῶν διὰ τὰς ἀμοιβὰς καὶ ποινὰς, τὴν εἰς τὴν με-
τάνοιαν ἐλπίδα. Αὕτη ἡ δύναμις τῆς εὐφυΐας των,
καὶ ἡ ἐξάπλωσις τῆς παιδείας των μαρτυροῦσιν,
ὅτι ἦτον ἀνώτερον τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως νὰ τε-
λειώσῃ τοῦτο τὸ ἀπέραντον ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον
εἰς μάτην ἐδαπανᾶτο τὸ πλέον μεγαλήτερον πρᾶγ-
μα, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἡ ἀνθρωπότης· ὅλη τοῦ Λογι-
κοῦ ἡ δύναμις δὲν ἦτον ἀρκετὴ νὰ εὕρῃ ταύτας τὰς
αἰωνίους πηγὰς τῆς ἠθικῆς, ταύτας τὰς ἀρχάς, αἱ
ὁποῖαι μ' ὅλον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖαι εἰς αὐτὸ τὸ λογι-
κόν, καὶ τὰς ὁποίας ἔπρεπεν ἀφεύκτως νὰ ἀπαν-
τήσωσιν, ὅσοι ἀκολουθοῦνται τὸ λογικόν. Διὰ νὰ
ἀνακαινισθῇ ἡ καθολικὴ ἠθικὴ, ἔχρειάζετο ἰσχυ-
ρωτέρα δύναμις παρὰ τὰς ἀνθρωπίνους παρακινή-
σεις. Ὅλη ἡ πρόληψις, ἡ ἀμάθεια, ὅλα τὰ ἴδια
συμφέροντα, καὶ αἱ ἀπάται ἐκ συμφώνου ἐπολε-
μοῦσαν δυνατὰ τὴν ἀλήθειαν, τῆς ὁποίας τὴν φων-
ὴν εἶχαν σβύσει. Ἐπρεπε νὰ πλήξῃ τινὰς τῶν
ἀνθρώπων τὰ ὄμματα τόσο δυνατὰ, ὅσον τὰ εἶχαν
πλήξῃ τὰ πάθη.

Ἀπὸ τὰς πρώτας τοῦ κόσμου ἡμέρας, εἶχε προεπιβῆ ὁ Θεὸς, ὅτι αὐτὸς φροντίζει νὰ ἀνακαμ-
νίσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος. εἰς ὅσον καιρὸν ὅλα βασι-
μῆδὸν προετοιμάζοντο διὰ ταύτην τὴν παγκόσμιον
γέννησιν, ἕνας μικρὸς ἰδιαιτέρας λαός, χωρισμένος
ἀπὸ τοὺς ἄλλους λαοὺς τῆς γῆς ἐφύλαττε τὴν
σειρᾶν, ἣ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἐνώσῃ τὰς δύο ἀποκα-
λύψεις. Ὅλα τὰ ἄλλα ἔθνη διεδέχοντο, καὶ κατέ-
τρωγαν ἀλλήλα· ἔλαμπαν, καὶ ἐχάνοντο· τοῦτο
ὅμως τὸ ἔθνος, ἀν καὶ ἀδύνατον, καὶ καταπολε-
μούμενον ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, ἐσώζετο πάντοτε ἀπὸ
τὴν ἀρχὴν τῶν αἰώνων. Εἰς αὐτὸ ὁ Θεὸς ἐφανε-
ρωσε, διὰ μέσου τῶν προφητῶν, τὴν διαδοχὴν τοῦ
μέλλοντος. Εἰς αὐτὸ, εἰς διάστημα τεσσάρων χι-
λιάδων χρόνων, μία διαδοχὴ ἀνθρώπων, χωρὶς δια-
δοχὴν, προεἶπε τὸ αὐτὸ μέλλον· οἱ χρόνοι ἦσαν
προσδιωρισμένοι πρότερον, καὶ αἱ περιστάσεις ση-
μειωμέναι· ἡ πειρᾶ καὶ ἡ ἐνάργεια ἦσαν προητοι-
μασμέναι ἀπὸ αὐτὸν τὸν Θεόν.

Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου,
ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐφάνη ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ὅχι
ὡς δορυκτῆτῳ ἀπεσταλμένος, διὰ νὰ δουλώσῃ τὴν
γῆν, ἀλλ' ἐγεννήθη εἰς φάτνην, ἐζήσεν ἀγνώριστος,
καὶ ἀπέθανεν ἄτιμον θάνατον ὡς πλάνος. Κρυμ-
μένος ὑποκάτω εἰς τοῦτο τὸ μυστήριον ἠλλάξε τὸ
πρόσωπον τοῦ κόσμου, καὶ αὐτὴ ἡ ταπεινώσις του
ἐξεσκέπασε τὴν θεότητά του.

Μετ' αὐτὸν, δώδεκα πτωχοὶ ἀλιεῖς μετέβα-
λαν τὴν γῆν εἰς τὴν λατρείαν του, ἐκήρυτταν τὸ νὰ
λησμονῆ καθεῖς τὸν ἑαυτὸν του, ἐδίδασκαν τὰς
ἰδίας ἐκάστου ταλαιπωρίας, τὴν πτωχείαν, καὶ

ὅλη ἡ οἰκουμένη ὑπετάχθη εἰς τοὺς νόμους τῶν, οἱ μάρτυρες ὅλοι ὁμοῦ ἐπάσχιζαν ν' ἀπολαύσωσι ταύτην τὴν εὐδαιμονίαν, ἤγουν νὰ φονευθῶσιν ἀπὸ τὸν σίδηρον τῶν δημίων. Ἡ χριστιανικὴ πίστις ἐκυρίευσέ τὸ παλάτιον τῶν Καισάρων. Χεῖμαρξοὶ βαρβάρων, οἱ ὅποιοι ἤλθαν, διὰ νὰ πνίξωσι τὴν βασιλείαν τῶν αυτοκρατόρων, ἐσταμάτησαν, καὶ ἐκλίναν τὸν αὐχένα ἔμπροσθεν τοῦ Εὐαγγελίου,

Υψηλοτάτη θρησκεία! τὰ σοφίσματα τῶν ἀσεβῶν δὲν θέλουσι κατισχύσει ἐναντίον σου περισσότερον, παρά τῶν πρώτων διακτῶν αἰσκληρότητες. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι περάσει, ὁ λόγος ὅμως τοῦ Θεοῦ δὲν θελεῖ μείνει ἀνενέργητος.

Ἱστορία τῶν Ἐθνῶν.

Ἱστορία τῆς Ρώμης.

Ὁ μέγας Πομπηῖος τελειώνει τὸν τρίτον καὶ τελευταῖον κατὰ τοῦ Μιθριδάτου πόλεμον, βασιλέως τοῦ Πόντου. Ὁ πρῶτος πόλεμος μὲ τούτον τὸν βασιλέα ἄρχισεν εἰς τοὺς 663'. καὶ ἐστάθη στερεὸς ἐναντίον τοῦ Σύλλα καὶ Λουκούλλου, ἀλλ' ὁ Πομπηῖος διέβη τὸν Εὐφράτην μὲ γέφυραν ἀπὸ πλοῖα, καὶ ἔφθασε τὸν Μιθριδάτην φεύγοντα, καὶ περιμένοντα βοήθειαν ἀπὸ τὴν Ἀρμενίαν· τὸν ἐκτύπησεν εἰς καιρὸν νυκτός, καὶ εἰς μίαν μόνην μάχην, ἀφάνισεν ὀλότελα τὸ στράτευμά του. Ὁ Μιθριδάτης διεπέρασε τὸν ἑαυτόν του μὲ τὸ σπαδίον, διὰ νὰ μὴ παραδοθῇ εἰς τοὺς ἐχθρούς.

690'. Ὁ Κατιλίνας ἔβαλε σκοπὸν νὰ φονεύσῃ

τὴν γερουσίαν, καὶ τοὺς ὑπάτους, καὶ βάλῃ πῦρ εἰς διάφορα μέρη τῆς Ρώμης, καὶ διαρπάσῃ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἂν ἀνατρέψῃ τὴν πολιτικὴν διοίκησιν εἶχε πολλοὺς συνωμώτας. Ὁ Κικέρων τότε ὑπάτος ὢν, μετὰ τὴν προσοχὴν τοῦ, ἐξεσκέπασε τὴν συνωμοσίαν, καὶ ὁ συνέδρος τοῦ Αντωνίου τὴν διέλυσε μετὰ τὴν ἀνδρείαν τοῦ. Ὁ Κατιλίνας εἶχεν ἔλθει ἀπὸ τὴν Ἐτρουρίαν μετὰ τὸ στρατεύματά του καὶ μετὰ ἀνοικτάς σημαίας, καὶ ὑπήγαινε ἐναντίον τῆς Ρώμης. Ὁ Αντωνίου ὑπήγεν εἰς ἀπάντησιν τῶν ἀποστατῶν, καὶ τοὺς ἠφάνισεν, ὥστε κανεῖς δὲν ἐσώθη.

703. — Ὁ Καῖσαρ εἶχε κυριεύσει τὰς Γαλλίας, ὁ Κράσσοσ τὴν Ἀσίαν, καὶ ὁ Πομπηῖοσ τὴν Ἰσπανίαν· εἶχαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν τρεῖς μεγάλα στρατεύματα, ὥστε τὸ βασιλεῖον τῆς οἰκουμένης ἦτον μοιρασμένον εἰς τρεῖς μέρη, καὶ τὰ ἐξουσίαζαν τρεῖς βασιλεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐβασίλευσαν μετὰ τοιοῦτον τρόπον εἰς διάστημα δέκα χρόνων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κράσσοσ ἐχάθη εἰς τοὺς Πάρθους, καὶ ὁ θάνατοσ τῆς Γουιλίας, θυγατρὸσ τοῦ Καῖσαρος, καὶ συζύγου τοῦ Πομπηῖου, διέλυσε τὸν δεσμόν μεταξὺ τοῦ γαμβροῦ καὶ τοῦ πενθεροῦ, ἐφανερώθη παράνοτα ἢ ζυλοτυπία τούτου τοῦ τελευταίου μετὰ τὰ ὅπλα· ἢ Ἰταλία ἐγένετο τὸ πρῶτον θέατρον τοῦ ἐμφυλίου. Ὁ Πομπηῖοσ εἶχεν ἀφήσει ὀλίγους φύλακασ εἰς τὰς πόλεισ· ὁ δὲν ὁ Καῖσαρ ὤρμησε, καὶ τὰς ἐκυριεύσε· καὶ ἤθελε πιάσει καὶ τὸν Πομπηῖον εἰς τὸ Βρενδίσιον, ἀν' ὃ Πομπηῖοσ δὲν ἔφευγε νύκτα.

Ὁ Καῖσαρ ἐμβῆκεν εἰς τὴν Ρώμην σχεδὸν ἠρημαμένην, καὶ ἐγένετο ὑπάτοσ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐδήμεισε τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήματα τοῦ Ρωμαῖ

κοῦ λαοῦ. Ἀφοῦ ἠνάγκασε τὸν Πομπήϊον νὰ φύγη, ἔκρινεν εὐλογον νὰ βάλῃ εἰς τάξιν τὰς ὑποθέσεις τῶν περιχώρων, καὶ ὄχι νὰ τὸν κυνηγᾷ. ἐκυρίευσε διὰ μέσου τῶν στρατηγῶν τοῦ τὴν Σικελίαν, καὶ τὴν Σαρδινίαν· ἀλλ' ἡ τύχη ἐπροσκαλοῦσεν εἰς μάχην τοὺς δύο ἀθλητάς, ἐνῶ, διὰ νὰ ἔχη τὸ στρατεύμα του τὰ ἀναγκαῖα, ὑπῆγε μόνος, διὰ νὰ κυριεύσῃ τὴν Ἰσπανίαν. Ὁ Πομπήϊος ἐδιάλεξε τὴν Ἠπειρον ὡς θεατρὸν τοῦ πολέμου· ὁ Καῖσαρ τὸν ἀκολουθεῖ ἐμβαίνει λοιπὸν εἰς τὰ πλοῖα εἰς τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος· μέρος τοῦ στρατεύματος ἀφῆκεν εἰς τὸ Βρινδίσιον, δι' ἑλλειψιν πλοίων, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀντωνίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπρόφθασεν ἐμβῆκε λοιπὸν ὁ Καῖσαρ μόνος τὴν νύκτα εἰς τὸ πλοιάριον, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ εὔρῃ τὸ στρατεύμα του. Καὶ ἐπειδὴ ἐξ αἰτίας τῆς τρικυμίας ὁ Ναυκλῆρος ἐφοβεῖτο, τὸν λέγει ὁ Καῖσαρ „Μὴ φοβῆσαι, ἔχεις Καίσαρα, καὶ τὴν Καίσαρος τύχην.“

Μυθολογία.

Περίφημοι Ἄνδρες.

Θησεύς, ἦτον υἱὸς τοῦ Αἰγέως, βασιλέως τῶν Ἀθηναίων· ἦτον συγγενὴς καὶ σύγχρονος τοῦ Ἡρακλέους. Ὁθεν ἠθέλησε νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ ἴχνη ἐκείνου, ἤγουν νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν γῆν ἀπὸ τὰ τέρατα.

Φάλαρις, ὁ τύραννος τῶν Ἀκραγαντίνων, εἰς τὴν Σικελίαν κατεσκεύασε ταῦρον χαλκοῦν, ὅπου ἐκλείε ζωντανούς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀνα-

πτεν ὑποκάτω ὀλίγον πῦρ, καὶ ἐνοστιμεύετο νὰ ἀκούῃ τὰς κραυγὰς των, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ὡς μουγκρίσματα βωδίου. Πέριλλος ὁ ἐφευρετὴς ταύτης τῆς βδελυρᾶς μηχανῆς, ἐβάλλθη πρῶτος εἰς αὐτήν. Ἀλλ' ὁ Θησεύς ἰθανάτωσε τὸν Φάλαριν·

Ὁ Προκρούστης ἦτον ληστὴς εἰς τὰ περίριξ τοῦ Κηφισσοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ἦπλωνε τοὺς ξένους ἐπάνω εἰς σιδηροῦν κράββατον· καὶ ἂν τὰ μέλη των ἦσαν μακρῆτερα, τὰ ἔκοπτεν· ἂν δὲ ἦσαν κοντότερα, τὰ ἔσυρνε, ἕως νὰ γείνωσιν ἴσα μὲ τὸν κράββατον. Ὁ Θησεύς ἐφόνευσε καὶ τοῦτον.

Ὁ Σκίρων ἦτον καὶ αὐτὸς ληστὴς εἰς τὴν Ἀττικὴν· ὁ Θησεύς τὸν ἐνίκησε, καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου μετεβλήθη εἰς βράχον.

Ὁ Κερκύων ἄλλος ληστὴς τῆς Ἀττικῆς, ἦτον τόσον δυνατὸς, ὥστε ἐλύγιζε τὰ πλεον χονδρὰ δένδρα, καὶ ἔφερε κάτω τὰς κορυφὰς των, καὶ ἔδενεν εἰς αὐτάς, ὅσους ἐνικουῦσεν εἰς τὸ πάλαισμα· τὰ δένδρα ὑψονόμενα, κατέσχιζαν τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους. Ὁ Θησεύς, ἐπειδὴ τὸν ἐνίκησε, τὸν ἐτιμώρησε παρομοίως.

Περιφῆτης, γίγας, υἱὸς τοῦ Ἡφαίστου. Ἐτρέφετο μὲ ἀνθρώπινον κρέας· ἐκατοικοῦσεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἐπιδάουρου, καὶ ἐφόνευε τοὺς διαβάτας. Ὁ Θησεύς, ὅταν ὑπήγαιεν ἀπὸ τὴν Τροίξηναι εἰς τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου, τὸν ἐφόνευσε, καὶ ἐκρατοῦσεν εἰς τὸ ἔξῃς τὸ ρόπαλόν του εἰς ἐνθύμησιν τῆς νίκης· ἐσκόρπισε τὰ κόκκαλά του εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Ἐπιδάουρου.

Ὁ Θησεύς ἐκάθαρσε τὴν πεδιάδα τοῦ Μαραθῶνος ἀπὸ ἑνὸς ἀγρίου ταύρου· ἐφόνευσε τὸν

ἀγριόχοιρον τῆς Καλυδόνος, ὅστις ἠρήμονε τὴν Λιτώλειαν. Ἡ Ἀρτεμις ἐργισθεῖσα, διότι εἶχαν παραβλέψει τὴν λατρείαν τῆς, ἔστειλε τοῦτο τὸ τέρας, διὰ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Λιτωλοὺς, καὶ τοὺς Καλυδονίους.

Μ Α Θ Η Μ Α Δ'.

Περὶ τῆς Σφαιρας τοῦ Παντός.

Ὅσοι κατοικοῦν ὑποκάτω εἰς τὸν αὐτὸν μεσημβρινόν, εἰς τὸν αὐτὸν παράλληλον, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ζώνην, ἄλλοι ὅμως εἰς τὸ ἄνω ἡμισφαίριον, καὶ ἄλλοι εἰς τὸ κάτω, λέγονται Περίοικοι οὔτοι ἔχουν τοὺς αὐτοὺς καιροὺς τοῦ χρόνου καὶ τὸ αὐτὸ μῆκος τῶν ἡμερῶν, καὶ τῶν νυκτῶν· ἀλλ' ὅταν εἰ εἰς τὸ ἐν ἡμισφαίριον ἔχωσι μεσημβρίαν, οἱ ἄλλοι ἔχουσι μεσονύκτιον. Ὅταν ὁ ἥλιος βασιλεύῃ δι' αὐτοὺς, ἀνατέλλει δι' ἐκείνους.

Ὅσοι κατοικοῦν ὑποκάτω εἰς τὸν αὐτὸν μεσημβρινόν, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ζώνην, ἄλλοι ὅμως εἰς τὸ ἀρκτικόν, καὶ ἄλλοι εἰς τὸ ἀνταρκτικόν ἡμισφαίριον, καὶ εἶναι ὅλοι ἢ εἰς τὸ ἄνω ἡμισφαίριον, ἢ ὅλοι εἰς τὸ κάτω, εἰς παραλλήλους ἐξίσου ἀπέχοντας ἀπὸ τὸν Ἰσημερινόν, οὔτοι λέγονται Ἄντοικοι· ἔχουσι τὸ αὐτὸ μεσημέριον καὶ μεσονύκτιον. Ἀλλ' ὅταν οὔτοι ἔχωσι χειμῶνα, ἐκεῖνοι ἔχουσι καλοκαίριον· ἢ μεγαλητέρα ἡμέρα διὰ τούτους, εἶναι ἢ μικροτέρα δι' ἐκείνους.

Ὅσοι κατοικοῦν τὸν αὐτὸν μεσημβρινόν, ἄλλοι ὅμως εἰς τὸ ἐπάνω ἀρκτικόν ἡμισφαίριον, καὶ ἄλλοι εἰς τὸ ὑποκάτω ἀνταρκτικόν, ἢ τὸ ἐναντίον,

λέγονται Ἀντίποδες. ἔχουν ὅλα τὰ ἑναντία τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἡμέρας.

Περὶ τοῦ Ἀέρος.

Εἶναι ἓνα τὶ στερεὸν σῶμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἠξεύρομεν τὶ εἶναι, παρὰ ὅτι, ὅταν ἐμβῆ εἰς μερικά σώματα, τὰ κάμνει ὀξέα (ὀξινά), καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζεται ὀξυγόνον καὶ ἄλλο τοιοῦτον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται πάντοτε εἰς τὸ νῆτρον, λέγεται Νιτρογόνον. Τὸ ὀξυγόνον εἶναι ἀναγκαῖον, εἰς τὸ νὰ φυλάττῃ τὴν ζωὴν τῶν ζώων, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται Ζωογόνον· τὸ ἄλλο ὅμως, ἐπειδὴ παύει τὴν ζωὴν, λέγεται Πασσίζων· τὰ δύο ταῦτα εὐρίσκονται πάντοτε μὲ τὸ Θερμογόνον ἠνωμένα, εἰς ἀέριον κατάστασιν καὶ διὰ τοῦτο, τὸ ἓνα λέγεται ὀξυγονικὸς αἰρ, καὶ τὸ ἄλλο Νιτρογονικὸς αἰρ· τὰ δύο ταῦτα ὁμοῦ ἠνωμένα, καταστένουσιν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὀνομάζομεν Ἀέρα. Ὁ Ἀἰρ λοιπὸν εἶναι σύνθετος ἀπὸ ὀξυγονικὸν αἰρα, καὶ ἀπὸ Νιτρογονικόν. Εἶναι προστούτεις καὶ ἓν ἄλλο τὶ, τὸ ὁποῖον ἐνονομενον μὲ τὸ ὀξυγόνον, ἀποτελεῖ τὸ νερόν καὶ διὰ τοῦτο λέγεται Ὑδρογόνον. Εὐρίσκεται καὶ αὐτὸ πάντοτε ἠνωμένον μὲ τὸ Θερμογόνον εἰς ἀέριον κατάστασιν, καὶ λέγεται Ὑδρογονικὸς αἰρ.

Ὁ αἰρ εἶναι σῶμα βευστόν, ἡγουν τὸ ὁποῖον χύεται, καθὼς καὶ τὸ νερόν. Ἐὰν μὲ τὴν χεῖρα βεπιδῆσωμεν τὸ πρόσωπον, αἰσθανόμεθα, ὅτι μᾶς ἐγγίζει ὁ αἰρ· ὀλυθῆν μᾶς περικυκλῶνει, καὶ μίαν στιγμὴν ἂν λείψῃ, ἀποθνήσκωμεν· διότι ἐμποδίζεται ἡ εἴσοδος τοῦ αἰρος εἰς τοὺς πνεύμονας. Ὁ ζωο-

γονικὸς λοιπὸν αἰρ, ὅστις εἶναι εἰς τὸν κοινὸν αἴρα, καὶ τὸν ὁποῖον ἀναπνέομεν, φυλάττει τὴν ζωὴν μας.

Εἶναι προστούτοις ἀναγκαῖος ὁ ζωογονικὸς αἰρ καὶ εἰς τὸ πῦρ, καὶ χωρὶς αὐτὸν τὸ πῦρ δὲν ἀνάπτεται διὰ τοῦτο, ὅταν βάλωμεν τὰ ξύλα μετρίον, ὥστε νὰ μὴ περᾷ ὁ αἰρ ἀναμέσον των, σβύνεται. Ἐὰν βάλετε ἀναμμένον κηρίον ὑποκάτω εἰς γυάλινον ἀγγεῖον, μένει τὸ κηρίον ἀναμμένον, εἰς ὅσον καιρὸν εὐρίσκεται εἰς τὸ ἀγγεῖον ζωογονικὸς αἰρ· ἀφοῦ ὁμως τὸν καταλύσῃ τὸ πῦρ, καὶ μείνῃ ὁ παυσιζῶος, σβύνεται τὸ φῶς· διότι δὲν ἔχει πλέον τροφήν, διὰ νὰ εἶπω οὕτως.

Ἱστορία τῶν Ἑθνῶν.

Ἱστορία τῆς Ρωσσίας.

1725. — Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μεγάλου Πέτρου, ἡ Αυτοκρατορίσα Αἰκατερίνα, ἡ σύζυγός του, ἐστέφθη βασίλισσα, καὶ ἐξακολούθησε τὸ σχέδιον τῆς μεταρρυθμίσεως, ἡ βελτιώσεως, τὸ ὁποῖον ὁ Κζάρ εἶχεν ἀρχίσει, ἀλλ' ἐξῆσεν ὀλίγον καιρὸν, ὕστερον ἀπὸ αὐτόν.

Πέτρος ὁ Β', μόλις ἐφάνη ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον, καὶ τὸν διεδέχθη Ἄννα ἡ δούκισσα τῆς Κουρλανδίας εἰς τοὺς 1730', καὶ ἐνίκησε πολλάκις τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Ταρτάρους· τὴν διεδέχθη ὁ Ἰβάν.

1741. — Ἐγένετο ἐπανάστασις εἰς τὴν Πετρούπολιν, καὶ κατεβιβάσθη ὁ Ἰβάν Γ., ὅστις ἐβασίλευσε δύο χρόνους· βασιλεύει δὲ ἡ Ἐλισάβετ, θυγάτηρ τοῦ Μεγάλου Πέτρου.

1762. — Ο Δούξ τῶν Ολστέιν Γοττόρπ, ψηφισθεὶς διάδοχος ἀπὸ τὴν Ελισάβετ, ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον μὲ τὸ ὄνομα Πέτρος Ι'. Ἀποθνήσκει τὸν αὐτὸν χρόνον ἢ σύζυγός του γνωρίζεται Ἀυτοκρατορίσσα μὲ τὸ ὄνομα Λικατερίνα Β'.

1768. — Πόλεμοςμεταξὺ Ρώσσιας καὶ Τουρκίας διὰ τὰς εἰς τὴν Πολωνίαν ταραχάς. Μετὰ δύο χρόνους ἀφανίζουσι οἱ Ρῶσοι ἡεἰς τὸν Τσεσμεν τὸν στόλον τῶν Τούρκων.

1744. — Εἰρήνη εἰς τὸ Κιουτσουκ Καϊναρτζίκ τῶν Ρώσσων καὶ Τούρκων.

1783. — Ἡ Κριμαία ὑποτάσσεται εἰς τὴν Ρώσσιαν, καὶ ἡ νῆσος Ταμό καὶ τὸ Κεβζάν.

Τὸν ἀκόλουθον χρόνον γίνεται συνθήκη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν περὶ τῆς Κριμαίας κ. τ. λ. μεταξὺ Ρώσσιας, καὶ Τουρκίας.

1787. — Συνθήκη ἐμπορικὴ μεταξὺ Ρώσσιας καὶ Γαλλίας.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἡ Πόρτα κηρύττει τὸν πῆλεμον ἐναντίον τῆς Ρώσσιας.

Τὸν ἀκόλουθον χρόνον οἱ Ρῶσοι κυριεύουσι τὴν Οἴζου.

1789. — Ο Σοβορόφ μὲ τὸν Πρίγκιπα Κοβούργ, ἀφανίζουσι τοὺς Τούρκους ἐπάνω εἰς τὸν ποταμὸν Ρίμνικον.

1792. — Εἰρήνη μεταξὺ Ρώσσιας καὶ Τουρκίας εἰς τὸ Γιάσσιον.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐμβαίνει Ρώσσικὸν στρατεύμα εἰς τὴν Πολωνίαν.

1796. — Θάνατος τῆς Ἀυτοκρατορίσσης Αἰ-

κατερίνης Β΄, τὴν ὁποίαν διαδέχεται ὁ υἱὸς τῆς Παῦλος ὁ Β΄.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπαμινώνδας.

Οὗτος εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἀπ' ὅσους ἀπέκτησεν ἡ Ἑλλάς· ἀφαίρεσε τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν εἶχαν οἱ Σπαρτιάται ἐπάνω εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὴν ἔδωκεν εἰς τοὺς συμπολίτας του τοὺς Θηβαίους. Οὗτος ἐγεννήθη, καὶ ἔζησε πάντοτε πτωχός. Μίαν φορὰν οἱ φίλοι του δὲν τὸν εἶχαν ἰδεῖ πολλὰς ἡμέρας· τὸν ἠρώτησαν ἔπειτα, ἑ ποῦ ἦτον; εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἀπεκρίθη, ἤμουν κλεισμένος, καὶ ἔπλυνα τὰ ρούχα, τὰ ὁποῖα φορῶ. Ποτὲ δὲν ἐδέχθη δῶρα, ἢ βοήθειαν, οὔτε κἀν ἀπὸ τοὺς φίλους του· οὕτω δουλεύει τινὰς τὴν πατρίδα του.

Εἰς τὰ Λεῦκτρα μὲ πολλὰ ὀλιγώτερον στρατεύμα ἐνίκησε τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ ἐφόνευσε τὸν βασιλεῖα των Κλεόμβροτον. Ὁ Ἐπαμινώνδας ἐμβῆκε καὶ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν Σπάρτην, κυνηγῶν τοὺς Λακεδαιμονίους· ἐσύντριψε τὴν σκληρότατον ζυγὸν τῶν δυστυχῶν Μεσσηνίων. Πολλὰ ἔμως περιστάσεις τὸν ἔκαμαν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Λακωνίαν, ἀφοῦ ἐπῆρε πολλὰ λάφυρα.

Ἦτον νόμος τῶν Θηβαίων, ὁ Βραχτάρχης νὰ μὴ μένῃ εἰς τὸ ἀξίωμα του, πλην ἕως εἰς διωρισμένον καιρὸν· εἰδὲ μὴ, νὰ καταδικάζεται εἰς θάνατον. Ὁ Ἐπαμινώνδας καὶ ὁ Πελοπίδας ἔμειναν

μερικούς μῆνας περισσότερον· Ὁθεν καταδικάσθησαν· ἀλλ' ὁ Ἰ. παμινώνας εἶπε πρὸς τοὺς Θηβαίους· „Ζητᾶ νὰ γράψετε εἰς τὸν τάφον μου, ὅτι καταδικάσθη εἰς θάνατον, ἐπειδὴ ἔσωσα τὴν πατρίδα, καὶ ἤλευθέρωσα τὴν Ἑλλάδα κ. τ. λ. Ὁθεν οἱ Θηβαῖοι τὸν ἀπέλυσαν.

Εἰς τὴν Μαντίνειαν ἐνίκησε πάλιν τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀλλ' ἐπληγώθη καὶ αὐτὸς θανατηφόρως· οἱ Ἰατροὶ τὴν εἶπαν, ὅτι ἀποθνήσκει πάραυτα, ἀν ἐκβάλλωσι τὸ βέλος. Λέγουσι μερικοὶ, ὅτι Γρύλλος ὁ Ἀθηναῖος καὶ υἱὸς τοῦ Ξενοφῶντος τὸν ἐπλήγωσεν. Ἐζήτησε τὴν ἀσπίδα του, τὴν ἐφίλησε, καὶ μαθὼν ὅτι νικῶσιν οἱ Θηβαῖοι, εἶπεν „ἀρκετὰ ἔζησα“ ἐζήτησε νὰ ἰδῆ τοὺς δύο στρατηγοὺς, Δαίφαντον καὶ Ἰολλίδαν, διὰ νὰ τοὺς ἀφήσῃ διάδοχος. Καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὅτι ἐφονεύθησαν, εἶπε, „συμβουλευσατε τοὺς Θηβαίους νὰ κάμωσιν εἰρήνην μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους“ καὶ οὕτως ἐξέβαλε τὸ βέλος, καὶ ἀπέθανεν.

Ὁ Ἀγησίλαος εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Ταχῶς, ὁ βασιλεὺς τῆς Αἴγυπτου, φοβούμενος τὸν Ἀρταξέρξην, ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῶν Λακεδαιμονίων· ὑπῆγε λοιπὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Ἀγησίλαος· Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς τῆς Αἴγυπτου τὸν κατεφρόνησεν, ὅταν εἶδε τὸ σχῆμα του, καὶ τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματός του. Ὁ Ἀγησίλαος λοιπὸν, δι' ἐκδίκησιν, ἠνώθη μετὰ τὸν Νεκτεναβῶ, ἀνταγωνιστὴν τοῦ βασιλέως, τὸν ὁποῖον ἐθρόνισε βασιλέα. Καὶ ἐν ᾧ ἐμελετοῦσε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Σπάρτην

ἀπέθανε, καὶ τὸ σῶμα του ἐφέρθη εἰς τὴν πα-
τρίδα του· τὸν διεδέχθη δὲ ὁ υἱὸς του Ἀρχι-
δάμος.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Φυτά.

Τὸ Φυτόν εἶναι σῶμα ὀργανισμένον, ἀρσενικόν
καὶ θηλυκόν, τὸ ὅποιον ἔχει ζωὴν, τὴν φυτικὴν· διότι
τρέφεται, αὐξάνεται, καὶ γεννᾷ ὁμοίον του· σύρει
τὴν τροφήν ἀπὸ τὸν χυμὸν τῆς γῆς· ἔχει ἐσωτερι-
κὰς κινήσεις· διότι οἱ χυμοὶ κυκλοφοροῦσιν εἰς αὐτό.

Τὴν ἡμέραν ἢ θερμότης τοῦ ἡλίου ἀναιβάζει
τὸν χυλὸν εἰς τὰ φύλλα· καὶ ὅταν ἀρχίσῃ ἡ νύξ,
ὁ χυλὸς καταβαίνει, διὰ τὰ θρέψῃ τὰς ῥίζας·
καὶ εἰς τὴν ἐπάνω ἐπιφάνειαν ἢ γυαλιστερῇ ἀλοιφῇ
ἐμποδίζει τὴν πολλὴν ἐξάτμισιν τῆς ἀθῆλου δια-
πνοῆς. Ἡ ἀπὸ τὴν γῆν ἀναβαίνουσα δρόσος τὴν
νύκτα, πυκνώνεται εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν, ἢ
ὅποια διὰ τοῦτο εἶναι ἀνώμαλος καὶ μαλλιαρῆ.
Οἱ Σωλῆνες βροφῶσι τὴν δρόσον, καὶ τὴν φέρουσιν
εἰς τοὺς κλάδους, καὶ ἐκεῖθεν μεταβαίνει εἰς τὸν
κορμόν. Τὰ φύλλα στρέφονται πάντοτε πρὸς τὸ
φῶς· καὶ ἂν τὸ Φυτόν εὐρίσκεται εἰς ὑπόγειον, τὰ
φύλλα στρέφονται τὴν ἡμέραν πρὸς τὰ παρα-
θύρια.

Ὅταν τὸ ἄνθος ἔχῃ εἰς τὴν μέσην ἓνα στύ-
λον, ὁ ὁποῖος λέγεται Στήμα, εἶναι ἀρσενικόν τὸ
Φυτόν· εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ στύλου εὐρίσκεται σφαιρί-
διον, καὶ λέγεται ἀνθήρ. Εἰς αὐτὸ περιέχεται λε-

πτοτάτη κόνις, καὶ εἶναι τὸ καρπογόνον σπέρμα, τὸ ὁποῖον κάμνει ἔγκυον τὸ θηλυκόν.

Πολλὰ ἀνθὴ ἀνοίγονται τὴν νύκτα, καὶ τὸ πρῶν μαραίνονται, καὶ πίπτουσιν· ἄλλα ἀνοίγονται τὸ πρῶν, καὶ τὸ ἑσπέρας πίπτουσιν. Ὄταν ὁ καιρὸς ἐτοιμάζεται διὰ βροχὴν, ἢ ὅποια εἶναι ὠφέλιμος εἰς τὰ φυτὰ, τὰ φύλλα μερικῶν, καθὼς τῶν ὀσπρίων, ἀπλόνονται εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον τοῦ μίσχου (Κοτσανίου), ἀλλ' ὅταν καίῃ ὁ ἥλιος, σηκώνονται ὀρθά.

Πολλῶν φυτῶν τὰ φύλλα τὸ βράδυ κλείονται, καὶ τὸ πρῶν ἀνοίγονται. Πολλὰ φύλλα, ὅταν σιμόνη ἢ νύξ, ἢ ἀνθρώπου δάκτυλος, λυγίζονται καὶ ὡς νὰ ἀποκοιμῶνται. Μερικῶν δένδρων οἱ καρποὶ, ὡς νὰ ἔχωσιν ἰδιαιτέραν κίνησιν, μαζεύονται σφικτὰ, καὶ τοξεύουσι μακρὰν τοὺς σπέρους· ἄλλοι μαζεύονται, καὶ πάλιν ἀπλόνονται εἰς τὸν καλόν, ἢ κακὸν καιρὸν.

Τὰ μέρη τοῦ λεγομένου Αἰσθητικοῦ χόρτου, ὅταν τὰ ἐγγίσῃ ἐξωτερικὸν σῶμα, εἰς ξηρὸν καιρὸν, μαζεύονται, πολλὰ ὀγλήγωμα, καὶ πάραυτα μαραίνονται, ἀφοῦ ὁμως μείνωσιν ἐλεύθερα, πάλιν ἀνανεοῦνται, καὶ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου μαραίνονται τόσον, ὥστε φαίνονται νεκρά· ἄλλο εἶδος τοιοῦτου χόρτου εὐρίσκεται εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, τοῦ ὁποῖου, ἀν πιάσῃς τὸ φύλλον, τάχα διὰ νὰ τὸ παρατηρήσῃς, πάραυτα κλείεται τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ δὲν σ' ἀφίνει νὰ τὸ παρατηρήσῃς, ὡς νὰ ἐντρέπεται· τὸ αὐτὸ ἀρχίζει νὰ κάμνει καὶ πρὸς τὸ Βασίλειμα τοῦ ἡλίου, ὡς νὰ ἐτοιμάζεται διὰ ὕπνον.

Ἄλλο εἶδος θάμνου εἰς τὸ Παναμᾶ ἔχει ἀκανθωτὰ φύλλα, τὰ ὅποια χαμηλόνονται, ὅταν τινὰς διαβαίῃ ἀπὸ σιμᾶ, καὶ ἀπλόνονται, διὰ τὸ νὰ τὸν πιάσωσιν ἀπὸ τὰ φορέματα· διὰ τοῦτο οἱ ἐντόπιοι τὸ ὀνομάζουσι Καλὴ ἡμέρα σας. Ἐν τὴν βόρειον Ἀμερικὴν εὐρίσκεται φυτὸν, τὸ ὅποιον λέγεται Μυιοπιάστης· διότι, εὐθὺς ὡς καθήσῃ μυῖα ἐπάνω εἰς τὸ φύλλον του, πάραυτα κλείεται, καὶ τὴν κλείει μέσα του.

Ὡμιλήσαμεν εἰς τὴν ἀρχὴν δι' ἐκεῖνο τὸ Φυτὸν, τὸ ὅποιον ἐβγαίνει ἀπὸ τὸν κάλυκα, καὶ ἀπλόνει τοὺς κλάδους του, καὶ εἶπαμεν, ὅτι τοῦτο ἐνόησε τὰ φυτὰ μὲ τὰ ζῶα.

Ἀκολουθία τῆς Θεωρίας τῆς Φύσεως.

Ἐρωτῶσι μερικοὶ, ἵ εἰς τί χρησιμεύουσι τὰ βουνὰ; Ἐὰν παρατηρήσωμεν μὲ περιέργειαν, βλέπομεν, ὅτι παντοῦ ἡ σειρὰ τῶν βουνῶν εἶναι παράλληλος τῶν πλησιεστέρων θαλασσῶν, καὶ ὅτι αἱ σειραὶ αὗται κεῖνται ἐναντίον τῶν κανονικῶν ἀνέμων, οἱ ὅποιοι πνέουσιν ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ φέρουσι τοὺς ἀτμούς της εἰς τὰ βουνὰ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους γίνονται οἱ ποταμοὶ, οἱ ὅποιοι κάμνουں καρποφόρον τὴν γῆν, καὶ στοχασθῆτε, ὅτι ὅσον μακρῆτερα ἀπὸ τὴν θάλασσαν εἶναι τὰ βουνὰ, τόσο εἶναι καὶ ὑψηλότερα, διὰ τὸ νὰ ἀρπάξωσι τοὺς ἀτμούς. Τὰ βουνὰ ἔχουν εἰς κάθε ὀλίγον διάστημα πυραμοειδεῖς κορυφαί, αἱ ὅποια συνίστανται ἀπὸ κοκκωτὸν λίθον, ἢ τὸ πλείοτερον μέρος των εἶναι τοιοῦτον. Αἱ κορυφαὶ αὗται σύρουσι τοὺς ἀτμούς· καὶ

ἂν ἐνίοτε οἱ ἄνεμοι σπρώχνουσι μακρὰν τοὺς ἀτμούς ἀπὸ τὰ βουνά, οὗτοι στρέφονται ὀπίσω πρὸς τὰ βουνά. Καὶ ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι αἱ κορυφαὶ πολλῶν βουνῶν περιέχουσι πολλὰ μέταλλα καὶ ἠξεύρομεν, ὅτι ὁ σίδηρος καὶ ὁ χαλκὸς σύρουσι τὸν κεραυνόν· ἀλλ' ἐὰν καὶ ὁ κοκκωτὸς λίθος ἔχη τοιοῦτον ἰδίωμα, δὲν ἠξεύρομεν. Ἐὰν δὲν ἐσύροντο τὰ νέφη ἀπὸ τὰ βουνά, ἔπρεπεν, ἀφοῦ ἐπερνοῦσεν ὁ βροχερὸς καιρὸς, νὰ στεγνόνωνται οἱ ποταμοί. Ἀλλ' ἡ Θεία πρόνοια ἐπρόβλεψε καὶ εἰς τοῦτο διότι ἔβαλε λάκκους, ὡς δεξαμενὰς, ὀλόγυρα εἰς τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι βαθύτατοι, καὶ δέχονται τὰς διαλελυμένας χιόνας τῶν πλησίον βουνῶν.

Ἡ Ὀικίη.

Α. Ἡ τοῦ Εὐαγγελίου ὑπεροχή.

Ὅταν ὁ Θεὸς ἐσαρκώθη, καὶ, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπὸν τῆς αἰωνίου τοῦ σοφίας, ἦλθε, διὰ νὰ ἀνακαινίσῃ τὸν κόσμον, ἔκαμε ν' ἀκουσθῇ νῆα γλῶσσα, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἤμπορεῖ νὰ πλησιάσῃ ἀνθρωπίνη νόησις. Τὸ Εὐαγγέλιον εἶναι τὸ βιβλίον τῶν ἀμαθῶν, καὶ ὅμως ἐπροξένησεν ἐκπληξιν εἰς ὅλους τοὺς σοφοὺς· οἱ σφοδρότεροι ἐχθροὶ τοῦ Χριστιανικοῦ νόμου τὸ ἐκήρυξαν ὡς ἀριστούργημα. Ἐγανάτισαν μὲ σίβας ἔμπροσθεν εἰς τὴν ἀπλότητα τῶν λόγων του· ἐσεβάσθησαν τὴν ἡθικὴν του· καὶ τὸ ἔβαλαν εἰς ἀπέραντον διάστημα

μακρὰν ἀπὸ τὰ ὠραιότατα συστήματα, ὅσα ἡ πλέον ὑψηλὴ φιλοσοφία ἐγέννησεν. Δὲν εἶναι μὲ πομπικὰς φράσεις, ἀλλὰ μὲ εὐκόλον καὶ μὲ τῷ λαῷ τὴν γλῶσσαν. Εἶναι ἠθικὰ τῶν παιδῶν ὀηγήματα. Ἀποτείνεται πρὸς τοὺς λυπημένους, πρὸς τοὺς ἀδυνατοὺς, πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἢ ταπεινώσεις, ἢ εὐὐπλαγχνία, ἢ λήθη ἑαυτοῦ εἶναι αἰ ἄρεται, διὰ τὰς ἰποίας ὁ Θεὸς κατέβη εἰς τὴν γῆν. Τὸ μεγαλεῖον τῶν πράξεων, τὸ βάθος τῶν παραγγελμάτων δὲν συγκρίνεται μὲ τὴν ἀπλότητα, μὲ τὴν ὁποίαν τὰ ἀναφέρουσιν οἱ Εὐαγγελισταί· καὶ αὕτη ἡ θαυμαστὴ ἐναντίωσις εἶναι ἀρκετὴ αὐτῇ μόνῃ νὰ παραστήσῃ τὴν γαληνότητα καὶ μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ.

Β. Η Πίστις.

Ἡ Πίστις, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πρώτη εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀρετῶν, ἔχει πλειοτέρους ἀποστάτας. Ἡ ἀνθρωπίνῃ ὑπερηφανία ἐνοχλεῖται διὰ τὴν ὑπακοήν, τὴν ὁποίαν αὕτη ζητεῖ· τὸ λογικὸν ταπεινόμεται μὲ δυσαρέσκειαν· διότι θέλει νὰ ἔχῃ τὴν ὑπεροχὴν, καὶ νὰ ἐκλέγῃ ὅ, τι ἐπιθυμεῖ, καὶ ὅ, τι ἀπορρίπτει. „Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι.“ Ἰδοὺ οἱ λόγοι, διὰ τὴν σοφίαν τῶν ὁποίων ἐκπλήττεται, καὶ σκανδαλίζεται τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Θεὸς τοὺς ἐπρόφερον, ὅχι καταδικάζων τὴν δραστηριότητα, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐχάραξεν εἰς τὸν νοῦν μας. Οὔτε τοῦ νοῦς τὴν περιέργειαν, ἢ ὁποία ἐξετάζει τὰ τῆς φύσεως ἀπόρρητα· ὅχι τὰ χαριτωμένα πνεύματα, τὰ ὁποία στολίζουν

τὴν ὑπαρξιν, καὶ ὑψόνουν καὶ μεγαλόνουν τὰς ψυχὰς
 „Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ „πνεύματι“ !
 Μακάριος ἐκεῖνος, τοῦ ὁποῖου τὸ φιλόδοξον λογι-
 κὸν δὲν ὑψώνει τὰς τολμηρὰς καὶ ἀσκέπτους
 κρίσεις του ἀνώτερον ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν τῶν αἰά-
 νων, καὶ ἀπὸ τὴν φρόνησιν τοῦ χρόνου, ὁ ὁποῖος
 δὲν ἀπορρίπτει, ὅ, τι δὲν ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ καὶ
 δὲν ἔχει τὴν γελοιώδη ματαιότητα νὰ νομίξῃ τὸν
 νοῦν του μέτρον τοῦ δυνατοῦ ! ὁ κουφος ἄνθρωπος,
 ὅταν δὲν καταλαμβάνῃ, εὐθύς λέγει, τοῦτο δὲν
 ὑπάρχει. Ἡ πίστις, ὡς λέγει ὁ Πασκαλ, λέγει
 καλὰ, ὅ, τι δὲν λέγουσιν αἱ αἰσθήσεις, ποτὲ ὅμως
 τὸ ἐναντίον αὕτη εἶναι ἢ ἀνωτέρα ἐκείνων, καὶ ὄχι
 ἐναντία των. Ὁ θρίαμβος τοῦ λόγου εἶναι νὰ
 αἰσθάνεται, ὅταν πρέπη ν' ἀμφιβάλλῃ, καὶ ὅταν
 πρέπη νὰ ὑποτάσσεται ἢ ἀληθινῇ ἐπιστήμῃ ἠξεύ-
 ρει, ὅτι ἀπειρα πράγματα τὴν ὑπερβαίνουν· τα-
 πεινώνεται, ὅταν ἀκόμη δὲν καταλαμβάνῃ. Ἀλλ'
 ἡ ἡμιμάθεια ἐναντιόνηται εἰς ὅ, τι εὐθύς δὲν κα-
 ταλαμβάνει. Μ' ὅλον τοῦτο, ἔ τι ἄλλο βλέπομεν
 ὀλόγουρά μας, πλὴν ἀδιάβατα μυστήρια; Τὸ Φυτόν,
 τὸ ὁποῖον βλαστάνει, τὸ πουλίον τὸ ὁποῖον πετᾷ, ὁ
 βραχίον, ὁ ὁποῖος κινεῖται, ἔ δὲν εἶναι τόσαι ἄβυσσοι,
 εἰς τὴν ὁποίαν πνίγεται τὸ λογικόν, καὶ ἀπὸ τὴν ὁποί-
 αν ἢ ἐπιστήμη δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐκβῆ; Ἄς προσέ-
 χωμεν νὰ μὴ μετρῶμεν μὲ τὰ στενά μας συστή-
 ματα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν ἠμπορεῖ νὰ χωρήσῃ τὸ
 ἀπέραντον διάστημα. Ἄς μὴ πιστεύσωμεν, ὅτι μὲ
 τὰ ὀλίγα, ἀδύνατα, καὶ περιορισμένα μας αἰσθη-
 τήρια, ἠμποροῦμεν νὰ μάθωμεν τὰς δυνατὰς τῶν
 ὄντων συνθέσεις, καὶ ἄς ἀποδώσωμεν τοῦλάχιστον

εἰς τὸν Δημιουργὸν τοῦ παντός, ὅ, τι δὲν τολμῶμεν
ν' ἀρνηθῶμεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὀλίγην προσοχὴν
καὶ μελέτην.

Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἔχει καὶ ἄλλο τί παρὰ
τὴν ἀδυναμίαν του, τὸ ὅποιον τὸν κάμνει νὰ τα-
πεινόνεται. Ἐστὶ εἶναι ἡ παιδαριώδης του εὐπιστία
καὶ τὰ δυνατὰ πνεύματα συχνὰ εἶναι ὀλιγώτερον
μακρὰν ἀπὸ τὴν δεισιδαιμονίαν, παρὰ οἱ ἄλλοι.
Ὅποιος δὲν πιστεύει εἰς τὰς ἐκ Θεοῦ ἀποκαλύψεις,
ἔχει τελείαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ
τυφλοῦ αὐτομάτου· πιστεύει ὅλα τὰ ψεύματα
τῶν ἰδίων παθῶν, καὶ ὅλας τὰς μαρτίαι τῶν συ-
στημάτων του· πιστεύει τὰ ὄνειρατα, καὶ τὰς ἀν-
τιφάσεις, εἰς τὰς ὁποίας πίπτει, διὰ νὰ μὴ πι-
στεύῃ, καὶ νὰ μὴ κλίνῃ τὸν αὐχένα ἔμπροσθεν
τῶν μυστηρίων, τῶν ὁποίων τὸ κῦρος τὸν στενοχω-
ρεῖ, καὶ τὸν ἐκπλήττει. Ὅλοι οἱ μεγαλοφυεῖς ἀν-
δρες, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἡ τιμὴ τῆς ἀνθρωπότητος,
ἐκλιναν μὲ σέβας τὸν αὐχένα πρὸς τὸ κῦρος τῆς
Θρησκείας. Καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζαν τὸν νοῦν των,
ἤξευραν, ὅτι εἶναι περιορισμένος.

Εἶσαι σωσμένος, ἡ πίστις σὲ ἰάτρευσεν. Ἰδὲν
λόγοι, τοὺς ὁποίους μᾶς δείχνει τὸ Εὐαγγέλιον
ἀκατάπαυστα μὲ τὸ στόμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Ἡ Πίστις δὲν εὐρίσκεται, χωρὶς τὴν ἀγάπην, ἡ
ὅποια θερμαίνει καὶ ζωοποιεῖ· ἡ πειθὴ τοῦ νοῦς συ-
νοδεύει τὴν τῆς καρδίας πειθὴν, ὅταν βαθύως κινήθῃ.
Πρέπει μ' ἐλευθερίαν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν· ἡ ὀλίγη
εἰλικρίνεια τῶν ἡμετέρων ἐξετάσεων μᾶς ἐμποδίζει
πολλάκις ἀπὸ τὸ νὰ πιστεύωμεν.

Ἱστορία τῶν Ῥωμαίων.

Ῥωμαϊκὴ Ἱστορία.

Οἱ δύο ἀρχηγοὶ εἶχαν συνάξει ὅλας τὰς δυνάμεις, καὶ τὰ στρατεύματά των ἦσαν ἀντικρὺ ἀλλήλων. Ὁ Καῖσαρ ἐκτυποῦσεν ἀκατάπαυστα, καὶ ὁ Πομπήϊος ἀνέβαλλε τὸν καιρὸν, διὰ τὴν κουράσῃ τὸν ἐχθρὸν μὲ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἠναγκάσθη ν' ἀλλάξῃ τὸ σχέδιόν του, καὶ ὑπῆγεν εἰς Φάρσαλα τῆς Θεσσαλίας, διὰ τὴν πολεμήσῃ μὲ νέα στρατεύματα, τὰ ὅποια σχεδὸν πάντοτε ἐνικούσαν. Ἦσαν πλείοτεροι ἀπὸ τριακοσίας χιλιάδας ἄνθρωποι εἰς τὰ δύο μέρη, χωρὶς τὰ λογαριάσωμεν τὰς βοηθείας τῶν συμμάχων. Ὁ Πομπήϊος, μὲ τὸ ἀναρίθμητον ἵππικόν, ἐνόμιζεν, ὅτι εὐκόλα θέλει περικυκλώσῃ τὸ στρατεύμα τοῦ Καίσαρος, ὅμως ἐπερικυκλώθη αὐτός. Ἀφ' οὗ ἐπολέμησαν καὶ τὰ δύο μέρη μὲ ἴσον κέρδος, ἐπρόσταξε τὸ ἵππικὸν νὰ πέσῃ ὀγλήγορα ἐπάνω εἰς τὴν ἀντικρὺ πτέρυγα, ὅμως ἐχαλάσθησαν. Καὶ ἀκολούθως, καὶ τὸ πεζόν. Ὁθεν ὅλοι αἱ τάξεις ἐταράχθησαν καὶ μάλιστα διὰ τὸ πλῆθος. Ὁ Καῖσαρ περιερχόμενος εἰς τὰς τάξεις, ἐφώναζε „Στρατιῶται! κτυπᾶτε εἰς τὸ πρόσωπον“ ἔπειτα μὲ ὑπέκρισιν ἔλεγεν „εὐσπλαγχνίσθητε τοὺς πολίτας.“

Ὁ Καῖσαρ θριαμβεύει, καὶ ὁ Πομπήϊος φεύγει, καὶ ἀποθνήσκει, δολοφονηθεὶς εἰς τὰ παραθαλάσσια τοῦ Πηλουσίου, διὰ προσταγῆς τοῦ Πτολεμαίου, βασιλέως τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Κάτων δὲν εὗρέθη εἰς τὴν μάχην· ἀλλ' ὅταν ἤκουσε τὸν χα-

λασμόν τῆς Φατρίας του, ἐνηγκαλίσθη, καὶ ἔστειλε μακρὰν τὸν υἱὸν του καὶ τοὺς φίλους του. Τὴν νύκτα ἐπάνω εἰς τὸν κράββατόν του, ἐδιάβαξε τὸν Φαίδωνα τοῦ Πλάτωνος περὶ ἀθανασίας ψυχῆς, εἶτα ἐκοιμήθη ὀλίγον ἄφου ἐξύπνησεν, ἐπῆρε τὸ σπαθίον του, καὶ τὸ ἔχωσεν εἰς τὴν κοιλίαν του, καὶ ἀπέθανεν ὅθεν ὁ Καῖσαρ ἐλευθερώθη ἀπὸ τὸ μέγα στήριγμα τῆς ἐλευθερίας.

708. — Ὁ Καῖσαρ ἠφάνισε καὶ τὴν λοιπὴν Φατρίαν τοῦ Πομπηίου, καὶ οὕτως ἔβαλε κάτω τὰ ὅπλα ἀπὸ τὴν κοινὴν εὐγνώμοσύνην ἔλαβε πᾶν εἶδος τιμῆς καὶ δόξης· ἐστήθη εἰς τὴν γερουσίαν εἶδος θρόνου, ὠνομάσθη πατὴρ τῆς πατρίδος, καὶ δικτάτωρ διὰ βίη. Ὁ Βρούτος, ὁ Κάσσιος, καὶ ἄλλοι πατρῷοι ἔπεσαν ἐπάνω του, εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ τὸν ἐφόνευσαν μετὰ τέσσαρας χρόνους τῆς εἰς τὰ Φάρσαλα μάχης.

710. — Ὁ Ἀντώνιος, Λέπιδος, καὶ Ὀκτάβιος, ὅστις μετωνομάσθη ὕστερον Αὐγουστος, ἐσύζησαν τριανδρίαν, μὲ πρόφασιν νὰ ἐκδικήσωσι τὸν θάνατον τοῦ Καίσαρος, ἢ μάλιστα, διὰ ν' ἀρπάσωσι τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν. Δύο μάχαις ἐπολέμησαν μὲ τοὺς ὑπερασπιστὰς τῆς δημοκρατίας· ὁ Ὀκτάβιος καὶ ὁ Ἀντώνιος ἐνίκησαν κατὰ κράτος τὸν Βρούτον, καὶ Κάσσιον, οἱ ὅποιοι ἄφ' ἑαυτῶν ἐθανατώθησαν.

712. — Ὁ Αὐγουστος καὶ ὁ Ἀντώνιος, ἄφου ἀπετίναξαν τὸν ἀδύνατον Λέπιδον, ἐμοίρασαν τὴν ἀξίαν συναλλήλως. Ἀλλ' ὁ Αὐγουστος, ὡς ἐπιτηδείτερος, ἔλαβε τὰ πρωτεῖα. Ἐναυμάχησαν οἱ δύο εἰς τὸ Ἀκτιον, ὅπου νικάται ὁ Ἀντώνιος, καὶ

Φοινεύεται ἀφ' ἑαυτοῦ· ὁ Λύγουστος γίνεται μονάρχης.

Μυθολογία.

Ὁ Μινώταυρος ἦτον τέρας, τὸ ἥμισυ ἀνθρώπος, καὶ τὸ ἥμισυ Ταῦρος· ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν Πασιφάνην, γυναῖκα τοῦ Μίνως βασιλέως τῆς Κρήτης. Ὁ Μίνως τὸν ἐφύλαττεν εἰς τὸν Λαβύρινθον, τὸν ὁποῖον ἐπίτηδες κατασκεύασεν ὁ Δαίδαλος. Ὁ Μινώταυρος ἐτρέφετο μὲ ἀνθρώπινον κρέας. Οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν εἰς χρέος νὰ πέμπωσι κάθε χρόνον ἑπτὰ νέους μὲ λαχρὸν πρὸς τροφήν τοῦ Μινωταύρου. Εἰς τοῦτο τοὺς ὑποχρέωσεν ὁ Μίνως, ἀφοῦ τοὺς ἐνίκησεν εἰς μάχην, διὰ νὰ ἐκδικήσῃ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνδρέγαίου, τὸν ὁποῖον ἐκείνοι ἐφόνευσαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι τρεῖς φοραῖς εἶχαν πληρώσει τοῦτον τὸν φόρον, ἀλλ' ὁ Θησεὺς ἀπεφάσισε νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα του, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Κρήτην. Ἀριάδνη, ἡ θυγάτηρ τοῦ Μίνως, τὸν ἐβόηθησεν· διότι τὸν ἔδωκεν ἕνα κουβάρη ἀπὸ κλωστήν, μὲ τὸ ὁποῖον ἐβγῆκεν ἀπὸ τὸν Λαβύρινθον, ἀφοῦ ἐφόνευσεν τὸν Μινώταυρον. Ὁ Θησεὺς ἐπῆρε τὴν Ἀριάδνην, ὅμως ἐφάνη πρὸς αὐτὴν ἀχάριστος· διότι τὴν ἀφῆκεν εἰς τὴν Νάξον· ἀλλ' ὁ Διόνυσος τὴν ἐπαρηγόρησε, καὶ τὴν ἔλαβεν εἰς γυναῖκα.

Εἰς τὸν Λαβύρινθον εἶχε βαλθῆ πρῶτος ὁ Δαίδαλος μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Ἰκάρου. Ἀλλ' ὁ Δαίδαλος κατασκεύασε πτερὰ διὰ τὸν ἑαυτόν του, καὶ διὰ τὸν υἱὸν του, καὶ τὰ ἐκόλλησε μὲ κηρίον, καὶ οὕτως ἐπέταξαν καὶ οἱ δύο παρήγγειλεν ὅμως τὸν

υῖόν του μήτε χαμηλά νά πετά, δια νά μή ξηρανθῆ τὸ κηρίον, μήτε ὑψηλά, δια νά μὴν ἀναλυθῆ. Ἀλλ' ὁ νέος Ἰκάρος ἠθέλησε νά πετάξῃ ὑψηλά, καὶ πεσὼν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπνίγη, ὅπου τὴν σήμερον λέγεται Ἰκάριον Πέλαγος.

Ὅταν ὁ Θησεὺς ἀναχωροῦσεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, ἔβαλεν εἰς τὸ πλοῖον του μαῦρα πανία, καὶ ὑπεσχέθη εἰς τὸν πατέρα του Αἰγεία, ὅταν ἐπιστραφῆ νικητῆς, τὸ πλοῖον θέλει ἔχει ἄσπρα πανία· ἀλλ' ἡ χαρὰ του τὸν ἔκαμε νά λησμονήσῃ τὴν ὑπόσχεσιν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ πατὴρ εἶδε μαῦρα πανία εἰς τὸ πλοῖον, ἐνόμισεν, ὅτι ἐφονεύθη ὁ υἱός του· ὅθεν ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐπνίγη, καὶ ἐκ τούτου ὠνομάσθη Αἰγαῖον πέλαγος.

Ὁ Πειρίδους, βασιλεὺς τῆς Θεσσαλίας, φθονήσας τὰς ἐπιτυχίας τοῦ Θησεῦς, ἦλθε μὲ στρατεύμα, δια νά λεηλατήσῃ τοὺς τόπους του, καὶ τὸν ἐκάλεσεν εἰς μονομαχίαν. Ὅταν παρεστάθησαν καὶ οἱ δύο, ἡ καρδία των μετεβλήθη, καὶ ἀγκαλιάσθησαν, ἀντὶ νά πολεμήσωσι, καὶ ἄμωσαν παντρεϊνὴν φιλίαν. Ὁ Πειρίδους ἐπαραπονέθη ἀπὸ τοὺς Κενταύρους, οἱ ὅποιοι ἐφόνευσαν πολλοὺς ὑπηκόους του τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου του μὲ τὴν Ἰπποδάμειαν. Οἱ Κένταυροι ἦσαν ἐπιτήδειοι ἵππεῖς· ὅθεν ἐμυθολογήθη, ὅτι ἦσαν τὸ ἥμισυ ἄνθρωποι, καὶ τὸ ἥμισυ ἵπποι· οἱ δύο ἦρωες τοὺς ἐκτύπησαν, καὶ τοὺς ἐνίκησαν· ἔβαλαν ἔπειτα σκοπὸν ν' ἀρπάσωσι τὴν Περσεφόνην· ὅθεν κατέβησαν εἰς τὸν ἄδην, ἀλλὰ τὸν μὲν Πειρίδου τὸν ἔφαγεν ὁ Κέρβερος, τὸν δὲ Θησεῖα τὸν ἠλευθέρωσεν ὁ Ἡρακλῆς.

Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Θησεὺς ἐπολέμησαν ἕναν·

τίον τῶν Ἀμαζόνων καὶ ὁ Θησεύς ἔλαβεν εἰς γυναῖκα τὴν βασιλίσσαν τῶν Ἴππολύτην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐγέννησεν υἱόν, καὶ τὸν ἀνόμασε Ἴππόλυτον. Ἡ Φαίδρα, θυγάτηρ τοῦ Μίνως, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν εἰς γυναῖκα ἔπειτα ὁ Θησεύς, ἠγάπησε τὸν Ἴππόλυτον ἀλλ' ὁ φρένιμος νεός, καταγινόμενος δίκλου εἰς τὴν σπουδὴν, καὶ εἰς τὸ κυνήγιον, δὲν συγκατένευεν εἰς τὰ θελήματά της. Ἡ Φαίδρα λοιπὸν τὸν ἐσυκοφάντησεν εἰς τὸν Θησεά· ὁ πατήρ τὸν ἐδίωξε, καὶ ἐπεκαλέσθη πρὸς ἐκδίκησιν τὸν Ποσειδῶνα· ὁ Ποσειδῶν ἔστειλεν ἕνα τέρας, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξιππιάσθησαν οἱ ἵπποι τοῦ Ἴππολύτου, καὶ τὸν ἔρριψαν κάτω, καὶ οὕτως ἀπέθανεν.

Ἀλλ' ὁ Ἀσκληπιὸς ἀνέστησε τὸν Ἴππόλυτον. Ἡ Φαίδρα ἐλεγχομένη ἀπὸ τὴν συνείδησίν της, ἐκρεμάσθη. Καὶ οἱ ὑπηῆκοι τοῦ Θησεῶς ἐπαναστατήσαντες, τὸν ἐδίωξαν ἀπὸ τὸν θρόνον. Ὁ Θησεύς ὑπῆγεν εἰς τὴν Σκύρον, διὰ τὴν ζήσιν εἰς τὸ ἐξῆς εἰς ἡσυχίαν ἀλλ' ὁ βασιλεὺς Λυκομήδης φθονήσας τὴν δόξαν του τὸν ἐκρήμνισεν ἀπὸ ἕνα βράχον· οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τὴν διορθώσασιν τὸ σφάλμα των, ἔστησαν εἰς τιμὴν του βαμῶν.

Ὁ Βελλερεφόντης ἦτον υἱὸς τοῦ Γλαύκου, βασιλεῶς τῆς Κορίνθου· πρῶτος ἔδειξε τὸν χαλινὸν διὰ τοὺς ἵππους. Ἐπειδὴ ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν του εἰς τὸ κυνήγιον, ἔφυγε πρὸς τὸν Προῖτον, βασιλέα τοῦ Ἄργους. Καὶ ἐπειδὴ τὸν ἠγάπησεν ἡ βασίλισσα, καὶ αὐτὸς ὡς ἐνάρετος καὶ σώφρων, δὲν συγκατένευσε εἰς τὰ θελήματά της, ἐκείνη τὸν ἐσυκοφάντησεν εἰς τὸν Προῖτον. Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς, διὰ τὴν

μή παραβῆ τῆς φιλοξενίας τοὺς νόμους, τὸν ἔπεμψεν εἰς τὴν Λυκίαν μὲ γράμματα πρὸς τὸν ἐκεῖ βασιλέα καὶ πένθερόν του, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐδιηγείτο τὸ ἔγκλημα τοῦ Βελλεροφόντου, καὶ τὸν παρεκάλει νὰ κάμῃ τὴν ἐκδίκησιν. Καὶ ἐκτούτου ἡ παροιμία „Βελλεροφόντεια γράμματα“ δι' ἐκεῖνον, ὅστις φέρει καθ' ἑαυτοῦ γράμματα πρὸς ἄλλον. Ὁ βασιλεὺς τὸν ὑπεδέχθη μὲ φιλοφροσύνην· καὶ τὴν δεκάτην ἡμέραν, ἀφοῦ ἐδιάβασε τὰ γράμματα, δὲν ἠθέλησε νὰ μολύνη τὴν οἰκίαν του, ἀλλὰ τὸν ἔστειλε μὲ ὀλίγους, διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Σολύμους. Ὁ Βελλεροφόντης ἐστράφη νικητὴς· τὸν ἐξέδεσεν ἔπειτα καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς κινδύνους.

Εἰς τὴν Λυκίαν ἦτον ἡ Χίμαιρα, ἡγουν τέρας, μὲ κεφαλὴν λέοντος, μὲ οὐρὰν δράκοντος, καὶ τὸ σῶμα ἦτον αἰγίδας, καὶ ἀπὸ τὸ στόμα ἐξερνοῦσε φλόγας. Ὁ Ποσειδῶν ἔδωκε τὸν ἵππον Πήγασον εἰς τὸν Βελλεροφόντην, καὶ μὲ αὐτὸν ὑπῆγε καὶ ἐφόνευσε τὴν χίμαιραν· τότε ὁ βασιλεὺς Γοβάλτης ἐγνώρισεν, ὅτι οἱ θεοὶ τὸν φυλάττουσι, καὶ ὅτι ἦτον ἀθῶος. Ὁ θεὸς τὸν ἔδωκε τὴν δευτέραν του θυγατέρα, καὶ τὸν ἐκήρυξε διάδοχον. Ἡ δὲ γυνὴ τοῦ Προΐτου, μὴν ὑποφέρουσα τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεως, ἐφαρμακεύθη.

Μ Λ Θ Η Μ Λ Ε΄.

Περὶ τῆς Σφαιρίας τοῦ Παντός.

Προβλήματα.

Πρόβλημα α΄. Νὰ στήσωμεν ἐπίπεδον ὀριζοντικῶς. — Λύσις. Λάβε δύο ἴσα ξύλα (Σχ. 1). Λα, Λβ. κάρφωσέ τα εἰς τὸ Α, καὶ βάλε ἄλλο ξύλον, γδ. εἰς τοὺς πόδας α, β, βάλε σανιδάκια διὰ νὰ στέκεται ὀρθὰ τὸ τρίγωνον, κόψε εἰς δύο ἴσα μέρη τὸ γδ, εἰς τὸ ε, καὶ κρέμασε ἀπὸ τὸ Α κλωστήν μὲ βάρος. Ἀφοῦ στήσης τὸ τρίγωνον, ἂν ἡ κλωστή πέσῃ εἰς τὸ χάραγμα ε, τὸ ὑποκάτω ἐπίπεδον, εἶναι ὀριζοντικόν.

Πρόβλημα β΄. Νὰ κατασκευάσωμεν μεσημβρινὴν γραμμὴν. — Λύσις. Γράφομεν (Σχ. 2). πολλοὺς κύκλους, ἔχοντας τὸ αὐτὸ κέντρον. Εἰς τὸ κέντρον α. στήνομεν στύλον, ἢ καρφίον παρατηροῦμεν πρὸ τῶν ἡλιοστασιῶν, μάλιστα τὸν Ἰούνιον μῆνα, δύο ἢ καὶ τρεῖς ὥρας πρὸ τοῦ μεσημερίου, καὶ βλέπομεν, ποῦ πίπτει ἡ σκιά τοῦ καρφίου, παρ. χάρ. εἰς τὰ σημεῖα ο, ι. ὁμοίως δύο, ἢ καὶ τρεῖς ὥρας μετὰ τὸ μεσημέριον, ποῦ πίπτει ἡ σκιά παρ. χάρ. εἰς τὰ ρ, σ, κόπτομεν τὰ δύο ἡμικύκλια, εἰς δύο ἴσα μέρη σύρωμεν τὴν γραμμὴν α κ, καὶ αὕτη εἶναι ἡ μεσημβρινὴ γραμμὴ. Ὅταν ἡ σκιά τοῦ καρφίου πίπτῃ εἰς τὴν εὐθεΐαν ακ, τότε εἶναι σωστὸν μεσημέριον.

Ἡμπορεῖς νὰ μοιράσης κάθε ἡμικύκλιον εἰς δύο ἴσα μέρη, καὶ κάθε μέρος εἰς ἑξήντα μικρό-

τερα μέρη ἴσα, διὰ νὰ μετρήσῃ τὰς ὥρας καὶ τὰ λεπτά.

Ἀκολουθία περὶ τοῦ Ἀέρος.

Ὅταν ἀναπνέωμεν, ὁ ζωογόνος ἀήρ ἐνόηται μὲ τὸ αἷμά μας, καὶ ἐκπνέομεν τὸν παυσιζῶον· ἀλλ' ἐὰν ὁ ζωογόνος ἀήρ ἦναι ἀναγκαῖος εἰς τὰ ζῶα, καὶ εἰς τὸ πῦρ, ὁ παυσιζῶος εἶναι ἐξίσου ἀναγκαῖος εἰς τὰ φυτά· διότι, ἀφοῦ ταῦτα ἀναπνεύσωσι τὸν κοινὸν αἶρα, ὁ παυσιζῶος μένει μέσα εἰς αὐτὰ ὡς τροφή των, καὶ ὁ ζωογόνος ἐβγαίνει ἐξω. Τί θαυμαστή πρόνοια διὰ τὴν τροφήν τῶν φυτῶν! Ἴδετε, παιδιά μου! καὶ ἄλλο ἔργον τῆς προνοίας· ἐπειδὴ τὸ ὀξυγόνον εἶναι ἠνωμένον μὲ τὸ θερμογόνον, ἀφοῦ χωρισθῆ, ἢ μείνῃ ἐλεύθερον τὸ θερμογόνον εἰς τοὺς πνεύμονάς μας· ἔπρεπε νὰ μᾶς κατακαύσῃ· ἀλλ' ἡ πρόνοια οἰκονόμησεν, ὥστε τὸ περιττεῦον ὀξυγόνον νὰ ἐνόηται μὲ τὸ ὑδρογόνον καὶ ν' ἀποτελῆ τὸ νερὸν· τὸ δὲ θερμογόνον νὰ ἐνόηται μὲ τὸ νερὸν, ἢ νὰ τὸ κάμνῃ ἀτμὸν, καὶ οὕτω νὰ ἐβγαίνη μὲ τὴν ἐκπνοὴν ὁ ἀτμὸς φορτωμένος θερμογόνον, ἢ ἀπὸ τοὺς πόρους τοῦ δέρματος ὡς ἰδρῶς.

Ὅτι τὸ νερὸν εἶναι σύνθετον ἀπὸ ὀξυγόνον καὶ ὑδρογόνον ἀέρα, ἡ δοκιμὴ εἶναι εἰκόλος. Ἐπάνω εἰς πυρακτωμένον σίδηρον ρίψε ὀλίγας σαλαγματί-
ας νεροῦ, τὸ ὅποιον θέλει ἀναλυθῆ, καὶ θέλεις ἰδεῖ καπνὸν, ὅστις εἶναι ὁ ὑδρογονικὸς ἀήρ· καὶ τὸ νε-
ρὸν τί ἔγεινε; τὸ σίδηρον ἔμεινε στυγνόν· τὸ ὀξυγόνον λοιπὸν ἐκόλλησεν εἰς τὸ σίδηρον ὅθεν μετ' ὀλί-

γον θέλεις τὸ ἰδεῖ κόκκινον· καὶ αὕτη εἶναι ἡ λεγομένη σκωρία.

Ὁ ἀήρ εὐρίσκεται παντοῦ, καὶ μέσα εἰς ἡμᾶς καὶ ἔξω· περικυκλῶνει ὅλην τὴν γῆν, ἕως εἰς ἓνα ὕψος, καὶ ὀνομάζεται Ἄτμοσφαιρα· διότι εἰς αὐτὸν ἀναβαίνουν οἱ ἀτμοὶ, οἱ ὁποῖοι ἐξατμίζονται ἀπ' ὅλα τὰ σώματα τῆς γῆς. Εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν' συζέονται τὰ μετέωρα, ἤγουν τὰ σύννεφα, ἡ βροχὴ κ. τ. λ. Ἐὰν λείψῃ ὁ ἀήρ ἀπὸ τοῦτον τὸν κοιτῶνα μίαν στιγμὴν, ὁ ἔξω ἀήρ μὲ τὸ βῆρος του θέλει τὸν κρημνίσει ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς μας· ἀλλ' ὁ εἰς τὸν κοιτῶνα ἀήρ προξενεῖ τὴν ἰσορροπίαν μὲ τὸν ἔξω αἆρα.

Δὲν αἰσθανόμεθα τὸ βῆρος τοῦ αἆρος· διότι τὸν ἐσυνειθίσαμεν, καθὼς τὰ ὄψαρια περικυκλωμένα ἀπὸ τὸ νερόν, δὲν αἰσθάνονται τὸ βῆρος του. Ὁ ἀήρ ὅμως μὲ τὸ βῆρος του σπρώχνει τὰ καράβια, κρημνίζει οἰκοδομαίς, ἐκρίζονει δένδρα.

Ὁ ἀήρ εἶναι ἐλαστικός, ἤγουν περιμαζεύεται, καὶ πάλιν ἀπλώνεται ὅθεν καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ εὐχαριστῶμεν τὴν θεῖαν πρόνοιαν· διότι ἔκαμε τὸν αἆρα ἐλαστικόν, διὰ νὰ περιπατῶμεν εὐκόλα, καὶ νὰ ἀναπνέωμεν, καθὼς ἔκαμε καὶ τοὺς πνεύμονάς μας διαφορετικούς ἀπὸ τοὺς πνεύμονας τῶν ὄψαριῶν.

Ἱστορία τῆς Ρ'ωσσίας.

1796. — Μετὰ τὸν θάνατον Αἰκατερίνης Β'. ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον Παῦλος Α'.

1797. — Ὁ Σοβαρόφ ἐκστρατεύει εἰς τὴν

Ἰταλίαν, εἶτα ἀπεσύρθη εἰς τὴν Ἑλβετίαν, καὶ ἀνεκλήθη εἰς Πετρούπολιν.

1801. — Ἀποθνήσκει ὁ Παῦλος, καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλέξανδρος Α'. Οὗτος ὁ αἰδιδίμος ἔφερε τὴν εἰρήνην εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἐδέχθη καὶ ἐπεριποιήθη μὲ βασιλικὴν τῶντι φιλοστοργίαν τοὺς Φυγάδας, καὶ καταδικωμένους καὶ κατασφαττομένους Ἑλληνας· διὰ τὴν ὁποίαν τῆς ψυχῆς του γενναϊότητα εἶναι ὑπόχρεοὶ οἱ Ἑλληνες νὰ εὐλογῶσι τὸ ὄνομα καὶ τὴν μνήμην του.

1825. — Νοεμβρίου 19 ἀπέθανεν ὁ αἰδιδίμος οὗτος ἀνὴρ, λιπὼν μετὰ μελόν εἰς τοὺς ὑπηκόους καὶ εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην. Βασιλεύει δὲ ὁ τούτου ὁμόψυχος καὶ ζηλωτὴς ἀδελφὸς Νικόλαος Α'.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Πόλεμος τῶν συμμάχων ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων.

Ἡ Χίος, ἡ Κῶς, ἡ Ρόδος καὶ τὸ Βυζάντιον ἠθέλησαν νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ μίαν συμμαχίαν, ἡ ὁποία δὲν διέφερεν ἀπὸ ἀληθινὸν ζυγόν. Χαβρίας ὁ Ἀθηναῖος, ὅστις ἐφάνη νικητὴς εἰς τὸν πόλεμον τῶν Θηβαίων κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐπρόσταξε τοὺς στρατιώτας νὰ γονατίσωσιν ὠπλισμένοι, καὶ νὰ προσμένωσι τὸν ἐχθρὸν. Ὁ Ἀγυσίλαος, ἄν καὶ νικητὴς, δὲν ἐτόλμησε νὰ τοὺς κτυπήσῃ. Ὁ Χαβρίας ἀπέθανεν ἐν δόξῳ εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Χίου. Ὁ Ἰφικράτης

μετέβαλε τὴν ὄπλισιν τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἐδιόρ-
θωσε τὴν τακτικὴν.

Ὁ Τιμόθεος ἦτον υἱὸς τοῦ Κόωνος ἐκείνου,
ὅστις ἀνεκαίνισε τὰς Ἀθήνας· οἱ ἐχθροὶ τοῦ τὸν
ἐζωγράφησαν κοιμώμενον, καὶ ἡ τύχη ἔφερε τὰς
πόλεις εἰς τὰ δίκτυά του· οὗτος λοιπὸν εἶπεν „εἰάν
„κοιμώμενος κυριεύω πόλεις, ἴ τί θέλω κάμει, ἀφοῦ
„ἐξυπνιαθῶ;“

Ἀφοῦ οἱ Ἀθηναῖοι κατέτρεξαν τοὺς δύο τού-
τους ἀξίους στρατηγούς, φοβεριζόμενοι ἀπὸ τὸν
τῆς Περσίας βασιλέα, ἐδέχθησαν τὴν ἀνεξαρτη-
σίαν τῶν τεσσάρων εἰρημένων πόλεων.

Γερός πόλεμος.

Οἱ Φωκεῖς ἐκαλλιέργησαν χωράφια, ἀφιερω-
μένα εἰς τὸν Ἀπόλλωνα τῶν Δελφῶν. Πολλοὶ λοι-
πὸν πλησιόχωροι λαοὶ ἐσκανδαλίσθησαν διὰ ταύ-
την τὴν ἱεροσυλίαν, καὶ οὕτως ἄρχισεν ὁ ἱερός
πόλεμος, ὅστις ἐβάσταξεν ὄχι ὀλιγώτερον ἀπὸ
δέκα χρόνους. Οἱ Ἀμφικτύονες κατεδίκασαν εἰς ζη-
μίαν τοὺς Φωκέας· ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ὑπήκουσαν,
προβάλλοντες εἰς μαρτυρίαν τὸν Ὅμηρον, ὅτι ἀπὸ
ἀρχῆς ἦσαν τῆς γῆς ἐκείνης κύριοι.

Ὁ Φιλομήλης, Ψηφισθεὶς στρατηγὸς τῶν
ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ οὗ-
τοι ὑπεσχέθησαν νὰ βοηθήσωσι τοὺς Φωκέας κρυ-
φίως μὲ χρήματα καὶ μὲ ἀνθρώπους· Ὁ Φιλομή-
λης ἐκτύπησε τοῦτον τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ
τοὺς Δοκρούς. Ἐμβῆκεν εἰς τὸν ναὸν, καὶ ἔσχισε
φανερὰ τὸ ψήφισμα τῶν Ἀμφικτυόνων· ἐκήρυξεν

ὅμως, ὅτι δὲν θέλει γυμνώσει τὸν ναόν. Ἡνάγκα-
σε δὲ τὴν Γέρειαν νὰ δώσῃ τὸν ἀκόλουθον χρη-
σμὸν „ὅτι ὁ Ἀπόλλων τὸν ἔδιδε τὴν ἄδειαν νὰ
„κάμῃ ὅ, τι θέλει.“ Μὲ ταύτην τὴν ἄδειαν ἐκυρί-
ευσε τοὺς θησαυροὺς τοῦ ναοῦ, καὶ μὲ αὐτοὺς ἠΰ-
ξησε τὸ στράτευμά του.

Οἱ Θηβαῖοι, αἰχμαλωτίσαντες μερικοὺς Φω-
κέας, τοὺς ἐφόνευσαν, ὡς ἱεροσύλους, κατὰ τὴν
συνήθειαν τῶν ὑπὲρ πίστεως πολέμων. Ὁ Φιλομή-
λης, νικηθεὶς εἰς μίαν μάχην, καὶ πολιορκηθεὶς
ἐπάνω εἰς ἓνα βράχον, ἔπεσε καὶ ἀπέθανε, διὰ
νὰ μὴ πιασθῇ αἰχμαλώτος. Διάδοχός του ἐγένετο
ὁ Οἰνόμαρχος. Οὗτος ἔστρεψε πρὸς τὸ μέρος του μὲ
τὰ δῶρα, μερικοὺς στρατηγοὺς τῶν ἐχθρῶν, καὶ
ἔκαμε μερικάς νίκας.

Φίλιππος, ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας, ἐβλε-
πε μὲ ἠδονὴν τὰς διχονοίας τῶν Ἑλλήνων, αἱ ὁποῖ-
αι ἐμελλαν νὰ τοὺς ἀδυνατίσωσιν. Ὑπῆγε λοιπὸν
νὰ πολεμήσῃ τοὺς Θράκας· εἶτα ἔστρεψε τὰ ὄπλα
του πρὸς βοήθειαν τῶν Θεσσαλῶν κατὰ τῶν ἰδίων
τυράννων, ἠγουν τῶν ἀδελφῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Φε-
ραίου. Ἀφοῦ λοιπὸν τοὺς ἐνίκησεν, ὑποχρέωσε τοὺς
Θεσσαλοὺς. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Οἰνόμαρχος ἐβουλόυσε τοὺς
τυράννους, ὁ Φίλιππος ἐκτύπησε τὸ σῶμα τῶν Φω-
κέων, καὶ ἐφόνευσεν τὸν Οἰνόμαρχον.

Ἀποφασίσας ὁ Φίλιππος νὰ κτυπήσῃ τοὺς
Φωκέας, ἠθέλησε νὰ διαβῇ τὰς Θερμοπύλας· ἀλλ’
οἱ Ἀθηναῖοι, φοβηθέντες καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν τους,
καὶ δι’ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἐπίασαν τὰ στενά, καὶ
δὲν τὸν ἀφῆκαν νὰ προχωρήσῃ. Ὁ Φίλιππος ἐκυ-
ρίευσε τὴν Ὀλυμπον· οἱ Θηβαῖοι ἐπροσκάλεσαν εἰς

βοήθειαν τὸν Φίλιππον, ὅστις εὗρηκε τὴν εὐκαιρίαν
να βάλῃ τὴν χεῖρα του εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ἐκη-
ρύχθη ἑκδικὸς τῶν Θεῶν· ἠπάτησε τοὺς Ἀθηναί-
ους μὲ λόγον εἰρήνης. Ἐπέρασε τὰς Θερμοπύλας,
καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὴν Φωκίδα· ἔδωκεν εἰς τοὺς στρα-
τιώτας του στεφάνους ἀπὸ δάφνην, ἣ ὅποια ἦτον
ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. Οἱ Φωκεῖς ἐζήτη-
σαν τὴν εἰρήνην, καὶ ὁ Φίλιππος ἔγινε μέλος τῶν
Ἀμφικτυόνων.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Ζῶα.

Τὰ ζῶα διαιροῦνται εἰς ψευδῆ θαλάσσια
φυτὰ, εἰς ζῳόφυτα, ὀστρακόδερμα, μαλακόστρακα,
ἐντομα, ὀφάρια, ἀμφίβια, ἑρπετά, αὐγοτόκα
πτηνά, ζῳοτόκα τετράποδα, καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ψευδῆ θαλάσσια φυτὰ.

Τοιοῦτοι εἶναι οἱ λιθόφυτοι, τὰ σφογγάρια,
αἱ ἀλκυόνες, καὶ ἡ Κοραλλίνα.

Λιθόφυτοι λέγονται αἱ τῶν φυτῶν ἀπολιθώ-
σεις, ἧγουν πέτραι εἰς σχῆμα φυτοῦ. Ταῦτα δὲ
εἶναι μέρη ἐμψύχων πολυπόδων, τῶν ὁποίων τὸ σῶ-
μα ἀπλόνεται εἰς κλάδους, καὶ ἔχουσιν εἰς κάθε
ἄκρην, ἢ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μικρὰ ζῳόφυτα, ἀνά-
λογα τῶν ἀνθέων τοῦ φυτοῦ· ταῦτα γεννῶσιν,
ἧγουν πολυπλασιάζονται, ἢ μὲ τὸ κόψιμον, ἢ μὲ
αὐτὰ ὅμοια τοῦ σπόρου.

Ἄλλο εἶδος λιθοφύτων εἶναι πετρῶδες ἀπὸ

ὑλην ἀσβέστου, ὡς Φυτόν, μὲ κλάδους καὶ μὲ σπόρους, εἰς τοὺς ὁποίους κατοικοῦσι ζῶντων οἰκογένειαι· τοῦτο τὸ πετρῶδες σῶμα γίνεται ἀπὸ ἑνὸς ὑγροῦ, τὸ ὁποῖον ἐβγαίνει ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ ζῶντος.

Κοραλλίνα λέγονται μερικά θαλάσσια προϊόντα, τὰ ἑποῖα ἔχουσι σχῆμα φυτοῦ, μὲ πολλοὺς λεπτοὺς κλάδους, οἵτινες ὑποδιαίρουνται εἰς πολλοὺς ἄλλους λεπτοτέρους· ἄλλα εἶναι τῶντι φυτὰ, καὶ ἄλλα εἶναι προϊόντα θαλασσιῶν σκωλήκων, ὁποῖα τὰ Κοράλλια (Μερτζάνια), τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ πλείοτερα· ὅλα ταῦτα τὰ θαλάσσια σῶματα, ὅχι μόνον κατοικοῦνται ἀπὸ ζῶα, ἀλλ' εἶναι καὶ κατασκευὴ των.

Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ σφογγάρια· ὅποιος τὰ ἐγγίση, αἰσθάνεται κινούμενα ζῶα· διὰ τοῦτο οἱ παλαιοὶ τὰ ἐνόμιζαν αἰσθητικά.

Αἱ Ἀλκυόνες εἶναι Φωλεαὶ καὶ μήτραι· θαλασσιῶν ζῶων· εἶναι δὲ διαφόρων εἰδῶν· ὅθεν λέγονται θαλάσσια σῦκα, ἀπίδια, γαδαράγκαθα καὶ τὰ λοιπά.

Ἀκολουθία τῆς θεωρίας τῆς φύσεως.

Παραξενιζόμεθα, ὅταν βλέπωμεν τάχα ἀταξίαν εἰς τὴν σφαῖραν μας, καθὼς πλημμύρας ποταμῶν, καὶ ἄλλα, καὶ νομίζομεν, ὅτι ὅλα κινεῖται αὐτομάτως χωρὶς καμμίαν αἰτίαν· ἀλλ' ὅταν συλλογισθῶμεν τὰ δῶρα τῆς φύσεως, καὶ ὅτι αἱ νομιζόμεναι ἀταξίαι εἶναι εὐεργεσίαι τῆς θείας προνοίας, τῆς φιλοστοργου μητρὸς, πάυομεν ἀπὸ τὸ νὰ παραξενιζώμεθα.

Αἱ πλημμύραι τῶν ποταμῶν, τοῦλάχιστον μερικῶν, εἶναι περιοδικαί· ὅθεν καθεῖς προβλέπει, καὶ προφυλάττεται. Αἱ πλημμύραι κοπρίζουν, καὶ παχύνουν τὴν γῆν, καὶ τὴν καταστένουσι καρποφόρον· φέρουσι πλῆθος ἐφαρίων πρὸς τροφήν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἄλλων ζώων· ὅσοι ὁμῶς κατοικοῦσιν εἰς τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν, ἀντὶ τῆς νομίζουσιν ἀταξίαν τῆς φύσεως τὰς πλημμύρας, τὰς γνωρίζουν ὡς εὐεργεσίαν τῆς, δι' ὅσα καλὰ ἐκ τούτων ἀπολαμβάνουσιν.

Ἐσυνειθίσασμεν νὰ βλέπωμεν ὡς εὐτακτα, ὅσα κατασκευάζομεν ἡμεῖς αὐτοί, καθὼς τὸ νὰ περιφράττωμεν τοὺς ποταμούς, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἀλλ' ὁμῶς, ὅπου ἔβαλεν ὁ ἄνθρωπος τὴν χεῖρά του, ἐκεῖ προξενεῖται ἡ ἀταξία καὶ ἡ ζημία. Ὅσα καλλιεργοῦμεν ἡμεῖς, ὀλίγον ἂν τὰ ἀμελήσωμεν, τὰ βλέπομεν ἠφανισμένα, καὶ τὰ τῆς φύσεως φυτὰ καταπλακύνουν τὰ ἰδικά μας· τὸ ἐναντίον, εἰς πολλὰς νήσους κατοικημένας ἀπὸ ἀγριανθρώπους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐπιμελοῦνται τὴν γεωργικὴν, ἐκεῖ βλέπεις τὴν ὠραιότητα τῆς φύσεως· καὶ ὅπου ἡ φύσις δὲν ἔδωκε τὸ δεῖνα δῶρον, τὸ ἀνεπλήρωσε μ' ἄλλο· φθάνει νὰ μελετήσῃ τινὰς τὰς τοπικὰς περιγραφὰς τῶν περιηγητῶν, καὶ θέλει πληροφρονηθῆ, ὅποια εἶναι τὰ ἔργα τῆς χειρὸς τοῦ δημιουργοῦ, καὶ ὅποια τὰ ἔργα τῆς ἀνθρωπίνης χειρὸς. Αἱ Πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου κατ' ὀλίγον ἀφανίζονται· ὅ, τι λογιῆς ὁμῶς φυτὰ ἦσαν εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνων τῶν βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, σώζονται ἕως τὴν σήμερον. Οἱ τάφοι καὶ τὰ μνημεῖα τῶν Ἑλλή-

νων καὶ τῶν Ῥωμαίων ἠφανίσθησαν, ἀλλ' ἔμειναν ὀλόγυρα εἰς τὰ ἔρείπια αἱ κυπάρισσοι.

Ὁ Ἥλιος, καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα εἶναι μόνον ὄργανα τῆς Θεῆας προνοίας πρὸς Φύλαξιν τῶν φυτῶν. Ἐνα πνεῦμα ζωῆς, ἀνεξάρτητον ἀπὸ ἄλλο τι, κυβερνᾷ τὰ φυτὰ, τὰ φυλάττει, καὶ τὰ ἀναβλαστάνει. Ἐὰν ὁ ἥλιος ἦναι ἡ αἰτία τῶν ἀνοίγωνται πολλά ἄνθη, κάμνει ὁμως καὶ πολλά ἄλλα νὰ κλείωνται· ὁ ἥλιος λοιπὸν δὲν εἶναι ἡ πρώτη αἰτία τῆς βλαστήσεως καὶ διατηρήσεως τῶν φυτῶν καὶ πολλά ἄνθη ἀνοίγονται τὴν νύκτα εἰς τὸ σκότος· καὶ αὐτὸς ὁ μακρυσμὸς τοῦ ἀπὸ τὸ ἕνα ἡμισφαίριον δὲν ἀφανίζει τῆς φύσεως τὴν δύναμιν· διότι τὸν χειμῶνα φυτρώνουσι τὰ βρύα, τὰ ὅποια στολίζουν τοὺς βράχους· οὔτε ἡ φυλλοβροία τῶν φυτῶν ἀποδείχνει, ὅτι μόνη ἡ θερμότης φυλάττει τὰ φυτὰ· διότι, ἐὰν ὁ φοῖνιξ ἦναι ἀειθαλής εἰς τὴν μεσημβρίαν, ἡ ἐλάτη εἶναι τοιαύτη εἰς τὴν Ἄρκτον. Χωρὶς λοιπὸν νὰ προστρέχωμεν εἰς μηχανικὰς αἰτίας, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἔμποροῦν νὰ ἦναι γενικὰ, ἵ δια τί δὲν ὁμολογοῦμεν εἰς τὰς τοιαύτας ποικίλας τῆς βλαστήσεως τὸ ἀμετάβλητον τῆς προνοίας;

Αὕτη ἔδωκεν εἰς τὴν μεσημβρίαν δένδρα πάντοτε πράσινα, καὶ τὰ ἐστόλισε μὲ πλατέα φύλλα, διὰ νὰ σκεπάζωσι τὰ ζῶα ἀπὸ τὴν καῦσιν τοῦ ἡλίου, ἔνδυσε τὰ ζῶα μὲ μικρὰς τρίχας, διὰ νὰ μὴ ζεστένωνται παρὰ πολὺ, καὶ ἐστόλισε τὸ ἔδαφος μὲ πράσινα δροσερὰ χέρτα· δὲν ἐλησμόνησεν ὁμως οὔτε τὰς χρεῖας τῶν ζῶων τῆς ἄρκτου· ἀλλ' ἔδωκεν εἰς αὐτὰ ὡς στέγας τὰς πρασίνοὺς ἐλάτας,

τῶν ὁποίων αἱ πυραμοειδεῖς καὶ πυκναὶ κορυφαὶ μακρύνουσι τὴν χιόνα ἀπὸ τοὺς πόδας των. Ἐῶκε διὰ κλίνην τὰ ὑψηλὰ καὶ πυκνὰ βρύα καὶ διὰ τροφὴν τοῦ χειμῶνος τὰ φύλλα τούτων τῶν δένδρων, τῶν ὁποίων τὰ ὀπωρικά τότε εἶναι ὄριμα· δὲν λέγω τὰς παχείας γούνας, μετὰ τὰς ὁποίας τὰ ἔνδυσε· βοτρυδία ἑμμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ προσκαλοῦν τὰ πουλιά, διὰ νὰ φυλαχθοῦν ὑποκάτω εἰς τὰ δένδρα.

Τὸ ψύχος δὲν βλάπτει ὅλα τὰ φυτὰ· διότι, ἂν τὰ φυτὰ τῆς μεσημβρίας δὲν αὐξάνονται εἰς τὴν ἄρκτον, τὰ τῆς ἄρκτου παραιοῦς δὲν αὐξάνονται εἰς τὴν μεσημβρίαν. Ἡ Θεία πρόνοια ἐδίριξε φυτὸν διὰ κάθε τόπον, μάλιστα εἰς τὴν ἄρκτον εὐρίσκονται τὰ πλείότερα καὶ μεγαλήτερα δάση τοῦ κόσμου· καὶ τὴν ἀνοιξὴν εὐρίσκονται ἄνθη εἰς ἐκεῖνα τὰ δάση, πρὶν φανῶσιν εἰς τοὺς λόφους καὶ εἰς τὰς πεδιάδας· διότι τὰ δάση φυλάττουσι τὴν γῆν ἀπὸ τὴν ψύχραν εἰς τὴν ἄρκτον, καὶ εἰς τὴν μεσημβρίαν ἀπὸ τὴν ζέστην. Τὰ δύο ἱταῦτα ἀποτελέσματα προέρχονται ἀπὸ τὸ σχῆμα, καὶ ἀπὸ τὴν θέσιν τῶν δένδρων· τῶν μεγάλων δένδρων τὰ φύλλα, εἰς τὴν ἄρκτον, εἶναι μικρὰ, λαμπρὰ, καὶ ὡς ἀλλειμένα μετὰ βερνίκην ὅθεν ἀντανεκλῶσιν ὀλόγυρα εἰς τὸν αὐτὸν τοὺς τὴν θερμότητα, κατὰ διαφόρους τρόπους, καθὼς καὶ τὰ δέρματα τῶν ἐκεῖ ζώων· εἶναι δὲ καὶ τὰ φύλλα κρεμασμένα κατὰ κάθετον, ὥστε μετὰ τὸν παραμικρὸν ἄνεμον ἀντανεκλῶσι τὴν θερμότητα. Ἀλλ' εἰς τὴν μεσημβρίαν τὰ φύλλα εἶναι πλατέα, καὶ ὀριζοντικά, διὰ νὰ προξενῶσι πολλὴν σκιάν. Εἰς τὴν Νορβεγίαν ἄλλοτε τὰ βουναὶ ἐκαλλιεργοῦντο, ἀλλ'

ἔπειτα ἔγειναν ἀκατοίκητα, ἀφοῦ ἠφανίσθησαν τὰ δάση. καὶ εἰς τὴν Μεσημβρίαν πολλοὶ τόποι ἔγιναν ἀκαλλιέργητοι, διὰ τὴν πολλὴν ζέστην, καὶ ἀκολούθως, διὰ τὴν πολλὴν τῆς γῆς ξηρασίαν, ἀφοῦ ἐκόπησαν τὰ δάση. εἶπαμεν, ὅτι τὰ δάση σύρουσι τοὺς ἀτμούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους γίνονται αἱ πηγαὶ τῶν ποταμῶν ὅθεν ἀφοῦ κοποῦν τὰ δάση, πολλοὶ ποταμοὶ ξηραίνονται. Ἡ Θεία λοιπὸν πρόνοια μὲ ἄκραν σοφίαν ἐδημιούργησε τὰ δάση, τὰ ἄκαρπα ἐκεῖνα δένδρα.

Λέγουσι μερικοὶ, ὅτι ἡ θερμότης τῆς μεσημβρίας φυλάττει τὴν ζωὴν τῶν ζώων, καὶ δὲν παρατηροῦσιν, ὅτι τὰ πλείωτερα, καὶ σχεδὸν ἅπειρα ζῶα εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀρκτον μόνα τὰ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ὀψαρία ἐκπλήττουσι τοῦ ἀνθρώπου τὸν νοῦν διότι εἰς κανένα μέρος τοῦ κόσμου δὲν εὐρίσκεται τόσον πλῆθος. Εἰς ἐκεῖνας τὰς θαλάσσας πιάνουσι τὰς τερατώδεις φαλαίνας (κῆτη, λευϊαθάιν), τῶν ὁποίων τὸ μῆκος εἶναι ἐξήντα ποδῶν, τὸ πλάτος εἴκοσι, καὶ δέκα ὀκτῶ τὸ ὕψος, καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἐκβάλλουσιν ἕως ἑκατὸν τριάντα βαρέλια λάδι· τὸ ἄλλειμμά της εἶναι δύο ποδῶν τὸ πάχος καὶ διὰ τὰ τὸ κόψουν μεταχειρίζονται μαχαίρια ἐξ ποδῶν τὸ μῆκος.

Τὸ πλῆθος τῶν ὀψαρίων τῆς Ἀρκτου κάθε χρόνον πλουτίζει τοὺς ψαράδαις τῆς Εὐρώπης. Αἱ χαρίγγαι ὅμως εἶναι πλειότεραι. Εἰς τοὺς 1389, τὸν Σεπτέμβριον, καὶ τὸν Οκτώβριον ἦτον τόσον πλῆθος χαρίγγων εἰς τὸ στενὸν τοῦ Σουνδ, ὥστε ἠμороῦσε τινὰς ἕως εἰς ἄρκετὸν διάστημα γὰ τὰς κόπτη μὲ τὸ σπαθίον· σαράντα χιλιάδες πλοίων

τάς ἐψάρευαν, καὶ κάθε πλοῖον εἶχεν ἕξ, ἕως δέκα ἀνθρώπους, καὶ πεντακόσια μεγάλα καὶ μεταίια καράβια τὰς ἐμάζευαν, καὶ τὰς ἀλάτιζαν εἰς ἄλλον χρόνον ἦσαν πλειότεραι. Μίαν φορὰν εἶχαν λείψει αἱ χαρίγγαι ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ νερὰ ἐβδομηῆντα χρόνους, ἴσως διότι ἐφοβήθησαν τὸν κρότον τῶν κανονίων καμμιάς ναυμαχίας· καθὼς αἱ χελῶναι εἰς μερικοὺς νήσους τῆς Ἀμερικῆς, ὅταν ἀκούσουν κρότον τῶν κανονίων, φεύγουν διὰ μερικοὺς ἐβδομάδας.

Τὸ ἀναρίθμητον πλῆθος τῶν χαρίγγων ἔρχεται εἰς τὴν νῆσον Ἰσλανδίαν, καὶ ἐκεῖ μοιράζεται, καὶ μέρος ἔρχεται εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Εὐρώπης, καὶ χορτάζει τόσους λαούς· ἄλλο μέρος χύνεται ἐπάνω εἰς τὴν Ἀμερικὴν· ἄλλο ἐμβαίνει εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, καὶ ὑπάγει ἕως εἰς τὸν Πόντον. Εἰς τοὺς 1642 ἐπέσεν ἀναρίθμητον πλῆθος ἐλλόπων (ἐστουρίων) εἰς τὰ μέρη τῆς Τρέπεζούντος, καὶ ἦσαν φορτωμένοι ἀπὸ τριῶν πιθαμῶν χαρίγγας· τόσον ἀναρίθμητον εἶναι τὸ πλῆθος τῶν.

Ἡ Θεία πρόνοια, πρὸς Φύλαξιν τῶν ποταμῶν, ἔβαλε τὰς νήσους εἰς τὰς ἐκβολὰς τῶν, αἱ ὁποῖαι μὲ τῆν ἕρπην σχηματίζουσι μερικοὺς ὄχετους, ὥστε, καὶ ὁ ἀνεμος, ἢ ἢ τῆς θαλάσσης ῥοὴ ἐμποδίζῃ τὸν τρέξιμον τοῦ ποταμοῦ, νὰ ἔχη ἄλλον ὄχετον, δια νὰ τρέξῃ ἀπὸ ἐκεῖ ἔβαλε τὰς πλειότερας νήσους ἐμπροσθεν εἰς τὰς ἐκβολὰς τῶν ἐκτεθειμένων περισσοτέρων ποταμῶν εἰς ταῦτα τὰ δύο ἐμπόδια. Ἐμπροσθεν τοῦ ποταμοῦ τῶν Ἀμαζόνων, εἰς τὸν ὁποῖον προσβάλλει πάντοτε ὁ ἀνα-

τολικὸς ἄνεμος, εὐρίσκονται ἀναρίθμητοι νῆσοι. Μακρυνόμεθα λοιπὸν ἀπὸ τὸν τῆς φύσεως σκοπὸν, ὅταν ἐνόωμεν τὰς νήσους τῶν ποταμῶν μετὰ τὴν ξηρὰν· διότι τὰ νερά των εἰς τὸ ἐξῆς τρέχουσιν ἀπὸ ἓνα μόνον ὄχετόν, καὶ ὅταν πνέῃ ἀντικρὺ των ὁ ἄνεμος, Φουσκόνονται, καὶ πλημμυροῦσιν εἰς τοὺς πλησιοχώρους τόπους, καὶ προξενούσι πολλὰς ζημίας.

Ὅπου προσβάλλουσιν αἱ τοῦ Ὠκεανοῦ ῥοαί, ἐκεῖ εὐρίσκονται νῆσοι πρὸς φύλαξιν τῆς ξηρᾶς, καθὼς ἡ νῆσος Μαδαγάσκαρα εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἄλλαι. Αἱ πολυάριθμοι νῆσοι τῆς Ἰνδικῆς καὶ Μεσημβρινῆς θαλάσσης εὐρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν, ὅπου ἐνόωνται αἱ δύο γενικαὶ ῥοαὶ τῶν μεσημβρινῶν καὶ ἀρκτικῶν θαλάσσων. Μετὰ τὰς νήσους ἡ θεία πρόνοια φυλάττει καὶ τοὺς κόλπους τῶν θαλάσσων· ἡ Ἀγγλία, ἡ Σκωτία, καὶ ἡ Ἰρλανδία εἶναι προπύργια τῆς Βαλτικῆς, αἱ πολλαὶ νῆσοι ἔχουν καὶ πολλὰς ταραχὰς θαλάσσης καὶ ἀνέμων· διότι εὐρίσκονται εἰς τὴν ἐστίαν τῶν ῥοῶν καὶ τῶν ἀνέμων· τὰ αὐτὰ λέγομεν καὶ διὰ τὰ ἀκρωτήρια· ὅθεν ὁ Ὠκεανός, ἀντὶ νὰ χωρῆ εἰς τὰ χάσματα, ἢ κόλπους τῆς ξηρᾶς, τρέχει πρὸς τὰ ἐξέχοντα μέρη· καὶ ἤθελε τὰ ἀφανίσει, εἰάν ἡ θεία πρόνοια δὲν ἐφρόντιζε καὶ περὶ τούτου· ἡ Δυτικὴ Ἀφρικὴ ἔχει εἰς τὰ παράθαλάσσιά της ἀμμόδεις τόπους, εἰς τοὺς ὁποίους σπάζουν ἀκατάπαυστα τὰ κύματα τῆς θαλάσσης. Ἡ Βρασιλία εἰς ὅλην τὴν ἑκτασιν τοῦ αἰγιαλοῦ, ὅστις ὑπόκειται εἰς τὰς προσβολὰς τῶν ἀνατολικῶν ἀνέμων, καὶ εἰς τὰς ῥοὰς τῆς θαλάσσης, ἔχει μακρὰν σειρὰν βράχων, ὅχι μακρὰν ἀπὸ τὴν ξηρὰν ἢ θα-

λασσα τούς σκεπάζει, ὅταν Φουσκώσῃ· οἱ βράχοι οὗτοι εἶναι ἓνα κομμάτιον, ἀνοικτὸν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη, διὰ τὰ περᾶσι τὰ καράβια.

Ἐὰν ὑπάγῃς ἀπὸ μεσημβρίαν εἰς τὴν Ἀρκτον, θέλεις εὔρει πολλὰς τοιαύτας προφυλάξεις· ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς νήσους, αἱ ὁποῖαι φυλάττουσι τὴν ξηρὰν, ἔβαλε προφυλάξεις ἢ Θεία πρόνοια. Ἡ λεγομένη νῆσος τῆς Φράνσας, εἰς τὴν Ἀφρικὴν, εἶναι περικυκλωμένη ἀπὸ σκόπελον, ἀνοικτὸν μόνον εἰς τὸν τόπον, ὅπου χύνεται ὁ ποταμὸς εἰς τὴν θάλασσαν. Πολλὰ τῶν Ἀντίλλων νήσων φυλάττονται ἀπὸ μεγαλώτατα δάση, καὶ ἴσως ὁ τούτων ἀφανισμὸς προξενεῖ τὰς πλημμύρας τῶν θαλασσῶν ἐπάνω εἰς τὰς νήσους.

Αἱ νῆσοι λοιπὸν δὲν εἶναι ἐρείπια τῆς ξηρᾶς, ἀλλ' ἐβάλθησαν ἐπίτηδες ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴν τοῦ Δημιουργοῦ δεξιὰν πρὸς καλὸν τέλος. Ἐξ ἀμνημονεύτων αἰώνων ἡ θάλασσα προσβάλλει εἰς τοὺς βράχους, καθὼς εἰς τὴν Σκύλλαν καὶ Χάρυβδιν, ἀλλ' ὅμως δὲν τοὺς ἠφάνισεν.

II' Θ. ι κ η.

Γ'. Η' ἐ λ π ί ς.

Ἡ Ὁρησκεία μᾶς ἐδιόρισεν ἀρετὴν τὴν ἐλπίδα, καὶ αὕτη ἡ καλὴ ἔννοια εἶναι ἡ πλέον θαυμαστή τῆς τῶν Χριστιανῶν ἠθικῆς· ἡ ψυχὴ φρίττει, ὅταν βλέπῃ τὴν τελειότητα, τῆς ὁποίας τὸ Εὐαγγέλιον εἶναι τὸ παράδειγμα. Ὡς δὲν ἀπελπίζομεθα, ὅταν δὲν ἠμποροῦμεν ποτὲ νὰ τὴν φθά-

θωμεν, τουλάχιστον από μακράν; εἴμεθα τόσο ψυχροὶ πρὸς τὴν ἀρετὴν, μὲ ὅλον ὅτι θαυμάζομεν τὴν ωραιότητά της, καὶ τόσο ἀδύνατοι ἐναντίον τῆς κακίας, μὲ ὅλον ὅτι μισοῦμεν τὴν ἀσχημίαν της, ὥστε χρεῖαν ἔχομεν βοηθείας ἐναντίον τῆς δυσπιστίας καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐαυτοῦ μας. Ἡ χριστιανικὴ πίστις ἔβαλε τὴν ἀρετὴν εἰς τὸ ἀνώτατον ὕψος, καὶ μὲ ὅλον τοῦτο ἀνοίξε τὸν δρόμον εἰς τὸν πλέον χαμηλὸν ἄνθρωπον.

Ἦ εἶναι ἡ τῶν παλαιῶν ἠθικὴ ὡς πρὸς ταύτην τὴν συμμαχίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας μὲ τὸ μεγαλεῖον τῆς αἰωνίου εὐδαιμονίας; Οἱ Ἐπικούρειοι κατέστησαν εὐκολον εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀρετὴν ἢ φιλοσοφία των ἦτον ἡ τῆς εὐδαιμονίας· διὰ τὴν φθᾶσιν τινὰς εἰς αὐτὴν, ἔπρεπε τὰ καταλάβῃ καλὰ τὰ ἀληθινὰ του συμφέροντα, τὰς οἰκονομῆ τὰς ἐκ τῆς φρονήσεως ὠφελείας, καὶ τὰς ἐκ τῆς ἀγαθότητος ἡδονάς. Ἐπειδὴ δὲν ἤμπορῶσε τὰ ὑψώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἕως εἰς τὴν ἀρετὴν, κατεβίβασε τὴν ἀρετὴν ἕως ἐκεῖ, ὅπου ἤμπερῶσαν οἱ ἄνθρωποι τὴν φθάνωσιν. Οἱ Στωϊκοὶ δὲν εἶχαν πέσει εἰς ταύτην τὴν βεβήλωσιν τοῦ ἀπολύτου καὶ ἀμεταβλήτου ἀγαθοῦ, ἀλλὰ τὸ ἐσεβάσθησαν ὁ ἄνθρωπος ὅμως δὲν ἦτον πλέον ἐπιτήδειος τὴν φθᾶσιν. Αὐτὰ λοιπὸν ὑπέρμετρα ἐμεγάλωσαν τὸν ἄνθρωπον καὶ ὅποτε ἡ ἀρετὴ δὲν ἐβλέπετο ἀπὸ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, αἱ δυναταὶ καὶ γενναῖαι ψυχαὶ ὑψόνοντο μὲ ὑπερηφανίαν, διὰ τὴν φθᾶσιν ἕως εἰς αὐτήν. Ἡ χριστιανικὴ πίστις ἐφύλαξε τῆς ἀρετῆς τὰ αἰώνια κατηγορούμενα, καὶ μὲ τὴν ἱεράν τῆς συνειδήσεως φωνὴν ἔκα-

με ν' ἀκουσθῶσιν αἱ ἐντολαί, τὰς ὁποίας αὐτὴ κηρύττει, ἀλλ' εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἤνωσε τὸν οὐρανὸν μὲ τὴν γῆν· ἠνοιξε τοῦτον τῆς ἐλπίδος τὸν δρόμον, ἡ ὁποία ἀφίνουσα τὴν ἀρετὴν εἰς τὸ ὕψος τῆς, πιάνει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν δυστυχεστάτην τῆς ταπεινότητος κατάστασιν.

Ὁ Θεὸς ἡ Θρησκεία μᾶς ἐγγυᾶται ἐναντίον τῆς ἀπελπισίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ μᾶς ρίψῃ τὸ θάνατον τῆς τελειότητος. Μᾶς παραγγέλλει τὸ θάρρος· βοηθεῖ τὴν ἀσθενειάν μας, τὴν στηρίζει μὲ παρηγορητικούς λόγους· ἡ ἐπιμονὴ καὶ καρτερία μᾶς ὑπόσχεται τὸν οὐρανόν.

Ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον, γνωρίζει τῆς ψυχῆς του τὸν πόλεμον· αὐτὸς ἐσυγχώρησε τοὺς πειρασμούς, διὰ νὰ βραβεύεται ἀξίως ὁ ἄνθρωπος· εὐσπλαγχνίζεται τὰς πληγὰς μας. Αὐτὸς, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐπλάσεν, ὅταν πέσωμεν, μᾶς σηκώνει ἀπὸ τὴν πτώσιν μας· αὐτὸς, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ ὑποφέρει τὴν πτώσιν μας, ἐπειδὴ φύλάττει δι' ἡμᾶς ἀμοιβάς, ἂν περιπατῶμεν σταθερὰ εἰς τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον μᾶς ἐχάραζεν. Ἡ τῶν χριστιανῶν ἠθικὴ εἶναι εἰς τελείαν ἀρμονίαν μὲ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου· ἡ ἐλπίς εἶναι ἀρετὴ, ἐπειδὴ ἡ τελειοποίησις εἶναι ἀνέλπιστος· ἡ μετάνοια κερδαίνει τὸν οὐρανόν· διότι οἱ ἄνθρωποι ἀκατάπαυστα ἀμαρτάνουσιν· Ὁ Θεός, διὰ νὰ λησμονηθῇ τὸ περασμένον, ἄλλο δὲν ἐπρόσταξεν, εἰμὴ λύπην μὲ εἰλικρίνειαν· οἱ Τελῶναι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ κάθονται εἰς τὴν τράπεζάν του· ἡ μετάνοια προσφέρει ἀκατάπαυστα τὴν ἐλπίδα νέας συνθήκης· εἰς μόνον τὸν Θεὸν ἤρμοξε νὰ μᾶς κάμῃ νὰ

καταλάβωμεν, ὅτι τὸ Θεῖον ἔλεος εἶναι ἀκάματον, καθὼς καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων κακία.

Ἄς μὴν ἐμπιστευώμεθα μ' ὅλον τοῦτο εἰς τὴν ταχεῖαν λήθην τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων· διότι τοῦτο δὲν εἶναι τῆς μετανοίας τὸ νόημα. Ὁ μυθολογούμενος Ἡρακλῆς ἐπάλασε μὲ τὸν Ἀνταῖον υἱὸν τῆς γῆς· ἀλλ' ὡσάκισ οὗτος πίπτων, ἠγγίξε τὴν γῆν, ἀνελάμβανε νέας δυνάμεις· τέλος, ὁ Ἡρακλῆς ὑψώσας αὐτοὺς εἰς τὸν ἀέρα, τὸν ἐπνίξε. Παρομοίως, πολεμοῦντες μὲ τὴν κακίαν οἱ υἱοὶ τῆς γῆς, ἐξαναπίπτουσιν ἀκατάπαυστα, καὶ κάθε πτώσις ἀνανεώνει τὰς δυνάμεις τῶν ἀλλὰ τέλος, ἡ κακία τοὺς πνίγει καὶ τοὺς φονεύει.

Ἐάν, διὰ τὴν ἐπιστραφῶμεν εἰς τὸν Θεόν, χρειάζεται ταχύτης, ταχεῖα θέλει εἶσθαι καὶ δι' ἡμᾶς ἡ συγχώρησις· τὸν ἄσωτον υἱὸν ἐδέχθη ὁ πατήρ μὲ χαρὰν καὶ μὲ συμπόσιον, ὅτε ἐφάνη ἐκ δευτέρου εἰς τὴν οἰκίαν· ἀλλ' ἠθέλην ἀποθάνει τῆς πείνας, ἂν ἠθέλε περισσότερον ἀναβάλλει τὸν καιρὸν τὰ προσπέση εἰς τὰς πατρικὰς τοῦ ἀγκάλας.

Ἱστορία τῆς Ρώμης.

Ἐθνος, ἡθὴ καὶ ἀγωγή τῶν Ρωμαίων.

Ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου, λέγει ὁ Βοσσυέτος, ὁ λαὸς τῆς Ρώμης ἦτον ὁ πλέον φρονηματίας καὶ τολμηρὸς, ἀλλ' ἦτον καὶ ὁ πλέον τακτικὸς εἰς τὰς βουλὰς του, σταθερὸς εἰς τὰς γνώμας του, προσεκτικὸς, φιλόπρονος· καὶ τέλος ὁ πλέον ὑπομονητικὸς· ἀπ' ὅλα ταῦτα ἐσυστένετο τὸ κα-

λήτερον στρατεύμα, καὶ ἡ πλέον προβλεπτικὴ πολιτικὴ, ἀπ' ὅσας ἐσυστάθησαν ἄλλοτε.

Κανὲν ἄλλο ἔθνος δὲν ἐχρημάτισε, τὸ ὅποιον πολὺν καιρὸν ἐνόμισε διὰ τιμὴν τευ, τὴν λιτότητα, τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν πτωχείαν. Οἱ λαμπρότεροι τῆς γερουσίας δὲν εἶχαν τελείως μεγαλοπρέπειαν, οὔτε εἰς τὸ δημόσιον, οὔτε εἰς τὴν γερουσίαν. Ὁ Κυρισσὸς καὶ ὁ Φαβρίκιος, οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι στρατηγοὶ, οἱ ὅποιοι ἐνίκησαν τὸν Πύρρον, εἶχαν ἀγγεῖα πῆλινα· καὶ ὁ πρῶτος, εἰς τὸν ὅποιον ἐπρόσφεραν οἱ Σαμνῖται ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ τὰ ἔχη, ἀλλὰ νὰ ἐξουσιάσῃ τοὺς ἔχοντας. Ἀφρῦ ἐπλουτίσθη ἡ πολιτεία ἀπὸ τὰ λάφυρα τῶν ἐχθρῶν, δὲν ἄφησαν πλέον μὲ τὶ νὰ τοὺς θάψωσιν. Οἱ Ῥωμαῖοι μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἀκριβολογήθησαν τίποτε, διὰ τὴν μεγαλειότητα καὶ ὠραιότητα τῆς πόλεως τῶν.

Ἦσαν διηρημένοι εἰς τρεῖς τάξεις· ἦτον ἡ Γερουσία, οἱ Ἰππεῖς καὶ ὁ λαός.

Ὡνομάζοντο Ἀρχαιρεσῖαι αἱ συνελεύσεις τοῦ δήμου· ὅσοι ἐμβαιναν εἰς τὰς ἀρχοντίας, ἐλέγοντο ὑποψήφιοι.

Ἡ δημόσιος πλατεῖα, ὅπου ἐβάλλετο τὸ βῆμα διὰ τὰς δημηγορίας, ὅπου οἱ ἀρχοντες ἐδημηγοροῦσαν εἰς τὸν δῆμον, ἐλέγετο Ἀγορά.

Εἶχαν οἱ Ῥωμαῖοι πολὺ πλῆθος παιγνιδίων, τὰ ἀξιολογώτερα ἦσαν τὸ ἵπποδρόμιον, καὶ τὸ ἀμφιδέατρον.

Οἱ Ῥωμαῖοι, εἰς τὸν καιρὸν τῶν βασιλέων, καὶ τῶν πρῶτων ὑπάτων, ἔθαπταν τοὺς νεκροὺς,

ἔπειτα τοὺς ἑκαίαν, καὶ ἐσίναζαν εἰς κάλπην τὴν στακτὴν τῶν.

Τὸ στράτευμα συνίστατο ἀπὸ πολίτας, συμμάχους, καὶ μισθοφόρους. Οἱ Λεγεῶνες ἦσαν τὸ ἐκλεκτότερον στράτευμα· ἵππεῖς καὶ πεζοὶ, συνθεμένοι ἀπὸ ἑξήντα δεκαρχίας, καὶ ἀπὸ τριάντα ἑκατονταρχίας. Οἱ ἀρχηγοὶ ὠνομάζοντο (κεντηρίωνες) ἑκατόνταρχοὶ καὶ δεκαρχοί.

Αἱ σημαῖαι τῶν Ῥωμαίων ἦτον αἶετος, λύκος, μινώταυρος, ἵππος, ἢ κάπρος· ἀλλ' ὁ αἶετος ἦτον τῶν Λεγεῶνων.

Ἡ Ῥώμη εἶχε σχολεῖον τῶν ἱερέων· ὁ ἀρχηγὸς τῶν ὁποίων ἐλέγετο Ἄγκρος Ἀρχιερεὺς, ὅστις ἀπεφάσιζε τὰ περὶ θρησκείας.

Ἡ Ἔστια, θεὰ τοῦ πυρός, εἶχε ναὸν καὶ ἱερείας.

Οἱ ἱερεῖς ἐπρόφεραν τοὺς οἰωνισμοὺς, καὶ ἐπρόλεγαν τὸ μέλλον ἀπὸ τὸ πέρασμα τῶν πουλίων, καὶ ἀπὸ τὸ κελάδισμα, ἢ ἀπὸ τὸ φέρσιμον τῶν ἱερῶν πουλίων, κατὰ τὸ φαγητὸν, τὸ ὁποῖον ἔτρωγαν ἐξετάζοντο προστούτοις καὶ τὰ σπλάγχνα τῶν ζώων. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐπεκαλοῦντο τοὺς Θεοὺς εἰς κάθε των ἐπιχείρησιν.

Ἀφοῦ ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὴν Ῥώμην οἱ βασιλεῖς, ἐκλέγετο ἕνας Πατρίκιος, διὰ νὰ προεδρεύῃ εἰς τὰς θυσίας, καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰς τελετὰς, καθὼς ἔκαμναν οἱ βασιλεῖς· οὗτος ἐλέγετο βασιλεὺς τῶν θυσιῶν, καὶ δὲν ἀνεκατόνετο εἰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, οὔτε εἰς ἀρχοντίαν.

Οἱ Ῥωμαῖοι ἐλογαρίαζαν μὲ (Λουστρον) Πενταετηρίαν.

Ὁ Μῆν τῶν Ῥωμαίων ἐδαιρεῖτο εἰς καλένδας, ἰδοὺς, καὶ νόνας. Καλένδα εἶναι ἡ ἀρχιμηνία· ἰδοὺ εἶναι τὸ μέσον τοῦ μηνός, καὶ ἀπὸ τούτους ἰδοὺς ἕως ταῖς νόνας εἶναι ἑννέα ἡμέραι.

Μυθολογία.

Γιάσων καὶ οἱ Ἀργοναῦται.

Ὁ Γιάσων ἦτον υἱὸς τοῦ Αἴσονος βασιλέως τῆς Γολκοῦ (τοῦ Βόλου). Πηλίας ὁ ἀδελφός του ἐκυριεύσε τὸ βασίλειον τοῦ Αἴσονος, καὶ ἀπεφάσισε ν' ἀπομακρύνῃ τὸν Γιάσωνα, διὰ νὰ μὴ ζητήσῃ τὸν θρόνον τοῦ πατρός. Ἐπρόβαλε λοιπὸν εἰς αὐτὸν ἕνα δοξόν, ὅμως ἐπικίνδυνον ἐκστρατείαν, ἤγουν νὰ ὑπάγῃ νὰ κυριεύσῃ τὸ χρυσοῦν δένδρον· τοῦτο ἦτον χρυσοῦν μαλλίον κριαρίου, τὸ ὁποῖον οἱ θεοὶ ἐχάρισαν εἰς τὸν Ἀθάμαντα βασιλέα τῶν Θηβῶν. Φεῖξος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀθάμαντος, καὶ Ἑλλη ἡ ἀδελφή του ἀπεφάσισαν νὰ φύγωσιν ἀπὸ τὴν πατρικὴν οἰκίαν, διὰ τὴν καταδουρμένην τῆς μητρός των ἐπῆραν λοιπὴν καὶ τὸ χρυσοῦν μαλλίον, καὶ ἐκάθισαν ἐπάνω, διὰ νὰ περάσωσι τὴν θάλασσαν, ἡ ὁποία χωρίζει τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην. Ἡ Ἑλλη ἐφοβήθη ἀπὸ τὰ κύματα, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἥτις διὰ τοῦτο ὠνομάσθη Ἑλλήσποντος.

Ὁ Φεῖξος ἐφθασεν ὑγιῆς εἰς τὴν Κολχίδα, ὅπου ἐθυσίασε τὸ κριάριόν του, διὰ νὰ ὑπακούσῃ εἰς ἕνα χρησμόν, καὶ ἐκρέμασε τὸ μαλλίον εἰς ἕνα δένδρον τοῦ δάσους, τὸ ὁποῖον ἦτον ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἄρην. Ὁ Αἰήτης, συγγενὴς τοῦ Φεῖξου καὶ

Βασιλεὺς τῆς Κολχίδος, τὸν ἔδωκε τὴν θυγατέρας του εἰς γυναῖκα, ἀλλ' ἔπειτα ἐξήλευσε τοὺς θησαυροὺς τοῦ γαμβροῦ του, καὶ τὸν ἐθανάτωσε, διὰ νὰ τοὺς οἰκειοποιηθῆ. Ὁ Γιάσων, καὶ πολλοὶ ἡγεμόνες Ἕλληνες, μαθόντες ταύτην τὴν κακίαν, ἀπεφάσισαν νὰ ἐξολοθρεύσωσι τοῦτον τὸν φονέα, καὶ ν' ἀποκτήσωσι τὸ χρυσοῦν μαλλίον.

Τὸ πλοῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμβῆκαν, ὠνεμάζετο Ἀργῶ, καὶ μεταξύ τούτων τῶν ἡρώων ἦτον ὁ Ἡρακλῆς, Κάστωρ, Πολυδεύκης, Ὀρφεὺς, Λαέρτης πατὴρ τοῦ Ὀδυσσεύς, Πηλεὺς, πατὴρ τοῦ Ἀχιλλεύς, Θησσεὺς, Πειρίδους καὶ ἄλλοι. Ἀλλ' ὁ Γιάσων ἦτον ὁ ἀρχηγός· τὸ μαλλίον ἐφυλλάττετο ἀπὸ ταύρους, οἱ ὁποῖοι ἐξερνοῦσαν φλόγας, καὶ ἀπὸ ἑνα φοβερὸν δράκοντα, ἔπρεπε κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς εἰμαρμένης, νὰ ζεύξωσι τούτους τοὺς ταύρους εἰς τὸν ζυγόν, καὶ νὰ τοὺς δέσωσιν εἰς τὸ ἄροτρον, διὰ νὰ γεωργήσωσι τὸ χωράφιον τοῦ Ἄρεος, καὶ νὰ σπείρωσιν εἰς αὐτὸ τοὺς ὀδόντας ἑνὸς δράκοντος, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐμελλαν νὰ γεννηθῶσιν ἀνθρώποι ὀπλισμένοι. Καὶ αὐτοὺς ὅλους ἔπρεπε νὰ τοὺς φονεύσωσι. Τέλος, νὰ φονεύσωσι καὶ τὸν δράκοντα. Μὲ τὴν βοήθειαν λοιπὸν τῆς Μηδείας, θυγατρὸς τοῦ Αἰήτου, ἣτις ἤξευρε καλὰ τὴν μαγικὴν, ἐνίκησεν ὁ Γιάσων ὅλας ταύτας τὰς δυσκολίας. Ὁ Γιάσων λοιπὸν ἐκυρίευσεν τὸ χρυσοῦν μαλλίον, καὶ ἡ Μηδεία ἐπαραιτήσθη τὸν πατέρα της, καὶ ἔφυγε μὲ τὸν Γιάσωνα. Ἡ ἐκστρατεία αὕτη ἐγένετο ἐβδόμη μῆντα ἑνέα χρόνους πρὸ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου.

Ὅταν ἔφυγεν ἡ Μηδεία, ἐπῆρε καὶ τὸν μικρόν της ἀδελφόν· καὶ ἐπειδὴ ὁ Αἰήτης τὴν ἐκυνη-

γούσεν, αὐτὴ κατέκοψε τὸν ἀδελφόν, καὶ ἔρριπτεν εἰς τὸν δρόμον τῆς τὰ μέλη του· ὁ Αἰήτης, διὰ τὴν συνάξην τὰ μέλη τοῦ δυστυχοῦς βρέφους, ἀργοπύρησεν εἰς τὸν δρόμον· καὶ οὕτως ἔφυγεν ἐκεῖνη. Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας, μετεμόρφωσε μὲ τὰς μαγείας τῆς εἰς νέον, τὸν γέροντα Λίσονα· οἱ υἱοὶ τοῦ Πελίου τὴν παρεκάλεσαν νὰ κάμῃ τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν Πατέρα των Πελιαν. Καὶ αὐτὴ, διὰ τὴν ἐκδικήσῃ τὸν Λίσονα, τοὺς ἐσυμβούλευσε νὰ κατακόψωσι τὸν πατέρα των, καὶ νὰ ῥίψωσι τὰ κομμάτια εἰς ἓνα κάκαβον μὲ βραστὸν νερὸν, καὶ οὕτως ἔχασε τὴν ζωὴν τοῦ ὁ Πελίας.

Ὁ Γιάσων ἠγάπησε τὴν Κρέουσαν, θυγατέραν τοῦ βασιλέως τῆς Κορίνθου· ἡ Μήδεια ἐδυσαρρεστήθη διὰ τὴν ἀχαριστίαν του· ὅθεν ἔστειλεν, ὡς δῶρον εἰς τὴν Κρέουσαν ἓνα κιβώτιον μὲ πολυτίμους λίθους μαγευμένους· τὸ πῦρ ἀνάψεν εἰς τὸ Κιβώτιον, καὶ ἔκαυσε καὶ τὴν Κρέουσαν καὶ τὸν πατέρα της· ἠλεγξεν ἔπειτα ἡ Μήδεια τὸν Γιάσωνα διὰ τὴν ἀχαριστίαν του· ἐπνίξεν ἔμπροσθέν του καὶ τοὺς δύο υἱούς του· καὶ ὑψώθησα εἰς τὸν Ἄερα μὲ μίαν ἄμαξαν συρομένην ἀπὸ δράκοντας πτέρωτους, ἀνεχώρησεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Εὗρηκεν ἄσυλον εἰς τὸν Αἰγέα βασιλέα τῶν Ἀθηνῶν, ὅστις καὶ τὴν ἔλαβεν εἰς γυναῖκα· ἦλθε τότε εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ Θησεύς, διὰ τὴν γνωρισθῆναι ἀπὸ τὸν πατέρα του· ὑπώπτευσαν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι ἡ Μήδεια ἔβαλε σκοπὸν νὰ φαρμακεύσῃ τὸν Θησεῖα· ὅθεν πάλιν ἔφυγεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Φοινίκην, ἔπειτα εἰς τὴν μεγάλην Ἀσίαν, καὶ ἔλαβε σύζυγον ἓνα μέγαν βασιλέα·

ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Μῆδον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὠνομά-
σθησαν οἱ Μῆδοι.

Μ Α Θ Η Μ Α Σ Τ'.

Περὶ τῆς Σφαιρας τοῦ παντός.

Πρόβλημα γ'. Νὰ στήσωμέν τὴν σφαῖ-
ραν, κατὰ τὴν θέσιν τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον
εὐρισκόμεθα, ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ παντός —
Λύσις. Βάλλομεν τὴν ναυτικὴν πυξίδα ἐπάνω εἰς
τὴν Σφαῖραν, βαλμένην καὶ αὐτὴν ἐπάνω εἰς ὀρι-
ζοντικὸν ἐπίπεδον (Πρόβλ. α'.) καὶ διὰ μέσον τῆς
μαγνητικῆς βελόνης διευθύνομεν τὸν πόλον τῆς
σφαιρας πρὸς τὸν πόλον τοῦ παντός, φέρομεν τὸν
τόπον μας ὑποκάτω εἰς τὸν μεσημβρινὸν τῆς σφαι-
ρας, καὶ μετροῦμεν ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὰς μοίρας
ἕως εἰς τὸν Ἰσημερινὸν καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πλά-
τος τοῦ τόπου ἴσον τοῦ ἐξάρματος τοῦ πόλου ἀπὸ
τὸν ὀρίζοντα ὑψονομεν λοιπὸν τὸν πόλον εἰς τόσους
βαθμούς, καὶ ἡ σφαῖρα εἶναι στημένη, κατὰ τὴν
ζήτησιν.

Ἀπὸ τὸ κατὰ κορυφὴν σημεῖον κάθε τόπου,
ἕως εἰς τὸν ὀρίζοντα, εἶναι ἐννεηῆντα μοίραι πρὸς
ἄρκτον, καὶ πρὸς μεσημβρίαν ἄλλαι τόσαι. Ἐὰν
λοιπὸν ἀπὸ ἐννεηῆντα μοίρας ἀφαιρέσωμεν τὸ πλά-
τος τοῦ τόπου, εὐρισκόμεν, πόσων μοιρῶν εἶναι ἡ
κλίσις τοῦ Ἰσημερινοῦ πρὸς τὸν ἀντικείμενον ὀρι-
ζοντα, δι' ἐκεῖνον τὸν τόπον.

Φυσικὴ Ἱστορία

Ζωόφυτα.

Τὰ ζωόφυτα μετέχουσι καὶ ἀπὸ τὰ ζῶα, καὶ ἀπὸ τὰ φυτά. Λίσθάνονται, ὅταν τὰ ἐγγίξῃ τινάς, ὅμως δὲν ἔχουν μεταβατικὴν κίνησιν, ἀλλὰ μὲ κάποια μέλη ζητοῦσι τὴν τροφήν καὶ τὴν τρώγουσι τὰ μαλακία εἶναι κρέας ἀπαλόν, χωρὶς σκέπασμα· οἱ θαλάσσιοι πολύποδες, καθὼς ἡ σηπία, τὸ καλαμάριον, τὸ οὐταπόδιον, ἔχουν πόδας, ἢ χεῖρας ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ μὲ αὐτοὺς πιάνουσι τὸ κυνήγιον· ἂν κόψῃς ἓνα πλοκάμον, πάλιν αὐξάνεται· ὁ μεγάλος πολύπους εἶναι δυνατός, οὐλήγορος, καὶ τολμηρός. Ὅταν κινήσῃ, μεταμορφώνεται εἰς διάφορα χρώματα· ἔχει πολλὴν μαυρίαν, ὅταν πιασθῇ· κολλᾶται μὲ τοὺς πλοκάμους τοῦ εἰς τὴν πέτραν, ὥστε ἀδύνατον εἶναι νὰ τὸν ἀποσπάσῃ τινάς· κολλᾶται καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον μὲ ὅλους τοὺς πόδας, μάλιστα εἰς τὸν λαιμόν· εἰς τὴν ξηρὰν ὅμως φεύγει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Ἐνας φυσικὸς παρατήρησεν ἓνα λοβὸν αὐγού, καὶ εἰς αὐτὸν ἦσαν εἴκοσι χιλ. μικρὰ οὐταπόδια. Ἄλλο εἶδος πολύποδος λέγεται Σκολόπενδρα, ἣτις κόπτεται ἀφ' ἑαυτῆς εἰς τέσσαρα κομμάτια, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας γίνονται τέσσαρες Σκολόπενδραι.

Ἡ Σηπία ἔχει μετὰ τῆς μίαν Φούσκαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ὕγρον τί πολὺ μαῦρον καὶ ἄνοστον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται μελάνη, καὶ εἶναι εἰς τόπον χολῆς, καὶ τὸ ἐκβάλλει ἀπὸ τὸν πρωκτόν, ὅταν φοβηθῇ, ἢ διὰ τὴν ἀποφυγὴν τὸν ἐχθρόν·

Τὸ κλαμύριον (ἢ τευθίς) ἐνίοτε τινάσσεται εἰς τὴν ξηράν, καὶ τοῦτο προμηνύει τρικυμίαν.

Ὀστρακόδερμα.

Τὸ Στρεΐδι εἶναι ἀτελὲς ζῶον, χωρὶς ὄπλα, καὶ χωρὶς μεταβατικὴν κίνησιν, Φυτρώνει, καὶ αὐξάνεται μέσα εἰς τὸ ὄστρακον, τὸ ὁποῖον ἀνοίγει ὀλίγον καθ' ἡμέραν, διὰ τὰ εὖρη νερόν, καὶ τροφήν, ἣτις εἶναι ὁ χυμὸς μικρῶν ζῶων, λάσπη καὶ φυτὰ· τὸ εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ὄστράκου δέσιμον εἶναι ἡ χεὶρ του· τὸ ἀνοίγμα τοῦ στόματός του εἶναι μεταξύ τῶν αὐτίων, καὶ ἔχει μεγάλα χεῖλη μὲ βροφητικὰς προβοσκίδας· Φυλάττει πλὴν νερόν μέσα εἰς τὸ ὄστρακόν του, καὶ τοῦτο τοῦ φυλάττει τὴν ζωὴν, ἔξω εἰς τὴν ξηράν. Τὸν Μάϊον μῆνα ρίπτει τὰ αὐγά του, καὶ τότε εἶναι ἀρρώστον· τὸν αὐγούστον ὅμως ἀναλαμβάνει ὅταν ὅμως χάσῃ τὸ νερόν του, ἀποθνήσκει· διὰ τοῦτο εἰς κυνηγοῖ τὰ δένουν δυνατά. Τὰ καρποφόρα καὶ καλά στρεΐδια εἶναι τυλιγμένα εἰς μικρὰ καὶ μαῦρα κλώσια· ἐχθροὶ τοῦ στρεΐδιου εἶναι ὁ κάβουρας, τὸ σταυρεῖδι καὶ τὸ μῦδι.

Κόχλος, ἢ Μαργαριτοφόρος· τούτου τὸ ὄστρακον εἶναι τὸ σεδῆφιον· τὰ Μαργαριτάρια εἶναι πετρώδους καὶ ἀσβεστώδους φύσεως, καὶ γίνονται ἀπὸ τὸ ὑγρόν, τὸ ὁποῖον ἐξατμίζεται ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ ζώου· καὶ ἀπὸ τὸ αὐτὸ ὑγρόν γίνεται καὶ τὸ ὄστρακόν του· τὸ μαργαριτάριον αὐξάνεται ἐνίοτε, καὶ τὸ ὄστρακον δὲν ἠμπορεῖ νὰ κλεισθῇ, καὶ τὸ ζῶον ἀποθνήσκει.

Μαλακόστρακα.

Ταῦτα δὲν ἔχουσιν οὔτε κόκκαλα, οὔτε αἷμα κόκκινον· ἀλλάζουσι δέρμα κάθε χρόνον· ὅταν τὸ ζῶον χάσῃ κανένα μέλος του, φυτρώνει ἄλλο παρευθὺς καὶ ὀλόκληρον· ἡ φύσις ἐφάνη πλέον ἐλευθέριος εἰς ταῦτα τὰ ζῶα· διότι εὐκόλα χάνουν τὰ μέλη των.

Ὁ Τσαγανός, ὅταν πιασθῆ, κόπτει ἀφ' ἑαυτοῦ τοὺς πόδας του· διὰ τοῦτο ὁ ψαράς τοὺς δένει· ἐκβάλλει ἔξω τὰ ὀμμάτια του, διὰ νὰ βλέπῃ, καὶ πάλιν τοὺς σύρει μέσα· εἶναι φοβερός ὁ πόλεμος τῶν καβούρων· κτυποῦνται μὲ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν, καὶ σπρώχνονται, ἕως νὰ φανῆ ὁ νικητής. Ὅταν ὁ καβούρας ἀλλάξῃ τὸ δέρμα, κρύπτεται εἰς τὴν ἄμμον· πολεμεῖ μὲ τὴν σπητίαν, μὲ τὸ καλαμάριον, καὶ μὲ τὸν ὀκτάπουν· ἀγαπᾷ τοὺς Σκώληκας, τὰς μυίας, τὰς ἀβδέλλας, καὶ τοὺς βατράχους· οἱ τῆς Ἀμερικῆς εἶναι πολλὰ μεγάλοι, καὶ ὀρμῶσιν ἐναντίον τοῦ ψαρά, καὶ τὸν φονεύουσιν· ὅταν φοβηθῆ, κτυπᾷ τοὺς βραχίονάς του, τάχα διὰ νὰ φοβίτῃ τὸν ἐχθρόν· ὅταν πιασθῆ ἀπὸ κανένα πόδα, τὸν ἀφίνει, καὶ φεύγει.

Ὁ ἀστακὸς εἶναι μεγαλήτερος· ἔχει ἔμπροσθεν εἰς τὰ ὀμμάτια του ὡς δύο κεράτια καὶ ἄλλα δύο μικρότερα· ἡ καρίδα ἔχει καὶ αὐτὴ κεράτια, καὶ εἰς τὴν οὐρὰν πέντε πτερύγια, ὡς τὰ τῶν ὀψαρίων.

Ἡ καραβίδα εἶναι πολυφάγος, καὶ τρέφεται μὲ ἀκαθαρσίας· τὸ κρέας της εἶναι θρεπτικόν, νόστιμον καὶ δυναμωτικόν· ὀλίγον ὅμως κακοχώνευ-

τον, μάλιστα τῶν θαλασσιῶν καθαρίζει τὸ αἷμα, καὶ ἄλλας πολλὰς καὶ καλὰς θεραπείας προξενεῖ· εἶναι ὠφέλιμος καὶ νόστιμος ὁ ζῶμος, εἰς τὸν ὁποῖον κοπανίζονται πέντε ἢ ἕξ καραβίδες· αἱ εἰς τὸν στόμαχόν της πέτραι, αἱ λεγόμεναι μάτια τῆς καραβίδας, εἶναι χρήσιμοι εἰς τὴν Ἰατρικὴν διότι βροφουσι τὴν ξεινάδα τοῦ στομάχου· εἶναι καὶ διουρητικαὶ καὶ στομαχικαί.

Ἀκολουθία τῆς θεωρίας τῆς Φύσεως.

Κάθε πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον ἔχει σχέσιν μεῖ ἄλλο τι. παρ. χάρι ὅταν ἐξετάζω τετράποδον, βλέπω, ὅτι τὰ ὀμματοφρυδιά του, τὰ ὁποῖα ὑψώνει, ἢ χαμηλώνει, κατὰ τὴν ἰδίαν του θέλησιν, ἔχουσι σχέσιν μετὰ τὸ φῶς· οἱ πόδες ἔχουν ἄλλην σχέσιν μετὰ τὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖον πατεῖ κ. τ. λ. Τοῦτο εἶναι πρῶτον αἰσθημα τῆς ψυχῆς, τὴν ὁποῖαν ζητοῦμεν νὰ εὐχαριστήσωμεν, ὅταν ἐξετάζωμεν τὰ τῆς φύσεως ἀντικείμενα, καὶ λέγεται ἐφαρμογή. Μόνος ὁ ἄνθρωπος ἀπλώνει τοῦτο τὸ αἰσθημα τῆς ἐφαρμογῆς εἰς ὅλας τὰς σχέσεις τῆς φύσεως· καὶ αὕτη ἢ ἐξάπλωσις ἔδωκεν εἰς αὐτὸν κατ' ἐξοχὴν τὸ ὄνομα Λογικός. Ταύτην ἠμπεροῦμεν νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἀρχὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· διὰ ταύτην ὑψονεται ὁ ἄνθρωπος ἐπάνω ἀπὸ τὸν αὐτοματισμὸν τῶν ἄλλων ζώων, ὥστε νὰ νοῆ καὶ τὰ γενικὰ τῆς φύσεως σχέδια, καὶ νὰ ὑποπτευθῇ τάξιν εἰς αὐτὴν, ἀφοῦ ἐγνώρισε τὸν ποιητὴν της. Ἡ φύσις δὲν ἔδειξε πρῶτον τὸν Θεὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ εἰς τὸν ἄνθρωπον αἰσθημα τῆς

Θεϊότητος ἔδειξε τὴν τάξιν τῆς φύσεως· οἱ ἀγρίανθρωποι εἶναι Θεοσεβεῖς, ἀν καὶ δὲν σπουδάζωσι τὴν Φυσικὴν.

Μὲ τὸ αἰσθημα λοιπὸν ταύτης τῆς γενικῆς ἐφαρμογῆς ἐγνωρίσεν ὁ ἄνθρωπος ἕλας τὰς δυνατὰς ἐφαρμογὰς. Ἡ Ἱστορία ἐνός ἐντόμου κινεῖ τὴν περιέργειάν του καὶ ἀν δὲν ἐξετάζη ὅλα τὰ ἔντομα, ἢ αἰτία εἶναι, ἢ διότι δὲν γνωρίζει ὅλας του τὰς σχέσεις, ἢ διότι τὰ βλέπει συχνά, καὶ διὰ τοῦτο τὰ καταφρονεῖ.

Ἀπὸ τὰς ἐφαρμογὰς γεννᾶται ἡ τάξις· εὐρίσκονται ἐφαρμογαὶ εἰς τὰ μέλη τοῦ ζώου, ἀλλ' ἡ τάξις εἶναι εἰς ἕλον τὸ σῶμα· βλέπομεν, ὅτι τῆς μελίσης ἢ σάλπ. ἂ. ἔχει σχέσιν μὲ τὸ νέκταρ τοῦ ἄνθους· οἱ μαλλινοὶ μηροὶ τῆς ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν σκόιν, τὴν ὁποίαν σῶρεύει εἰς τοὺς μηρούς τῆς, κ. τ. λ. Ἀλλ' ἡ περιέργειά μας αὐξάνει, ὅταν βλέπωμεν ὅλα τῆς τὰ μέλη φορτωμένα, ἢ εἰς κίνησιν, καὶ ὅτι μὲ τοιαύτην θέσιν πετᾷ εἰς τὸν αἶέρα.

Ἀπὸ τὸ αἰσθημα τῆς τάξεως γεννῶνται ἄλλα δύο αἰσθημάτα, τὸ ἐν μᾶς δείχνει αἴτιον ὅλων τούτων ἐν ἀπειρον ὄν ἐξω ἀπὸ ἡμᾶς καὶ τὸ ἄλλο μᾶς δείχνει τελικὸν αἴτιον καὶ σκοπὸν ἄλλο ὄν περιορισμένον μέσα εἰς ἡμᾶς· διότι μόνος ὁ ἄνθρωπος γνωρίζει τὴν γενικὴν τάξιν, ἥτις εἶναι αὐτὸς ὁ Θεός· καὶ παντοῦ πασχίζει μὲ τὰς ἀρετὰς νὰ σιμῶσῃ εἰς αὐτόν.

Ἡ Πρόνοια ἔβαλε τὰ ἀντίθετα, διὰ νὰ προξενῇ ἐφαρμογὰς, καὶ ἀπὸ ταύτας προέρχονται αἱ ἡδοναὶ τῶν αἰσθήσεων. Τί ὠραία θεωρία, ἀφοῦ κούρασθῇ ἡ ὄρασις μας ἀπὸ τὴν ἐκτεταμένην πεδιάδα,

νά ἴδωμεν βουνόν, ἢ ποταμόν! Ἀπὸ τὴν ἔνωσιν τῶν ἀντικειμένων γεννᾶται ἡ ἀρμονία, καὶ ἀπὸ τὴν ἀντίθεσιν ἡ ἀσυμφωνία καὶ ἡ ἀσχημία· τὸ ψύχος εἶναι ἀντικείμενον τῆς θερμότητος, καὶ τὸ σκότος τοῦ φωτός· ἀλλ' ἡ ἔνωσις τούτων προξενεῖ ἡδονήν. Ὁ γλυκύτερος καιρὸς εἶναι ἡ ἀνοιξις καὶ τὸ φθινόπωρον, καὶ ἡ ὠραιότερα ὠρα τῆς ἡμέρας εἶναι ἡ αὐγὴ καὶ τὸ ἑσπέρασ. Ἀλλ' εἰάν αἰφνηδίως ἔλθῃ τὸ ψύχος ἐπάνω εἰς τὴν ζέστην, κινδυνεύουσιν ὅλα καὶ φυτὰ καὶ ζῶα. Ἡ φύσις ἀντιτάττει εἰς τὴν θάλασσαν τὸν ἄσπρον ἀφρόν τῶν κυμάτων εἰς τὸ σκοτεινὸν χρῶμα τῶν βράχων, διὰ νὰ μηνύῃ ἀπὸ μακρὰν εἰς τοὺς ναῦτας τὸν κίνδυνον τῶν σκοπέλων.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Φίλιππος.

Ὁ Φίλιππος, ἐπιθυμῶν νὰ βλάβῃ τοὺς Ἀθηναίους, ἐπειδὴ ἤξευρεν, ὅτι ἐκεῖνοι ἐλάμβαναν σιτάρικον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν Θράκην, ἐκίνησε πόλεμον, καὶ ἐπολιορκήσῃ τὴν Περὶνθον. Διὰ συμβουλῆς τοῦ Δημοσθένους οἱ Ἀθηναῖοι ἔστειλαν στόλον εἰς τὴν Χερσόνησον ἀρχηγὸν ὁμῶς ἐδίδοσαν τὸν ἀνάξιον καὶ ἀχρεῖον Χάρητα. Οἱ Περὶνθοι ἐλάβαν βοήθειαν ἀπὸ τοὺς Βυζαντίους, καὶ ὁ Φίλιππος πολιορκεῖ καὶ τὸ Βυζάντιον. Ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Φωκίων ἐσυμβούλευσαν νὰ στείλωσιν ἄξιον στρατηγόν, καὶ ὁ δῆμος ἐψήφισε τὸν Φωκίωνα, ὅστις ἐσήκωσε τὴν πολιορκίαν τοῦ Βυζαντίου καὶ τῆς Πε-

ρίνθου· ἐκυρίευσε καὶ μερικά πλοῖα καὶ πέλεις τοῦ Φιλίππου. Οἱ Βυζάντιοι, οἱ Περίνθιοι καὶ οἱ Χερσονησῖται, πρὸς εὐγνωμοσύνην, ἔκαμαν ψήφισμα ὑπὲρ Ἀθηναίων.

Ἡ μάχη τῆς Χαιρωνείας ἔκαμε τὸν Φίλιππον κύριον τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀπὸ τότε πρέπει νὰ λογαριάσῃ τὴν δουλείαν τῆς ἡ Ἑλλάδος. Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν τὸν ἀξίον στρατηγὸν Φωκίωνα· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος δὲν ἠθέλε τὸν πόλεμον, οἱ τῆς ἐναντίας Φατρίας ἐψήφισαν τὸν ἀνάξιον Χάρητα. Ὑστερον ἀπὸ πεισματώδη μάχην ἐνίκηθησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ὅλος ὁ ἱερός λόχος τῶν Θηβαίων ἐπεσεν ἐκεῖ, ὅπου ἐπολέμησεν. Οὗτοι ἦσαν τριακόσιοι ὠρεκωμένοι νὰ μὴν ἀφήσῃ κανεὶς τὴν θέσιν του. Ὁ Φίλιππος ἐφάνη πολὺ εὐσπλαγχνος πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους· διότι τοὺς ἀπέλυσε, χωρὶς ἐξαγοράν. Ὁ Φίλιππος ἐψήφισθη στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν Περσῶν· ὅμως μετ' ὀλίγον ἀπέθανε, καὶ τὸν διεδέχθη ὁ υἱὸς του Ἀλέξανδρος ὁ μέγας.

Ἡ' Θ ι κ ῆ'.

Δ'. Ἡ' Ἀ γ ά π η.

Ἡ πίστις, ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι θεμελιώδεις ἀρεταὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν ἠθικῆς. Ἀλλ' ἡ ἀγάπη εἶναι μεγαλητέρα· διότι χωρὶς αὐτὴν, ἐκεῖναι δὲν εἶναι τίποτε· ἐπειδὴ εἶναι διόλου πρακτικὴ ἀρετὴ· εἶναι τῆς ψυχῆς ζωὴ καὶ ἐνέργεια, καὶ ὅποιος δὲν ἔχει τὴν ἀγάπην, δὲν γνωρίζει τὸν

Θεόν· ἡ πρώτη τοῦ Νόμου ἐντολὴ εἶναι, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, „ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου“ καὶ δευτέρα ἐντολὴ παρρημοία εἶναι „ἀγαπήσεις καὶ „τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν“· Ὁ Ὑψιστος λοιπὸν δημιουργὸς τοῦ παντός γίνεται αὐτὸς οὗτος εὐ-γνώμων πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, δι' ὅσα καλὰ κά-μνουσι πρὸς ἀλλήλους.

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἐφευρεσις τῆς Χριστιανικῆς πίστεως· ἠγνοεῖτο πρότερον αὐτὴ ἢ ἀρετὴ, τῆς ὁποίας ὁ ἐνθερμος ζήλος διαδίδεται κρυφὰ διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῆς ὁποίας ὅλη ἡ ἀμοιβὴ εἶναι εἰς τὴν χύσιν τῆς ἰδίας ἀγάπης διὰ τὸν Θεόν· εἶχαν τιμῆσαι πρὸ τοῦ Ἰησοῦ Χρι-στοῦ, τὰς τῆς εὐεργεσίας ἀρετάς. Ἐπήνεσαν τὸ νὰ συγχωρῆ τινὰς, ὅσα κακὰ ἔκαμαν οἱ ἄλλοι εἰς αὐτόν· ὅμως δὲν ἔκαμαν ἀκόμη νὰ φανῶσιν οἱ ὑψηλοὶ οὗτοι λόγοι „Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, „καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ εὐχεσθε „ὑπὲρ τῶν ἐπιηρεαζόντων ὑμᾶς, ἵνα γένησθε υἱοὶ „τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅστις ἀνα-„τέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγα-„θοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.“

Ἐφθασεν ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως· ἀνοίγονται οἱ οὐρανοί· παρρησιάζεται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μὲ ὅλην τὴν μεγαλοπρέπειαν, συνωδευμένος μὲ τοὺς ἀγγέλους του, καὶ καθήμενος ἐπάνω εἰς τὸν θρό-νον τῆς δόξης του· ἡ Σάλπιγξ ἤχει, οἱ νεκροὶ ἐκ-βαίνουσιν ἀπὸ τοὺς τάφους των· καὶ ἰδοὺ ἀπὸ τὰ τετραπέρατα μέρη τοῦ κόσμου τρέμοντα πα-ρρησιάζονται ὅλα τὰ ἔθνη εἰς τοὺς πόδας τοῦ αἰ-ωνίου Θεοῦ· τὸ πᾶν μὲ ἀγωνίαν περιμένει τοὺς λό-

γους τοῦ ὑπερτάτου, κριτοῦ. „Δεῦτε, τοὺς λέγει,
 „οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν
 „ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς
 „κόσμου· ἐπέινασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φα-
 „γεῖν, κ. τ. λ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἐφ' ὅσον ἐποιή-
 „σατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχί-
 „στων, ἐμοὶ ἐποιήσατε“ οὔτε λοιπὸν αἱ λαμπραὶ
 ἀρεταί, οὔτε αἱ ἥρωικαὶ πράξεις, ἔμπροσθεν εἰς
 τὸ ἀνθρώπινον γένος ὅλων τῶν αἰώνων προσκαλοῦν-
 ται εἰς τὴν μακαρίαν ἀθανασίαν ἀπὸ τὸν ζῶντα
 Θεόν, ἀλλ' ἡ ταπεινὴ, καὶ ἀφανὴς ἀγάπη.

Ἡ τῶν Χριστιανῶν ἠθικὴ εἶναι θαυμασία
 διὰ τὴν τελείαν πάντοτε συμφωνίαν μὲ τὰ αἰσθη-
 ματα τῆς ψυχῆς, μὲ τὰς χρεῖας τῶν ἀνθρώπων,
 καὶ μὲ τὰς ἀδυναμίας των ἢ ἀγάπη, αὕτη ἢ εὐ-
 τυχία τοῦ κόσμου, αὕτη ἢ πρὸς τὸν Θεόν, καὶ
 πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη, ἐδόθη ὡς βᾶσις τῶν ἀρε-
 τῶν ἢ ὑπερηφανία, ἢ κατ' ἐξοχὴν πρὸς ἑαυτὸν
 ἀγάπη, πηγὴ ἀκένωτος τῶν κακῶν, μᾶς κάμνει
 μονῆρεις ἀπὸ τοὺς ὁμοεῖδεις μᾶς, καὶ μᾶς σύρει
 εἰς ὅλα τὰ ἐλαττώματα. Κάμε τὸ καλὸν κρυφά·
 ἢ ἐλεημοσύνη τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἃς κρύπτεται
 ἀπὸ τὴν ἀριστεράν. Ἰδοὺ οἱ λόγοι τοῦ Ευαγγελίου,
 τὸ ὅποσον συναριθμεῖ μὲ τὰ ἐλαττώματα τὸ γινό-
 μενον καλὸν μὲ ὑπερηφανίαν, καὶ δὲν χωρίζει ποτὲ
 τὴν ταπεινώσιν ἀπὸ τὴν ἀγάπην. Ὅλα ταῦτα τὰ
 ὑπερήφανα διαστήματα, διὰ τὰ ὅποια τόσον δο-
 ξάζονται οἱ ἀνθρώποι, εἶναι ματαιότητες ἔμπρο-
 σθέν του. Τοῦτο κηρύττει τὴν τῶν τάφων ἰσότη-
 τα, τὴν κοινὴν τῆς ζωῆς συντομίαν, καὶ τὴν εἰς
 τὰ ἀμαρτήματα ὁμοιότητα, ἢ ὅποια εἰς μόνον,

τὸν ἑαυτὸν τῆς περιλαμβάνει ὅλα τὰ μαθήματα τῆς μετριότητος, τῆς ἐλευθεριότητος, τῆς ἀνοχῆς· ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι ἠθέλησαν νὰ λιθοβολήσωσι τὴν μοιχευθεῖσαν γυναῖκα, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς „ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπὶ αὐτήν.“

Ἐποῖος ἠμπορεῖ νὰ μετρήσῃ ὅλον τὸ βάλσαμον, τὸ ὁποῖον ἔχυσεν ἡ Χριστιανικὴ πίστις εἰς τὰς τῆς ἀνθρωπότητος πληγὰς; Μόνη αὕτη ἐπροφύλαξε τὸν κόσμον καὶ τὸν πολιτισμὸν, ὅταν τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων ἐχύθησαν ἀπὸ τὴν ἄρκτον ὡς χεῖμαρροι ἐξ αἰτίας τῆς ἡ δουλεία καὶ μεταπώλησις τῶν Μαύρων ἐμποδίσθη ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς βασιλεῖς· οἱ νόμοι ἐγλυκάνθησαν, καὶ ἔπαυσαν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ νὰ μὴ χορταίνωσιν αἷμα· ἀνοίχθησαν καταφύγια τοῦ γήρωσ, τῆς ἀσθενείας, καὶ τῆς πτωχείας· ἐσύναξε τὰ παραιτημένα πτωχὰ παιδία, καὶ ἐξώρισεν ἐκείνην τὴν σκληρὰν πρόβλεψιν, ἡ ὁποία τὰ κατεδίκασεν εἰς θάνατον, ὅταν ἐφαίνοντο πολὺ ἀδύνατα εἰς τὸ νὰ ὑποφέρωσι τὴν ζωὴν. Ἡ ὀρησκεία ἔκαμε καὶ περισσότερον, ἐξύπνισεν εἰς τὸ βάθος τῶν καρδιῶν τὸ ὑψηλότατον κριτήριον, ὅπου κἀθεταῖ ἡ συνείδησις· ἔκαμε νὰ τρέμωσιν ἔμπροσθεν εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐκείνοι, τοὺς ὁποίους ἡ δύναμις τῶν ὑψόνει ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην δικαιοσύνην· ἐπαρηγόρησε μὲ τὴν ἰδίαν τῆς μαρτυρίαν τὸν καταδιωκόμενον αἰθῶν.

Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἦσαν τῶντι Χριστιανοί, ἂν ὑποτάσσοντο εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, ἂν μόνον τὸ ἐδιάβαζαν, πόσα κακὰ ἠθέλαν ἐξαλειφθῆ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Ὁ καλὸς Χριστιανὸς εἶναι

καλὸς πολίτης, καὶ πιστὸς ὑπῆκοος. Εὐχαριστεῖται εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του, καὶ καλλιεργεῖ μὲ εἰρήνην τὰς οἰκιακὰς ἀρετάς. Ἰὴ μόνον, διὰ τὴν κάμνην καλὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τὴν τοὺς δουλεῖν, καὶ τὴν τοὺς ἀγαπᾶ. Καυχώμεθα διὰ τὸν πολιτισμὸν μας, καὶ πολλὰ ἴχνη τῆς βαρβαρότητος ἐξαλείφθησαν ὅμως πόσα μᾶς μένου ἀκόμη. ! Πότε οἱ ἀνθρώποι θέλουσιν ἐκδυθῆ ἀπὸ τὰ ἔθνη μῖση. ! Πότε θέλουν ἠμπορέσει ν' ἀπολαμβάνωσιν ὅλοι ἐκεῖνο, τὸ ὅποῖον χρειάζεται ἐπιστήμην, διὰ τὴν γνῶσιν καλῆτερα τὰ χρεῖα τῶν! Πόσα καλὰ κρύπτονται ἀκόμη εἰς τὸν κόλπον τῆς τῶν Χριστιανῶν ἠθικῆς, ἔτοιμα τὴν χυθῶσιν ἐπάνω εἰς τοὺς ἀνθρώπους, εἰάν οἱ ἀνθρώποι μὲ προθυμίαν τὰ ἐζητοῦσαν!

Ἱστορία τῆς Ῥώμης.

Αὐτοκράτορες Ῥωμαῖοι.

Ἐποχὴ πρώτη, περιέχουσα τὴν Ἱστορίαν ἀπὸ τὸν Αὐγούστον ἕως εἰς τὸν Μάρκον Αὐρηλίον, εἰς διάστημα 192' χρόνων.

725'. Ἀπὸ κτίσεως τῆς Ῥώμης — 3977 ἀπὸ κτίσεως κόσμου.

Ο' Οὐκτάβιος βασιλεύει μόνος, μετὰ τὴν μάχην τοῦ Ἀκτίου ἢ γερουσία τὸν ὠνόμασεν Αὐγούστον (Σεβαστόν).

727'. Ο Ἀγρίππας ἑπαρχος τῆς Ρώμης οἰκοδομεῖ τὸ Πάνθεον. — Μετὰ τρεῖς χρόνους ὁ Αὐγουστος διαρῖζει ἐπιστάτας διὰ τὰς πυρκαϊὰς 600. δούλους. Τὸν ἀκόλουθον χρόνον, ἰπάγει εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ δείχνει μεγάλην εὐνοίαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ ἀνατρέπει τὰ προνόμια τῶν Ἀθηναίων· διότι ἦσαν ἀπὸ τὴν Φατρίαν τοῦ Ἀντωνίου.

740'. Θάνατος τοῦ Ἀγρίππα· ὁ Τιβέριος ὑποτάσσει τοὺς ἀποστατήσαντας Πάννονας· ὁ Αὐγουστος τὸν υἱοθετεῖ καὶ τὸν δίδει εἰς γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ Γουλιάν.

Μετὰ τέσσαρας χρόνους, ὁ Αὐγουστος προστάζει νὰ διορθωθῇ τὸ Ρωμαϊκὸν Καλενδάριον, καὶ διορίζει νὰ μὴ περιέχεται ὁ Βίσεκτος εἰς τὸν χρόνον ἕως εἰς διάστημα δώδεκα χρόνων, καὶ ὀνομάζει τοῦτον τὸν μῆνα Αὐγουστον. Ἀποθνήσκει ὁ Μαικήνας, ὁ ἀγαπητὸς τοῦ Αὐγουστού· ὁ Τιβέριος καταπολεμεῖ τοὺς λαοὺς τῆς Γερμανίας, οἱ ὅποιοι εἶχαν ἀποστατήσει.

756'. Συνωμοσία τοῦ Κίνα, ἐγγόνου τοῦ Πομπηίου, κατὰ τοῦ Αὐγουστού· ὁ Αὐγουστος τὸν συγχωρεῖ, τὸν χειροτονεῖ ὑπάτον, καὶ τὸν κάμνει ἐνθερμον φίλον. — Μετὰ 14. χρόνους, γεννᾶται ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς. Ο Ἀὐγουστος ἀποθνήσκει εἰς Νόλαν τῆς Καμπανίας εἰς ἡλικίαν 76. χρόνων, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσε 40. χρόνους· τὸν διαδέχεται ὁ θετός του υἱὸς Τιβέριος.

16'. Ἀπὸ Χριστοῦ· ὁ Τιβέριος ἐμποδίζει τὰ μεταξωτὰ Φορῆματα, καὶ τὰ χρυσᾶ ἀγγεῖα, καὶ διώχνει ἀπὸ τὴν Ρώμην τοὺς μαθηματικούς.

Τὸν ἀκόλουθον χρόνον γίνεται ὁ θρίαμβος τοῦ Γερμανικοῦ, διὰ τὰς νίκας, τὰς ὁποίας ἔκαμεν εἰς τὴν Γερμανίαν. — Θάνατος τοῦ Οὔβιδίου Ποιητοῦ εἰς τὴν ἔξορίαν.

Φέρεται εἰς τὴν Ρώμην τὸ σῶμα τοῦ Γερμανικοῦ ἀποθανόντος εἰς τὴν Συρίαν· ὁ θάνατός του προξενεῖ μεγάλην λύπην. Ὁ Πίσων, ἑπαρχος τῆς Συρίας, κατηγορεῖται, ὅτι ἐφαρμάκευσε τὸν Γερμανικὸν διὰ κρυφῆς τοῦ Τιβερίου προσταγῆς· φονεύεται ἀφ' ἑαυτοῦ.

37'. Θάνατος τοῦ Τιβερίου εἰς ἡλικίαν 78' χρόνων, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσεν 27 χρόνους. Ἡ ζωὴ τοῦ του βασιλέως εἶναι μίγμα ἀμαρτημάτων, πονηριῶν, καὶ ἀσωτειῶν· εἶχεν ὅμως καὶ μερικά προτερήματα.

Τοῦτον διαδέχεται Κάϊος Καλλίγουλας, υἱὸς τοῦ Γερμανικοῦ καὶ τῆς Ἀγριππίνης. Οὗτος βασιλεύει τέσσαρας χρόνους, καὶ φονεύεται ἀπὸ τοὺς στρατιώτας εἰς ἡλικίαν 29 χρόνων· ὑπερέβη τὸν προκατόχον του εἰς τὴν σκληρότητα· ἔλεγεν, ὅτι „ἤθελε νὰ εἶχεν ὅλος ὁ λαὸς τῆς Ρώμης μίαν „μόνην κεφαλὴν, διὰ νὰ τὴν κόψῃ ὅλην ὁμοῦ.“

41'. Ὁ Κλαύδιος ἐκλέχθη αὐτοκράτωρ ἀπὸ τοὺς στρατιώτας· ἦτον ἀνεψιὸς τοῦ Τιβερίου· ἦτον πολλὰ εὐήθης· ἐφαρμακεύθη ἀπὸ τὴν γυναῖκα του Ἀγριππίαν, τὴν ὁποίαν ἐστεφανώθη, ἀφ' οὗ ἐφόνευσε τὴν πρώτην του γυναῖκα Μεσσαλίαν. Ἐβασίλευσε 14 χρόνους.

54'. Ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον ὁ Νέρων, υἱὸς τῆς Ἀγριππίνης, καὶ υἱοθετημένος ἀπὸ τὸν Κλαύδιον. Εἰς τοὺς πρώτους πέντε χρόνους ἤκουε τὰς

συμβουλὰς τῶν παιδαγωγῶν του Βούρξου καὶ Σε-
νέκα, ἔπειτα ἐδόθη εἰς ἀνηκούστους αἰσχροεργίας
καὶ σκληρότητας· τὸν ἐμίσησαν ὅλοι, τὸν παραιτᾷ
τὸ στράτευμα, καὶ ἡ γερούσια τὸν καταδικάζει·
αὐτὸς φεύγει, καὶ φονεύεται ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς ἡλι-
κίαν 30 χρόνων, ἀφοῦ ἐβασίλευσε 4 σχεδόν.

68. Τὸν διαδέχεται ὁ Γάλβας, ὅστις βασι-
λεύει ἑπτὰ μῆνας. Ὁ Ὄθων κυριεύει τὸ βασίλειον,
καὶ φονεύει τὸν Γάλβαν· ἐβασίλευσε τρεῖς μῆνας.

Βιτέλλιος, διοικητὴς τῆς κάτω Γερμανίας,
ἐβασίλευσε· πολεμεῖ τὸν Ὄθωνα, ὅστις φονεύεται
ἀφ' ἑαυτοῦ. Ὁ Βιτέλλιος βασιλεύει ὀκτῶ μῆ-
νας.

Ὁ Οὔεσπεσιανὸς ψηφίζεται αὐτοκράτωρ· ὁ
Βιτέλλιος ἀποθνήσκει μαχαίρωμένος.

Μυθολογία.

Κάδμος.

Ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, βασιλέως τῆς Φοι-
νίκης. Ὁ Ζεὺς μεταμορφώθεις εἰς ταῦρον, ἤρπασε
τὴν Εὐρώπην, ἀδελφὴν τοῦ Κάδμου. Ὁ Ἀγήνωρ
ἐπρόσταξε τὸν Κάδμον νὰ ὑπάγῃ νὰ τὴν ζητήσῃ,
καὶ νὰ μὴ γυρίσῃ, χωρὶς αὐτήν. Ὁ Κάδμος, ἐπειδὴ
δὲν τὴν εὗρισκεν, ἠρώτησε τὸν Δελφικὸν χρησμόν,
ὅστις τὸν εἶπε, νὰ σταθῇ ὅπου τὸν ὀδηγήσῃ ἰεὺς
βάδιον, καὶ ἐκεῖ νὰ κτίσῃ πόλιν. Ἡ πόλις ὠνομά-
σθη Θήβαι, καὶ ἡ ἐπαρχία Βοιωτία· ἐκεῖ ἐδίδαξε
τοὺς κατοίκους τὰ γράμματα.

Ἀμφίων, Ἀρίων.

Ὁ Ἀμφίων ἦτον υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀντιόπης γυναικὸς τοῦ Λύκου, βασιλέως τῶν Θηβῶν ἦτον μουσικὸς, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Ἐρμῆν τὴν λύραν, μὲ τὸν ἦχον τῆς ὁποίας ἐκτίσθησαν τὰ τεῖχη τῶν Θηβῶν, τῶν ὁποίων ὁ Κάδμος εἶχε βάλει τὰ θεμέλια.

Ὁ Ἀρίων, ὁ ἀνταγωνιστὴς τοῦ Ἀμφίωνος, καὶ τοῦ Ὀρφέως, ἐγεννήθη εἰς τὴν Μεθύμνην τῆς Λέσβου. Ὅταν ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν εἰς τὴν πατρίδα του, οἱ ναῦται ἔβαλαν σκοπὸν νὰ τὸν φονεύσωσι, διὰ νὰ λάβωσι τοὺς θησαυροὺς του. Ὁ Ἀρίων ἐζήτησε νὰ παίξῃ τὴν λύραν, πρὶν ἀποθάνῃ, ἀφοῦ ἔπαιξεν, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου πολλοὶ δελφῖνες ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὴν μελωδίαν του· ἕνας τὸν ἐσήκωσε, καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὴν Λακωνίαν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς τὴν Κόρινθον. Ὁ Περίανδρος ἐτιμώρησε τοὺς ναύτας.

Πυγμαλίων.

Ἦτον περίφημος λιθοζόος· κατεσκεύασε τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης, καὶ συνέλαβεν ἔρωτα εἰς αὐτό. Ἡ Ἀφροδίτη ἐμψύχωσε τὸ ἄγαλμα, καὶ τὸ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα ὁ Πυγμαλίων, καὶ ἐγέννησε τὸν Πάφον, ὅστις ἐκτίσε τὴν πόλιν Πάφον.

Πύραμος καὶ Θίσβη.

Οἱ συγγενεῖς τούτων τῶν δύο Ἀσσυρίων νέων εἶχαν διχονοίας· ἀλλ' οἱ νέοι ἀγαποῦσαν ἀλλήλους.

Ἐσσυφώνησαν μίαν ἡμέραν νὰ εὐρεθῶσιν εἰς τὴν
 δεῖνα συκαμινέαν. Ἡλθε πρώτη ἡ Θίσβη· καὶ ἐπειδὴ
 εἶδεν ἐκεῖ Λέαιναν, ἐφοβήθη καὶ ἐν ᾧ ἔφευγεν,
 ἔπεσε τὸ σκέπασμα τῆς κεφαλῆς τῆς ἡ Λέαινα
 τὸ κατέσχισε, καὶ τὸ αἰμάτωσεν, ἀφοῦ ἦλθεν ὁ
 Πύραμος, καὶ εἶδε τὸ σκέπασμα, ἐνόμισεν, ὅτι ἐφα-
 γώδη ἡ Θίσβη· ὅθεν ἐφονεύθη ἀφ' ἑαυτοῦ· ἐγύ-
 ρισεν ὀπίσω ἡ Θίσβη, καὶ βλέπουσα τὸν Πύραμον
 ψυχομαχοῦντα, ἐφονεύθη μὲ τὸ σπαδίον του.

Φιλήμων καὶ Βαυκίς.

Ἦτον ἀνδρόγυνον ἐνάρετον καὶ πτωχόν, καὶ
 οἱ δύο γέροντες. Ὁ Ζεὺς μὲ μορφήν ἀνθρώπου, συ-
 γωδευμένος ἀπὸ τὸν Ἑρμῆν, ἠθέλησε νὰ περιέλθῃ
 τὴν Φρυγίαν. Μόνοι ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ τόπου
 οἱ δύο οὗτοι ἐδέχθησαν τούτους τοὺς ξένους. Ὁ
 Ζεὺς τοὺς ἐπρόσταξε νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν· ἀφοῦ
 ἔφθασαν, εἶδαν καταποντισμένον τὸ χωρίον των,
 παρεκτός τῆς μικρᾶς των καλύβης, ἡ ὁποία μετε-
 βλήθη εἰς ναόν· ὁ Ζεὺς εἶπεν εἰς τούτους τοὺς δύο,
 νὰ ζητήσωσιν ὅ, τι θέλουν· ἐζήτησαν λοιπὸν νὰ ἦναι
 Ἰερεῖς ἐκείνου τοῦ ναοῦ, καὶ νὰ μὴν ἀποθάνῃ ὁ
 εἷς, χωρὶς τὸν ἄλλον· ὅταν ἔφθασαν εἰς γῆρας
 βαδύ, ἡ Βαυκίς μετεβλήθη εἰς Φίλυραν (Φλα-
 μουριαν) καὶ ὁ Φιλήμων εἰς Βελανιδίαν.

Φιλομήλα καὶ Πρόκνη

Ἦσαν θυγατέρες τοῦ Πανδίωνος, βασιλέως
 τῶν Ἀθηνῶν· ἡ Πρόκνη ἔλαβε τὸν Τηρέα βασιλέα

τῆς Θρακίης. Μετὰ πέντε χρόνους, αὕτη ἐπέθυ-
 μησε νὰ ἴδῃ τὴν ἀδελφὴν τῆς Φιλομήλαν. Ὑπῆγε
 λοιπὸν ὁ Τηρεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ νὰ φέρῃ τὴν
 Φιλομήλαν εἰς τὸν δρόμον τὴν ἠγάπησε, καὶ τὴν
 ἐβίασε. Τέλος, τὴν ἔκοψε τὴν γλῶσσαν, καὶ τὴν
 ἀφῆκε κλεισμένην εἰς ἓνα φρούριον, καὶ εἶπεν εἰς
 τὴν Πρόκνην, ὅτι ἡ Φιλομήλα ἀπέθανεν εἰς τὸν
 δρόμον. Κλεισμένη εἰς τὸ φρούριον ἡ Φιλομήλα, ἐκέν-
 τησε πανίον, καὶ ἐφανερώσε τὰ συμβάντα, καὶ
 τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὕρισκετο, καὶ τὸ
 ἔστειλεν εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς. Ἡ Πρόκνη ἔλαβε
 πολλὰς γυναῖκας εἰς συνοδίαν τῆς, ἐνδυμένας βακ-
 χικὰ, εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Διονύσου, καὶ ὑπῆγε νὰ
 εὕρῃ τὴν ἀδελφὴν τῆς. Ἰδοῦσα τὴν κατάστασιν,
 ἐθυμώθη τόσον, ὥστε ἐφόνευσε τὸν Ἴτυν, τὸν ὁποῖ-
 ον ἐγέννησεν ἀπὸ τὸν Τηρέα, καὶ ἔβαλε τὰ μέλη
 τοῦ ἐμπροσθεν τοῦ πατρὸς του, διὰ νὰ τὰ φάγῃ,
 καὶ ἡ Φιλομήλα ἐφάνη εἰς τὸ τέλος, καὶ ἔρριψεν
 ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν τὴν κεφαλὴν τοῦ παιδίου.
 Ὁ Τηρεὺς θυμωθεὶς, τὰς ἐκυνήγησε μὲ τὰ ὄπλα εἰς
 τὰς χεῖρας. ἀλλ' ὁ Ζεὺς μετεμόρφωσε τὴν Πρό-
 κνην εἰς χελιδόνα, τὴν Φιλομήλαν εἰς ἀηδόνα, τὸν
 Τηρέα εἰς ἔποπα (ἀγριοπετεῖνον) καὶ τὸν Ἴτυν εἰς
 Φασιανόν.

Μ Λ Θ Η Μ Α Δ'.

Περὶ τῆς Σφαιρας τοῦ Παντός.

Πρόβλημα δ'. Να εὐρωμεν εἰς ποῖον σημεῖον τοῦ ζωδιακοῦ εἰς τὴν δεῖνα ἡμέραν, παρ. χά. εἰς τὰς 28 τοῦ Αὐγούστου εὐρίσκεται ὁ ἥλιος — Λύσις. Ἀφοῦ στήσωμεν τὴν σφαιραν, ὡς εἶπαμεν, ἄς ζητήσωμεν ταύτην τὴν ἡμέραν ἐπάνω εἰς τὸν ὀρίζοντα τῆς σφαιρας, καὶ εἶναι ἡ εἰκοστὴ πέμπτη μοῖρα τοῦ λέοντος· εὐρίσκομεν ἔπειτα ταύτην τὴν μοῖραν εἰς τὸν ζωδιακὸν τῆς σφαιρας, καὶ εἶναι ἐκεῖ ὁ ἥλιος ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Πρόβλημα ε'. Να γνωρίσωμεν εἰς ἕνα τόπον εἰς τὴν δεῖνα ἡμέραν, πότε ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, καὶ πότε δύνει. παρ. χά. εἰς τοὺς Παρισίους, τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ Μαΐου. — Λύσις. Ὑψώσωμεν τὸν πόλον κατὰ τὸ πλάτος, καὶ εὐρίσκομεν τὸν τόπον τοῦ ἡλίου, ὅστις εἶναι ἡ εἰκοστὴ τετάρτη μοῖρα τοῦ ταύρου. Βάλλομεν τοὺς Παρισίους ὑποκάτω εἰς τὸν μεσημβρινὸν τῆς σφαιρας, καὶ τὸν ὠροδείκτην ἐπάνω εἰς τὴν ἄνω δωδεκάτην ὥραν, ἡγουν εἰς τὸ μεσημέριον. Στρέφομεν τὴν σφαιραν πρὸς ἀνατολάς, ἕως ἡ εἰκοστὴ τετάρτη μοῖρα τοῦ ταύρου ἢ εἰς τὸν ζωδιακὸν καὶ ἐγγίση τὸν ὀρίζοντα· βλέπομεν τὸν ὠροδείκτην, καὶ ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου εἶναι εἰς τὰς τέσσαρας ὥρας καὶ μισὴν μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Στρέφομεν τὴν σφαιραν πρὸς δυσμαίς, ἕως ἡ αὐτὴ μοῖρα καὶ ἐγγίση τὸν δυτικὸν ὀρίζοντα, καὶ ὁ ὠροδείκτης δείξει τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εἰς τὰς ἑπτὰ καὶ μισὴν μετὰ τὸ μεσημέριον.

Πρόβλημα 5. Να εὔρωμεν τὴν μεγαλητέραν ἡμέραν εἰς τὸν δεῖνα τόπον, παρ. χά. εἰς τοὺς Παρισίους — Λύσις. Ὑψύνομεν τὸν πόλον, καὶ φέρομεν τὴν πρώτην μοῖραν τοῦ καρκίνου (διότι τότε εἶναι ἡ μεγαλητέρα ἡμέρα) τοῦ εἰς τὸν ζωδιακὸν ὑποκάτω εἰς τὸν μεσημβρινὸν τῆς σφαιρας, καὶ τὸν ὠροδείκτην εἰς τὰς δώδεκα ὥρας. Στρέφομεν τὴν σφαῖραν πρὸς ἀνατολὰς καὶ δυσμαῖς, καὶ βλέπομεν, πότε ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, καὶ πότε δύνει καὶ ἐκ τούτου καταλαμβάνομεν τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας.

Μὲ τοῦτο τὸ πρόβλημα εὐρίσκομεν καὶ εἰς ποῖον κλίμα εὐρίσκεται ὁ τόπος ἐκεῖνος. Τὰ κλίματα ἀρχίζουσι ἀπὸ τὸν ἰσημερινὸν, καὶ προχωροῦν καὶ ἡ διαφορά των εἶναι μισὴ ὥρα· τὸ ἐξέχον λοιπὸν ἀπὸ δώδεκα ὥρας φανερόναι τὸ κλίμα παρ. χά. εἰάν ἡ μεγαλητέρα ἦναι δέκα ἔξ ὥρῶν, ὁ τόπος ἐκεῖνος εἶναι εἰς τὸ ὄγδοον κλίμα.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Ἐντομα.

Λέγονται μ' ἓνα ὄνομα ἔντομα, μικρὰ τινὰ ζῶα σύνθετα ἀπὸ κρῖκους, ἢ κοψίματα, τῶν ὁποίων ἡ κεφαλὴ ἔχει κινητὰ κέρατα, μερικὰ ἔχουσι καὶ πτερὰ, ὅσα μάλιστα μεταμορφώνονται τὸ σῶμα των γέμει ἀπὸ τρύπας, αἱ ὁποῖαι λέγονται στίγματα, καὶ ἀπὸ αὐτὰς ἀναπνεύουσι. Τὰ ἔντομα ἔχουσι καθαρωτέραν τὴν ὄρασιν παρὰ τὰ μεγάλα ζῶα· διότι μερικὰ ἔχουσι ἀναρίθμητα ἰμμάτια διαφόρων εἰδῶν καὶ σχημάτων. Ὁ Λευενέκιος

ἐμέτρησε τρεῖς χιλιάδας ἑκατὸν ἐγδοήντα εἰς τὸν ἕνα κερατοειδῆ χιτῶνα τοῦ κανθάρου, καὶ ὀκτὼ χιλιάδας εἰς κάθε χιτῶνα τῆς μυίας. Ὁ Ὄακ εὐρήκε δεκατέσσαρες χιλιάδας εἰς τὰ δύο ὀμμάτια τῆς ἀγριομελίσης· καὶ ὁ ῥηθεῖς Λευνοσέκιος ἐξ χιλ. διακόσια εἴκοσι ἐξ εἰς τὰ δύο ὀμμάτια ἑνὸς πτερωτοῦ σκόληκος τῆς μετάξης. Τὰ ἔντομα ἔχουν κάποιαν Φωνήν, καθὼς ὁ Τέττιξ (ὁ τζίντζηρας), ὁ κώνωψ, ἡ μυῖα, ἡ ἀκρίς, καὶ ἄλλα ὅθεν πρέπει νὰ ἔχωσι καὶ ἀκοήν. Ὅταν θέλουν νὰ γεννησῶσι, σφίγγουν τοὺς κρῖκους τῶν, καὶ τὸ αὐγὸν πίπτει ἀπὸ κρῖκον εἰς κρῖκον, καὶ τέλος, τὸ ἀπεθέτουσιν εἰς μέρος, ὅπου ἡμποροῦν τὰ βρέφη νὰ εὕρωσι τροφήν ὅσα γεννῶσιν εἰς δένδρα, διαλέγουσι τὸ ἀνάλογον εἰς τροφήν μέρος, ἢ γοῦν ἄλλα τοὺς κλάδους, ἄλλα τὰ φύλλα καὶ ἄλλα τὰ ἄνθη. Τὰ φύλλα μερικῶν φυτῶν, ὅταν ξιφθῶσιν ἐπάνω τῶν τὰ αὐγά, ὑψόνονται, καὶ περιμαζεύονται εἰς σχῆμα καρυδίου, διὰ νὰ κατοικήσῃ τὸ βρέφος μὲ ἀνάπαυσιν· καὶ τοῦ παραμικροῦ ζώου ἔχει τὴν φροντίδα ἢ καλὴ μήτηρ, ἢ Πρόνοια. Ὁ Μύρμηξ ἀποθέτει τὰ αὐγά του εἰς τὸν ἥλιον. Οὕτως ὁ Δημιουργὸς ἔδωκεν εἰς κάθε ζωντανὸν ὄν κάποιαν φρονήσιν, τὴν ὁποίαν ὀνομάζομεν Αὐτοματισμὸν, διὰ νὰ φυλάττεται τὸ εἶδος.

Πολλὰ ἔντομα μεταμορφώνονται, παρ. χάρ, ὅταν τῆς χρυσαλίδος τὸ αὐγὸν ἀποτεθῆ ἐπάνω εἰς τὸ φύλλον τῆς κράμβης, μετ' ὀλίγον γεννᾶται ἡ κάμψη μὲ δέκα ἐξ πόδας, καὶ μὲ ὀδόντας, καὶ κατατρώγει τὰ φύλλα. Καὶ μετὰ ταῦτα μεταβάλλεται εἰς χρυσαλίδας χωρὶς πόδας. Καὶ τέλος,

εις τέλειον ζῶον, ἤγουν γίνεται χρυσαλὶς μὲ διάφορα χρώματα, μ' ἕξ πόδας, καὶ μὲ πτερά.

Τὰ ἔντομα κατατρῶγονται συναλλήλως, καὶ ἀφανίζονται ὅταν χάσουν τὸ πτερόν, ἢ τὸ κέντρον, ἀρρώστούν, καὶ ἀποθνήσκουν. Μεταχειρίζονται πανουργίας, διὰ νὰ φυλάττωνται ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν. Ἡ χελώνη ἢ λεγομένη πρασίη (εἶδος κανθάρου) καὶ τὸ χρυσόμηλον, περιπατοῦσι μὲ ὑπόκρισιν, σκεπασμένα μὲ τὴν κόπρον των, διὰ νὰ μὴ γνωρίζονται ἀπὸ τὰ πτηνά. Μερικοὶ τέττιγες κρύπτονται ὑποκάτω εἰς τὸν ἴδιόν των ἀφρόν ὃ λεοντομύρμηξ κατοικεῖ εἰς τὴν ἄμμον ζῆ, χωρὶς νὰ πῆ, εὐχαριστεῖται εἰς ὀλίγην τροφήν· κρύπτεται εἰς τὴν γῆν, φοβούμενος τὰ πουλιά, καὶ κάθεται εἰς τὴν μέσση ἐνὸς λάκκου, τὸν ὁποῖον αὐτὸς κατασκευάζει μὲ τέχνην καὶ πονηρίαν· οἱ μύρμηκες περνῶντες ἐκεῖθεν, πίπτουσι εἰς τὴν τρύπαν, καὶ γίνονται τροφή του. Ὁ σκώληξ Ἀφίς, ὅστις ἀφανίζει τὰ φυτὰ, τρώγεται ἀπὸ μερικὰς μυίας· ταύτας τὰς μυίας ἀφανίζει ἡ βωδόμυια, καὶ τὴν βωδόμυιαν ἄλλα ἔντομα τὴν κατατρῶγουσι, καὶ ταῦτα τρώγονται ἀπὸ τὴν ἀράχην· οὕτως οἰκονόμησεν ἡ Πρόνοια, νὰ τρέφονται τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο· καὶ ἄς μὴ λέγωμεν, εἰς τί χρειάζονται αἱ μυῖαι καὶ οἱ σκώληκες; ἢ σπουδὴ τῆς φύσεως μᾶς δείχνει, εἰς τί χρειάζονται.

Ἄν καὶ ἦναι βλαβερά μερικὰ ἔντομα, ἄλλα ὅμως εἰς ἡμᾶς εἶναι ὠφέλιμα, καὶ τοιαῦτα εἶναι αἱ Κανθαρίδες· τῶν μεγάλων μυιῶν τὰ βρέφη κατατρῶγουν ὅλην τὴν σῆψιν, καὶ καθαρίζουν τὸν τόπον. Οἱ Κάνθαροι τὸ καλοκαίριον σηκόνουν τὰ

ὕγρα καὶ εἰς τὴν φυτείαν ἀχρηστα μέρη τῆς κό-
πρου τῶν ζώων κ. τ. λ.

Ακολουθία τῆς θεωρίας τῆς φύσεως.

Ὅταν ἐπαναλαμβάνονται αἱ ἀρμονίαι, προ-
ξενοῦσι τὰς συμφωνίας· καὶ διὰ τοῦτο αὐξάνουσι
τὰς ἡδονὰς μας, ἐπειδὴ τὰς πολυπλασιάζουν, καὶ
μᾶς κάμνουν νὰ βλέπωμεν, ὅτι ἡ αὐτὴ Πρόνοια
ἀγρυπνεῖ εἰς ὅλα τῆς φύσεως τὰ σχέδια, παρα-
στένουσα εἰς ἡμᾶς παρομοίας ἀρμονίας· ὅθεν μᾶς εὐ-
φραίνουσιν αἱ συμφωνίαι· διότι προξενοῦσιν εἰς ἡμᾶς
αἰσθήματα τοῦ ἀπείρου Θεοῦ.

Τὰ σύννεφα τοῦ ὀρίζοντος ἐπάνω εἰς τὴν θά-
λασσαν μιμοῦνται μορφὰς βουνῶν καὶ γῆς, ὥστε
οἱ ἔμπειρότεροι ναῦται ἀπατῶνται· τὰ νερὰ ἀντα-
νακλῶσι τὸν οὐρανόν, τοὺς λόφους καὶ τὰ δάση·
ἡ ἡχὴ ἀντανάκλα τοῦ νεροῦ τὸ μουρμούρισμα· τί
ἄραϊον θεῆμα, ἐν ᾧ βλέπει τις τὴν ἀντανάκλασιν
τῶν βράχων εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἀκοῆν ὀπίσω
τῶν ἄλλων κυμάτων μουρμούρισμα· αὕτη εἶναι δι-
πλῆ συμφωνία·

Αἱ ὠραιότεραι ἀρμονίαι εἶναι, ὅσαι πλείοτερον
ἀντανεκλῶνται, καθὼς τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον πολλάκις ἀν-
τανεκλᾶται καὶ θλάται, καὶ προξενεῖ τόσα χρώματα.
Εἰς τὰ φυτὰ αἱ βοτάναι εἶναι πλείοτερον εἰδῶν, καὶ
ἀπὸ αὐτὰς τρέφονται τετράποδα, καὶ ἀναρίθμητα
πτηνὰ καὶ ἔντομα. Κάθε ζῶον εἶναι σχεδόν διπλοῦν·
ἔχει δύο ὀμμάτια, δύο αὐτιά κ. τ. λ. Εἶναι προμήθεια
τῆς θείας προνοίας, ὥστε, ἂν τὸ ζῶον χάσῃ ἓνα μέλος,
νὰ μείνῃ τὸ ἄλλο· καὶ τὸ ζῶον μὲ τὰ διπλᾶ του
μέλη κατορθώνει πλείοτερα, παρὰ μὲ τὸ ἓνα.

Ἐὰν παρατηρήσωμεν τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν, βλέπομεν ἀντιθέσεις· διότι τὸ ἓν ἡμισφαίριον εἶναι ξηρά, καὶ τὸ ἄλλο θάλασσα· ὅταν εἰς τὸ ἓν ἦναι χειμῶν, εἰς τὸ ἄλλο εἶναι καλοκαίριον κ. τ. λ. ἀλλ' εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐκπληττόμεθα, βλέποντες καὶ συμφωνίας· τὰ μέρη τῆς σφαίρας μας ἐπαναλαμβάνονται· ἂν τὴν παρατηρήσωμεν ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς δυσμᾶς, βλέπομεν, ὅτι εἶναι μοιρασμένη εἰς δύο ὅμοια μέρη, εἰς τὸν παλαιὸν καὶ εἰς τὸν νέον κόσμον. Κάθε μέρος τοῦ ἑνὸς ἡμισφαιρίου συμφωνεῖ μὲ μέρος τοῦ ἄλλου· θάλασσα μὲ θάλασσαν, νῆσος μὲ νῆσον· κ. τ. λ. Ἡ νέα Ζέμβλα μὲ τὴν Γροενλανδίαν, ἡ Βαλτικὴ μὲ τὰ παραθαλάσσια τοῦ Χυδσῶν κ. τ. λ.

Βλέπομεν ἀληθινὰ, καὶ μεγάλας διαφορὰς· καθὼς, ὅτι ὁ παλαιὸς κόσμος ἔχει πλείοτερον μακρὸς ἀπὸ ἀνατολᾶς εἰς δυσμᾶς, ὁ δὲ νέος, ἀπὸ ἄρκτον εἰς μεσημβριαν· ταύτας τὰς διαφορὰς τὰς ἔκαμεν ὁ σοφὸς ἀρχιτέκτων, διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους ἀγνοοῦμεν· ἴσως, διὰ νὰ βοηθῶνται συναλλήλως οἱ δύο κόσμοι· διότι, ἂν ἦτον μόνος ὁ παλαιὸς κόσμος, μὲ μόνην τὴν μεσημβρινὴν θάλασσαν, ἐπειδὴ ἐταχύνετο παρὰ πολὺ ἡ ταύτης κίνησις ὑποκάτω εἰς τὸν ἰσημερινόν, ἐξ αἰτίας τῶν τακτικῶν ἀνέμων τῆς ἀνατολῆς, ἀφοῦ ἔκαμνε τὴν κυκλοφορίαν τῆς κατακακαυμένης ζώης, ἠθέλε προσκρούσει σφοδρότατα εἰς τὴν γῆν τῆς Ἰαπωνίας· τῶρα ὁμως τὰ μεγάλα κύματα τῆς μεγάλης ἀνατολικῆς ῥοῆς ἐμποδίζονται ὅπως οὖν ἀπὸ τὰς νήσους Μολούκας, Φιλιππίναις κ. τ. λ.

Καὶ δι' ἄλλο αἴτιον εἶναι ἀναγκαῖος ὁ χωρὶς-
 ὀμος τῶν δύο κόσμων διότι, ἂν δὴν ἦτον τὸ αὐλά-
 κιον τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ωκεανοῦ, οἱ ἀνατολικοὶ πο-
 ταμοὶ τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ὅλοι οἱ δυτικοὶ τῆς Γι-
 ράπης ἤθελαν ξηρανθῆναι καὶ ὁ ἥλιος φωτίζων τὸ
 πρὸς τὸ μέρος μας γῆινον ἡμισφαίριον, ἤθελε τὸ
 κατακαύσει.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλέξανδρος.

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐκ νεαρᾶς του ἡλι-
 κίας ἔδειχεν, ὅποιος ἔμελλε νὰ Φανῆ. Ὅταν ἐμάν-
 θανε καμμίαν νίκην τοῦ πατρὸς, ἐφαίνετο λυπημένος,
 καὶ ἔλεγεν εἰς τοὺς στροφῶν τοῦ νέου „ὁ πα-
 τὴρ δὲν ἀφίνει εἰς ἐμὲ τίποτε, διὰ νὰ κάμω καὶ
 ἐγώ“ Ἐθαύμαζε τὸν στίχον τοῦ Ὀμήρου, ὅστις
 ἔλεγε διὰ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὅτι ἦτον ἀγαθὸς βα-
 σιλεὺς, καὶ κρατερός ἀίχμητής. Ἐφεραν εἰς τὸν Φί-
 λιππον ἓν ἄλογον, τοῦ ὁποίου ἡ κεφαλὴ εἶχεν ὅπω-
 οῦν σχῆμα τῆς κεφαλῆς τοῦ βωδίου, καὶ διὰ
 τοῦτο τὸ ὠνόμαζαν Βουκεφάλαν, μόνος ὁ Ἀλέξαν-
 δρος ἠμπόρεσε νὰ τὸ δαμάσῃ· ὅθεν τὸν εἶπεν ὁ
 πατὴρ „Ζήτησε ἄλλο βασιλείον διότι ἡ Μακεδονία
 δὲν σε χωρεῖ“ Δέκα ἕξ χρόνων ἦτον, ὅταν ἐκυβέρ-
 νησε τὸ βασιλείον εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ πατρὸς,
 καὶ εἰς τὴν μάχην τῆς Χαιρωνείας ἔδειξε τὴν ἀξιό-
 τητά του. Εἰς ἡλικίαν εἴκοσι χρόνων ἀνέβη εἰς τὸν
 θρόνον τῆς Μακεδονίας· ὁ Δημοσθένης, ὅστις δὲν
 εἶχε φρόνησιν ἴσην μὲ τὸν Σῆλον τοῦ, τὸν ὠνόμαζε

παιδάριον· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος εἶπεν, ὅτι εἰς τὰ τείχη τῶν Ἀθηνῶν θάλω δείξει εἰς αὐτὸν, ὅτι εἶμαι ἀνὴρ. Ἐνίκησε πρῶτον τοὺς Θηβαίους, καὶ ἐκυρίευσε τὴν πόλιν τῶν καὶ διὰ τὴν φοβίση τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας, ἐπώλησεν εἰς δημοπρασίαν περίπου τριάντα χιλιάδας κατοίκων· μόνους τοὺς ἀπογόνους τοῦ Πινδάρου ἐτίμησε, τοὺς ἱερεῖς, καὶ τοὺς ὅσοι ἐφιλοξένησαν τοὺς Μακεδόνας. Ἐκρήμνισεν ἔπειτα τὴν πόλιν, καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες φοβηθέντες, ὑπετάχθησαν· ἠθέλησεν ἔπειτα νὰ ὑπάγῃ ἐναντίον τῶν Περσῶν. Ὑπῆγεν εἰς τοὺς Δελφοὺς, ἀλλ' ἡ ἱέρεια δὲν ἠθέλε νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν ναόν· ὁ Ἀλέξανδρος τὴν ἐπίασεν ἀπὸ τὸν βραχίονα, καὶ τὴν ἔσυρεν, „ὦ παῖ! ἐφώναξεν ἡ ἱέρεια, κανεῖς δὲν ἠμπορεῖ νὰ σε ἐναντιωθῇ“ τότε εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, „μὲ φθάνει αὐτὸς ὁ χρησμός.“

Εἰς τὴν Κόρινθον ψηφισθεῖς στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἀφοῦ ἐτίμησε τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως εἰς τὴν Τρωάδα, ὑπῆγε νὰ περάσῃ τὸν Ἰρανικόν, ὅπου τὸν ἐπρόσμενον ὁ ἐχθρὸς μὲ ἀναριθμητὸν στράτευμα· ὁ ποταμὸς ἦτον βαθύς, καὶ ἡ ἀντικρὺ ὄχθη κρημνώδης. Ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐπέρασε πρῶτος, καὶ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Δαρείου ἦτον ἕτοιμος νὰ τὸν κτυπήσῃ εἰς θάνατον, ἐπρόφθασεν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ οἱ Πέρσαι νικηθέντες ἔφυγαν.

Γόρδιος ἦτον ὁ πατὴρ τοῦ Μίδου βασιλέως τῆς Φρυγίας· εἰς τὸ μακρὺ ξύλον τῆς ἀμάξης του ἦτον ἓνας δεσμός (κόμπας), καὶ ἦτον παλαιὰ παράδοσις, ὅτι ὅποιος τὸν λύσει, θέλει ἐξουσιάζει τὴν Ἀσίαν· μὴ δυνάμενος ὁ Ἀλέξανδρος νὰ τὸν λύσῃ,

τὸν ἔκοψε μὲ τὸ σπαθίον, καὶ εἶπεν „Ἰδοὺ τὸν ἔκοψα“ ἐλθὼν εἰς τὴν Σιδῶνα, καὶ διώξας τὸν ἐκεῖ βασιλέα, ἐζήτηε νὰ καταστήσῃ ἄλλον· τὸν εἶπαν, ὅτι ζῆ ἓνας πᾶμπτωχος γέρων ἀπὸ τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν· τοῦτον ἐδιόρισε βασιλέα. Ὅταν παρεστάθη ἔμπροσθέν του, τὸν ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἑ πῶς ὑποφέρει τὴν πτωχείαν; καὶ ἐκεῖνος ἀπεκρίθη, εἶθε καὶ οὕτω νὰ ὑποφέρω τὴν βασιλείαν! Δὲν εἶχα τίποτε, ἄλλως τίποτε δὲν μ' ἔλειπεν.

Ἱστορία τῶν Ἑθνῶν.

Ρωμαϊκὴ Ἱστορία.

70'. Οὐέσπεσιανὸς ἐκυβέρνησε κάλλιστα τὸ βασιλείον· ἐβασίλευσε δέκα χρόνους, καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν ἐξήντα ἑννέα.

79'. Τίτος ὁ υἱὸς του τὸν διεδέχθη ὅστις, διὰ τὴν πολλὴν του ἀγαθότητα, ἀνομάσθη „Εὐφροσύνη τῶν ὑπηκόων“ ἐβασίλευσε δύο χρόνους, καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν τεσσαράκοντα χρόνων.

81'. Τὸν διεδέχθη Δομιτιανὸς ὁ ἀδελφὸς του· εἰς τὴν ἀρχὴν ἦτον φιλάνθρωπος καὶ εὐεργετικός· ὕστερον ὅμως ἔγινε σκληρὸς· ἐφονεύθη ἀπὸ ἓνα ἀπελεύθερον τῆς γυναικὸς του εἰς ἡλικίαν τεσσαράκοντα τεσσάρων χρόνων, ἀφοῦ ἐβασίλευσε δέκα πέντε· οὗτος εἶναι ὁ τελευταῖος τῶν ὀνομαζομένων Καισάρων.

96'. Τὸν Δομιτιανὸν διαδέχεται ὁ Νέρουας· πρῶτος αὐτοκράτωρ Ἰταλὸς, ἤγουν ὄχι Ρωμαῖος·

ἦτον καλὸς ἄνθρωπος, ὅμως πολλὰ μαλακὸς· οὐδέποτε τὸν Τραϊανόν, καὶ ἀπέθανεν ὑπέργηρος, ἀφοῦ ἐβασίλευσεν ὑπὲρ τὸν ἕνα χρόνον.

98'. Τοῦτον διεδέχθη ὁ Τραϊανός, κάλλιστος βασιλεύς. Ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν ἐξήντα τεσσαρῶν, ἀφοῦ ἐβασίλευσε δέκα ἐννέα χρόνους, καὶ ἕξ μῆνας.

117'. Ὁ Ἀδριανὸς ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον μετὰ τὴν βοήθειαν τῆς γυναίκος τοῦ Τραϊανοῦ· ἔκαμε πολλὰ κατὰ εἰς τὸν λαόν του, ἐσυγχώρησε τοὺς ἐχθρούς του, καὶ πρῶτος ἀπὸ τῶν αὐτοκράτορας ἀφῆκε τὰ γένηα. Ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 72 χρόνων, ἀφοῦ ἐβασίλευσεν εἴκοσι ἕνα.

138'. Ἀντωνῖνος βασιλεύει ὁ ἐπωνομασθεὶς Εὐσεβῆς διὰ τὰς ἐναρέτους πράξεις του· ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 73 χρόνων, ἀφοῦ ἐβασίλευσεν 28.

Μ Α Θ Η Μ Α Η'.

Περὶ τῆς σφαιρίας τοῦ πλανήτου.

Πρόβλημα ζ'. Νὰ εὕρωμεν τὸ μεσημβρινὸν ὕψος τοῦ ἡλίου εἰς τὰς ἰσημερίας, εἰς τὰ ἡλιοστάσια καὶ εἰς κάθε ἡμέραν. Λύσις. Στένομεν τὴν σφαῖραν, κατὰ τὴν θέσιν τοῦ τόπου, παρὰ χάριν τῶν Παρισίων, τῶν ὁποίων τὸ πλάτος εἶναι τεσσαράκοντα ἐννέα μοιρῶν· ἀπὸ τὸ κατὰ κορυφὴν σημεῖον ἕως εἰς τὸν ὀρίζοντα πρὸς μεσημβριανὴν εἶναι ἐννενηντα μοῖραι. Ἐὰν λοιπὸν ἀφαιρέσωμεν

49'. ἤγουν τὸ διάστημα ἀπὸ τὸ ῥηθὲν σημεῖον ἕως εἰς τὸν ἰσημερινόν, μένουσι μοῖραι 41'. καὶ τόσον εἶναι τὸ ὕψος τοῦ ἡλίου εἰς τὰς ἰσημερίας· διότι ὁ ἥλιος τότε εὐρίσκεται εἰς τὸν ἰσημερινόν.

Τὴν ἡμέραν τοῦ Θερινοῦ ἡλιοστάσιου, ὁ ἥλιος δι' ἡμᾶς εὐρίσκεται εἰς τὸν τροπικὸν τοῦ Καρκίνου, ἤγουν μακρὰν ἀπὸ τὸν ἰσημερινὸν μοῖρας 23 καὶ μισήν· ταύτας ἂν προσθέσωμεν εἰς τὰς τεσσαράκοντα μίαν, θέλει εἶσθαι τὸ μεσημβρινὸν ὕψος τοῦ ἡλίου εἰς τὸ τοῦ Θέρους ἡλιοστάσιον μοιρῶν ἑξήντα τεσσάρων καὶ μισῆς. Διὰ δὲ τὸ τοῦ χειμῶνος ἡλιοστάσιον, ἐπειδὴ ὁ ἥλιος εὐρίσκεται εἰς τὸν τροπικὸν τοῦ Λιγοκέρωτος, μοῖρας εἴκοσι τρεῖς καὶ μισήν· ταύτας ἀφαιροῦμεν ἀπὸ σαράντα μίαν, καὶ μένουσι μοῖραι δέκα ἑπτὰ καὶ μισή, διὰ τὸ μεσημβρινὸν ὕψος τοῦ ἡλίου εἰς τὴν χειμερινὴν τροπὴν.

Διὰ γὰρ εὐρίσκωμεν καθ' ἡμέραν τὸ μεσημβρινὸν ὕψος τοῦ ἡλίου, εὐρίσκομεν εἰς τὴν ἐκλειπτικὴν τὸν τόπον τοῦ ἡλίου δι' ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ τὸν φέρομεν ὑποκάτω εἰς τὸν μεσημβρινόν, καὶ βλέπομεν, πόσας μοῖρας ἀπέχει ἀπὸ τὸν ἰσημερινόν, καὶ ταύτας προσθέτομεν εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἰσημερινοῦ, εἰάν ἀπέχη ἀπὸ τὰ ἀρκτικά σημεῖα· εἰδὲ ἀπέχει ἀπὸ τὰ μεσημβρινά, ἀφαιροῦμεν, καὶ ἔχομεν τὸ μεσημβρινὸν ὕψος δι' ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Περὶ Μετεώρων.

Ὁ ἥλιος μὲ τὴν θερμότητά του ἀραιώνει μέρη νεροῦ. Καὶ ἐπειδὴ αὐτὰ γίνονται ἐλαφρότερα

ἀπὸ τὸν ἀέρα, σηκώνονται ὑψηλὰ, καὶ αὕτη λέγε-
ται ἐξάτμισις· ἀφοῦ ὑψωθῶσιν οἱ ἀτμοὶ, συνά-
ζονται ἔπειτα, καὶ κρύπτουσιν ἀπὸ τὰ ὀμμάτιά-
μας τὸν ἥλιον, καὶ τότε λέγονται Σύννεφα. Πολ-
λάκις ὁ ἄνεμος σπρώχνει τοὺς ἀτμοὺς τόσον ὀγ-
λήγορα, ὥστε εἰς μίαν ὥραν τρέχουσιν ὀγδοήντα
μίλλια. Εἰς τὰ βουνὰ φαίνονται τὰ σύννεφα, ὅταν
συστένωνται, ὡς νὰ καπνίζεται τὸ βουνόν· ἄλλα
σύννεφα στέκονται ὑψηλὰ, καὶ ἄλλα χαμηλὰ,
κατὰ τὸ βᾶρος των, καὶ κατὰ τὴν πυκνότητα
τῆς ἀτμοσφαιρας· ὅταν πίπτῃ χάλαζα, τὰ σύν-
νεφα εἶναι ὑψηλὰ μίαν λεύγην· τὰ δάση σύρουν
τὰ σύννεφα· διότι ἐκεῖ συνάζονται.

Ὅταν οἱ ἀτμοὶ, διὰ καμμίαν αἰτίαν, χά-
σωσι πολὺ θερμογόνον, πυκνόνονται, καὶ μεταβάλλ-
ονται εἰς νερόν, καθὼς ἦτον καὶ πρότερον. Καὶ
ἐπειδὴ αἱ σταλαγματῖαι γίνονται βαρύτεραι ἀπὸ
τὸν ἀέρα, πίπτουσιν εἰς τὴν γῆν· ἢ βαρδαία βροχὴ
πίπτει ἀπὸ πολὺ ὕψος. Καὶ ὅσον καταβαίνει, γί-
νεται πλέον χονδρὴ. Ἐπειδὴ ἐνόησανται πολλαὶ στα-
λαγματῖαι ὁμοῦ· μὲ τοιαύτην βροχὴν εἶναι πάν-
τοτε καὶ σφοδρὸς ἄνεμος, ὅστις ἐμποδίζει τὴν τα-
χεῖαν πτώσιν τῶν βανίδων. Εἰς τὸ Μεξικόν, καὶ
εἰς τὴν Νιγηριτίαν· τῆς Ἀφρικῆς πίπτουσιν ἐνὸς
δακτύλου σταλαγματῖαι, καὶ μακρὰν ἢ μίαν ἀπὸ
τὴν ἄλλην.

Φυσικὴ Ἱστορία

Μέλισσα.

Ἡ κοινὴ μέλισσα ἔχει τέσσαρα πτερὰ, ζῆ εἰς κοινωνίαν, καὶ κοπιᾷ διὰ τὸ κοινὸν καλόν. Εἰς τὸ κρηνίον τοῦ μέλιτος εὐρίσκονται τριῶν εἰδῶν μέλισσαι· ὁ πλείοτερος τούτων ἀριθμὸς εἶναι τῶν ἐργατικῶν, αἱ ὁποῖαι συνάζουν τὸ μέλι καὶ τὸ κρηνίον, καὶ εἶναι οὐδέτεραι· αἱ δευτέραι καὶ μικρότερος ἀριθμὸς, καὶ ὄχι ὀλιγώτερον ὠφέλιμος, εἶναι τῶν ἀρσενικῶν, διακρισμένων διὰ τὴν τεκνογονίαν· ἡ τρίτη καὶ ὀλιγαριθμὸς τάξις εἶναι τῶν θηλυκῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι βασιλίσσαι μητέρες. Αἱ ἀρσενικαὶ εἶναι μακρῆτεραι ἀπὸ τὰς ἐργατικὰς, καὶ ἀκόμη μακρῆτεραι εἶναι αἱ μητέρες, καὶ διαφορετικαὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας.

Εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μελίτσης εὐρίσκονται α'. τὰ ἔντερα, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσιν εἰς τὴν χώνευσιν. β'. Τὸ ἀγγεῖον τοῦ μέλιτος, τὸ ὁποῖον συνάζει ἀπὸ τὰ ἀνθη, καὶ μέρος εἶναι διὰ τροφήν τῶν μελισσῶν. γ'. Τὸ ἀγγεῖον τοῦ φαρμακίου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον χύνεται μία σταλαγματία, ὅταν κεντήσῃ ἡ μέλισσα. δ'. Τὸ κεντρίον, τὸ ὁποῖον φαίνεται εἰς τὴν ἄκρην τῆς κοιλίας. Πολὺν πόνον καὶ φούσκωμα, πολλάκις καὶ θέρμην προξενεῖ τὸ κεντήμα, καὶ ἡ μόνη θεραπεία εἶναι νὰ ἐκβάλλῃ παρευθὺς τὸ κεντρίον, καὶ νὰ πλύνῃ τὸ μέρος μὲ νερόν, διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ φαρμάκιον.

Εἰς τὸ κρηνίον εὐρίσκεται μόνη μία βασιλίςσα, ἡ μόνη θηλυκὴ καὶ διακόσισαι ἐνίοτε, καὶ

ἑπτακόσιοι ἀρσενικαί, αἱ ὅποιοι ὀνομάζονται κηφήνες· καὶ δεκαπέντε, ἢ καὶ ἐπέκεινα χιλιάδες οὐδετέρων, αἱ ὅποιοι εἶναι ἐργατικά. Εἶναι θαυμαστὴ ἡ κατασκευὴ τοῦ κρηνίου· μὲ ἄκραν ἡδονὴν βλέπει τινὰς τὰς διὰ τὸ καλὸν ἐργασίας τῶν μελισσῶν· διότι καμμία δὲν μένει ἀργή. Κατασκευάζουσι μὲ συμμετρίαν τὰ κελλῖα, ἀλλὰ διὰ τὰ αὐγά, ἀπὸ τὰ ὅποια μέλλει νὰ γεννηθῇ ἡ βασίλισσα, ἀλλὰ διὰ τὰ αὐγά τῶν ἀρσενικῶν, καὶ ἄλλα διὰ τὰ αὐγά τῶν οὐδετέρων.

Υπάγουσιν εἰς τὰ ἀνθη, καὶ περιφέρονται ἐλόγυρα εἰς τὰ στίγματα, καὶ λαβοῦσαι σκόνην, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ κρηνίον, καὶ εὐθύς ἐργάζονται ἄλλαι, καὶ βάλλουσι ταύτην τὴν σκόνην, ἥτις εἶναι τὸ κρηνίον, εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς στομάχους τῶν (διότι ἔχουσι δύο, ἓνα διὰ τὸ μέλι, καὶ ἓνα διὰ τὸ κρηνίον). Ὅσαι μέλισσαι εὐρίσκονται εἰς τὸ κρηνίον, εἶναι μιᾶς μητρὸς τέκνα· καὶ διὰ τοῦτο ὅλαι εἶναι προσκολλημέναι εἰς αὐτὴν τὴν δουλεύουσι, τὴν ὑπακούουσι, τὴν ἀκολουθοῦν, ὅταν θέλῃ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ βασιλεῖόν της· καὶ τὴν χαϊδεύουσι μὲ τὴν προβοσκίδα. Ἄν ἀποθάνῃ ἡ μήτηρ, ἀφίγουσι τὸ ἔργον, καὶ ἀποθνήσκουσι τῆς πείας.

Συνωδευμένη ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους τῆς ἡ βασίλισσα, ἐμβάζει τὴν κεφαλὴν εἰς κάθε κελλῖον, καὶ τὸ ἐπισκέπτεται· εἶτα ἐμβάζει καὶ τὰ ὀπίσθια, καὶ ἀφίνει ἐκεῖ ἓνα αὐγόν· γεννᾷ ἕως διακόσια αὐγά τὴν ἡμέραν· ἡ φύσις βέβαια τὴν διδάσκει, ποῦ μέλλου νὰ γεννηθῶσιν αἱ ἀρσενικαί, καὶ ποῦ ἡ βασίλισσα. Μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, γεννᾶται ἓνας σκώληξ, καὶ αἱ ἐργατικά φροντί-

ξουσι καθ' ἡμέραν διὰ τὴν τροφήν του. Μετὰ ἕξ ἡμέρας αὐξάνεται ὁ σκώληξ, καὶ αἱ ἐργατικά κα-
ταλαμβάνουσι, ὅτι δὲν χρειάζεται τροφήν· ὅθεν
φράττουσι τὴν τρύπαν μὲ κηρίον, καὶ ἐκεῖ μετα-
μορφώνεται ὁ σκώληξ εἰς νύμφην· ὅταν γένη πολὺ
πλήθος μελισσῶν, κάμνουσι ἀποικίαν, ἃν ἔχωσι
Βασίλισσαν.

Ἀφοῦ ἡ Βασίλισσα γεννηθῆ, καὶ μεταμορ-
φωθῆ εἰς νύμφην, μετὰ τέσσαρας, ἢ πέντε ἡμέρας,
ἐτοιμάζεται νὰ γενήσῃ τὰ αὐγά της· ὅθεν πολλαὶ
μέλισσαι τὴν ἀκολουθοῦν εἰς τὴν ἀποικίαν. Ἐὰν
ἰδιοποιηθῆς τὴν Βασίλισσαν, ἐκέρδησες ὅλας τὰς
μέλισσας· ἀφοῦ στερεωθῆ ἡ ἀποικία, αἱ μέλισσαι
ἀφίνουν τὰς ἀρσενικάς, ἕως νὰ συλλάβῃ ἡ Βασι-
λισσα, καὶ εἶτα τὰς φονεύουσιν ὡς ἀχρήστους εἰς
τὸ ἐξῆς, καὶ ρίπτουν τὰ πτώματά των ἔξω ἀπὸ
τὸ κρηνίον.

Ἀκολουθία τῆς θεωρίας τῆς φύσεως.

Ὅταν ἡ σειρά τῶν συμφωνιῶν προχωρῆ αὐ-
ξανομένη, ἢ ὀλιγοστευομένη, λέγεται πρόοδος. Παν-
ταχοῦ ἡ πρόοδος προξενεῖ εἰς ἡμᾶς ἡδονήν· διότι
γεννᾷ εἰς τὴν ψυχὴν μας τὸ αἰσθημα τοῦ ἀπεί-
ρου. Καὶ ὅλα τὰ φυσικὰ αἰσθήματα δὲν μᾶς ἐκ-
πλήττουσιν, εἰμὶ διότι διεγείρουσιν εἰς ἡμᾶς νερὸν
αἰσθημα. Ὅταν τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ εἶναι βαλ-
μένα ὀλόγυρα εἰς τοὺς κλάδους μὲ τὴν αὐτὴν
τάξιν, μὲ τὴν ὁποίαν εἶναι βαλμένοι οὗτοι ὀλόγυρα
εἰς τὸ στέλεχος, εἶναι συμφωνία. Ἀλλ' εἴαν καὶ οἱ
κλάδοι ἦναι βαλμένοι συναλλήλως ἐπάνω εἰς ὄμια

ἐπίπεδα, τὰ ὅποια ὑψονόμενα μακρύνονται εἰς τὸ μέγεθος, καθὼς εἰς τὰ πυραμοειδῆ σχήματα τῆς ἐλάττης, τότε εἶναι πρόοδος· καὶ ἂν τὰ δένδρα ταῦτα ἦναι βαλμένα κατὰ σειράν τὰ ὅποια ἐλαττόνονται εἰς τὸ μέγεθος, διπλασιάζεται ἡ ἡδονή μας· διότι ἡ πρόοδος περὶ χωρεῖ εἰς τὸ ἄπειρον.

Καὶ εἰς τὰ νομιζόμενα παραμικρὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ εὐρίσκομεν πρόοδους. Τὰ δροιστικά ὀπωρικά γίνονται τὸ θερος· τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸν χειμῶνα, διὰ τὸ θρεπτικὸν ἀλεύριον, καὶ διὰ τὸ λάδι των, καθὼς τὰ κάστανα καὶ τὰ καρύδια, φυλάττονται εἰς πολλοὺς μῆνας τοῦ χρόνου· ἀλλ' ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν χρείαν τῶν ὀδοιπόρων, εὐρίσκονται εἰς κάθε καιρὸν, καὶ εἰς κάθε εἶδος ὠριμώσεως. Εἰς τὰς Ἰνδίας τὰ δένδρα τοῦ κόκκου ἔχουσιν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν δώδεκα, ἢ δέκα πέντε κόκκους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἄλλοι εἶναι εἰς τὴν θῆκην των, ἄλλοι εἰς ἀνθή, ἄλλοι γέμουσιν ἀπὸ γάλα, καὶ ἄλλοι ὠριμοὶ διόλου· τὸ δένδρον τοῦτο, καὶ τὸ τῶν βανάνων, (ἢ σύκων τοῦ Ἀδάμ) καρποφορεῖ ὅλον τὸν χρόνον.

Τὸ ἀνθρώπινον σχῆμα, καὶ μάλιστα ἡ κεφαλή καὶ τὸ πρόσωπον, ἔχει ὅλας τὰς γεωμετρικὰς ἀναλογίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας προέρχονται αἱ ἀρμονίαι. Ἡ θεὰ τοῦ ἀνθρώπου, τόσον ἐκπλήττει τὰ ἄλογα ζῶα, ὥστε εἰς αὐτὴν κυρίως πρέπει νὰ δώσωμεν τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐπάνω εἰς αὐτά· τὰ ἀδύνατα καταφεύγουσιν εἰς αὐτὸν, καὶ τὰ δυνατὰ τρέμουσιν ἔμπροσθεν εἰς αὐτόν. Ὁ κορυθαλὸς τρέχει εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τὰ σαρκοφάγα ὄρνεα. Ἐνας διηγεῖται, ὅτι εἶδεν

ἐλάφιον, τὸ ὁποῖον κατεφυγεν εἰς τὴν προστασίαν τῶν χωρικῶν· διότι τὸ ἐκυνηγοῦσαν οἱ σκύλλοι ὁ κρότος ὁμοῦ τῶν τουφεκίων, καὶ ὁ παντοτεινὸς διωγμὸς φοβερίζει τὰ ζῶα, καὶ τὰ μακρύνει ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· οἱ πίδαχοι καὶ τὰ πουλῖα σιμώνουσι με οἰκειότητα εἰς τὸν ἀνθρώπον, εἰς τὰ δάση τῶν Ἰνδιῶν. Διηγεῖται ὁ ρηθεὺς, ὅτι εἶδεν εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς καλῆς ἐλπίδος τὰ παραθαλάσσια σκεπασμένα ἀπὸ θαλάσσια πουλῖα, τὰ ὁποῖα ἐκάθοντο ἐπάνω εἰς τὰ πλοιάρια, καὶ ὅτι ἕνας μέγας ἀγριὸς πελεκᾶν ἐπαιξε μ' ἕνα μέγαν σκύλλον, τοῦ ὁποῖου τὴν κεφαλὴν ἔχωνεν εἰς τὸ ἰδικόν του στόμα· τὰ βλαβερά ὁμοῦ ζῶα φοβοῦνται τὴν ὄψιν τοῦ ἀνθρώπου· ὁ λέων τῆς Ἀφρικῆς φεύγει ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Ὀττεντότου, παραιτεῖ εἰς αὐτὸν τὴν κατοικίαν του, καὶ ἀναχωρεῖ εἰς τὰς ἐρήμους. Ἡ τερατώδης Φάλαινα φεύγει, ὅταν ἴδῃ τὸ πλοιάριον τοῦ Λάπωνος. Ὅλα ταῦτα εἰς τὴν φύσιν ἀκολουθοῦσι διὰ τὴν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Θεοῦ προσταγὴν

„Καὶ ὁ φόβος ὑμῶν καὶ ὁ τρόμος ἔσται ἐπὶ πᾶσι
 „τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὄρνεα
 „τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς
 „γῆς, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης
 „ὑποχειρίους ὑμῖν δέδωκα.“

Ἑλληνικὴ Ἱστορία.

Ἀλέξανδρος.

Εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Ἰσσοῦ ἰὸ Δαρεῖος μὲν ὅλα του τὰ πολυάριθμα στρατεύματα, ἐνίκηθη κατὰ κράτος, καὶ ἔσωσε τὴν ζωὴν μὲ τὴν φυγὴν ἐπιάσθη αἰχμάλωτος ἢ μήτηρ, ἢ γυνὴ, δύο θυγατέρες, καὶ τὸ βρέφος, ὁ υἱὸς του. Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπῆγε πρὸς ἐπίσκεψίν των, τὰς ἐπαρηγόρησε, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τὰς περιποιῶνται βασιλικά· καὶ ἐπειδὴ αἱ θυγατέρες ἦσαν πολλὰ ὠραῖαι, δὲν ἠθέλητεν εἰς τὰ ἔξης νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν σκηνὴν των.

Μετὰ ταύτην τὴν νίκην, ἐκυρίευσεν τὴν Αἴγυπτον· ὑπῆγεν ἔπειτα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διὸς Ἀμμωνος, ὅπου μὲ φιλοδώρηματα κατέπεισε τοὺς ἱερεῖς νὰ τὸν κηρύξωσιν υἱὸν τοῦ Διὸς, διὰ νὰ γένη πλεον σεβαστὸς εἰς τοὺς παλαιούς καὶ νέους ὑπηκόους του. Ἡ μήτηρ του Ὀλυμπίας περιπαίζουσα τὴν ματαιοφροσύνην του, τὸν ἔγραψε, καὶ τὸν παρεκάλει νὰ μὴ κινή τὸν κατ' αὐτῆς φθόνον τῆς Ἥρας.

Ὁ ὑπερήφανος Δαρεῖος ἀρχίσεν νὰ γράφῃ μὲ ταπεινώσιν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ νὰ τὸν παρακαλῇ διὰ εἰρήνην, μὲ συμφωνίαν νὰ τὸν δώσῃ τὸ ἡμισυ τοῦ βασιλείου του· τὸν ἀπεκρίθη ὁ Ἀλέξανδρος „ὁ κόσμος δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ οὔτε δύο ἡλίους, οὔτε δύο βασιλεῖς.“ Ὁ Παρμενίων τὸν εἶπεν „ἂν ἤμουν Ἀλέξανδρος, ἠθέλα δεχθῆ τὸ πρόβλημα τοῦ Δαρεῖου.“ Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τὸν ἀπεκρίθη „Καὶ ἐγὼ, ἂν ἤμουν Παρμενίων.“ Ἡ τελευταία

λοιπὸν μάχη, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπεφασίσθη τὸ τέλος τῆς Περσικῆς μοναρχίας, ἔγεινεν εἰς τὴν πεδιάδα τῶν Ἀρβήλων· εὐθὺς ἐκίνησε διὰ τὴν Βαβυλῶνα. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐβράβευσε τοὺς στρατιώτας του· ἐφύλαξε τῶν Βαβυλωνίων τὰ θεοσκεύματα, ἀνακαίνισεν τὸν ναὸν τοῦ Βήλου, Θεοῦ πολιούχου τῶν Βαβυλωνίων, καὶ εἰς ἓνα λόγον, εἰς ταύτην τὴν περίστασιν, κατὰ διαφόρους τρόπους, ἐφάνη ἄξιος τῆς τύχης του, καὶ τῆς δόξης του.

Ὁ ἄνθρωπος Δαρείος ἔφευγε μὲ δύο του στρατηγούς, οἱ ὅποιοι καὶ αὐτοὶ τὸν παραίτησαν, καὶ ἔφευγαν· ὁ Δαρείος τότε ἐφώναξεν „οἱ Θεοὶ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος νὰ κἀμουν τὴν ἐκδίκησιν!“ Τότε ἐκείνοι ἐστράφησαν καὶ τὸν ἐφόνευσαν· τοῦτο μαθὼν ὁ Ἀλέξανδρος, ἦλθε, καὶ ἔχυσε πολλὰ δάκρυα ἐπάνω του, καὶ ἔστειλε τὸ σῶμα του εἰς τὴν μητέρα του, διὰ νὰ τὸ θάψῃ, καθὼς πρέπει.

Ἱστορία τῆς Ρώμης.

Δευτέρα ἐποχὴ.

Ἦτις περιέχει ἀπὸ τὸν Μάρκον Αὐρήλιον, ἕως τὸν Κωνσταντῖνον 169 χρόνων

16: Βασιλεύει Μάρκος Αὐρήλιος, θετὸς υἱὸς τοῦ Ἀντωνίνου· ἦτον φιλόσοφος, ὁ πλέον φρόνιμος, ἔγινεν αἴτιος νὰ βασιλεύωσιν οἱ νόμοι, καὶ ἡ εὐδαιμονία εἰς τὴν ἐπικράτειάν του· ἀπέθανεν εἰς

ἡλικίαν πενήντα ἑννέα χρόνων, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσε δέκα ἑννέα χρόνους.

180'. Τὸν διαδέχεται ὁ υἱὸς τοῦ Κόμμοδος, νέος σκληρότατος καὶ ἄσπιλος· τὸν ἐφόνευσαν εἰς ἡλικίαν τριάντη ἐνὸς χρόνου, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσε δέκα τρεῖς.

193'. Μετὰ τοῦτον βασιλεύει ὁ Περτινάξ ὑπέργηρος καὶ ἐνάρετος· ἐφονεύθη μετὰ τρεῖς μῆνας τῆς βασιλείας τοῦ ἀπὸ τοῦς Πραιτοριανοῦς στρατιώτας· διότι δὲν τοὺς ἀφῆνε ν' ἀρπάξωσι, καὶ διότι πληρώθησαν ἐπὶ τοῦτο ἀπὸ τὸν Δίδιον, ὅστις καὶ αὐτὸς μετ' ὀλίγον κατεδικάσθη εἰς θάνατον ἀπὸ τὴν γερουσίαν, ἣτις ἐψήφισεν αὐτοκράτορα τὸν Σέπτιμον Σεβῆρον, ὅστις ἐβασίλευσε δέκα ὀκτῶ χρόνους.

211'. Καρακάλλας, πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Σεβῆρου, ἐμοίρασε τὴν βασιλείαν μὲ τὸν ἀδελφόν του Γέταν, καὶ μετ' ὀλίγον τὸν ἐμαχαίρωσεν ἢ βασιλεία του ἦτον σκληρά, καὶ ἐφονεύθη ἀπὸ τὸν Μακρίνον, ὅστις ἐψηφίσθη αὐτοκράτωρ ἀπὸ τοὺς στρατιώτας του. Εἶτα ἐψηφίσθη ἀπὸ αὐτοῦς ὁ Ἡλιογάβαλος, ἱερεὺς τοῦ ἡλίου· τὸν Μακρίνον παραιτήσαν οἱ στρατιῶται, καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

218'. Ὁ Ἡλιογάβαλος ἀνέβασεν εἰς τὸν θρόνον ὅλας τὰς κακίας, καὶ ὅλα τὰ ἐλαττώματα, ἐφονεύθη εἰς ἡλικίαν δέκα ὀκτῶ χρόνων, καὶ ἦτον δέκα τεσσάρων, ὅταν ἐβασίλευσεν.

222'. Ἀλέξανδρος Σεβῆρος, θετὸς υἱὸς τοῦ Ἡλιογαβάλου ἐβασίλευσε δέκα τρεῖς χρόνους μὲ

Φρόνησιν καὶ ἀνδρίαν· ἀπέθανε δολοφονηθεὶς, εἰς ἡλικίαν εἴκοσι ἕξ χρόνων.

235'. Οὐ Μαξιμίνοσ κηρύττεται αὐτοκράτωρ ἦτον αἰμοβόροσ, καὶ ἡ γερουσία τὸν ἐκήρυξεν ἐχθρὸν τῆσ πατρίδοσ, μετὰ δύο χρόνων βασιλείαν, καὶ εἰσ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐγνώρισε βασιλέασ τοὺσ δύο Γορδιοὺσ. Μετὰ ἕξ μῆνασ, ἐνικήθησαν, καὶ ἐφονεύθησαν ἀπὸ ἀνθρώπων τοῦ Μαξιμίνοῦ, ὅστίσ καὶ αὐτὸσ ἐφονεύθη ἀπὸ τοὺσ ἰδίοὺσ του στρατιώτασ, οἱ ὅποιοι ἐλθόντεσ εἰσ τὴν Ρώμην, ἐφόνευταν τὸν Μάξιμον καὶ Βαλβῖνον, τῶν ὁποίων ἡ βασιλεία διήρκεσεν ἕνα μόνον χρόνον.

Ἡ βασιλεία τοῦ Γ. Γορδιανοῦ, τοῦ Φιλίππου πατρός καὶ υἱοῦ, τοῦ Δέκου, τοῦ Γάλλου, τοῦ Βολυσιανοῦ, τοῦ Αἰμυλιανοῦ, τοῦ Κλαυδίου, καὶ τοῦ Κυντιλιανοῦ δὲν ἔχουν κανὲν ἀξιόλογον, εἰμὴ ἀλλεπαλλήλοὺσ δολοφονίασ.

Κλαύδιοσ ὁ Β. ἐβασίλευσεν εἰσ τοῦ ἀπέθανε μετὰ δύο χρόνοὺσ· ἦτον καλὸσ βασιλεύσ.

270'. Αὐρηλιανὸσ καλὸσ βασιλεύσ, καὶ πολεμικὸσ, ἐβασίλευσε σχεδὸν πέντε χρόνοὺσ, καὶ ἐδολοφονήθη.

Βασιλεία Τακίτου καὶ Πρόβου· ὁ πρῶτοσ ἐδολοφονήθη μετὰ ἕξ μῆνασ· ὁ δεῦτεροσ ἐβασίλευσεν ἕξ χρόνοὺσ, καὶ ἐφονεύθη ἀπὸ τοὺσ στρατιώτασ.

282'. Οὐ Κάροσ ἐβασίλευσεν ἐννέα καὶ ἡμισυ χρόνον· καὶ τὸν διεδέχθησαν οἱ υἱοὶ του, Καρίνοσ, καὶ Νουμεριανὸσ· ὁ δεῦτεροσ εἶχε καλὰ προτερήματα, καὶ ἐδολοφονήθη ὁ Καρίνοσ, τέλειοσ τύραννοσ, ἀλλὰ πολεμικὸσ, ἐβασίλευσεν ἕνα χρόνον

καὶ ἐπέκεινα· ἐφονεύθη ἀπὸ συνωμότης εἰς τὴν μάχην μὲ τὸν Διοκλητιανόν.

285'. Οὗ Διοκλητιανὸς ἐψηφίσθη εἰς τὴν Ἀνατολὴν βασιλεὺς, ἔκαμε σύντροφον τὸν Μαξιμιανόν· ὁ Διοκλητιανὸς ἐβασίλευσε σχεδὸν εἴκοσι ἕνα χρόνον· ὁ Οὐαλέριος ἠνάγκασε καὶ τοὺς δύο νὰ παραιτήσωσι τὸν θρόνον, καὶ ἐβασίλευσεν ὁμοῦ μὲ τὸν Κωνσταντῖον τὸν Χλωρόν· ὁ πρῶτος, πολεμικός, ὅμως μὲ πολλὰ ἐλαττώματα, ἐβασίλευσεν ἕξ χρόνους· ὁ Κωνσταντίος μὲ καλὰ προτερήματα ἐβασίλευσεν ἕνα χρόνον καὶ κάτι.

Μ Λ Θ Η Μ Λ Θ'.

Ἐκλογιδία περὶ τῶν Μετεώρων.

Αἱ βροχαὶ γίνονται κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐξαιτρίσεως. Μόνη ἡ Μεσόγειος θάλασσα δίδει εἰς μίαν καλοκαιρινὴν ἡμέραν πέντε χιλ. πεντακόσια ὀγδοῦντα μιλλιόνια βαρέλια ἀτμῶν. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐπάνω εἰς τὰ βουνὰ Κορδιλλιέρ βρέχει καθ' ἡμέραν πέντε ἢ ἕξ ὥρας· κατὰ συνέχειαν ἕνδεκα μῆνας, καὶ τόσον σφοδραὶ εἶναι αἱ βροχαί, ὥστε δὲν ἠμποροῦν οἱ ἄνθρωποι ν' ἀνάψωσι πῦρ, διὰ νὰ μαγειρεύσουν.

Ἡ βροχὴ δροσίζει καὶ καθαρίζει τὸν αἶρα, καὶ τὸν καταστίνει ὠφελιμώτερον εἰς τὴν ἀναπνοήν. Πολλάκις μὲ τὴν βροχὴν πίπτει καὶ μία ὑλὴ κιτρινή, τὴν ὁποίαν ὁ χυδαῖος λαὸς ὀνομάζει

Βροχήν ἀπὸ θειάφιον· τὸ κίτρινον τοῦτο εἶναι ἡ σκόνη, τὴν ὁποίαν περιέχουσι τὰ ἄνθη. Εἰς καιρὸν ἀνεμοταραχῆς, ἡ βροχὴ ἀρπάζει τὰ ἔντομα ἀπὸ τὰ δένδρα, τὰ κατασχίζει, καὶ φαίνονται ὡς σταλαγματίαι ἀπὸ αἵμα· ὅθεν τοιαύτην τὴν νομίζει ὁ λαός. Ὅταν ἀνοίγεται κανένας κρατῆρ, καὶ τινάσσεται ἔξω ἡ στάκτη, ὁ ἄνεμος τὴν μεταφέρει ἀπὸ μακρυνούς τόπους· ὅθεν γίνεται βροχὴ ἀπὸ στάκτην τοιαύτη βροχὴ ἐγένε μίαν φορὰν εἰς τὴν Ἀσπρην θάλασσαν, καὶ διήρκεσε πολλὰς ἡμέρας, καὶ ἀπλώθη εἰς διάστημα πλεῖστον ἀπὸ ἑκατὸν ὠρῶν.

Ἐὰν οἱ ἀτμοὶ πέσωσι, πρὶν ἐνωθῶσιν εἰς σύννεφον, γίνεται ἡ ὀμίχλη (καταχνιά), ἣτις, ὅταν ἔχη μόνον ὑδατώδη μέρη, δὲν ἔχει κακὴν ὀσμήν, οὔτε βλάπτει τόσον τὴν υἰγείαν, εἰμὴ διὰ τὴν ὑγρασίαν· ἀλλ' ὅταν ἔχη βλαβερά μέρη, καὶ ἦναι ἀπὸ λίμνας βρομεράς, τότε ἔχει κακὴν ὀσμήν καὶ βλάπτει ἡ ψυχρὰ καὶ παγωμένη πάχνη τοῦ χειμῶνος εἶναι πάντοτε βλαβερά· διότι ὀλιγοστεύει τὴν ἀδὴλον διαπνοὴν· διὰ τοῦτο, ὅταν ἐπικρατῇ πολλὰς ἡμέρας, ἀκολουθοῦσιν ἐπιδημικαὶ ἀσθένειαι καὶ κινδυνώδεις.

Πολλάκις μεταβάλλονται οἱ ἀτμοὶ εἰς νερόν, πρὶν ὑψωθῶσι, καὶ γένωσι σύννεφα· ὅθεν πίπτουσιν εἰς τὴν γῆν τὴν νύκτα, καὶ μάλιστα τὴν ἀνοιξιν, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ δρόσος· πίπτει καὶ τὸ ἑσπέρας καὶ τὸ πρωῖ, ὅταν ὁ καιρὸς ἦναι ἡσυχος. Οἱ ἀτμοὶ, οἱ ὁποῖοι συνάζονται τὴν νύκτα, καὶ πρὸς τὰ ἐξημερώματα, κάμνουν ἄλλην δρόσον, ὀλίγην ὅμως· τὴν ἡμέραν ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου ἀραιώνει

τούς ατμούς, καὶ τοὺς καταστένει ἐλαφροτέρους ἀπὸ τὸν ἀέρα· ὅθεν στέκονται ὑψηλά, καὶ δὲν ἐνόνονται, εἰμὴ ὅταν ἀρχίσῃ ἡ ψύχρα. Εἶναι πολλὰ ὠφέλιμος ἡ δρόσος εἰς τὴν Ἀραβίαν, ὅπου δὲν βρέχει, οὔτε χιονίζει· ἡ δρόσος κολλᾶται εἰς τὰ ἄνθη, εἰς τὰ φύλλα, καὶ εἰς τὴν φλοῦδαν τῶν φυτῶν, καὶ γίνεται ἐξαιρετος τροφή τούτων τῶν μερῶν.

Οἱ αὐτοὶ αἱμοὶ, ὅταν πίπτωσιν εἰς εἶδος βροχῆς, ἀν ἦναι πολλὴ ψύχρα παγόνουν καὶ ἀν παγώσωσι, πρὶν γένωσι χονδραὶ σταλαγματῖαι, γίνεται χιών. Ἐὰν ὅμως τὰ μέρη τοῦ νεροῦ ἔχωσι καιρὸν νὰ ἐνωθῶσι· εἰς βανίδας, πρὶν παγώσωσιν, γίνεται χάλαζα. Παρατηρεῖται, ὅτι ὑποκάτω εἰς τὴν χιόνα εὐρίσκεται θερμότης· ὅθεν αἱ πέρδικες κρύπτονται τὸν χειμῶνα εἰς τὴν χιόνα, καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς χιόνος, φυτρώνονται χόρτα· διότι ἡ γῆ μένει βρεγμένη, καὶ ἔχει καὶ θερμότητα. Ὅταν διαλύεται ἡ χιών, εἰς τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν, συνάξεται τὸ νερόν, καὶ γίνονται αἱ πηγαί, καὶ ἐκ τούτων οἱ ποταμοί. Ὅσον ὠφέλιμον εἶναι τὸ νερόν τῆς χιόνος εἰς τὰ φυτὰ, τόσον βλαβερόν εἶναι διὰ τὴν πόσιν καὶ ἐκ τούτου προέρχονται πονόλαιμοι καὶ βῆχες. Τὰ παγωμένα μέλη τοῦ ἀνθρώπου, τριβόμενα μὲ ἄλλο τί, θερμαίνονται παρὰ πολὺ, καὶ βλάπτονται· ἀλλ' ὅταν τὰ τριβωμεν μὲ τὴν χιόνα, αὕτη ροφεῖ τὴν πολλὴν θερμότητα.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Ὀψάρια.

Τὰ ὀψάρια ἔχουσι κόκκινον αἷμα, σχεδὸν κρύον, καὶ πτερύγια ἀντὶ ποδῶν ἀναπνεύουσιν ἀπὸ τὰ αὐτία, ἤγουν ἀπὸ τὰ βραγχία (σπάρραχνα) Ἡ Θεία πρόνοια ἐδιόρισε τὸ πλείτερον μέρος τῆς σφαίρας μας νὰ κατοικῆται ἀπὸ τὰ ὀψάρια.

Τὰ ὀψάρια τρέφονται μὲ φύκη, μὲ ἄλλα φυτά, μὲ θαλάσσια ἔντομα, μὲ βατράχους κ. τ. λ. Τῶν ὀψαριῶν ἡ ἀνω σιαγὼν κινεῖται, ὁμοίως καὶ τὰ χεῖλη, μὲ τὰ ὁποῖα πιάνουν εὐκόλα τὸ κυνήγιον. Τὰ ὀψαρόμορφα τῆς θαλάσσης ζῶα, τὰ ὁποῖα εἶναι τερατώδη εἰς τὸ μέγεθος, καὶ ἀναπνεύουσιν καθὼς καὶ τὰ τῆς ξηρᾶς ζῶα, ἤγουν ἀπὸ τοὺς πνεύμονας, λέγονται Κήτη, Φάλαιναι, καὶ ταῦτα μόνον εἶναι ζωτόκα, καὶ ὄχι αὐγοτόκα· ἀναβαίνουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, διὰ νὰ ἀναπνεύσωσι τὸν ἀέρα.

Τὰ ὀψάρια ἔχουσι λεπίδας, καὶ μὲ αὐτάς, καθὼς καὶ μὲ τὰ πτερύγια, κωπηλατοῦν· αἱ μεγαλύτεραι λεπίδες εὐρίσκονται ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχην, ὡς ὄπλα. Ὅσα σιμόνου εἰς τὴν ξηρὰν, ἔχουν τὰς λεπίδας μεγαλητέρας, καὶ πυκνοτέρας, διὰ νὰ φυλάττωνται ἀπὸ τὰς προσκρούσεις ἐναντίον τῆς ξηρᾶς.

Τὰ πτερύγια τῆς ῥάχης εἶναι ὡς τὰ πανία τοῦ καραβίου, τὰ τῆς κοιλίας, ὡς τὰ πτερά, τὰ τῆς οὐρᾶς ὡς πόδες, τὰ τοῦ στήθους βοηθοῦν τὸ ζῶον εἰς τὸ νὰ στρέφεται, καὶ νὰ ἀναιβοκαταβαίη· τὰ τῆς κοιλίας τὸ κρατοῦν εἰς τὴν αὐτὴν

θέσει, ὅταν δὲν κινῆται τὰ τῆς οὐρᾶς χρησιμεύουν ὡς πηδάλιον ἔχουν καὶ ἓνα μικρὸν ἀσκίον γέμον ἀπὸ ἀέρα, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ὁποίου στέκονται χωρὶς κόπον ἐπάνω εἰς τὸ νερὸν. Ὅταν φουσκώσῃ τὸ ἀσκίον, ἀναβαίνουσιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ ὅταν τὸ σφίγξῃσι, καὶ ἐβγῇ ὁ ἀήρ, καταβαίνουσιν εἰς τὸ βάθος.

Τὰ βραγχία εἶναι οἱ πνεύμονες τοῦ ὄψαριου· διότι ἔχουν χρεῖαν ἀπὸ ἀέρα, διὰ τὰ ἀναπνεύσασθαι. Καταπίνουσιν ἀπὸ τὸ στόμα τὸ νερὸν, καὶ αὕτη εἶναι ἡ εἰσπνοή, καὶ τὸ ἐβγάλλουσιν ἀπὸ τὰ βραγχία, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐκπνοή· καὶ εἰς ταύτην τὴν πράξιν τὸ αἷμα βοφᾷ τὸν ἀέρα, ὅστις εὐρίσκεται μέσα εἰς τὸ νερὸν.

Τὰ κοκκάλινα μέρη τοῦ σαζανίου εἶναι τέσσαρες χιλιάδες τριακόσια ὀγδοῆντα ἕξ· ἔχει ἕξῃντα ἑννέα μυίας· αἱ ἀρτηρίαι τῶν πνευμόνων, ἕξω ἀπὸ τὰ πρῶτα ὀκτώ στελέχη, εἶναι κλάδοι τέσσαρες χιλιάδες τριακόσιοι εἴκοσι, ἔχει τόσα νεῦρα, ὅσας ἀρτηρίας.

Φαίνεται, ὅτι δὲν ἔχουσι τὴν αἴσθησιν τῆς γεύσεως, καὶ ὅτι ἡ ὄσφρησις εἶναι ὀλίγον ἀμβλεῖα. Ὁ πρῶκτὸς ἄλλων ὄψαριῶν εἶναι σιμὰ εἰς τὸν λαιμόν, ἄλλων ὑποκάτω εἰς τὰ αὐτία, ἄλλων σιμὰ εἰς τὴν κεφαλὴν, τῶν πλειοτέρων εἰς τὸ μέσον τοῦ σώματος, καὶ ἄλλων σιμὰ εἰς τὴν οὐρᾶν. Εἰς τὴν τρύπαν τοῦ πρῶκτου ἐνόονται τρεῖς σωλῆνες· ἀπὸ τὸν ἓνα ἐκβαίνει ἡ κόπρος, ἀπὸ τὸν ἄλλον, τὸ οὐρον, καὶ ἀπὸ τὸν τρίτον, τὰ αὐγά τοῦ θηλυκοῦ, ἢ τὸ σπέρμα τοῦ ἀρσενικοῦ. Εἶναι ἀμετρος ὁ ἀριθμὸς τῶν ὄψαριῶν μόνῃ ἢ μουροῦνα γένει ἑννέα

μιλλίονια τριακοσίας τεσσαράκοντα χιλ. Ἡμποροῦμεν νὰ βεβαιωθῶμεν ἀπὸ τοὺς κόκκους τοῦ αὐγοταράχου καὶ τοῦ χαβιαρίου.

Ἀκολουθία τῆς θεωρίας τῆς φύσεως Στοιχειώδεις τῶν φυτῶν ἁρμονίαι.

Τὰ φυτὰ μὲ τὰ πολλὰ τῶν μέρη, ἔχουσι σχέσιν μὲ πολλὰ Στοιχεῖα τῆς Φύσεως. Μὲ τὰ ἀνθὲ των ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸν ἥλιον, ὅστις καταστένει καρποφόρον τὸ Φυτόν, καὶ ὄριμον τὸν σπῆρον. διὰ μέσου τῶν ἄλλων φύλλων ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸ νερὸν, τὸ ὁποῖον τὰ ποτίζει, διὰ μέσου τοῦ καυλοῦ ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸν ἄνεμον, ἕστις τὰ κινεῖ διὰ μέσου τῶν ῥιζῶν ἔχουσι σχέσιν μὲ τὴν γῆν, ἥτις τὰ βαστάζει καὶ διὰ μέσου τῶν σπόρων ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον γεννῶνται.

Στοιχειώδεις τῶν φυτῶν ἁρμονίαι μὲ τὸν ἥλιον, διὰ μέσου τῶν Ἀνθέων.

Λέγεται Στεφάνη. τὰ μέσα φύλλα τοῦ ἀνθους ὅλα ὁμοῦ καὶ κάθε φύλλον χωριστὰ λέγεται Πέταλλον. Ἡ Στεφάνη ἀντανაკλᾷ τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου ἐπάνω εἰς τὰ γεννητικὰ τοῦ ἀνθους μέρη, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἄσπρον χρῶμα ἔχει τριαύτην ἰδιότητα, διὰ τοῦτο εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα, καὶ εἰς ὅσα ἀνθὲ γίνονται εἰς τὸν κρύον καιρὸν, τῶν ἀνθέων τούτων ἡ Στεφάνη εἶναι ἄσπρη, ἢ καὶ ἀπλῶς λαμπρά. Ὁ ὑάκινθος καὶ ὁ Νάρκισσος ἀνθοῦσιν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνοιξέως ὅσα ὁμοῦ. Φαίνονται

εἰς ζεστόν καιρὸν, ἔχουσι χρώματα, τὰ ὅποια ὀλίγον ἀντανεκλῶσι τὰς ἀκτῖνας.

Ὅχι ὀλιγώτερον καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ἀνθους συντρέχει εἰς τὸ ν' ἀντανεκλᾷ τὰς ἀκτῖνας. διότι ἡ στεφάνη των μοιρασμένη εἰς πέταλλα, ἔχει τόσους καθρέπτας, οἱ ὅποιοι ἀντανεκλῶσι τὰς ἀκτῖνας πρὸς μίαν ἐστίαν, ὅπου εἶναι ὁ βλαστός. Ἡ Φύσις βάλλει τὸ ἀνθος εἰς πολλὰ μέρη τοῦ φυτοῦ, διὰ τὴν ζεσταίνεται εὐκολώτερα· πότε τὸ βάλλει εἰς χαμηλὸν καυλόν, διὰ τὸ ν' ἀντανεκλᾶται εἰς αὐτὰ ἡ θερμότης τῆς γῆς· πότε τὸ ἀφίνει γυμνόν. κ. τ. λ.

Στοιχειώδεις τῶν φυτῶν ἀρμονίαι μετὰ τὸ νερὸν, καὶ μετὰ τὸν αἶρα διὰ μέσου τῶν φύλλων, καὶ τῶν ὀπωρικῶν.

Καθὼς τὰ ζῶα διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις, ἡγοῦν εἰς ζῶα τῆς ξηραῖς, τοῦ αἵρος καὶ τοῦ νεροῦ, οὕτω θέλομεν θεωρήσει καὶ τὰ φυτὰ· ἡγοῦν εἰς φυτὰ τοῦ αἵρος, ἢ τῶν βουνῶν, φυτὰ τοῦ νεροῦ, ἡγοῦν τῶν παραποταμίων, καὶ φυτὰ τῆς ξηραῖς, ἡγοῦν τῆς πεδιάδος.

Ὅταν ὁ Δημιουργὸς τῆς φύσεως ἠθέλησε τὴν στεφανώσῃ μετὰ φυτὰ καὶ αὐτὰς τὰς ὑψηλοτάτας τῆς γῆς κορυφάς, ἐδιόρισε πρῶτον τὰς σειρὰς τῶν βουνῶν παραλλήλους εἰς τὰ κύτη τῶν θαλασσῶν, αἱ ὅποια ἔμελλαν νὰ δίδωσι τοὺς αἰτμοὺς εἰς τὰ φυτὰ, τὰς ἔβαλεν εἰς τὰ ρεύματα τῶν ἀνέμων, τὰ ὅποια ἔμελλαν νὰ φέρωσι τοὺς αἰτμοὺς εἰς αὐτὰ καὶ τέλος, τὰς ἔβαλεν εἰς τὰς διαφόρους

τοῦ ἡλίου προσβολαίς, αἱ ὁποῖαι ἔμελλαν νὰ τὰ ζεσταί-
νωσιν. Ἀφοῦ ἐδιορίσθησαν αἱ ἀρμονίαι, αὐταὶ με-
ταξὺ τῶν στοιχείων, ὑψώθησαν τὰ σύννεφα ἀπὸ
τὸν Ὠκεανὸν, καὶ ἐσκορπίσθησαν εἰς τὰ πλέον μα-
κρὰν μέρη τῶν ἠπειρῶν. Διεχύθησαν μὲ διαφόρους
μορφαίς, ἢ γοῦν ὡς ὀμίχλη, δρόσος, βροχή, χιῶν,
ἀλλὰ ἔπεσαν ὡς χεῖμαρροι, καὶ ἄλλὰ ἐσωρεύθη-
σαν, μεταβληθέντα εἰς χιόνα, ἐπάνω εἰς τὰς ἀπρ-
σίτους κορυφαίς τῶν Ἄνδων, διὰ νὰ δροσίζωσι μὲ
τὰ νερά των τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικὴν καὶ μὲ
τὴν παγωμένην των ἀτμοσφαῖραν, τὴν εὐρύχωρον
θάλασσαν τῆς μεσημβρίας. Ἰέλως, μεγάλοι ποτα-
μοὶ ἐχύθησαν ἐπάνω εἰς τοὺς τόπους, ὅπου δὲν
βρέχει ποτὲ, ἢ σπανίως βρέχει, καὶ ὁ Νεῖλος ἐπό-
τισε τὴν Αἴγυπτον.

„Εἶπεν ὁ Θεὸς, ἐξαγαγέτω ἡ γῆ βοτάνην
„χόρτου, σπείρον σπέρμα, καὶ ξύλον κάρπιμον,
„ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
„κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς.“ Μὲ τὸν Δημιουργὸν
τοῦτον λόγον τοῦ παντοδυνάμου, ἐφάνησαν τὰ φυτὰ
μὲ τὰ ἀναγκαῖα ὄργανα εἰς τὸ νὰ δεχθῶσι τὰς
εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ πτελέα ὑψώθη ἐπάνω
εἰς τὰ βουνά, τὰ ὁποῖα περικυκλόνουσι τὸν Τά-
ναϊν φορτωμένα ἀπὸ φύλλα εἰς σχῆμα ζυγλώσης.
Ὁ πυκνὸς πυξὸς ἐκβῆκεν ἀπὸ τὰς κορυφαίς τῶν
Ἀλπεων, καὶ ἡ κάππαρις ἀπὸ τοὺς βράχους τῆς
Ἀφρικῆς μὲ σκαμμένα φύλλα ὡς κουτάλια· αἱ
ἀκανθαὶ τῶν βουνῶν ἐσυναῖξαν τοὺς ἀτμοὺς τοῦ
ἀέρος μὲ τὰ μικρὰ των φύλλα, βαλμένα ὡς ζω-
γραφισμένοι κάλαμοι. Εἰς ἓνα λόγον, ὅλα τὰ φυτὰ

ἐπαρξήσιασαν τὰ ποτήριά των ἀνάλογα μὲ τὰς
χρείας των, καὶ μὲ τὴν θέσιν των.

Ἡ ἐπιτηδείστῃς αὕτη τῶν Φύλλων εἰς τὸ νὰ δέ-
χωνται τὸ νερὸν, εἶναι ἀπειρῶς διάφορος· διότι, ὅχι μό-
νον ἔχουσι κοῖλα τὰ Φύλλα των, ἀλλὰ καὶ ὁ μίσχος
(τὸ κοτζάι) ἔχει αὐλάκιον. Ἡ πάνσοφος πρόνοια
διέταξε τὴν θέσιν τῶν κλάδων, καθὼς τὸν δρόμον
τῶν ποταμῶν. Ἡ Κέδρος τοῦ Λιβάνου, παρ. χάρ.
ὑψώνει πρὸς τὸν οὐρανὸν τὸ κάτω μέρος τῶν κλάδων,
καὶ χαμηλώνει τὴν ἄκραν, διὰ τὴν πρώτην θέσιν
τὸ νερὸν τῆς βροχῆς τρέχει εἰς τὸν κορμὸν, καὶ
διὰ τὴν δευτέραν, ἢ χιῶν γλιστρᾶ, καὶ πίπτει.

Τὰ φυτὰ τῶν βουνῶν σύρουσι τὸ νερὸν, τὸ
ὁποῖον κρέμονται εἰς τὸν αἴρα. Εἴπαμεν, ὅτι αἱ ἰο-
ρυφαὶ τῶν βουνῶν σύρουσι τοὺς ἀτμοὺς, οἱ σπόροι
τῶν δένδρων τοῦ βουιοῦ πετῶσι, καὶ εἶναι κατα-
σκευασμένοι διὰ τοῦτο τὸ τέλος, ὡς λόφοι, ὡς
ἀστέρες, ὡς πτερωτοὶ κ. τ. λ. Ὅσοι δὲν ἔχουσι
τοιαύτην κατασκευὴν, τὰ πουλὶα τοὺς καταπίνουσι·
καὶ ἐπειδὴ ἡ φλοῦδα των δὲν χωνεύεται, σπείρον-
ται πολλὰ μακρὰν μὲ τὴν κόπρον τῶν πουλιῶν·
ἀλλὰ καὶ τὰ τετράποδα μὲ τοιοῦτον τρόπον με-
ταφέρουσι μακρὰν τοὺς σπόρους, καὶ οὕτως εὐρί-
σκονται φυτὰ, ὅπου δὲν τὰ σπείρει ἀνθρώπου χεὶρ.
Τὰ ὑψηλὰ μέρη εὐκολὰ γυμνόνονται ἀπὸ τὸ χῶμα.
Ἐξ αἰτίας τοῦ κατηφόρου καὶ τῆς βροχῆς. Ἀλλ'
ἐπειδὴ οἱ σπόροι πετῶσι, τὰ βουνὰ ἔγιναν τὰ πλέον
κατάπυκνα μέρη ἀπὸ φυτὰ. Αἱ θεραπείαι τῆς
φύσεως εἶναι ἀνώτεραι ἀπὸ τὰ ἐμπόδια, καὶ αἱ
ἀνοπληρώσεις ὑπερβαίνουσι τὰ δῶρα της.

Εἶναι παρατηρήσεως ἄξιον, ὅχι χωρὶς θαυμασμὸν, ὅτι ὁ καιρὸς τῆς ὠριμώσεως τῶν πλειοτέρων σπόρων, οἱ ὅποιοι πετώσιν, εἶναι πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ Φθινοπώρου, ὁπόταν, διὰ τὴν ἀπειρον σοφίαν, ἣτις κάμνει νὰ ἐνεργῶσιν ἐκ συμφώνου ὅλα τὰ μέρη τῆς φύσεως, πνέωσιν οἱ μεγάλοι ἄνεμοι οἱ λεγόμενοι τῆς Ἰσημερίας, καὶ μεταφέρουσι παντοῦ τοὺς ὠρίμους σπόρους, καὶ σηκώνουν ἀπὸ τὸ πρῶσωπον τῆς γῆς σύννεφα ἀπὸ κονιορτὸν, διὰ νὰ ἀναπληρωθῶσι αἱ γυμνοθεῖσαι κορυφαὶ τῶν βουνῶν. Ὅλα λοιπὸν τὰ στοιχεῖα συντρέχουσι θαυμασίως εἰς τὸ νὰ φυλάττωσι τὰ φυτὰ τῶν βουνῶν· τὰ βουνὰ λοιπὸν δὲν ἐγειναι ἀπὸ σεισμούς, ἢ ἀπὸ ἄλλα αἰτία, ὡς λέγουσι μερικῶν, ἀλλ' ἐβάλλθησαν ἀπὸ τὴν πάνσοφον τοῦ Ὑψίστου δεξιάν, διὰ νὰ φυλάττωσιν, εἰς κάθε πλάτος ἀπὸ τὸν Ἰσημερινὸν, τὴν πρέπουσαν ἁρμονίαν τῶν στοιχείων, ὡς πρὸς τὴν φύλαξιν τῶν φυτῶν.

Ἄς ἔλθωμεν καὶ εἰς τὴν ἁρμονίαν τῶν φυτῶν τοῦ νεροῦ.

Ταῦτα δὲν ἔχουσι σωλῆνα εἰς τὸν μίσχον· διότι δὲν χρειάζονται. Μερικῶν ἢ φλοῦδα εἶναι γλιστρώδης, διὰ νὰ πίπτῃ τὸ περιττὸν νερὸν. Γενικῶς, τὰ φύλλα τούτων τῶν φυτῶν, εἶναι ἐπιτήδεια, διὰ τὴν πολλὴν των κίνησιν, εἰς τὸ νὰ ἀνακαινίζωσι τὸν αἴρα τῶν ὑγρῶν τόπων. Τόιαῦτα εἶναι τὰ φύλλα τοῦ καλάμου, καὶ ἄλλων, τὰ ὅποια κινουῦνται, καὶ ὅταν δὲν αἰσθανώμεθα ποσῶς ἄνεμον. Εἶναι προστούτοις σημειώσεως ἄξιον, ὅτι τὰ ἀρωματικά

Φυτὰ αὐξάνονται εἰς τὰς ἔχθρας τοῦ νεροῦ, τῶν ὁποίων ἡ εὐωδία διορθώνει τὴν φθορὰν τοῦ ἀέρος.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἦτον σιμὰ εἰς τὸν Τίγρητα ποταμὸν, ὅταν, διὰ νὰ ἀνταμείψῃ τοὺς στρατιώτας, ἐπρόσταξε νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς οἰκίας τῶν οἱ προβεβηκότες καὶ ἀπόλεμοι. Οἱ Μακεδόνες, νομίσαντες, ὅτι τοὺς ἀπολύει, διὰ νὰ συστήσῃ τὴν μοναρχίαν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐπανεστάτησαν. Ὁ Ἀλέξανδρος πηδᾷ ἄφοβα εἰς τὸ μέσον τῶν, καὶ καταδικάζει δέκα τρεῖς εἰς θάνατον. Τὸ λοιπὸν στρατεύμα ἐφοβήθη. Τότε ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον του, καὶ τοὺς ἠλεγξεν αὐστηρὰ, δι' ὅσας εὐεργεσίας ἔλαβαν ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ ἀπὸ αὐτόν· ἐδιόρισεν ἔπειτα Πέρσας σωματοφύλακας, τὸ ὁποῖον ἐθλίψε παρὰ πολὺ τοὺς Μακεδόνας· ὅθεν μὲ δάκρυα ἐζήτησαν τὴν συγχώρησιν. Ἐβγῆκεν ἀπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ Ὁ Ἀλέξανδρος, μὲ τὰ δάκρυα καὶ αὐτός, καὶ οὕτως ἔγινε κοινὴ ἡ εἰρήνη καὶ χαρὰ. Ἄλλην φορὰν εἶδε στρατιώτην μισαποθαμένον ἀπὸ τὸ κρῦον, τὸν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὴν καθέδραν σιμὰ εἰς τὸ πῦρ, καὶ εἶπεν „Εἶναι ἄξιον θανάτου εἰς „τοὺς Πέρσας ἀμάρτημα, ὅταν τινὰς καθήσῃ εἰς „τὴν βασιλικὴν καθέδραν. Εἰς ἐσὲ ὁμῶς τὸ ἀμάρτημα τοῦτο θέλει φυλάξει τὴν ζωὴν.“

Εἰς ἓνα συμπόσιον ἐμέθυσαν ὅλοι οἱ συμπόται, καὶ αὐτὸς Ὁ Ἀλέξανδρος, ὅστις ἄρχισε νὰ μεγαλοζήτημονῃ, καὶ νὰ ἐξευτελίξῃ τὰς πράξεις τοῦ πατρός του. Οἱ παλαιοὶ στρατηγοὶ τοῦ Φι-

λίππου ἠγανάκτησαν. Καὶ ὁ Κλεῖτος, ὅστις ἔσωσε τὴν ζωὴν του εἰς τὸν Γρανικόν, αὐθαδίασε παρὰ πολὺ. Ἡλθαν εἰς τὰ λόγια καὶ οἱ δύο ὅσον ἐθύμονεν ὁ Ἀλέξανδρος, τόσον δὲν ἔπαυεν ὁ Κλεῖτος. Ὁ Ἀλέξανδρος λοιπὸν τὸν ἐκτύπησε μὲ τὸ κοντάριον, καὶ τὸν ἐφόνευσε, λέγων „Ἵπαγε νὰ εὕρης „τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Παρμενίωνα.“ Ἀφοῦ ἐξεμέθυσε, μετενόησε, καὶ ἠθέλε φονευθῆ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἂν δὲν ἤρπαζαν μὲ βίαν τὰ ὄπλα ἀπὸ τὰς χεῖρας του. Πρῶτερον εἶχε θανατώσει δύο παλαιούς στρατηγούς, τὸν Φιλώταν, καὶ τὸν Παρμενίωνα.

Ἱστορία τῶν Ἐθνῶν.

Τρίτη ἐποχὴ τῆς Ρώμης, ἣτις περιέχει Ἱστορίαν 146'. χρόνων.

306'. Κωνσταντῖνος ὁ Χλωρός, εἰς τὸν θάνατόν του, ἐκήρυξε διάδοχόν του Κωνσταντῖνον τὸν υἱόν του. Μαξέντιος, ὁ υἱὸς τοῦ Μαξιμίνου ἔκαμε νὰ κηρυχθῆ Αὐγουστος, καὶ ἔμεινε κλεισμένος εἰς τὴν Ρώμην, ἀλλ' ἐνικήθη εἰς μίαν μάχην ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον, καὶ ἐπνίγη εἰς τὸν Τίβεριν ὁ Κωνσταντῖνος, διὰ ταύτην τὴν μάχην, ἔγινε κύριος τῆς Ἰταλίας, καὶ τῆς Ἀφρικῆς. Ἐνηγκαλίσθη τὸν Χριστιανισμόν, ὁ ὁποῖος ἔγινεν ἡ Θρησκεία τοῦ Βασιλείου.

Παραίτησεν ἔπειτα τὴν Ρώμην, καὶ κατοίκησεν εἰς τὸ Βυζάντιον, τὸ ὁποῖον ἀνόμασε μὲ τὸ ἰδιόντου ὄνομα Κωνσταντῖνου Πόλιν, ἀφοῦ τὴν ἐμεγάλωσε, καὶ τὴν ἐστόλισε μὲ ὠραίας οἰκοδομάς.

Ἡ Θεμελίωσις τῆς δευτέρας Ρώμης ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον καὶ μοίρασεν εἰς δύο τὸ βασίλειον τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τῆς Δύσεως· τὸ πρῶτον περιεῖχε τοὺς τόπους ἀπὸ τὸν Δούναβιν, ἕως τὰ ἄκρα τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον, ἕως τὰ σύνορα τῆς Περσίας· οἱ λοιποὶ τῶν ῥωμαίων τόποι ἦσαν τοῦ Δυτικοῦ Βασιλείου.

Ὁ Κωνσταντῖνος ὑπήγαγεν κατὰ τοῦ Σαπῶρου Β'· Βασιλέως τῆς Περσίας ἠσθένησε βαρέως εἰς τὴν Νικομήδειαν, ἐδέχθη ἐκεῖ τὸ βάπτισμα, καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν ἐξήντα τριῶν χρόνων ἀφοῦ ἐβασίλευσε τριάντα ἕνα χρόνους.

Ἐδῶ ἀρχίζει ἡ Βυζαντινὴ ἱστορία.

337'. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μεγάλου Κωνσταντῖνου, οἱ τρεῖς τοῦ υἱοῦ Κωνσταντῖνος, Κωνσταντίος, καὶ Κώνστας ἐμοίρασαν τὸ βασίλειον. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ Ἀνατολικοῦ Βασιλείου ἐπῆρεν ὁ Κωνσταντίος, ἄνθρωπος ὀλίγου πνεύματος. Μετὰ τὸν θάνατον τῶν ἀδελφῶν του, ἤνωσε πάλιν εἰς ἓν τὸ βασίλειον ἀπέθανεν, ἀφοῦ ἐβασίλευσεν εἴκοσι τέσσαρας χρόνους:

361'. Ἰουλιανὸς, ὁ Ἀποστάτης, ἢ παραβάτης, διότι ἠρνήθη τὴν Χριστιανικὴν πίστιν, διεδέχθη τὸν Κωνσταντίον· ἐβασίλευσε δύο μόνους χρόνους.

Ἰοβιανὸς διεδέχθη τὴν βασιλείαν· δὲν ἐβασίλευσεν οὔτε ὀκτῶ μῆνας· ἔκαμε κατησχυμένην εἰρήνην μετὰ τὸν Σαπῶρον, καὶ ἀπέθανε, πνιγεὶς ἀπὸ τὸν καπνὸν τῶν καρβούνων.

364'. Ο Ούαλεντινιανός διαδέχεται τὸν Γοβιανὸν βασιλεύει εἰς τὴν Δύσιν, καὶ ὁ ἀδελφός του Οὐάλης εἰς τὴν Ἀνατολὴν, ὁ Οὐαλεντινιανός δέχεται σύντροφον τῆς βασιλείας τὸν υἱὸν του Γρατιανόν. Ἀποθνήσκει, καὶ ὁ δεύτερος υἱὸς του. Οὐαλεντινιανός Β'. λαμβάνει μέρος τοῦ βασιλείου τῆς Δύσεως.

Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ ἐκατοίκησαν οἱ Γότθοι εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν βασιλεῖον.

Οὐάλης νικάται εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἀπὸ τοὺς Γότθους. Ἐβασίλευσε δέκα τέσσαρας χρόνους, καὶ ἀπέθανε μισημένος ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους του.

379'. Οὐ Γρατιανός, φοβούμενος τοὺς Γότθους καὶ τοὺς Γερμανούς, ἔκαμε σύντροφον τὸν Θεοδοσίον, ὅστις, διὰ τὴν φρόνησιν, καὶ τὰ πολλὰ του προτερήματα, ἠξιώθη πολλὰς στρατιωτικὰς τιμὰς· ὁ αὐτὸς ἔγινε καὶ τῆς Ἀνατολῆς βασιλεὺς, εἰς ἡλικίαν τεσσαράκοντα τριῶν χρόνων. Μετ' ὀλίγον καιρὸν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Θράκην, καὶ ἐνίκησε τοὺς Γότθους. Ἐκτύπησεν, εἰς τοὺς 388 τὸν τύραννον Μάξιμον, ὅστις ἐφόνευσε τὸν Γρατιανόν, καὶ εἶχε κηρυχθῆ αυτοκράτωρ τέλος, ἐκόπη ἢ κεφαλὴ του.

Οὐ Θεοδοσίος ἠνωσε τὰ δύο βασιλεία, καὶ διὰ τὴν ἀξιοτήτά του, ἐπωνομάσθη Μέγας· ἐβασίλευσε 16. χρόνους.

395'. Ἀρκάδιος, ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Θεοδοσίου τὸν διεδέχθη ὡς αυτοκράτωρ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ὁ ἀδελφός του Οὐάριος διοικητὴς τῆς

Δύσεως ὁ Ἀρκαδίος ἦτον ἀδυνάτου πνεύματος Βασιλεύς.

Υπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ὀνώριου, ὁ Ἀλάριχος, στρατηγὸς τῶν Γότθων, ἐκυρίευσεν τὴν Ῥώμην. Ὁ Ὀνώριος κατέφυγεν εἰς τὴν Ῥαυέννην διὰ τὴν ἀναξιότητα, καὶ ἀνανδρίαν του, ἐτάχυνεν τὴν πτώσιν τοῦ Δυτικοῦ Βασιλείου· ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν τριάντα ἐννέα χρόνων, ὕστερον ἀπὸ δυστυχῆ Βασιλείαν.

408. Θεοδοσίος ὁ Β΄ υἱὸς τοῦ Ἀρκαδίου διεδέχθη τὸ Βασίλειον τῆς Ἀνατολῆς, καὶ εἶχε μόνον τὸ ὄνομα. Πουλχερία ἡ ἀδελφὴ του ἀκολουθοῦσε τὰς γνώμας του· ὅθεν τὸ Βασίλειον ἀπελάμβανεν εἰρήνην βαθεῖαν. Μ' ὅλον τοῦτο, ἔκαμεν ἄτιμον εἰρήνην μὲ τὸν Ἀττίλαν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ὀνώριου, Οὐαλεντινιανὸς ὁ Γ' ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Δύσεως. Ἐφόβησε μὲ τὰς χεῖρας του τὸν στρατηγὸν Ἀέτιον, τὸ στερεώτερόν του στήριγμα. Ἐκτοτε, τὸ Βασίλειον ἔπεσεν εἰς τελειάν πτώσιν· ὁ Βασιλεὺς ἐδόλοφονήθη εἰς ἡλικίαν τριάντα ἐννέα χρόνων, εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεὸς, διὰ προσταγῆς τοῦ Μαξίμου, ὅστις ἤρπασεν τὸ Βασίλειον, καὶ δὲν τὸ ἐφύλαξεν, εἰμὴ ἐβδομήντα ἐπτὰ ἡμέρας.

450. Ἡ Πουλχερία, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀρκαδίου, διαδέχεται τὴν Βασιλείαν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ λαμβάνει εἰς γάμον τὸν Τριβούνον Μαρκιανόν, ἄξιον πολεμιστήν. Ἡ Βασιλεία του ἐχρημάτισεν εὐτυχῆς, καὶ τὸν ὠνόμαζαν Χρυσοῦν αἰῶνα· ἀλλ' ἐξῆσε μόνον ἕξ χρόνους. Πρὸς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἤνωσε τὰ δύο Βασιλείαι, μετὰ τὸν θά-

νατον τοῦ Μαξίμου, καὶ τὴν παραίτησιν τοῦ Αὐτοῦ, ὅστις διεδέχθη τὸν Γ'. Οὐαλεντινιανόν.

457'. Λέων Α'. βασιλεὺς τῆς Ἀνατολῆς ἔδειξε ζῆλον διὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, καὶ διὰ τὴν ὁποῖαν εἰρήνην ἔκαμε μετὰ τὸν Βαλάμερον στρατηγὸν τῶν Γότθων, καὶ ἀπέθανε βασιλεύσας δεκαεπτὰ χρόνους.

Ὁ βασιλεὺς οὗτος εἶδε τέσσαρας βασιλεῖς κατὰ συνέχειαν εἰς τὴν Δύσιν διαδόχους τοῦ Μαϊορίνου, ἦγουν τὸν Σεβῆρον, Ἀνθέμιον, Ὀλυβρον, καὶ Γλυκέριον, τῶν ὁποῖων δὲν ἤξεύρομεν, εἰμὴ τὰ ὀνόματά.

Ὁ Μαϊορίνος ἦτον περίφημος διὰ τὴν ἀνδρείαν του, καὶ διὰ τὸν πρὸς τὴν φιλολογίαν ἔρωτά του. Ἐνίκησε τοὺς Βουργινῶνους καὶ τοὺς Βισιγότθους, ἐδίωξεν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν τοὺς Βανδάλους. ἠθέλε φέρει τὸ βασίλειον εἰς τὴν προτέραν του λαμπρότητα, ἀλλ' ὁ ἐπίβουλος Ῥεκίμερος ἔβαλε, καὶ τὸν ἐδολοφόνησαν.

474'. Λέων Γ'. ἔγγονος τοῦ Α'. διεδέχθη τὸν θρόνον, καὶ ἀπέθανε μετὰ δέκα μῆνας. Ὁ πικτήρ του Ζήνων, γαμβρὸς τοῦ Α'. Λέοντος, ἐκηρύχθη βασιλεὺς, ἔφερεν εἰς τὸν θρόνον ὅλα τὰ ἐλαττώματα τῶν χειροτέρων βασιλέων. Βασιλεύσας δεκαεπτὰ χρόνους, ἔπεσεν εἰς μεγάλην ληθαργίαν, καὶ ἡ γυνὴ του τὸν ἔθαψεν ὡς νεκρόν.

Νέπως, ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Δύσιν δεκατέσσαρας μῆνας, εἶτα ἐγυμνώθη ἀπὸ τὸ βασίλειον ἀπὸ τὸν Πατρίκιον Ὁρέστην, ὅστις ἐκήρυξε τὸν υἱόν του Ἀυγούστουλοι βασιλέα, ὅστις ἐβασίλευσε δέκα τέσσαρας μῆνας. Ὁ δόακρος, υἱὸς τοῦ Ἐδικῶνος,

Βασιλεὺς τῶν Εῤρῶλων, ἐκυρίευσεν τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐβίασε τὸν Αὐγούστουλον νὰ παραίτησθαι τὴν βασιλείαν. Ἐδῶ τελειώνει τὸ βασιλεῖον τῆς Δύσεως.

Ἡ ἱστορία τῆς ἀκολουθίας τῶν βασιλέων τῆς Ἀνατολῆς, μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ τῆς Ρώμης βασιλείου, ἠμπορεῖ νὰ διαιρεθῆ εἰς τρεῖς ἐποχάς.

Ἡ πρώτη, μετὰ τὸν Ἀναστάσιον, διάδοχον τοῦ Ζήνωνος, ἕως τὸν Βασίλειον τὸν Μακεδόνα, περιέχει διάστημα 376 χρόνων.

Ἡ δευτέρα, μετὰ τὸν Βασίλειον, ἕως τὸν Βελδοῦινον, βασιλέα Γάλλον, περιέχει διάστημα 337 χρόνων.

Ἡ τρίτη, μετὰ τὸν Βελδοῦινον, ἕως τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, τελευταῖον βασιλέα, περιέχει διάστημα 249 χρόνων.

Μ Α Θ Η Μ Α Ι΄.

Περὶ Ἠλεκτρισμοῦ.

Διὰ νὰ ἐξηγήσωμεν μερικά Φαινόμενα, τὰ ὅποια ἀκολουθοῦν εἰς τὴν Ἀτμοσφαιραν, πρέπει νὰ εἶπω πρῶτον διὰ μερικά ἄλλα. Τὸ ἠλεκτρον (κεχρυμπάρι), ἔστιν τριφθῆ δύνατά μὲ μάλλινον ὕφασμα, σύρει τὴν τρίχα. Τίς ἢ αἰτία τούτου, δὲν ἠξεύρομεν ὀνομάζομεν ὁμῶς τὸ ἀποτέλεσμα, ἠλεκτρισμόν. Τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὸ γυαλίον, καὶ εἰς τὴν Πίσσαν, καὶ εἰς ἄλλα σώματα, τὰ ὅποια μὲ τὴν τριβὴν παραστένουσι τὸν ἠλεκτρισμόν.

καὶ δὲν τὸν ἀφίνου νὰ σκορπισθῇ· καὶ διὰ τοῦτο λέγονται κακοὶ ἀγωγοὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Τὰ ἄλλα σώματα, καθὼς τὰ μέταλλα, τὰ ὑγρά κ. τ. λ. ἀρπάζουν τὸν ἠλεκτρισμόν, καὶ τὸν μεταδίδουν καὶ διὰ τοῦτο λέγονται Καλοὶ Ἀγωγοὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Αὕτη ἡ μηχανὴ *) λέγεται ἠλεκτρικὴ. Ὅσον καιρὸν στρέφω τὴν λαβὴν, ὁ ὑέλινος δίσκος, τριβόμενος μεταξύ τῶν δύο προσκεφαλαίων μὲ τρίχας, προξενεῖ τὸν ἠλεκτρισμόν. Ἐὰν διπλώσω τὸν δάκτυλον, καὶ μὲ τὸν ἀρμόν ἐγγίξω τὸν ἀγωγόν, ἐπειδὴ ἡ ἠλεκτρικὴ ὕλη ζητεῖ τὴν ἰσοσταθμίαν εἰς ὅλα τὰ σώματα, καὶ ὁ δάκτυλός μου ἔχει ὀλιγότερον ἠλεκτρισμόν, μέρος τούτου πηδᾷ ἀπὸ τὸν ἀγωγόν εἰς τὸν δάκτυλόν μου· καὶ τότε ἀκούεται κρότος, καὶ εἰς τὸ σκότος φαίνεται σπινθήρ.

Ὁ ἀγωγός, ὡς μεταλλινός, ἀρπάζει τὴν ἠλεκτρικὴν ἀπὸ τὸν τριβόμενον δίσκον δὲν τὸν σκορπίζει ὅμως εἰς τὴν γῆν· διότι στηρίζεται ἐπάνω εἰς ὑέλινον πόδα. Ὁ ἠλεκτρισμός, ἀφοῦ περάσῃ ἀπὸ τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸ σῶμα μου, χύνεται εἰς τὴν γῆν· ἀλλ' ἐὰν πατῶ ἐπάνω εἰς σανίδα, βαλμένην ἐπάνω εἰς ὑάλινα ἀγγεῖα, ἡ ἠλεκτρικὴ μένει ἐπάνω μου, εἰς ὅσον καιρὸν τριβεται ὁ δίσκος· καὶ καθεὶς, ὅταν μ' ἐγγίξῃ εἰς τὴν χεῖρα, θέλει ἐκβάλλει σπινθήρα. Διὰ νὰ φανῇ τοῦτο τὸ ἀποτέλεσμα, πρέπει νὰ μὴν ἔχη ὑγρασίαν τὸ δωμάτιον.

*) Δὲν εἶναι πολυτέξονον πρᾶγμα μία μικρὰ ἠλεκτρικὴ μηχανή.

Φυσική Ἱστορία.

Πτηνά.

Τὰ πτηνά, ἐπειδὴ ἔχουν καθαρώτατα ὀμμάτια, καὶ βλέπουν ἀπὸ μακρὰν πολλὰ ἀντικείμενα, διὰ τοῦτο εἶναι ἀνήσυχα, καὶ πάντοτε ἔχουν χαράν. Τὴν ἀνοιξιν, ὅταν ὅλη ἡ Φύσις ἀνανεόνηται, ζητοῦσι καὶ αὐτὰ νὰ πολυπλασιάσωσι τὸ εἶδος των τότε λοιπὸν διαλέγουν τὴν σύζυγον τὴν ἀγαπῶσι, καὶ προσκολλῶνται εἰς αὐτὴν μὲ σταθερότητα, ἂν καὶ ἦναι ἐκ φύσεως ἄστατα. Μερικὰ ζῶσιν ὁμοῦ, ἕως νὰ τεκνοποιήσωσι, καὶ νὰ ἀναθρέψωσι τὰ τέκνα των ἄλλα, καθὼς αἱ περισσότεραὶ καὶ αἱ τρυγόνες τὰ χωρίζει μόνος ὁ θάνατος.

Ἀφοῦ ἀγαπηθῶσι, περνοῦν τὰς ἡμέρας των εἰς τὸ νὰ χαιδεύωνται, νὰ κελαδοῦν, καὶ νὰ κτίζουν τὴν Φωλεάν τὸ θηλυκὸν ἀφοῦ γεννήσῃ τὰ αὐγά, τὰ ζεσταίνει μὲ τὴν θερμότητα τοῦ σώματος. Δὲν ἐβγαίνει ἀπὸ τὴν Φωλεάν, καὶ προτιμᾷ νὰ πενᾷ παρὰ νὰ κινδυνεύσωσι τὰ πουλῖα της.

Τοῦ αὐγοῦ τὸ ἐξώφλιον ἔχει πόρους, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἐξατμίζεται τὸ ὑγρὸν. Ὅταν ἦναι παλαιὸν, φαίνεται μέσα ὁ εὐκαιρος τόπος, καὶ ἡμπορεῖς τοῦτο νὰ τὸ ἴδῃς, ἂν βάλῃς τὸ αὐγὸν μεταξὺ τοῦ φωτός καὶ τοῦ ὀμματίου. Διὰ νὰ φυλάξῃς νωπὰ τὰ αὐγά, πρέπει νὰ κλείσῃς τοὺς πόρους, διὰ νὰ μὴν ἐξατμισθῇ τὸ ὑγρὸν, μὲ βερνίκην, ἢ μὲ ἄλειμμα, ἢ μὲ ἀναλυμένον κηρίον· πρέπει ὅμως νὰ μὴν ἐκάθισεν εἰς τὸ αὐγὸν ἢ ὀρνιθα.

Τὸ πουλίον μέσα εἰς τὸ αὐγὸν, τρέφεται εἰς τὴν ἀρχὴν μὲ τὸ ἀσπράδιον, καὶ ὅταν δυναμωθῶσι τὰ μέλη του, τότε ἀρχίζει νὰ τρέφεται μὲ τὸ κίτρινον. Ἐπάνω εἰς τὸν ὑμένα, ὁ ὁποῖος περικυκλῶνει τὸ κίτρινον, εὐρίσκεται μία μικρὰ λευκὴ στιγμή, καὶ εἶναι ὁ μόνος βλαστὸς, ὅπου κεῖται τὸ πουλίον, καὶ ἀπὸ τότε ἔχει ὅλα του τὰ μέλη τυλιγμένα ὅμως εἰς μικρὰν στιγμήν, καὶ ἡ θερμότης τὰ ἐκτυλίσσει ὅλα.

Ὅταν τὰ πτερὰ τοῦ βρέφους ἠμποροῦν νὰ τὸ βαστάξωσι, τὰ προσκαλοῦν οἱ γονεῖς, διὰ νὰ ἔβγωσι πλέον ἀπὸ τὴν Φωλεάν· δὲν φέρουσιν εἰς αὐτὰ τροφήν, καὶ στέκονται μακρὰν ἀπὸ τὴν Φωλεάν, καὶ τὰ κράζουν, καὶ οὕτω τὰ ἀναγκάζουν νὰ πετάξωσι· δὲν μακρύνονται ἕως εἰς ἕνα καιρὸν. Τέλος, δὲν τὰ δίδουν τίποτε, καὶ ἡ πείνα τὰ ἀναγκάζει νὰ ὑπάγουν εἰς ἀναζήτησιν τροφῆς.

Θεωρία τῆς Φύσεως

Φυσικὴ ἀρμονία τῶν φυτῶν.

Τὸ πράσινον χρῶμα τῶν φυτῶν εἶναι ἀρμονία δύο χρωμάτων, τὰ ὁποῖα, εἰς τὴν γέννησίν των εἶναι ἐναντία· διότι εἶναι τὸ κίτρινον χρῶμα τῆς γῆς, καὶ τὸ γαλάζιον τοῦ οὐρανοῦ. Ὅθεν, εἰάν ἡ φύσις ἔδιδεν εἰς τὰ φυτὰ χρῶμα μόνον κίτρινον, ἔπρεπε νὰ μὴ διακρίνωνται ἀπὸ τὴν γῆν. Καὶ ἂν ἔδιδε μόνον γαλάζιον, ἔπρεπε νὰ μὴ διακρίνωνται ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Τὸ θαυμασιώτερον εἶναι, ὅτι,

ἂν καὶ ὅλα τὰ φυτὰ ἦναι πράσινα, καθὲν ὅμως ἔχει ἰδιαίτερον πράσινον χρῶμα, διὰ τὸ διακρίνεται ἀπὸ τὸ πλησίον.

Ἡ φύσις ἔβαλεν εἰς τὰ φυτὰ καὶ ἀντιθέσεις· ὅσα βλαστάνουν ἀμέσως ἀπὸ τὴν γῆν, εἶναι πρασίνου χρώματος καὶ τὰ φύλλα, καὶ ὁ καυλὸς· ἀλλ' ὅσα βλαστάνουν μεταξύ χόρτων, ἔχουν τὸν καυλὸν κοκκινωπὸν, διὰ τὸ διακρίνονται. Ὅσα ἄνθη γίνονται εἰς τὰ ὑψηλὰ δένδρα, κανὲν δὲν ἔχει χρῶμα γαλάζιον, διὰ τὸ μὴ συγχέωνται μὲ τὸν οὐρανόν· γαλάζιον ὅμως χρῶμα ἔχουν, ὅσα γίνονται ἐπάνω εἰς χαμηλὰ δένδρα ἐξεναντίας, τὸ χρῶμα τῆς γῆς, εἶναι κοινὸν εἰς τὰ παρικὰ τῶν ὑψηλῶν δένδρων, καθὼς εἰς τὰ κάστανα, καρυῖδια κ. τ. λ. Αὗται αἱ ἀρμονίαι καὶ ἀντιθέσεις ἠδύνουσι τὴν ἔρασιν. Δὲν θέλομεν τελειώσει ποτὲ, ἂν θελήσωμεν τὸ παρατηρήσωμεν ὅλας τὰς ἀρμονίας καὶ ἀντιθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀδύνατον εἶναι νὰ ἔγιναν αὐτομάτως, καὶ χωρὶς κανένα σκοπόν.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Ἐφθασεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς ἕνα βράχον (εἰς τὴν Ἀσίαν), ὅπου ἦτον ὠχυρωμένος ὁ Ἀρίβαζος μὲ τριάντα χιλ. στρατιωτῶν, καὶ μὲ ἐφόδια διὰ δύο χρόνους. Ὁ βράχος οὗτος ἐλέγετο Ἄορνος Πέτρα, καὶ ἦσαν κρημνοὶ ὀλόγυρα. Τριακόσιοι νέοι ἐρπύσαντες μὲ τὴν κοιλίαν, ἐφθασαν εἰς τὴν κορυφήν, καὶ ἔδωκαν τὸ σύνθημα. Ἐντρομος ὁ Ἀρίβαζος παρεδόθη μὲ τὸ στράτευμά του εἰς τὸν Ἀλέξανδρον.

Ἡ μεγαλητέρα ἀντίστασις, τὴν ὁποίαν ἀπήν-
 τησεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰς Ἰνδίας, ἦτον ὁ Πῶ-
 ρος, ὅστις εἶχε πολυάριθμον στρατεύμα, καὶ πολ-
 λούς ἐλέφαντας. Ἐστάθη εἰς τὴν ὄχθην τοῦ πο-
 ταμοῦ Ἰδάσπου, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ πέρασμα καὶ
 τῶντι ὁ ποταμὸς ἦτον βαθύς. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀφῆ-
 κεν εἰς τὴν ἐναντίαν ὄχθην μερικὸν στρατεύμα, καὶ
 ὁ Ἄτταλος ἐφαίνετο εἰς τοὺς ἔχθρους ὡς νὰ ἦτον
 ὁ Ἀλέξανδρος· αὐτὸς δὲ ὑπῆγε νὰ περάσῃ τὸν πο-
 ταμὸν ἀπὸ ἄλλο μέρος. Τότε ἐρράγη σφοδρὰ ἀνε-
 μοταραχῆ, καὶ ἐφαίνετο, ὅτι τὰ στοιχεῖα ἐναντιό-
 νοντο εἰς αὐτόν. Τότε ἐφώνησεν „Ὡς Ἄθηναῖοι!
 „εἰς ποῖον κίνδυνον ἐμβοιάω, διὰ νὰ φανῶ ἄξιος
 „τῶν ἐπαινῶν σας.“ Καὶ ἐπειδὴ ὁ Πῶρος ἐπρόσεχεν
 εἰς τὰ κινήματα τῶν ἀντικρῶ Μακεδόνων, ὁ Ἀλέ-
 ξανδρος ἐπέρασε τὸν ποταμὸν νύκτα, χωρὶς κανένα
 ἐμπόδιον. Εἰς μίαν πεισματώδη μάχην, ἐνίκησε τὸν
 Πῶρον, ἀλλ' οὗτος ἐφύλαξε γενναῖον φρόνημα. Καὶ
 ὅταν τὸν ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξανδρος: „πῶς ἤθελε
 „νὰ τὸν μεταχειρισθῆ; ὡς βασιλέα τὸν ἀπεκρίθη.“
 Ὁ Ἀλέξανδρος τὸν ἀφῆκεν εἰς τὸν θρόνον του, καὶ
 οὗτος ἔμεινε πιστὸς εἰς τὸν νικητὴν.

Ἱστορία τῶν Ἑθνῶν.

Βυζαντινὴ Ἱστορία.

Ἐποχὴ πρώτη μετὰ τὸν Ἀναστάσιον,
ἣτις διήρκεσεν ἀπὸ τὸν Ἀναστάσιον,
ἕως Βασίλειον τὸν Μακεδόνα, 376
χρόνους.

491. — Ἀναστάσιος Α΄. ἔλαβε τὴν βασιλείαν διὰ μίαν βραχυρργίαν τῶν αὐλικῶν. Ἐδείξεν εἰς τὴν ἀρχὴν εὐσέβειαν, μετρίότητα καὶ δικαιοσύνην· ἀλλ' ἐμισήθη ὕστερον διὰ τὴν φιλαργυρίαν καὶ σκληρότητα του. Ἐβασίλευσεν εἰκοσιεπτὰ χρόνια, καὶ ἀπέθανεν ἀπὸ κεραυνὸν εἰς ἡλικίαν 88 χρόνων.

Ὁ Ἰουστίνος τὸν διεδέχθη, ὅστις εἶχε μεγάλα προτερήματα ἀπλοῦς στρατιώτης ὢν, ἔφθασεν εἰς τὰ πρῶτα ἀξιώματα. Δὲν ἤξευρε πωρῶς νὰ διαβάζη, μ' ὅλον τοῦτο, ὅχι ὀλιγώτερον ἐδούλευσε τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ βασίλειον, εἰς διάστημα ἑννέα χρόνων τῆς βασιλείας του· ἀφῆκεν ὀνομαστὶ διάδοχον τὸν Ἰουστινιανὸν ἀνεψιόν του, καὶ ἀπέθανεν ἑβδομήντα ἑπτὰ χρόνια.

527. — Ἰουστινιανὸς ὁ Α΄. ἐφάνη ὀλιγώτερον περίφημος διὰ τὰ προσωπικά του προτερήματα, παρὰ διὰ τοὺς μεγάλους ἀνδρας, οἱ ὅποιοι ἠκμασαν εἰς τὸν καιρὸν του, μάλιστα διὰ τὸν στρατηγὸν Βελισάριον.

Ἐδιάλεξε δέκα ἐπιτηδεῖους νομικοὺς, (πρῶτος αὐτῶν ἦτον ὁ σοφὸς Τριβώνιος) διὰ νὰ συνάξωσιν

εἰς ἓν τοὺς Ῥωμαϊκοὺς νόμους. Καὶ ἐδιόρισε νὰ ὀνομά-
 ζεται αὕτη ἡ Συλλογὴ Κώδιξ Ἰουστινιανοῦ.
 Ἐσύναξε καὶ τὰς σκορπισμένας ἀποφάσεις τῶν
 κριτῶν, καὶ τὰς ἐδιαίρεσεν εἰς πενήντα, ὀνομάσας
 αὐτὰς Πανδέκτας· ἐσύναξε καὶ τοὺς νεωτέρους νό-
 μους εἰς ἓν, τὸ ὁποῖον ὠνόμασε Κώδικα Νέον. Τὸν
 διεδέχθη ὁ Β'. Ἰουστῖνος.

Βελισάριος, ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους στρα-
 τηγούς τοῦ αἰῶνος του, ἐκυρίευσεν τὴν Καρχη-
 δόνα, ὑπέταξε τὸν Γελίμερον, (ὅστις εἶχεν ἀρπάσει
 τὴν βασιλείαν τῶν Βανδάλων) ἠνωσε τὴν Ἀφρικὴν
 μετὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Βυζαντίου, ἠλευθέρωσε τὴν
 Ἰταλίαν ἀπὸ τὴν τυραννίαν τῶν Γότθων, ἐδίωξε
 τοὺς Οὐνους, οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν ἔφοδον εἰς τὸ βα-
 σίλειον τοῦ Βυζαντίου. Τὸ τέλος του διαφόρως διη-
 γοῦνται οἱ ἱστορικοί· ἄλλοι λέγουν, ὅτι ὁ Ἰουστινια-
 νὸς τὸν ἐτύφλωσεν, ὑπεπτεύσας ὅτι ἐμελετοῦσε ν'
 ἀρπάσει τὴν βασιλείαν· ἄλλοι λέγουν, ὅτι ὁ Βε-
 λισάριος ἐπανέλαβε τὰ ἀξιώματά του, καὶ ἀπέ-
 θανεν εἰρηνικῶς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς
 τοὺς 565.

565. — Ἰουστῖνος ὁ Β'. εἶχε ἰδιεφθαρμένα
 ἦθη· ἐβασίλευσε δεκατρεῖς χρόνους, καὶ ἄλλο καλὸν
 δὲν ἔκαμεν, εἰμὴ ὅτι ὠνόμασε διάδοχον τὸν Τιβέ-
 ριον Κωνσταντῖνον. Οὗτος ἐγίνε συμβασιλεύς μετὰ τὸν
 Ἰουστῖνον εἰς τοὺς 577. ἐνίκησε τοὺς Πέρσας, καὶ
 ἀπέθανεν ἐνδόξως, βασιλεύσας χρόνους τέσσαρας.
 Τὸν διαδέχεται Μαυρίκιος ὁ Γαμβρός του.

582. — Οἱ πρῶτοι χρόνοι τῆς βασιλείας
 τοῦ Μαυρικίου ἦσαν ἐνδοξοί· ὕστερον ὁμως δὲν ἠθέ-
 λησε νὰ ἐξαγοράσῃ μετὰ ὀλίγην τιμὴν πλῆθος αἰχ-

μαλώτων, τοὺς ὁποίους ἠχμαλώτευσεν ὁ Χάγανος βασιλεὺς τῶν Αὐάρων· ὅθεν οὗτος θυμωθεὶς, τοὺς ἀπεκεφάλισεν ὅλους. Φωκάς, ὁ ὁποῖος, ἑκατόνταρχος ὢν, ἀνέβη εἰς τὰ μεγαλώτατα ἀξιώματα τοῦ βασιλείου, εὗρηκεν αἰτίαν τὴν γενικὴν δυσαρέσκειαν, καὶ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ λαοῦ. Κατέσφαξε τὸν Μαυρίκιον, τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ τέκνα του, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον. Ὁ Μαυρίκιος εἶχε βασιλεύσει εἴκοσι χρόνους.

Ἡ Βασιλεία τοῦ Φωκά διήρκεσε σχεδὸν ὀκτῶ χρόνους. Ὁ τύραννος οὗτος ἐχώθη εἰς τὴν ἀσωτείαν, καὶ μετεχειρίσθη τὰς σκληροτάτας ὠμότητας.

Ἡράκλειος, διοικητὴς τῆς Ἀφρικῆς, ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τοῦ Φωκά, τὸν ἐνίκησε, τοῦ ἔκοψε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐκηρύχθη βασιλεὺς.

641. — Κωνσταντῖνος Γ'. Καὶ Ἡρακλειονᾶς υἱοὶ τοῦ Ἡρακλείου, ἀνετράφησαν ὁμοῦ εἰς τὰ βασιλεία. Ὁ πρῶτος ἀπέθανεν εἰς διάστημα ὀλίγων μηνῶν. τὸν Κωνσταντῖνον διεδέχθη ὁ πρωτότοκος υἱὸς Κώνστας Β'. Ἐβασίλευσεν εἰκοσιεπτὰ χρόνους, καὶ ἐδολονήθη ἀπὸ ἑνα του δούλου.

Τοῦτον διαδέχεται Κωνσταντῖνος Δ'. ὁ ἐπωνομασθεὶς Πωγωνάτος· καὶ ἐβασίλευσε δεκαεπτὰ χρόνους.

685. — Γουστινιανὸς Β'. υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Κωνσταντῖνου, σκληρὸς ἀνὴρ, καὶ χωρὶς πνεῦμα, ἐβασίλευσε δέκα πέντε χρόνους· ἐννέα χρόνους, πρὶν καταβιβασθῆ ἀπὸ τὸν θρόνον, καὶ ἕξ μετὰ τὴν ἀποκατάστασίν του. Δύο βασιλεῖς ἐβασίλευσαν εἰς τὸ μεταξύ διάστημα, ἦγουν εἰς δέκα χρό-

νους, Λεόντιος καὶ Τιβέριος Β'. ὁ λεγόμενος ἈΨί-
μαρος· ὁ Γουστινιανὸς ἔβαλε καὶ τοὺς ἐφένευσαν.

Μετὰ τὸν θάνατον τούτου τοῦ τυράννου, τὸ
Βασιλείον εἶχε τρεῖς βασιλεῖς, οἱ ὅποιοι διεδέχθη-
σαν ἀλλήλου· εἰς πολλὰ ὀλίγον διάστημα· ὁ Φι-
λιππικὸς Βαρδάνης, Ἀρτέμιος, ὁ ἐπωνομασθεὶς Ἀνα-
στάσιος Β'. καὶ Θεοδοσίος Γ'.

717' — Λέων Γ'. ὁ Ἰσαυρος, ἀπὸ ποταπὸν
γένος, ἐβασίλευσε μετὰ τὸν Γ'. Θεοδοσίον ἐφύ-
λαξε μὲ ἀνδρίαν τὴν Κωνσταντινούπολιν, πολιορκου-
μένην ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς· εἶτα ἐφάνη μέγας εἰ-
κονομάχος. Ἐκίνησε διωγμὸν κατὰ τῶν σοφῶν· ἔκαυ-
σε τὴν βιβλιοθήκην τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ
ἀπέθανε βασιλεύσας εἴκοσι τέσσαρας χρόνους. Κων-
σταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος, ὁ υἱὸς τοῦ τὸν διεδέχθη.
Οὗτος ἐτυράνησε τοὺς ὑπηκόους του εἰς πλείοτε-
ρον διάστημα παρὰ τριάντα τέσσαρας χρόνους·
Λέων ὁ Δ'. ὁ ὀνομαζόμενος Χάζαρος, ὁ υἱὸς του
τὸν διεδέχθη, τὸν ἐμιμήθη, καὶ ἀπέθανε τὸν πέμ-
πτον χρόνον τῆς βασιλείας του.

Εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας Κωνσταντίνου
τοῦ Δ'. ὁ Λομβάρδος ἐκυρίευσεν τὴν ἐξουσίαν τῆς
Γαυέννης, καὶ ἡ Γαυήνη δίολου ἀπεξενώθη ἀπὸ τὴν
Βασιλείαν τῶν αυτοκρατορῶν.

786. — Κώνστας ΣΤ'. ὁ λεγόμενος Πορφυ-
ρογέννητος, υἱὸς καὶ διάδοχος Λέοντος τοῦ Δ'. ἀνέ-
βη εἰς τὸν θρόνον, κυβερνόμενος ἀπὸ τὴν μητέρα
του Εἰρήνην. Ἀφ' οὗ ἐφθάσεν εἰς ἡλικίαν, ἐκαθάρισε
τὴν Ἰταλίαν ἀπὸ μερικοὺς τυράννους, καὶ ἐκυρίευ-
σε τὸ Βενεβέντον ἀπὸ τοὺς Λομβάρδους. Γὰ ἐλατ-
τώματά του καὶ αἱ ἀσωτεῖαι του ἐκίνησαν πολ-

λους ἐχθρούς· ἡ μήτηρ του τὸν ἐφυλάκωσε καὶ τὸν ἐτύφλωσεν· ἐβασίλευσε δεκαεπτὰ χρόνους.

Εἰρήνη ἡ βασίλισσα, περίφημος διὰ τὴν ὠραιότητά της, ἐβασίλευσε μὲν ἕως τοὺς 802, ὅποτε Νικηφόρος, ἀναγορευθεὶς βασιλεὺς, τὴν ἐξώρισεν εἰς τὴν Μυτιλήνην, ὅπου ἀπέθανε τὸν ἀκόλουθον χρόνον.

802' — Ὁ Ἄρπαξ Νικηφόρος ἐβασίλευσε σχεδὸν ἐννέα χρόνους, καὶ ἐφονεύθη εἰς μάχην ἐναντίον τῶν Βουλγάρων.

Ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς του Σταυράκης· ἀλλὰ μόλις ἐφάνη ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον, καὶ τὸν διεδέχθη Μιχαὴλ ὁ Κουροπαλάτης ὁ συγγενὴς του ἀφοῦ ἐβασίλευσεν ἕνα χρόνον, καὶ μερικοὺς μῆνας, Λέων ὁ Ε'. ἤρπασε τὸν θρόνον, ὁ δὲ Μιχαὴλ ἔγινε μοναχὸς, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸ μοναστήριον.

Λέων ὁ Ἀρμένιος ἐνίκησε τοὺς Βουλγάρους, ἀλλ' ἐμισήθη ὕστερον διὰ τὰς σκληρότητας καὶ διωγμούς του· ἐδόλοφονήθη, βασιλεύσας ὑπὲρ τοὺς ἑπτὰ χρόνους, ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς Μιχαὴλ τοῦ Β' τοῦ διαδόχου του.

Ὁ Νικηφόρος ἦτον Ἕλληνας τὸ γένος· εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας του, τὸ βασιλεῖον τῆς Ἀνατολῆς λείψανον τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλείου, ὠνομάσθη βασιλεῖον Ἑλληνικόν.

820. — Μιχαὴλ ὁ Β'. ἀνάξιος τοῦ θρόνου διὰ τὰ ἐλαττώματα, καὶ ἀνεπιτηδεϊότητά του, ἐβασίλευσε σχεδὸν ἐννέα χρόνους. Θεόφιλος ὁ υἱὸς του τὸν διεδέχθη, ἀνὴρ πολεμικὸς, ἀλλὰ διώκτης τῶν εἰκόνων· ἐβασίλευσε δώδεκα χρόνους. Μιχαὴλ Γ'. ὁ υἱὸς του, ὀνομαζόμενος Μέθυστος, ἐβεβαίωσε

τοῦτο τὸ ἐπωνύμιον, βασιλεύσας εἴκοσι ἔξ χρόνους, με̄ πολλάς ἀσωτείας. Ἡ Θεοδώρα ἐδιοίκησε τὸ βασίλειον με̄ πολλὴν φρόνησιν. Ὁ ἀχάριστος υἱὸς τῆς τὴν ἠνάγκασε νὰ ζῆσῃ εἰς τὸ ἔξῃς εἰς μοναστήριον με̄ τὰς θυγατέρας τῆς, καὶ ἀπέθανε δολοφονηθεῖσα.

Μ Α Θ Η Μ Α Ι Α'.

Περὶ βροντῆς, ἀστραπῆς, καὶ ἀστροπελεκίου.

Ὅταν ἦναι ἀνεμοζάλη, τὰ σύννεφα ἠλεκτρίζονται, καθὼς ὁ τριβόμενος δίσκος τῆς ἠλεκτρικῆς μηχανῆς. Ὅθεν, ὅταν τὸ ἠλεκτρισμένον σύννεφον σιμῶσῃ εἰς ἄλλο μὴ ἠλεκτρισμένον, ἢ μετρίως ἠλεκτρισμένον, μέρος τοῦ ἠλεκτρισμοῦ πηδᾷ ἀπὸ τὸ ἓνα εἰς τὸ ἄλλο, καὶ εὐθὺς φαίνεται σπινθήρ, καὶ ἀκούεται κρότος, καὶ αὕτη εἶναι ἡ βροντῆ, καὶ ἡ ἀστραπή. Ἄν περᾷ τὸ ἠλεκτρισμένον σύννεφον ἐπάνω ἀπὸ δένδρον, ἢ ἀπὸ οἰκοδομὴν, ὁ ἠλεκτρισμὸς πηδᾷ εἰς ἐκεῖνο με̄ ὄρμην, καὶ καίει τὸ δένδρον, κρημνίζει τὴν οἰκοδομὴν, καὶ τοῦτο λέγεται ἀστροπελέκι. Ἐνίοτε ἡ ὄρμη τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἀρπάζει πέτραν ἀπὸ καμμίαν οἰκοδομὴν, τὴν καίει, καὶ τὴν ρίπτει· καὶ ὁ χυδαῖος λαὸς νομίζει, ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ ἀστροπελέκι. Διὰ νὰ φυλαχθῶσιν αἱ οἰκίαι ἀπὸ τὸ ἀστροπελέκιον, ὑψοῦν σουβλερᾶν σιδηρᾶν μύτην· διότι αἱ τοιαῦται αἰχμαὶ ἀρπάζουσι

τὸν ἠλεκτρισμὸν, καὶ δὲν τὸν ἀφίνουσι νὰ πῆσῃ εἰς ἄλλο μέρος τῆς οἰκίας· χρειάζεται ἡμῶς τέχνην ἢ κατασκευὴν ἄλλῶς, σύρον τὸ ἀστροπελέκιον ἐπάνω εἰς τὴν οἰκοδομήν. Ὅταν ἦναι ἀνεμοζάλῃ, πρέπει νὰ στέκεται τιναὶ μακρὰν ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ δένδρα, ἀπὸ τὰς οἰκοδομὰς. Ἐὰν ἦναι εἰς τὸ βροντῶν, πρέπει νὰ κατέβῃ εἰς τὴν πεδιάδα· διότι εἰς τὰ ὑψηλὰ μάλιστα πίπτουν τὰ ἀστροπελέκια, ὡς σιμώτερα εἰς τὰ σύννεφα. Μερικοὶ πίπτουν κατὰ γῆς, καὶ δὲν στέκονται ὀρθοί· καὶ εἰς τὴν οἰκίαν κáθονται μακρὰν ἀπὸ τοὺς τοίχους· τὸ ἀστροπελέκι τρέχει μάλιστα εἰς τὰ μέταλλα.

Πρῶτον βλέπομεν τὴν ἀστραπὴν, ἔπειτα ἀκούομεν τὴν βροντὴν μ' ὅλον ὅτι ὁ αὐτὸς σπινθήρ προξενεῖ, εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, καὶ τὰ δύο τὸ Φῶς ὡς τρέχει ὀγληγορώτερα ἀπὸ τὸν ἦχον. Ὅταν μετὰ τὴν ἀστραπὴν περάσῃ καιρὸς, καὶ ἔπειτα ἀκούσωμεν τὴν βροντὴν, καταλαμβάνομεν, ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς κενόνηται μακρὰν.

Περὶ Σεισμοῦ.

Ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶναι αἰτία καὶ τοῦ σεισμοῦ. Εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς εὐρίσκονται καλοὶ ἀγωγοὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, καθὼς μέταλλα, νερὸν καὶ ἄλλα· εὐρίσκονται καὶ κακοὶ ἀγωγοί, καθὼς ἔητιν, θειάφιον, καὶ ἄλλα. Μὲ μέσον λοιπὸν τῶν πρώτων συνάξεται εἰς ὑπόγεια σπήλαια ὁ ἠλεκτρισμὸς, καὶ ἐκεῖ πολιορκεῖται ἀπὸ τοὺς κακοὺς ἀγωγούς· ἀφοῦ ταραχθῇ ἢ ἰσορροπία, αὐξάνεται ἢ

ὄρεμή του, καὶ τινάσσεται ἔξω, ἀφοῦ κλονίση τὴν γῆν.

Πολλάκις ἀπὸ τὴν τριβὴν ἀνάπτονται τὰ θειαφώδη σώματα, καὶ ἡ θερμότης ἀναλύει τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ὑδρογονικὸς αἶρ, θίλων νὰ ἐβγῆ ἔξω, τινάσσει τὴν ἐπιφανείαν τῆς γῆς.

Τυχαῖα πυρά.

Τὸ νερὸν ἀναλυόμενον ἀπὸ τὴν θερμότητά του ἡλίου, ἀφίνει ἐλεύθερον τὸν ὑδρογονικὸν αἶρα, ὅστις σηκώνεται ἠψυλά. Οὗτος εὐρίσκεται πολὺς καὶ ὅπου σῆπονται ζῶα, καθὼς εἰς τὰ κοιμητήρια, καὶ εἰς τοὺς λημνώδεις τόπους· ἐκεῖ λοιπὸν βλέπομεν εἰς τὸν οὐρανὸν, κάποια φῶτα, μερικὰς λαύρας στρεγγύλας, τὰς ὁποίας σπρώχνει ὁ ἀνεμὸς, καὶ τρέχουν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀπὸ τὴν σῆψιν τῶν ζῶων ἐβγαίνει ὑδρογονικὸς αἶρ, καὶ ἄλλη τις ὕλη, ἣτις λέγεται Φωσφόρος· αὐτὰ καὶ τὰ δύο ἀνάπτονται εὐκόλα, ὅταν τὰ ἐγγίξη ὁ ἠλεκτρικὸς σπινθήρ. Πολλάκις αὐταὶ αἱ λαύραι φαίνονται ἐπάνω εἰς τοὺς τάφους, καὶ εἰς τὰς λίμνας.

Διάπτοντες ἀστέρες.

Τὰ ἀστέρα, τὰ ὁποῖα μᾶς φαίνονται ὅτι πίπτουν, μάλιστα τὴν ἀνοιξιν καὶ τὸ φθινόπωρον, τὰ βλέπομεν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ἐπάνω εἰς τὰ κατάρτια τῶν καραβίων ὁ χυδαῖος λαὸς τὰ ἐνομάζει Τελώνια· εἶναι ὅμως ὁ ἠλεκτρισμὸς, ἢ κάμμιαν φορὰν ὁ ὑδρογονικὸς αἶρ ἀναπτόμενος, καὶ διωκόμενος ἀπὸ τὸν ἀνεμὸν.

Ανεμοστρόβιλος.

Όταν τὸ σύννεφον ἦναι ἠλεκτρισμένον, καὶ ὁ ἠλεκτρισμός θέλη νὰ βαλθῆ εἰς ἰσοσταθμίαν μετὰ τὴν γῆν, καταταίβει μετὰ μεγάλην ὀρμὴν, καὶ μετὰ στρεφογύρισμα εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τότε γίνεται βρασμός τοῦ νεροῦ, καὶ σηκώνεται ἕως εἰς ἕνα πόδα. Ἄν καταίβῃ εἰς τὴν ξηρὰν, σηκώνει κόνιορτόν, ξύλα, καὶ ὅ,τι ἤμπορέσῃ. Καὶ οὗτος εἶναι ὁ ἀνεμοστρόβιλος.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Περὶ τῶν Ἀμφιβίων.

Ἀμφίβια λέγονται, ὅσα ζῶσι καὶ εἰς τὴν ξηρὰν καὶ εἰς τὰ νερά. Ἄλλα γεννῶσιν αὐγά, καὶ ἄλλα γεννῶσι ζῶα· τὰ εἶδη τῶν ἀληθινῶν ἀμφιβίων εἶναι ὀλίγα· αἱ φῶκαι, ὁ θαλάσσιος λέων, καὶ ἄλλα τινὰ, εἶναι τῶντι τοιαῦτα.

Κάστωρ.

Τὸ ζῶον τοῦτο εἶναι τετράποδόν, σχεδὸν ἀμφίβιον, καὶ ζῆ εἰς κοινωνίαν. Εἰς τέσσαρα σακκία βαλμένα ὑποκάτω εἰς τὰ ἔντερα του εὐρίσκεται ἕνα ὑγρὸν ἄνοστον, τὸ ὅποιον λέγεται Καστώρειον, καὶ εἶναι χρήσιμον εἰς τὴν Ἰατρικὴν· οἱ ὄρχεις του εἶναι μέσα εἰς τὸ σῶμα του· ὅθεν δὲν ἀληθεύει, ὅτι τοὺς κόπτει, ὅταν ἴδῃ τοὺς κυνηγούς.

Τὸν Ἰούνιον καὶ τὸν Ἰούλιον συναΐζονται αἱ κά-
στρος εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ. Εὐρίσκουν δέν-
δρον τὸ βουκανίζου, καὶ τὸ κάμνου, καὶ πύση εἰς
τὸν ποταμὸν ἐκεῖ βουκανίζου τοὺς κλάδους, καὶ
ἄλλοι φέρουσι ξύλα διὰ παλούκια, καὶ τὰ σύρου
μέ τούς ὀδόντας μέσα εἰς τὸ νερόν· τὰ χώνου εἰς
τὴν γῆν· περιπλέκουσι κλάδους, καὶ οὕτω κάμνου
πρόχωμα καὶ περιτείχισμα· καὶ διὰ τὰ μὴν ἐμ-
βαίνῃ τὸ νερόν εἰς τὰ ἀραιώματα, ζυμόνουσι πηλὸν
μέ τούς ἐμπροσθίους πόδας, καὶ κτυποῦσι τὴν ζύ-
μην μέ τὴν πλατεῖαν οὐρανῶν των, καὶ χρίουσι τὰς
τροφάς.

Ἀφ' οὗ δουλεύσωσι ὅλοι ὁμοῦ εἰς τὴν δημόσιον
οἰκοδομήν, μοιράζονται εἰς τόσας ἐταιρίας, διὰ τὰ
κατασκευάσωσι καὶ τὰς ἰδιαίτερας κατοικίας, αἱ
ὁποῖαι ἔχουσι δύο θύρας, μίαν πρὸς τὴν ξηράν, καὶ
ἄλλην πρὸς τὸ νερόν· σιμὰ εἰς τὰς κατοικίας των,
πρὸς τὸ μέρος τοῦ νεροῦ, κατασκευάζουσι τὰς
ἀποθήκας τῆς τροφῆς, ἧτις εἶναι φλοῦδα δένδρου,
καὶ τρυφερὰ ξύλα. Εὐρίσκονται εἰς τὴν οἰκοδομήν
των χωρία μέ εἴκοσι, καὶ εἴκοσι πέντε καλύβας·
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως αἱ πόλεις των συστένον-
ται ἀπὸ δέκα, ἢ δώδεκα φυλάς, καὶ ξένους πολί-
τας δὲν δέχονται. Ὅλοι ἔχουσι ἴσον δικαίωμα, καὶ
κάνεισι ἀπὸ τὸν ἄλλον δὲν κλέπτει· εἶναι φίλοι
συναλλήλως, καὶ ἔχουσι εἰρήνην. Τὸν Σεπτέμβριον
συναΐζουσι τὰς τροφάς, καὶ τὸν χειμῶνα ἀπολαμ-
βάνουσι τὰς οἰκιακὰς ἡδονάς· τότε ἀναπαύονται,
καὶ τεκνογοοῦσιν.

Η' θεωρία τῆς Φύσεως.

Ζωοφύεις ἀρμονίαι τῶν Φυτῶν.

Ἡ Φύσις, ἀφοῦ ἐδιόρισεν, ἐπάνω εἰς ἀνάι-
σθητον ἔδαφος, τὰ φυτὰ, ἔχοντα φυσικὴν ζωὴν,
ἤγουν αὐξανόμενα, καὶ γεννῶντα, ἐδιόρισεν εἰς αὐτὰ
ἄλλα ὄντα, τὰ ὅποια ἔχουν καὶ τὰς εἰρημίνας
ιδιότητας, καὶ προστούτοις καὶ τὸ νὰ κινῶνται, νὰ
ἔχωσιν ἐφαρμογὰς εἰς τὸ νὰ κατοικοῦν εἰς αὐτὰ
πάθη, διὰ νὰ τρέφονται καὶ αὐτοματισμὸν, διὰ
νὰ ἐκλέγωσι τὰ ἀρμόδια φυτὰ ταῦτα εἶναι
τὰ ζῶα.

Ἡ Φύσις εἰς τὴν νέαν τῆς διάταξιν, τίποτε
δὲν ἀλλάξεν ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς ἀλλ' ἐδιόρισε
τὰς αὐτὰς ἀρμονίας καὶ ἀντιθέσεις τῶν ζῶων μὲ
τὰ φυτὰ καθὼς τῶν φυτῶν μὲ τὰ στοιχεῖα.
Φαίνεται, ὅτι, ὅσα ζῶα τρέφονται μὲ χόρτα, καθὼς
τὸ βῶδιον καὶ τὸ πρόβατον, μὲ τὸν καιρὸν ἔπρεπε
νὰ γένωσι πράσινα. Μ' ἔλεον τοῦτο, ἔχουσιν ἄλλο
χρῶμα, διὰ νὰ διακρίνωνται ἀπὸ τὰ χέρτα καὶ
ὅσα ζῶα κατοικοῦσιν ἐπάνω εἰς τὴν φλοῦδαν τῶν
δένδρων, ἢ ἐπάνω εἰς σκοτεινὸν χρῶμα, εἶναι λαμ-
πρά, καὶ πολλάκις πράσινα. Εἰς τὰς Ἰνδίας,
πολλὰ πράσινα πουλῖα, μάλιστα ψιττακοί, ζῶσιν
ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα· τὸ πράτινον ἴμως χρῶμα ταν
εἶναι ἀνεκτὸν, καὶ ἔχουν καὶ στίγματα, μὲ τὰ
ὅποια διακρίνονται καὶ ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἀπὸ τὸ
χρῶμα τῶν φυτῶν.

Ἡ Φύσις ἐδιόρισε τὰ ὠραιότερα πουλῖα ἐπάνω
εἰς δένδρα, τῶν ὁποίων τὰ ἄνθη ἔχουν ὀλίγην εὐ-

μορφίαν. Εἰς τοὺς τροπικοὺς εἶναι ἐλιγώτερον ὡραῖα τὰ ἀνθη, παρὰ εἰς τὰς εὐκράτους ζώνας· τὰ ἔντομα ὅμως, τὰ πουλία, καὶ αὐτὰ τὰ τετράποδα, εἶναι ὡραιότερα· ὅθεν ταῦτα τὰ ζῶα, ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα, παραστένουσιν ἀξιόλογον ἀρμονίαν, καὶ ἀντίθεσιν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν.

Ἄν μοιράσωμεν τὰ φυτὰ εἰς δένδρα καὶ εἰς χόρτα, ἡ φύσις δὲν ἐνόει τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ μὲ συμφωνίαν, ἀλλὰ μὲ ἀντίθεσιν· ἡ γούν δὲν βάλλει τὰ μεγάλα ζῶα ἐπάνω εἰς τὰ μεγάλα φυτὰ, ἀλλ' ὅλον τὸ ἔναντίον· ὁ νόμος οὗτος εἶναι γενικός· διότι, ὅπου εἶναι ὀλίγα τὰ χόρτα, καὶ τὰ τετράποδα εἶναι ὀλίγα· καὶ ὅπου τὰ δένδρα εἶναι πολλὰ, ἐκεῖ πολλὰ εἶναι καὶ τὰ πουλία.

Ἄν παρατηρήσωμεν τὰς σχέσεις τῶν χόρτων μὲ τὰ τετράποδα, βλέπομεν καὶ πολλὰς ἐφαρμογὰς· διότι τὰ χόρτα εἶναι χαμηλά, διὰ τὰ τὰ φθάνουν τὰ τετράπεδα, καὶ ὅλα τὰ μέρη τοῦ χόρτου εἶναι ἀρμόδια πρὸς τροφήν τῶν τετραπόδων.

Ἄν θεωρήσωμεν τὰς ἐφαρμογὰς τῶν δένδρων μὲ τὰ πουλία, βλέπομεν, ὅτι οἱ κλάδοι εὐκολὰ πιάνονται ἀπὸ τοὺς δακτύλους τοῦ πουλίου, τρεῖς ἐμπροσθίους, καὶ ἓνα ὀπίσθιον. Τὰ πουλία εὐρίσκουν καταφύγιον ὑποκάτω εἰς τὰ φύλλα ἀπὸ τὴν βροχὴν, καὶ ἀπὸ τὸν ἥλιον, καὶ ἀπὸ τὸ κρύον· ὅλα συντρέχουν πρὸς κατασκευὴν τῆς Φωλεᾶς των. Οἱ σπόροι ἐκεῖνοι τοῦ δένδρου εἶναι ἀρμόδιοι εἰς τὸ σχῆμα τῆς μύτης του. Ὅσα ἔχουν ὀξεῖαν, ἢ καμπύλην μύτην, κατοικοῦν εἰς δένδρα, τῶν ὁποίων τὰ παρικὰ εἶναι πολύσαρκα.

Τὰ ἔντομα εὐρίσκουν ἀναπαυτικὴν κατοικίαν εἰς τὴν φλουῖδαν, ἢ εἰς τὰ ἄνθη, καὶ κάθε εἶδος ἔντομον κατοικεῖ εἰς διάφορον μέρος τοῦ ἄνθους· διότι ἐκεῖ εὐρίσκει τὴν ἀνάλογον τροφήν του. Ἡ φύσις ἔδωκε τὴν διάρκειαν καὶ καρποφορίαν τοῦ φυτοῦ ἀνάλογον τῆς χρείας τῶν ζώων. Μερικῶν φυτῶν ὁ καρπός, ὅταν ὠριμάσῃ, πίπτει μὲ κρότον, καὶ πάραυτα τρέχουσιν οἱ καλεσμένοι εἰς ταύτην τὴν τράπεζαν.

Ἐὰν ἠξέυραμεν τὰς σχέσεις τῶν φυτῶν μετὰ τὰ ζῶα, ἠθέλαμεν μάθει, εἰς τί χρησιμεύουσι μερικὰ μέρη τοῦ φυτοῦ, τὰ ὁποῖα μᾶς φαίνονται ἄχρηστα. Ἄν εἰς τὰ θερμὰ κλίματα εὐρίσκονται φυτὰ φορητὰ μετὰ χνουδι, εὐρίσκονται καὶ σκώληκες ὀλόγυμοι, οἱ ὁποῖοι ζύουν τὸ χνουδί, καὶ κάμνουν φόνεμα. Εἰς τὰς ἔχθρας τοῦ ποταμοῦ τῶν Ἀμαζόνων, εὐρίσκονται κάλαμοι, εἰς τῶν ὁποίων τὴν κορυφὴν βλέπομεν σφαιρίδιον ἀπὸ χῶμα· αὕτη εἶναι κατασκευὴ μυρμηκῶν, οἱ ὁποῖοι καταφεύγουν εἰς αὐτὴν εἰς καιρὸν πλημμύρας· ἀναιβοκαταιβαίνουσι ἀπὸ μίσα ἀπὸ τὸν κάλαμον, καὶ τρέφονται μὲ ὅσα φέρει ἡ πλημμύρα ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ποταμοῦ. Εἰς μερικοὺς τόπους εὐρίσκονται ἀκάνθαι φοβεραὶ, μετὰξὺ τῶν ὁποίων γεννῶσι τὰ πουλία. Καὶ ἐπειδὴ εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους ἄλλα ζῶα ἔρπουσι καὶ τρώγουσι τὰ αὐγά, ὁ Πάνσοφος τῆς φύσεως δημιουργὸς, ἐδιόρισε τὰς ἀκάνθας πρὸς φύλαξιν ἐκείνων τῶν πουλιῶν.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία.

Οἱ Μακεδόνες ἐπιθυμήσαντες τὴν πατριδα, καὶ μαθόντες, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θείλουσιν εἶναι εἰ μεγαλήτεροι κίνδυνοι, ἄρχισαν νὰ μουρμουρίζουν. Ὁ Ἀλέξανδρος λοιπὸν ἠναγκάσθη νὰ στραφῆ εἰς τὰ ὀπίσω, ἀφήσας εἰς τὸν Πῶρον, ὅσους τόπους ἐκυριεύσεν εἰς τὰς Ἰνδίας. Πολλὰκις ἐνίκησε τοὺς ἀνδρείους Ὁξυδράκας Ἰνδοὺς. Τέλος, ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν των, ἔβαλε κλίμακα, καὶ αὐτὸς πρῶτος ἀνέβη. Ἠθέλησαν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν οἱ στρατιῶται, ἀλλ' ἡ κλίμαξ ἐσυντρίφθη. Ὁ Ἀλέξανδρος μόνος ἐπήδησε μέσα ἀπὸ τὸ τεῖχος· κτυπᾷ τοὺς ἔχθρους, καὶ φονεῖ τὸν ἀρχηγὸν των. Τέλος, ἐπληγώθη εἰς τὸν μηρὸν, καὶ ἀδυνατισθεὶς ἀπὸ τὸ πολὺ αἷμα, ἔπεσε μισαποθαμένος. Ὅταν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος τὸν ἐπλήγωσεν, ἔτρεξε διὰ νὰ τὸν μαχαιρώσῃ, ὁ Ἀλέξανδρος τὸν ἐμαχαίρωσε. Μερικοὶ ἄνθρωποι τοῦ ἀνέβησαν εἰς τὸ τεῖχος, καὶ ἔτρεξαν πρὸς βοήθειάν του. Ἀνέβησαν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ ἄλλοι στρατιῶται, καὶ ἠνοιξαν τὰς πύλας, καὶ οὕτως ἐμβῆκαν οἱ Μακεδόνες εἰς τὴν πόλιν, καὶ κατέσφαζαν ὅλους τοὺς πολίτας.

Ὅταν ἐστράφη εἰς τὴν Βαβυλῶνα ὁ Ἀλέξανδρος, ἠσχολήθη εἰς τὸ νὰ τὴν στολίσῃ. Ἡ τρυφή τῆς Ἀσίας ἔφθειρεν ὀλίτελα τοὺς Μακεδόνας, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐδόθη εἰς τὰ συμπόσια, καὶ εἰς τὴν μέθην. Ἀφοῦ ἐπέρασε μίαν νύκταν εἰς ἀσωτείαν, ἐπροσκαλέσθη τὸ πρῶτον εἰς ἄλλο συμπόσιον. Καὶ ἐκ τούτου ἐγίνε ζήτημα, ἂν ὁ θάνατος τοῦ προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἀσωτείαν, ἢ ἀπὸ φαρμάκων.

Ἄφου ἠμέθυσεν ὑπὲρ τὸ μέτρον, ἔπεσεν εἰς μεγάλην θέρμην, διὰ τὴν ὁποίαν ἐφθείρετο κατ' ὀλίγον, μόλις ἠμπόρεσε νὰ δώσῃ τὸν δακτύλιόν του εἰς τὸν Περδικκάν. Οἱ στρατιῶται ἤλθαν, καὶ μὲ δάκρυα τοῦ ἐφίλησαν τὴν χεῖρα· τὸν ἠρώτησαν, Ποῖον ἀφίνει διάδοχον; „τὸν ἀξιώτερον“ ἀπεκρίθη. Ἀπέθανε λοιπὸν εἰς ἡλικίαν τριανταδύο χρόνων καὶ ὀκτὼ μηνῶν.

Ἱστορία Βυζαντινῆ.

Ἐποχὴ δευτέρα.

Ἡ ὁποία, μετὰ τὸν Βασίλειον τὸν Μακεδόνα; ἕως τὸν Βαλδουῖνον, περιέχει χρόνους 337.

867. — Βασίλειος ὁ Μακεδῶν διεδέχθη Μιχαήλ τὸν Γ'. τοῦ ὁποίου αὐτὸς ἔγινεν αἷτιος τῆς δολοφονίας· ἀπλοῦς στρατιώτης ὢν ἀπὸ ποταπὸν γένος, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἐβασίλευσεν ἐνδόξως ὑπὲρ τοὺς δεκάοκτώ χρόνους. Ἔῤῃχεν ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ προτερήματα τοῦ καλοῦ βασιλέως. Δὲν ἐφόνευσε τὸν Μιχαήλ, λέγουσιν οἱ Ἱστορικοί, εἰμὴ διὰ νὰ σώσῃ τὴν ἰδίαν του ζωὴν. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας του, οἱ Ῥῶσσοι ἐδέχθησαν τὸν Χριστιανισμόν, καὶ τὰ δόγματα τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας.

886. — Λέων ὁ ΣΤ', τὸν διεδέχθη ἦτον πολλὰ ἀκρατῆς εἰς τὰ πάθη, ἐβασίλευσεν ἄτακτα ὑπὲρ τοὺς 25 χρόνους.

Τὸν διεδέχθη ὁ ἀδελφός του Ἀλέξανδρος, ὁ ὁποῖος ἔφερεν εἰς τὸν θρόνον ὅλα τῆς νεότητός του τὰ ἐλαττώματα· ἀπέθανε βασιλεύσας ἕνα χρόνον.

Κωνσταντῖνος ὁ Ζ΄ υἱὸς τοῦ Λέοντος, καὶ διάδοχος τοῦ Ἀλέξανδρου, ἐβασίλευσε σαράντα ὀκτῶ χρόνους· ἦτον δίκαιος· ὅμως εἶχεν ἀδύνατον πνεῦμα. Ῥωμανὸς ὁ Λεκαπηνὸς συμβασιλεύς, ἔλαβεν ὅλην τὴν ἐξουσίαν εἰς διάστημα εἴκοσι χρόνων, ἕως ἀπεβλήθη τοῦ θρόνου.

Ῥωμανὸς ὁ Β΄ υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου ἐβασίλευσεν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς χρόνους.

963. — Βασίλειος Β΄ καὶ Κωνσταντῖνος Η΄ υἱοὶ τοῦ Β΄ Ῥωμανοῦ, ὁμοῦ τὸν διεδέχθησαν. Ὁ Βασίλειος εἶχεν ὅλα τὰ προτερήματα μεγάλου βασιλέως, ἀλλ' ἐβάρυνε τὸν λαόν του μὲ τὰ δοσίματα. Ἐβασίλευσεν ὑπὲρ τοὺς ἐξῆντα χρόνους. Μετὰ τὸν θάνατόν του, ὁ σκληρὸς καὶ ἀνάξιος Κωνσταντῖνος, ὁ ὁποῖος ἕως τότε εἶχε μόνον τὸ ὄνομα, ἠναγκάσθη νὰ βασιλεύῃ μόνος, καὶ μετὰ τρεῖς χρόνους ἀπέθανεν.

Ὅταν οἱ δύο οὗτοι βασιλεῖς ἦσαν ἀκόμη παῖδες, Νικηφόρος ὁ Β΄ ὁ λεγόμενος Φωκᾶς, ἔγινε συμβασιλεύς, καὶ ἐκυβέρνησε φρονίμως τὴν βασιλείαν εἰς διάστημα ἕξ χρόνων. Ἰωάννης ὁ Ζιμισκῆς, αἴτιος τοῦ θανάτου του, πάραυτα ἔγινε συμβασιλεύς, καὶ ἐβασίλευσε τοὺς αὐτοὺς χρόνους. Ἦτον βασιλεὺς ἄξιος τοῦ θρόνου, ἀνδρὸν δὲν ἐβασίλευε διὰ μέσου κακουργίας.

1028. — Ῥωμανὸς Γ΄ ἀναγκασθεὶς νὰ δεχθῆ μὲ τὴν βασιλείαν, τὸν γάμον τῆς ἀδελφῆς ἐκείνου Ζωῆς, ἐφαρμακεύθη ἀπὸ αὐτὴν, βασιλεύσας ὑπὲρ

τους πέντε χρόνους. Μιχαήλ ὁ Δ΄. τὸν διαδέχεται ὁ Παφλαγῶν, ἀδυνάτου ψυχῆς, καθὼς καὶ ὁ προκατόχος του, ἐβασίλευσεν ὀκτῶ χρόνους, καὶ ὑπῆγεν εἰς μοναστήριον, καὶ ἀπέθανε μὲ πολλὴν ἀρετὴν. — Μιχαήλ Καλαφάτης ὁ ἀνεψίος του τὸν διεδέχθη, ἀφοῦ υἰοθετήθη ἀπὸ τὴν βασιλισσαν Ζωὴν. Μόλις ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἠναγκάσθη νὰ καταβῆ. Εἶχεν ἐξορίσει τὴν Ζωὴν. Εἰς ποινὴν τῆς ἀχαριστίας του, ἐπαναστάτησεν ὁ λαός, τὸν ἐτύφλωσαν, καὶ τὸν ἔκλεισαν εἰς ἓν μοναστήριον.

Ἡ Ζωὴ, ἀφοῦ ἔλαβε τὴν βασιλείαν, ἔλαβε σύζυγον Κωνσταντῖνον τὸν Θ΄. τὸν Μοναχῖν, βασιλέα, χωρὶς χαρακτῆρα, ὅστις ἐβασίλευσε δώδεκα χρόνους.

Θεοδώρα, ἀδελφὴ τῆς Ζωῆς, ἡ ὁποία ἀπέθανε πρὸ τοῦ Κωνσταντῖνου, διεδέχθη τὴν βασιλείαν μετὰ τὸν θάνατόν του, τὴν ὁποίαν ἐκυβέρνησε σχεδὸν δύο χρόνους. — Μιχαήλ ὁ ΣΤ΄. ὁ λεγόμενος στρατιωτικὸς τὸν διεδέχθη, καὶ τὸν ἀκόλουθον χρόνον ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ τὸν θρόνον.

1057. Ἰσαὰκ ὁ Κομνηνὸς διαδέχεται τὸν Μιχαήλ ΣΤ΄. Οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος ταύτης τῆς λαμπρᾶς οἰκογενείας· παραιτήσῃ τὴν βασιλείαν μετὰ δύο χρόνους.

Τέσσαρες βασιλεῖς ἀνέβησαν μετὰ τοῦτον εἰς τὸν θρόνον, ἕως τὸν δεύτερον τούτου τοῦ ὀνόματος, ἡγουν Κωνσταντῖνον Γ΄. τὸν Δοῦκα, ὀλίγον ἐπιτήδειον εἰς τὸ νὰ κυβερνᾷ. — Ρῶμανὸς ὁ Δ΄. ὁ καὶ Διογένης, ἄξιος τοῦ θρόνου καὶ μακροτέρας βασιλείας. — Μιχαήλ ὁ Ζ΄. ἀνδρωπεύς χωρὶς προτέρημα,

καὶ Νικηφόρος ὁ Γ'. ὁ καὶ Βοτωνιάτης, ὁ ἑποῖος δὲν ἀπόλαυσε πολὺν καιρὸν τὴν ἀρπαγὴν του· διότι ἐξώσθη ἀπὸ τὸν Ἀλέξιον τὸν Κομνηνόν.

1081. — Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς ἐβασίλευσε τριάντα ἑπτὰ χρόνους· ἦτον φυλάργυρος καὶ ἀνανδρος. Ὁ υἱὸς του Ἰωάννης Β'. Κομνηνὸς ἔκαμε νὰ λησμονηθῇ ἡ βασιλεία τοῦ Ἀλεξίου εἰς εἴκοσι πέντε χρόνους, βασιλεύσας ἐνδόξως.

1145. — Ἰσαάκ ὁ Ἄγγελος ἐκλέχθη βασιλεὺς ἀπὸ τὸν λαόν, ὅμως δὲν ἐφάνη πῶς ἀξίος ταύτης τῆς ἐκλογῆς. Λί τρυφαί καὶ ἀσωτεῖαι του ἔκαμαν νὰ χάσῃ τὴν βασιλείαν, ἀφοῦ ἐβασίλευσε δέκα χρόνους.

Ὁ ἀρπαξ Ἀλέξιος Ἄγγελος, ὁ ἀδελφός του, ἀνὴρ φθαρμένος, ἐξώσθη ἀπὸ τὸν θρόνον, μετὰ ὀκτῶ χρόνους, ἀπὸ τὸν Ἀνεψιόν του Ἀλέξιον Ἄγγελον, τὸν λεγόμενον Νέον· ὅστις, μετ' ὀλίγους μῆνας, ἐφονεύθη.

Ἀλέξιος Δοῦκας ὁ ὀνομαζόμενος Μούρζουφλος ὁ αἴτιος τοῦ θανάτου τοῦ προκατόχου του, δὲν ἀπῆλαυσε πολὺν καιρὸν τὸν καρπὸν τῆς κακίας του· ἐνικήθη ἀπὸ τοὺς σταυροφόρους, καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Μ Α Θ Η Μ Α Ι Β'.

Περὶ τῆς τῶν ζώων οἰκονομίας.

Τὰ φαινόμενα ἀποτελέσματα τῆς θαυμαστικῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς παραστήνουσιν εἰς ἡμᾶς τὴν πάνσοφον χεῖρα τοῦ Δημιουργοῦ, μ' ὅλον ὅτι καθε παραμικρὸν τοῦ δημιούργημα διηγείται τὴν δόξαν του· ἢ γνῶσις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, καὶ τῶν διαφορῶν τούτου ἐνεργειῶν, εἶναι αἱ περιεργότεραι τοῦ ἀνθρώπου ζητήσεις· ὅχι διότι διδάσκει τὴν κατασκευὴν μας, καὶ τὸν μηχανισμόν τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὀλίγη αὕτη ὀργανισμένη ὕλη, ἣτις παραστένει τὸ ἡμέτερον ὄν, περιέχει τὰ μεγαλήτερα θαυμάσια, τῆς ὁποίας αἴτιη εἶναι τῶν ἔργων τὸ ἐπισημότερον. Ὁ ἀμαθὴς ἀνθρώπος δὲν βλέπει ἀπ' ἔξω, εἰμὴ ἀπλοῦν καὶ μεγαλοπρεπῆ στολισμόν, ὅστις ἐνόησε τὴν κομψότητα τῆς περιφερείας μὲ τὴν τῶν ἀναλογιῶν ἀλλ' ὁ φιλόσοφος θαυμάζει τοὺς ἐσωτερικοὺς τρόπους τῆς ζωντανῆς μηχανῆς, ἣτις, ἀν καὶ ὑποκειμένη εἰς τοὺς νόμους τῆς ὕλης, ἔχει ἐνεργητικὴν τινὰ ἀρχὴν, καὶ ὑποτάσσεται εἰς κρυπτὴν ἐνέργειαν, ἢ ὅποια εἶναι μὲ αὐτὴν ἠνωμένη, καὶ ἀγνωστος εἰς αὐτήν. Ἡ ἀμοιβαία ἐνέργεια τῶν δύο τούτων οὐσιῶν ἀποτελεῖ τὴν ζωὴν. Καὶ θέλομεν ἰδεῖ, ὅτι ἡ κίνησις τῆς καρδίας εἶναι ὁ δεσμός, ὁ ὁποῖος κρατεῖ τὰς δύο ταύτας οὐσίας ἠνωμένας.

Ἐπεριγράψαμεν τὰς αἰσθήσεις, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ὁ ἀνθρώπος κοινωνεῖ μ' ὅλον τὸ πᾶν, καὶ μὲ τοὺς ὁμοειδεῖς του. Πόσα θαυμάσια βλέ-

πομεν, ὅταν ἐξετάζωμεν τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ οἰκονομίαν! Ὅλα παραστένουν θαυμαστὴν ἀπλότητα, καὶ σύνθεσιν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, δύσκολον νὰ τὴν καταλάβωμεν. Ἡ τῶν ζώων μηχανὴ εἶναι ὡς κύκλος, ὅστις δὲν ἔχει οὔτε ἀρχὴν, οὔτε τέλος· τὸ ἐν ἐλαττήριον δανεῖζει τὴν ἐνέργειάν του εἰς τὸ ἄλλο· καὶ ἡ ἔνωσις των ἀποτελεῖ ἄλλας μηχανάς, τὰς ὁποίας κινεῖ καὶ ὅλαι αἱ μηχαναὶ ἐνόνονται εἰς μίαν· οὕτως ὁ ἐγκέφαλος ἐνεργεῖ διὰ τὴν προσβολὴν τῆς καρδίας, ἣτις ἠθέλην εἶσθαι ἀκίνητος, χωρὶς τὸν ἐγκέφαλον· τὰ δύο ταῦτα ὄργανα ἐνόνουν τὰς ἐνεργείας των, καὶ ἀποτελοῦσι τὴν ἀναπνοὴν, ἡ ὁποία κρατεῖ τὴν ἐνέργειαν ἐκείνων. Ἀπὸ ταῦτα τὰ τρία κατασκευάζονται τὰ εἰς τὰ ἀγγεῖα μας ὑγρά, καὶ τὰ μέρη τούτων τῶν ὑγρῶν ἐμψυχόουν τὸν ἐγκέφαλον, κινοῦν τὴν καρδίαν, καὶ κάμνουν νὰ ἐνεργῇ ἡ ἀναπνοή.

Ἐὰν θεωρήσωμεν τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, βλέπομεν τόσην δύναμιν, καὶ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, τόσην ἐλαφρότητα, εἰς τὰ κόκκαλα. Ὅποιος δεσμὸς εὐρίσκεται εἰς τοὺς σπονδύλους! πόσαι κοιλότητες, καὶ τρύπαι σχεδὸν ἀόρατοι εἰς τὰ κόκκαλα, διὰ νὰ περῶσι τὰ ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα φέρουσι παντοῦ τὴν τροφήν· καὶ τὰ νεῦρα, τὰ ὁποῖα μοιράζουσι παντοῦ τὴν αἰσθησιν! Τὸ δέρμα σκεπάζει ὅλην τὴν μηχανὴν, καὶ στολίζει τὸ σῶμα ἐξωτερικῶς, καὶ φυλάττει ὅλα τὰ μέρη. Γέμει ἀπὸ πόρους, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἐβγαίνει ἡ ἀδελος διαπνοή· καὶ εἶναι τόσον πολλοὶ καὶ μικροὶ, ὥστε ὁ Λευενοέκιος ἐμέτρησεν ἑκατὸν εἴκοσι πέντε χιλιάδας εἰς μικρὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ

σκεπάση ἕνας μικρὸς κόκκος τῆς ἄμμου. Ἀπὸ τοῦ-
τους τοὺς πόρους ἐβγαίνουν ἀκατάπαυστα οἱ ἀτ-
μοί, σύνθετοι ἀπὸ ὑγρὸν τι καὶ ἀπὸ θερμογόνον.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Σαγκτορίου,
ἀπὸ οὐκ ἴσως λίτρας φαγητοῦ καὶ ποτοῦ, τὸ ὅποιον
πρέπει νὰ ἐβγῆ ἀπὸ τὸ σῶμα, πέντε ἐβγαίνουν
ἀπὸ τὴν ἀδελον διαπνοήν, καὶ τρεῖς ἀπὸ τὰς ἄλ-
λας κενώσεις. Ἀπὸ δὲ τὰ φυτὰ ἐβγαίνει μὲ τὴν
ἀδελον διαπνοήν τὸ τρίτον τοῦ βάρους τῆς τροφῆς.
Ἐὰν λοιπὸν ἐμποδισθῇ ἡ ἀδελος διαπνοή ἀπὸ τὴν
ψύχραν, ἡ ὁποία σφίγγει τὸ δέρμα, καὶ κλείει
τοὺς πόρους, δὲν εἶναι παράξενον, ἂν ἀκολουθοῦν
τόσαι ἀρρώστιαι.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀναπνέῃ ἀπὸ τὸ στόμα
εἰς τὸν ψυχρὸν ἀέρα, οἱ ἀπὸ τὸν πνεύμονα ἀτμοί
παγόνουν, καὶ φαίνονται ὡς καπνός. Ὅταν ἀνα-
πνέωμεν εἰς γυαλίον, θαμβόνηται ἀπὸ τὸν ἀτμόν.
Πολλαὶ περιστάσεις ὀλιγοστεύουν τὴν ἀδελον δια-
πνοήν, καθὼς ὁ φόβος καὶ ἡ λύπη, τὰ ὅποια
βραδύνουσι τὴν κίνησιν τῆς καρδίας ἢ εὐθυμία, καὶ
αἱ μέτρια τοῦ σώματος ἀσκήσεις αὐξάνουν τῆς
καρδίας τὴν κίνησιν, καὶ ἀκολουθῶς σπρώχνεται μὲ
βίαν ἡ ἀδελος διαπνοή.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Ἐρπετά.

Ἐρπετὰ λέγονται, ὅσα ζῶα σύρονται μὲ τὴν
κειλίαν, ἢ ἔχουν πολλὰ χαμηλοὺς πόδας, καθὼς
ἡ χελώνη. Ἄλλα εἶναι γυμνά, ὡς οἱ σκώληκες.

ἄλλα λεπίδωτά, ὡς τὰ ὀφείδια· καὶ ἄλλα ἔχουν πετρωδὲς σκέπασμα, ὡς οἱ κοχλῖαι.

Ὅσον μικρὰ εἶναι τὰ ὀργανισμένα ἄτομα, τόσο εἶναι καὶ πολυάριθμα, ὡς οἱ σκώληκες. Ὁ σκώληξ τῆς γῆς, ὁ τόσο καταφρονημένος, ἔχει ζωὴν, αἰσθησίν, κίνησιν καὶ ὅλας τὰς ζωώδεις δυνάμεις· αἱ ἴνες τοῦ σώματός του ἀπλώνονται, καὶ μαζεύονται, καὶ μὲ τούτον τὸν τρόπον περιπατεῖ ἀπὸ τὴν κοιλίαν του ἐβγάλει χυμὸν, μὲ τὸν ὅποιον ἀλείφεται, καὶ χώνεται εὐκόλα εἰς τὴν γῆν· ἡ τροφή του εἶναι χῶμα· εἰς τὸ στόμα ἔχει σάλπιγγα, μὲ τὴν ὁποίαν τρυπᾷ, καὶ σηκώνει τὸ χῶμα. Ἄν στερηθῇ τὰ μέλη του, πάλιν τὰ ἀποκτᾷ, καὶ ἂν κοπῇ εἰς κομμάτια, γίνονται ἄλλοι τόσοι σκώληκες.

Τὰ ὀφείδια ἔχουν λεπίδας, μὲ τὰς ὁποίας περιπατοῦσιν· ἀκούουν ἀπὸ κάποιας τρύπας· ἡ ὄρασις εἰς τὸ γῆρας ἀδυνατίζεται· τὰ φαρμακερὰ ὀδόντια ἔχουν φούσκαν, ἡ ὁποία σκεπάζει τὸν ὀδόντα, καὶ περιέχει τὸ φαρμάκιον, τὸ ὅποιον χύνει, ὅταν δαγκάσῃ. Ἄλλα γεννῶσιν αὐγά, καὶ ἄλλα τὰ κλωσίζουν μέσα των· ἔχουν αἷμα ψυχρὸν, καὶ ἀνασαίνουσι ἀργὰ, καὶ ἀργὰ χωνεύουσι· καὶ διὰ τοῦτο ἠμποροῦν νὰ ζήσουν πολλὰς ἡμέρας χωρὶς τροφήν. Τρώγουσι ἔντομα, βατράχους, ποντικούς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ἄγαποῦν τὸ κίτρινον τοῦ αὐγού, καὶ τὸ γάλα, καὶ βυζάνουσι τὰς ἀγελάδας.

Τὰ γεννητικὰ των μόρια εἶναι σιμὰ εἰς τὸν πρωκτόν· γεννῶσι τὰ αὐγά των, καὶ τὰ ἀφίουν εἰς τὸν ἥλιον, ἢ εἰς ζεστὸν τόπον· τὸ δέρμα των, ἢ ἡ ἐπιδερμὶς ξηραίνεται τὸν χειμῶνα ἀπὸ τὸ ψύχος,

καὶ τὸ καλοκαίριον ἀπὸ τὴν ζέστην ὄθεν τὴν ἀνοιξιν, καὶ τὸν φθινόπωρον ἀλλάζουν τὴν ἐπιδερμίδα· κρύπτονται ὅμως, ἕως νὰ γένη στερεά.

Τὰ ὀφείδια σφυρίζουν, καὶ αὕτῃ εἶναι ἡ φωνὴ των. Ἐπειδὴ φοβούνται ὅλα τὰ ἔμφυχα, εἶναι ὅλων ἐχθροί. Τὰ μεγαλώτατα τῆς Ἀμερικῆς ὀφείδια δὲν εἶναι φαρμακερά, μάλιστα καθαρίζουν τὸν τόπον ἀπὸ ἄλλα βλαβερά ἕρπετά. Πολλὰ ὀφείδια δὲν ἔχουν φαρμάκιον, καὶ διὰ τοῦτο τὰ πιάνουν ἄφοβα οἱ ἄνθρωποι.

II' θεωρία τῆς Φύσεως.

Φυτικά ἀρμονία τῶν φυτῶν μὲ τὸν ἄνθρωπον.

Εἶναι ἀναρίθμητοι αἱ σχέσεις τῶν φυτῶν μὲ τὸν ἄνθρωπον· διότι ταῦτα εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῶν τεχνῶν, τῆς οἰκοδομῆς, τῶν συναλλαγμάτων, καὶ τῶν ἡδονῶν μας.

Ἄν ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰς εὐωδίας των, μόνος ὁ ἄνθρωπος ἀπολαμβάνει τὴν ἡδονὴν τοῦ χρώματος, καὶ τῆς εὐωδίας των. Ὅταν ἡ φύσις θέλῃ νὰ μᾶς μακρύνῃ ἀπὸ ἕγρους καὶ νοσώδεις τόπους, ἐκεῖ βάλλει βρομερά καὶ ἄσχημα ἄνθη. Ὅλα τὰ εὐώδη ἄνθη αὐξάνονται εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀνθρώπου, ἢ εἰς τὸ ὕψος, ὅπου ἠμπορεῖ νὰ τὰ φθάσῃ. Τὰ ἀρωματικά τῶν Ἰνδιῶν δένδρα δὲν ἔχουν εὐώδη ἄνθη. Μερικὰ τοιαῦτα ἄνθη φυτρῶν εἰς τὸ κάτω μέρος τῶν ὑψηλῶν δένδρων· τὰ σκληρὰ πωρικά, τὰ ἑποῖα, ἂν πέσουν εἰς τὴν γῆν, δὲν βλάπτονται, τὰ

ἔβαλεν ἡ πρόνοια εἰς ὑψηλὰ δένδρα, καὶ τὰ ἄλλα εἰς χαμηλά.

Δὲν εἶναι ὀλιγώτερον θαυμαστά καὶ τῶν παρικῶν αἱ ἐφαρμογαὶ ὡς πρὸς τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος των· διότι μερικά εἶναι διὰ τὸ στόμα ἀμέσως, καθὼς τὰ κεράσια, καὶ τὰ δαμάσκηνα. Ἄλλα διὰ τὰς χεῖρας, καθὼς τὸ μήλον καὶ τὸ ἀπίδιον. Ἄλλα μεγαλύτερα, καθὼς τὰ πεπόνια, τὰ ὁποῖα εἶναι χωρισμένα εἰς τόσα κομμάτια, καὶ ὡς νὰ ἦσαν διωρισμένα διὰ οἰκογένειαν. Τὸ αὐτὸ ἔκαμεν ἡ πρόνοια καὶ εἰς τὰ φύλλα τῶν δένδρων, τὰ ὁποῖα ἔμελλαν νὰ σκεπάζωσι τὸν ἄνθρωπον εἰς θερμὰ κλίματα· διότι τὰ ἐμοίρασε διαφόρως, ἤγουν διὰ νὰ σκεπάζωσιν ἓνα μόνον ἄνθρωπον, ἢ μίαν οἰκογένειαν, ἢ ὅλους τοὺς κατοίκους μιᾶς καλύβης.

Ἡ γειτόνευσις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὠφέλιμος εἰς πολλὰ δένδρα· τὰ δένδρα τοῦ κόκκου εἰς τὰς Ἰνδίας προκόπτουν καλῆτερα, ὅταν ἦναι οἰκίαι ὀλόγυρά των. Ὅπου εἶναι φοῖνικες φυτευμένοι, ὁ κύριος τοῦ τόπου πληρύνει κάτι εἰς τὴν ἀρχὴν, διὰ νὰ κατοικηθῇ ἀπὸ ἀνθρώπους· ἡ γειτόνευσις τῶν ἀνθρώπων ὠφελεῖ καὶ τὰς μηλέας, καὶ τὰς ἀμπέλους.

Ζωῶδεις ἀρμονίαι μετὰ τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον μερικά φυτὰ, διὰ νὰ φυλάττωσι τὰ ἄλλα φυτὰ ἀλλέως, ἔπρεπεν αὐτὸς νὰ τὰ φυλάττῃ ἡμέραν καὶ νύκτα. Ὅσον προχωροῦμεν πρὸς μεσημβρίαν, ὅπου εὐρίσκονται πλείότερα ἄγρια θηρία, βλέπομεν ἄκαν

Θάδη φυτά· τοιαῦτα εὐρίσκονται εἰς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας· καὶ μὲ αὐτὰ κάμνουν περιφράγματα, ὥστε οὔτε τὸ παραμικρὸν τετράποδον ἠμπορεῖ νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν κήπον.

Εἰς τὰ φυτὰ εὐρίσκει ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐναντίον τῶν ἑρπετῶν βοηθήματα. Εἰς τὴν νῆσον Γουαδελούπαν, εἰς τὴν βᾶσιν τῶν ὑψηλῶν δένδρων, εὐρίσκεται ἕρπον, ἓνα φυτὸν, καὶ σιμὰ τοῦ ἀποθαμμένα ὄφειδια. Τὸ αὐτὸ φυτὸν εὐρίσκεται καὶ εἰς τὰς Ἀντίλλας νήσους, καὶ ὅπου εἶναι πολλὰ ὄφειδια· καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην ὁ ὄφις φεύγει ἀπὸ τὴν δρουπτερίδα (χόρτον), ἀπὸ τὸ τρίφυλλιον, ἀπὸ τὴν ἀγριοβαλανιδίαν, καὶ ἡ βοτανικὴ τὸν θανατόνει· τρέχει ὅμως εἰς τὸ μάλαθρον. Ἄλλα χόρτα ἐξολοθρεύουσι τὰς μυίας, τοὺς ψύλλους, τὰς ὀχενδρας. Ὅλα τὰ ἔντομα, καθὼς οἱ ψύλλοι, κοριοὶ, καὶ ἄλλα φεύγουν ἀπὸ τὰς εὐωδίας.

Ἡ φύσις μᾶς ἔδωκε μεταξύ τῶν φυτῶν καὶ δίκτυα διὰ τὸ κυνήγιον, καὶ διὰ τὸ ὀψάρευμα. Εἰς τὴν Κίναν εὐρίσκεται ἓν εἶδος καλάμης, τόσον περιπλεγμένης, ὥστε μὲ αὐτὰς πιάνουν ζωντανὰς τὰς ἐλάφους. Ἄλλα φυτὰ μεταχειρίζονται οἱ Νέγροι, διὰ νὰ πιάνουν ὀψάρια.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία.

Πρὸ πολλοῦ ἐξουσίαζε τὰς Ἀθήνας Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς, ἀπὸ τὴν διαίκῃσιν τοῦ ὁποίου ἦσαν εὐχαριστημένοι οἱ Ἀθηναῖοι. Δημήτριος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντιγόνου ὑπῆγε μὲ πολυάριθμον στῆλον, διὰ νὰ κυριεύσῃ τὰς Ἀθήνας. Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν

λιμένα, ἐφώναξε πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι ἦλθε
ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν δημοκρατίαν. Οἱ Ἀθηναῖοι
ἔρριψαν τὰ ὄπλα, καὶ τὸν ἐδέχθησαν ἔστειλε
λοιπὸν τὴν δημοκρατίαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀνόμασαν
τὸν Ἀντίγονον καὶ τὸν υἱὸν του, Θεοῦς, Σωτῆρας.
Εἶναι ἀπερίγραπτος ἡ οὐτιδανὴ κολακεία, τὴν
ὁποίαν ἐδείξαν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν. Τοιοῦτος
καταστένεται ὁ εὐγενικώτερος ἄνθρωπος, ὅταν δια-
φθάρῃ.

Ἐκρίναν θανάτου ἄξιον τὸν Φαληρέα, καὶ
ἐκρήμνισαν ὅσας στήλας αὐτοὶ ἔστησαν εἰς τιμὴν
του. Ὄταν τὸ ἔμαθεν, εἶπε „Δὲν ἠμποροῦν νὰ μὴ
„ἀφαιρέσουν τὴν ἀρετὴν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐφάνην
„ἄξιος τόσων μνημείων.“ Κατέφυγεν εἰς τὴν Λίγυ-
πτον, ὅπου Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος τὸν ἐφυλά-
κωσε, καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ βάλῃ μίαν ἀσπίδα νὰ
τὸν δαγκάσῃ καὶ οὕτως ἀπέθανε.

Δημήτριος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντιγόνου, ἐπειδὴ ἐδο-
κίμασεν ἐναντίαν τύχην, ἐδοκίμασε καὶ τῶν Ἀθη-
ναίων τὸ εὐμετάβλητον. Ἐκλείσαν εἰς αὐτὸν τὰς
πύλας, καὶ αὐτὸς μὲ βίαν ἐκυρίευσεν τὴν πόλιν ἐκ-
δικήθη, εὐεργετῶν τοὺς Ἀθηναίους. Ἄλλ' ὕστερον
αἰχμαλωτίσθη ἀπὸ τὸν Σέλευκον, καὶ ἀπέθανεν
εἰς τὴν Λαοδικεῖαν.

Βυζαντινὴ Ἱστορία.

Ἐποχὴ Τρίτη.

Ἰστὶς μετὰ τὸν Βαλδουῖνον, ἕως εἰς τὸν ἀφανισμόν τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου, περιέχει διάστημα χρόνων 249.

1204. — Βαλδουῖνος, κόμης τῆς Φιάνδρας, ἀρχηγὸς τοῦ στρατεύματος τῶν Σταυροφόρων, κάμνει τὴν ἐποχὴν τῶν Λατίνων αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τὸν δεύτερον χρόνον τῆς βασιλείας του ἐφονεύθη ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους, οἱ ὅποιοι τὸν ἐπίασαν αἰχμάλωτον.

Θεόδωρος Λάσκαρις, γαμβρὸς Ἀλεξίου τοῦ Ἀγγέλου, ἐβάβλη εἰς τὸν τόπον τοῦ πατρὸς ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας· εἶχε τὸν θρόνον του εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας.

1206. — Γ' β'βίκος, ἀδελφὸς τοῦ Βαλδουῖνου ἐκλέχθη αὐτοκράτωρ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐβασίλευσεν ἐνδύξως δέκα χρόνους. Μετὰ τὸν θάνατόν του Πέτρος ὁ συγγενὴς του ἐκηρύχθη βασιλεὺς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν Ῥώμην. Ἐπίασθη καὶ ἐφονεύθη ἀπὸ Θεόδωρον τὸν Κομνηνόν ἡ γυνὴ του Ἰολάνθη ἐκυβέρνησε τὸ βασίλειον τρεῖς χρόνους. Ρ'οβέρτος, ἓνας ἀπὸ τοὺς υἱοὺς του, τὸν διεδέχθη, καὶ ἐδιοίκησε κακῶς τὸ βασίλειον ἑπτὰ χρόνους.

Τὸν δεύτερον χρόνον τῆς βασιλείας του, οἱ Ἑλληνας εἰς τὴν Νίκαιαν ἐκλεξάν Ἰωάννην τὸν

Δουϊκαν, τὸν καὶ Βατάτσην, διάδοχον Θεοδώρου τοῦ Λασκάρεως.

1229. — Βαλδουῖνος Β΄. διεδέχθη τὸν Ρόβερτον τὸν ἀδελφόν του, ἐβασίλευσε 32 χρόνους, καὶ ἐξώσθη ἀπὸ τὸν Μιχαήλ τὸν Παλαιολόγον καὶ οὕτως ἐτελείωσε τὸ βασίλειον τῶν Λατίνων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀφ’ οὗ διήρκεσε 58 χρόνους.

Πρὸς τὸ τέλος τῆς βασιλείας τοῦ Βαλδουῖνου, ἀπέθανεν ὁ Γεώργιος ὁ Δουϊκας. Τρεῖς αυτοκράτορες ἀνέβησαν κατὰ διαδοχὴν εἰς τὸν θρόνον. Θεόδωρος Λάσκαρις Β΄. ὁ υἱὸς του, Γεώργιος Λάσκαρις ἑγγονός του, καὶ Μιχαήλ ὁ Παλαιολόγος, ὅστις ἐτύφλωσε τὸν εἰρημένον, καὶ τὸν ἐξώρισεν εἰς τὴν Μαγνησίαν.

1261. — Μιχαήλ ὁ Παλαιολόγος ἐκυβέρνησεν ἐνδόξως τὴν βασιλείαν εἴκοσι δύο χρόνους· ἀγαποῦσε τὰς ἐπιστήμας, καὶ ἔκαμε ν’ ἀνθήσωσιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

1283. — Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος, υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω ἐβασίλευσε 44 χρόνους. Οὗτος ὡς χαῦνος καὶ ἀνανδρος ἐξώσθη ἀπὸ τὸν ἑγγονόν του Ἀνδρόνικον Παλαιολόγον τὸν Β΄. ὅστις ἐβασίλευσε δεκατρεῖς χρόνους· φιλόδοξος ἀνὴρ, καὶ σκληρός.

Γεώργιος Παλαιολόγος ὁ υἱὸς του τὸν διεδέχθη εἰς τοὺς 1341. ὅμως μετ’ ὀλίγον, ὁ ἐπίτροπός του Γεώργιος Ε΄. Καντακουζηνὸς ἤρπασε τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν ἐκυβέρνησε δέκα χρόνους. Ἐἶτα Γεώργιος ὁ Παλαιολόγος ἀνέβη πάλιν εἰς τὸν θρόνον, καὶ διήρκεσεν ὅλος οὗτος ὁ καιρὸς εἰς διάστημα τριάντα τριῶν χρόνων, εἰς τοὺς ὁποίους ἠκολούθησε σειρά δυστυχιῶν δι’ αὐτὸν καὶ διὰ τὸν λαόν του.

Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνὸς ἀνεχώρησεν εἰς μοναστήριον τοῦ Ἀΐθωνος, καὶ ἔγινε μοναχός.

1384. — Μανουὴλ Β΄. Παλαιολόγος, υἱὸς Ἰωάννου τοῦ μοναχοῦ, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ἢ βασιλεία του, ἣτις διήρκεσε τριάντα πέντε χρόνους, ἦτον δυστυχεστάτη. Τὸν τέταρτον χρόνον τῆς βασιλείας του, Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος ἐκυρίευσεν τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐφυλάκωσεν τὸν πατέρα του, καὶ τὸν ἀδελφόν του. Ἰωάννης καὶ Μανουὴλ οἱ Παλαιολόγοι, ἀφρῦ ἐβγήκαν ἀπὸ τὴν Φυλακὴν, τὸν ἀκόλουθον χρόνον, ἐπῆραν πάλιν τὴν βασιλείαν, καὶ παρέδωκαν τὸν Ἀνδρόνικον εἰς τοὺς Τούρκους εἰς τοὺς 1392. ἀπέθανεν Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος.

Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος ἔγινε παραλυτικός· καὶ Ἰωάννης Μανουὴλ ὁ υἱὸς τοῦ ἀρχισε νὰ βασιλεύῃ μόνος. Πρὸ τινῶν χρόνων ὁ πατὴρ του τὸν ἐχειροτόνησεν συμβασιλεύα. καὶ ἐχρημάτισεν δυστυχῆς, ὡς καὶ οἱ προκάτοχοί του.

1453 — Οἱ Τούρκοι ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν Μωάμεθ τοῦ Β΄ κυριεύουν τὴν Κωνσταντινούπολιν, πολιορκήσαντές τὴν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης. Εἰς μάτην οἱ Ἕλληνας ἀντεστάθησαν μὲ πολλὴν ἀνδρίαν· ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος, ἐφανεύθη μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας, εἰς ἡλικίαν 50 χρόνων, καὶ εἰς τὸν πέμπτον χρόνον τῆς βασιλείας του.

Ἡ πόλις διήρπαγη, οἱ νικηταὶ μετεχειρίσθησαν εἰς τρεῖς ἡμέρας, τὴν σκληροτάτην βαρβαρότητα, ὡς ἦτον ἀκόλουθον νὰ κάμῃ τοιοῦτον βάρβαρον ἔθνος. Οὕτως ἐτελείωσε τὸ βασίλειον τῆς

Ανατολής, ἀφοῦ διήρκεσε 1123 χρόνους, καὶ 18. ἡμέρας.

Μ Λ Θ Η Μ Λ ΙΓ.

Τὰ ὄργανα τῆς τροφῆς, καὶ ὅσα φιλάττουσι τὴν ζωὴν μας. Καὶ πρῶτον τὰ ὄργανα τῆς χωνεύσεως.

Διὰ τὰ ἀγγεῖα, ἡγουν διὰ τὰς ἀρτηρίας, Φλέβας, ἀδένες, κ. τ. λ. ὠμιλήσαμεν ἀλλοῦ· τώρα πρέπει νὰ ὠμιλήσωμεν καὶ διὰ τὰ σπλάγχνα. Τὰ σώματα ὅλων τῶν ζώων ἀναπτύσσονται καὶ ἀνανεοῦνται εἰς πᾶσαν στιγμήν, ἐξ αἰτίας τοῦ αἵματος, τὸ ὁποῖον μὲ τὴν ἀδιάκοπον κυκλοφορίαν, δίδει εἰς ὅλα τὰ μέρη, τὴν ἀναγκαίαν ὕλην, εἰς τὰς διαφόρους καὶ ἀκαταπαύστους μεταβολάς· τὸ αἷμα, μὲ τὸ μέσον τῆς χωνεύσεως, ἀναπληροῦναι, ὅσα χάνονται· ὁ στομάχος ἐρεθίζει τὴν ἰδίαν του ἐνέργειαν διὰ μέσου τῆς πείνας καὶ τῆς δίψας. Ὅταν ἀρχίζωμεν νὰ αἰσθανώμεθα τὴν ἀνάγκην τῆς τροφῆς, δοκιμάζομεν εἰς τὴν ἀρχὴν δυσάρεστον αἰσθημα, ἡγουν ὄρεξιν, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ καλῆτερον προσφάγιον. Ἀλλ' ἐάν τις μείνη νηστικὸς περισσότερον ἀπὸ τὸ συνειθισμένον, αἰσθάνεται ἐσωτερικὴν ἐνόχλησιν εἰς τὸ ἐπιγάστριον· ὀλιγοστεύει ἢ ἀδῆλος διαπνοή, ἀργοπορεῖ τοῦ αἵματος ἢ κυκλοφορία καὶ ἢ ἀναπνοή, κυριεύεται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἀδημονίαν, ἀρχίζουσιν οἱ σπασμοί, καὶ ἀκο-

λουφεί ὁ θάνατος, καὶ τὸ σῶμα του πάραυτα σήπεται.

Λυξάνεται ἡ πείνα μὲ τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις, ἐπειδὴ τὸ σῶμα τότε χάνει περισσότερον ὀλιγοστεύει ὅμως ἀπὸ μεγάλας ἀσχολίας, καὶ φροντίδας. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς πείνας, ὁ ἄδειος στόμαχος περιμαζώνεται, καὶ γίνεται μικρότερος· ὅθεν ὀλιγοστεύεται ἡ κυκλοφορία εἰς τοῦτο τὸ μέλος, καὶ προξενεῖ πόνον εἰς τὰ νεῦρα· ἀκολουθῶς, τὸ σικότιον καὶ ἡ σπλήνα, ὀλιγώτερον βασταζόμενα, σύρουσι πρὸς τὰ κάτω τὰ ἐπάνω μέρη· καὶ ὅλαι αὗται αἱ μεταβολαὶ αὐξάνουσι τὸ δυσάρεστον αἰσθημα. Ὅταν διεγείρεται ἡ δίψα, ἐξαιτίας τῆς ζέστης, καὶ τῆς ἀδήλου διαπνοῆς, ἐπειδὴ τοῦ ζώου τὰ ὑγρά δὲν ἔχουν πλέον τὸ ἀναγκαῖον νερὸν, αἰσθανόμεθα μεγαλύτερον πόνον, παρὰ εἰς τὴν πείναν.

Τὸ στόμα ἔχει εἰς τὸ βάθος δύο λακκώματα, ἓνα ἔμπροσθεν, καὶ ἄλλο ὀπίσθεν. Τὸ δεύτερον τοῦτο λέγεται Φάρυγξ· τὸ δέρμα τοῦ σώματος χώνεται καὶ στρώννεται εἰς τὸ στόμα. Ἐνα σπογγῶδες ὕφασμα σχηματίζει τὰ οὖλα. Ὁ κατάρξους ἔχει τὴν καθέδραν του εἰς τὸν ὑμένα τοῦ οὐρανίσκου, καὶ τοῦ λοιποῦ μέρους τοῦ στόματος ὁ ὑμὴν πρήσκειται, καὶ τὸ κελλῶδες ὕφασμα γεμίζεται ἀπὸ ὀξὺν ὀξέωδον χυμὸν· ὁ κατάρξους μεταδίδεται εἰς τοὺς ἀδένους, καὶ πρήσκονται. Μεταδίδεται προστούτοις καὶ εἰς τοὺς ὑμένας τοῦ Φάρυγγος, τοῦ λάρυγγος, τῆς τραχείας ἀρτηρίας, τῶν αὐτίων, τῶν ὀμματίων· ὅθεν προέρχεται ἡ δυσκολία τῆς ἀναπνοῆς, τῆς καταπόσεως, τῆς ὀμι-

λίας, τὸ σφύρισμα εἰς τὰ αὐτία, καὶ αἱ ὀφθαλμῖαι.

Φυσικὴ Ἱστορία

Τετράποδα.

Κυρίως τετράποδα λέγονται τὰ ζωοτόκα, τὰ ὅποια ἔχουν τέσσαρας πόδας. Τῆς Ἀμερικῆς τὰ πλείοτερα τετράποδα μετεφέρθησαν ἀπὸ τὸν Παλαιὸν κόσμον εἰς μόνον τὰ πολιτισμένα ἔθνη τῆς Ἀμερικῆς εὐρέθησαν οἰκιακὰ ζῶα. Ὅθεν, φαίνεται, ὅτι ὁ μὴ πολιτισμένος ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ἡμερόνη τὰ ἄγρια ζῶα. Τὰ ζῶα τῆς Ἀμερικῆς εἶναι ἡμερα. Ἀλλ' ἡ ἔλλειψις τῶν κοινῶν τὰ ἔκαμεν ἄγρια, ἢ καλλήτερα νὰ εἶπω, ἑλεύθερα ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινον ζυγόν. Καὶ ἐπειδὴ αἱ ἀπέραντοι γαῖαι τοῦ νέου κόσμου εἶχαν ὀλίγους ἀνθρώπους, ἠμποροῦμεν νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ἡ Ἀμερικὴ, ὅταν εὐρέθη, δὲν εἶχεν ἀνθρώπους, ὅσους ἔχει τὴν σήμερον, τὸ ἡμισυ τῆς Εὐρώπης· ὅθεν ἦσαν πλείοτερα ζῶα εἰς κάθε εἶδος, παρ' ἀνθρώποι· διότι εἶχαν ὀλιγωτέρους ἐχθρούς, καὶ διὰ τοῦτο εὐκόλα ἐπληθύνοντο. Ἀλλ' εἰάν συγκριθῶσι μὲ τὰ ζῶα τοῦ Παλαιοῦ κόσμου, δὲν ἦσαν οὔτε τὸ τρίτον μέρος· τὸ μεγαλύτερον ζῶον τῆς Ἀμερικῆς εἶναι ὡς τὸ μικρὸν μουλάριον μας.

Εὐρίσκονται εἶδη ζῶων κοινὰ καὶ εἰς τὸν Παλαιὸν καὶ εἰς τὸν Νέον κόσμον· ὅμως ὀλιγώτερα ἀπ' ὅσα εἶδη εὐρίσκονται εἰς τὸν ἕνα κόσμον καὶ μάλιστα βλέπομεν, ὅτι μόνον τὰ ἀρκτικά μέρη ἔχουν

ταῦτα τὰ κοινὰ ζῶα ὄθεν συμπεραίνομεν, ὅτι καὶ οἱ δύο κόσμοι ἦσαν, ἢ καὶ εἶναι ἐνωμένοι πρὸς ἄρκτον· καὶ ὅτι τὰ κοινὰ ζῶα ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον κόσμον. Ἡμποροῦμεν νὰ πιστεύσωμεν, μὲ τὰς νέας τῶν Γ' ὠσων ἀνακαλύψεις, εἰς τὸ βόρειον τῆς Καμποτσχάτκας, ὅτι ἀπεκεῖ κοινωνεῖ ἡ Ἀσία μὲ τὴν Ἀμερικὴν.

II Θεωρία τῆς Φύσεως.

Ἀνθρώπινοι, ἢ θρεπτικαὶ ἁρμονίαι τῶν φυτῶν.

Δὲν εἶναι Φυτόν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει σχέσεις τινὰς μὲ τὰς χρείας τοῦ ἀνθρώπου. Καθὲν χρησιμεύει εἰς αὐτὸν ἢ δι' ἔνδυμα, ἢ διὰ σκέπην, ἢ διὰ ἡδονὴν, ἢ διὰ ἰατρείαν, ἢ τοῦλάχιστον, διὰ τὸ μαγειρεῖον του. Ὅσα εἰς ἡμᾶς εἶναι ἀχρηστά, χρησιμεύουσι εἰς ἄλλους τόπους. Ἀλλ' αἱ σχέσεις αὗται εἶναι ἀναρίθμητοι. Ὅθεν ἄς περιορισθῶμεν εἰς τὰ φυτὰ, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσι εἰς τὰς πρώτας τοῦ ἀνθρώπου χρείας, ἡγοῦν εἰς τὴν τροφήν του.

Ὁ σῖτος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ πρώτη του τροφή, δὲν φυτρώνει εἰς ὑψηλὰ δένδρα, ἀλλ' εἰς χόρτα, καὶ ὑπόκειται εἰς ὅλους τοὺς ἀνέμους· ἡμεῖς, ἂν ἠθέλαμεν ν' ἀσφαλίσωμεν ταύτην τὴν τροφήν, ἠθέλαμεν τὴν βάλλει εἰς ὑψηλὰ δένδρα. Ἀλλ' ἡ πρόνοια οἰκονόμησε καλῆτερα. Ἄν ὁ σῖτος ἐφύτρωνεν εἰς τὰ δένδρα τοῦ δάσους, ὅταν ταῦτα ἠφρανίζοντο ἀπὸ τοὺς πολέμους, ἀπὸ τὰς πυρκαϊῶς, ἢ ἀπὸ τοὺς

ἀνέμους καὶ πλημμύρας, ἤθελαν περάσει πολλοὶ αἰῶνες, ἕως νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν πρώτην τῶν κατὰστασιν. Ἐπειτα, τὰ παρκατὰ τῶν δένδρων εὐκολώτερα πίπτουσι, παρὰ ὁ σπόρος τοῦ σίτου. Τὸ ἄνθος τῆς χλόης εἶναι εἰς στάχυν περικυκλωμένος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ γενειάδας, αἱ ὁποῖαι φυλάττουσι τὸν σπόρον ἀπὸ τὰ πουλία, καὶ εἶναι ὡς μικραὶ στέγαι, διὰ νὰ τὸν φυλάττωσιν ἀπὸ τὸ νερὸν τῆς βροχῆς. Ὄταν ἔχωσι μεγάλους λόφους, καθὼς εἰς τοὺς θερμοὺς τόπους, φυλάττονται ἀπὸ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου καὶ ὅταν ἔχωσι μόνον στάχυν, καθὼς εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα, ἀντανεκλῶσι τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου.

Ἐπειδὴ ἡ χλόη εἶναι εὐλύγιστος, παραχωρεῖ εἰς κάθε ἀνεμον. Καὶ ἡ ἀδυναμία τῶν χόρτων εἶναι ὠφελιμώτερα ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν μεγάλων δένδρων. Ἀντέχουσιν προστούτοις καὶ εἰς τὴν ξηρασίαν· διότι αἱ μικραὶ τῶν ρίζαι ὑπάγουσιν ζητοῦσαι τὴν ὑγρασίαν τῆς γῆς. Εἰς τὴν παραμικρὰν βροχὴν σηκώνουσιν τὰ φύλλα πρὸς τὸν οὐρανόν. Εἰς ταύτην τὴν χλόην ἐδιόρισεν ἡ πρόνοια τὴν τροφὴν τοῦ ἀνθρώπου· διότι τὰ ἄλλα εἶδη τοῦ σίτου εἶναι ὄλο γεννήματα τῆς χλόης. Διὰ τοῦτο ὠνόμασε τὴν γῆν ὁ Ὄμηρος Ζεῖδαρον· διότι ἡ τροφὴ αὕτη εἶναι κοσμοπολίτις. Τσιαῦτα θαυμάσια ἔκαμεν ἡ πρόνοια διὰ τὸν ἀνθρώπον! Ὁ Θεὸς καὶ ὁ Δαυὶδ πρεπόντως φωνάζει πρὸς τὸν Δημιουργόν „Κύριε, τί ἐστὶν „ἀνθρώπος, ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ; ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, „ὅτι ἐπισκέπηται αὐτόν;“

Ἑλληνικὴ Ἱστορία.

Α γ υ ς.

Ἀφοῦ ἡ Σπάρτη ἀπέκτησε πλοῦτον πολὺν, ἐλησμόνησε τοὺς αὐστηροὺς τοῦ Λυκούργου νόμους. Ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ὁ Ἄγισ, καταγόμενος ἀπὸ τὸν Ἀγισίλαον, ὁμοῦ μὲ τὸν Λεωνίδα· ἀνετράφη μ' ὄλην τὴν πολυτέλειαν· διότι οἱ γονεῖς του ἦσαν οἱ πλουσιώτεροι τῆς Λακεδαιμόνος. Ἀλλ' ὁ Ἄγισ ἔβαλε σκοπὸν νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν παλαιὰν τῶν νόμων αὐστηρότητα· ὁ Λεωνίδας ὅμως εἶχεν ἐναντία φρονήματα· διότι ἀνετράφη εἰς τὴν φθορὰν τῶν ἡθῶν τῆς Ἀσίας. Τοῦ Ἀγίδος τὸν σκοπὸν ἀπεδέχθη ἡ μήτηρ του Ἀγισιστράτη, καὶ ὁ πάππος του Ἀγισίλαος, ὁμοίως καὶ ὅλοι οἱ νέοι. Ὅσοι ὅμως ἐγήρασαν εἰς τὴν κακίαν, ἐφάνησαν ἐναντίοι του. Ὁ Λεωνίδας ἔπεισε τοὺς ἄρχοντας, ὅτι ὁ Ἄγισ μελετᾷ νὰ ὀπλίσῃ τοὺς πτωχοὺς ἐναντίον τῶν πλουσίων, καὶ νὰ γένη τύραννος τῆς Σπάρτης. Ἀλλ' ὁ Ἄγισ, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἐφόρου Λυσάνδρου, ἐκάλεσε τὸν δῆμον, καὶ ἐπρόβαλε τὴν κατάργησιν τῶν χρεῶν, καὶ τὴν μοιρασίαν τῆς γῆς, καὶ ὑπεσχέθη αὐτὸς νὰ δώσῃ ὅλα τὰ ὑπάρχοντα τῆς οἰκογενείας του. Ἡ μεγαλοδωρία αὕτη ἐπροξένησε καλὸν ἀποτέλεσμα εἰς τὸν λαόν. Ὁ Λεωνίδας ἐναντιόνητο· ἀλλ' ὁ Λύσανδρος τὸν ἀπέδειξε παράνομον, καὶ θανάτου ἄξιον. Ἐπειδὴ, μ' ὄλον ὅτι ἦτον Ἡρακλείδης, ἔλαβε ξένην γυναῖκα. Ὅθεν ἐκεῖνος φοβηθεὶς, κατέφυγεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Χαλκιοίκου

Ἀθῆνας· καὶ ἐπειδὴ προσκαλούμενος, δὲν ἤρχετο, ἐκλέχθη ἔφορος ὁ γαμβρός του Κλεόμβροτος.

Ὁ Ἀγίς καὶ ὁ Κλεόμβροτος ἐδίωξαν τοὺς ἐφόρους, οἱ ὁποῖοι ἐναντιόνοντο εἰς αὐτοὺς· δὲν ἐφόνευσαν ὅμως κανένα, ἀλλὰ μάλιστα ὁ Ἀγίς ἔδωκε Φύλακας εἰς τὸν Λεωνίδα διὰ τὴν φύγην εἰς Τεγέαν. Ὁ Ἀγίς κατέλυσε τὰ χρέη πρῶτον διὰ συμβουλῆς τοῦ πάππου του Ἀγησίλαου· ἀλλ' ἠναγκάσθη αἰφνιδίως νὰ ὑπάγῃ πρὸς βοήθειαν τῶν Ἀχαιῶν ἐναντίον τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Αἰτωλῶν. Ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀχαιῶν Ἄρατος δὲν ἠθέλησε νὰ πολεμήσῃ, ἀλλὰ μάλιστα ἐπαρακάλεσε τὸν Ἀγίον νὰ στραφῇ ὀπίσω, ἀφοῦ τὸν ἐφιλοδώρησε μεγαλοπρεπέστατα.

Ἀφοῦ ἐστράφη, ὁ Ἀγησίλαος ἐκλεχθεὶς ἔφορος, ἐφέρετο ὡς τύραννος· ὅθεν ἐδυσαρεστήθη ὅλος ὁ λαὸς, καὶ οἱ ἐχθροὶ του ἐπροσκάλεσαν τὸν Λεωνίδα, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὸν θρόνον. Ὁ δὲ Ἀγησίλαος ἔφυγε, καὶ ὁ Ἀγίς κατέφυγεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθῆνας. Ἐνίστε ἐπήγαγεν εἰς τὸ λουτρόν, συνωδευμένος ἀπὸ τρεῖς Φύλακας. Ἀλλ' ὁ Λεωνίδας διέφθειρε τοὺς Φύλακας, καὶ οὕτω τὸν ἐπίασαν εἰς τὸν δρόμον, καὶ τὸν ἐφυλάκωσε. Τότε ὁ Ἀγίς, εἶπε „δὲν μετανοῶ διὰ τὴν ἐπιχείρησίν μου, ἀν καὶ ἔχω ἔμπροσθέν μου τὸν θάνατον“ Τὸν κατεδίκασαν λοιπὸν εἰς θάνατον. Ἀλλ' ὁ λαὸς ἐπολιόρηκε τὰς θύρας τῆς Φυλακῆς, καὶ οἱ συγγενεῖς μὲ δάκρυα παρεκάλεσαν νὰ τὸν ἀφήσουν ὡς βασιλέα· κἂν νὰ ἀπολογηθῆ. Ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ ἐβίαζαν τὸν θάνατόν του. Ἐνας ἀπὸ τοὺς Δημίους ἔκλαιε, καὶ ὁ Ἀγίς τὸν λέγει „Φίλε! μὴ κλαίης, ὅταν ἀπο-

„Θνήσκω μὲ τοιοῦτον θάνατον, πρὸς καταφρόνησιν
 „τῶν νόμων τῆς πατρίδος· ἐγὼ εἶμαι πλέον εὐτυ-
 „χῆς ἀπὸ ἐκείνου, οἱ ὅποιοι μὲ καταδικάζουσι.“

Ἀγησιστράτη ἢ μήτηρ του, ὁμοῦ μὲ τὴν μη-
 τέρα της Ἀρχιδάμειαν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Φυλακὴν,
 καὶ εἶπεν, ὅτι θέλει νὰ ἴδῃ τὸν Ἀΐγιν. Ἀφοῦ ἐχώ-
 ρισαν τὰς δύο, ἐπνίξαν τὴν Ἀγησιστράτην. Εἶτα
 εἶπαν εἰς τὴν Ἀρχιδάμειαν νὰ ἐμβῆ νὰ τὸν ἴδῃ.
 Ὡς τὸν εἶδε νεκρὸν ἐξαπλωμένον, ἐφώναξεν „ἢ
 „ὑπερβολικὴ σου ἡμερότης, καὶ Φιλανθρωπία, υἱέ
 „μου! ἐπροξένησε καὶ τὸν ἰδικόν σου θάνατον, καὶ
 „τὸν ἰδικόν μας“ ἀφοῦ ἐβγήκε, τὴν εἶπεν ὁ ἐπιστά-
 της, ὅτι, ἐπειδὴ ἦτον μέτοχος καὶ αὐτὴ τοῦ σκο-
 ποῦ τοῦ Ἀΐγιδος, πρέπει παρομοίως νὰ τιμωρηθῆ.
 Ἡ Ἀρχιδάμεια ἔτρεξε παρευθὺς εἰς τὴν κρεμά-
 στραν, καὶ ἀπέθανε, λέγουσα „ὁ θάνατός μου ἄς
 ἦναι τοῦλάχιστον διὰ ὄφελος τῆς Σπάρτης.“

Ἱστορία τῆς Γαλλίας.

Ἐποχὴ Πρώτη.

Ἡ τῆς διήρκεσεν ἀπὸ τὸν Φαραμόνδον,
 ἕως εἰς τὸν Πιπῖνον Βρέφιον 331
 χρόνους.

420. — Ὁ Φαραμόνδος ἐκλεχθεὶς βασιλεὺς
 τῆς Γαλλίας, ἐθεμελίωσε τὴν μοναρχίαν ὁ υἱὸς
 του Κλωδῖον ἐθεμελίωσε εἰς τὰς Γαλλίας οἴκησιν
 σταθεράν. Ὁ Μερουαῖος, ἀπὸ τὸν ὅποιον ὠνομάσθη
 ἡ πρώτη γενναὶ τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας, καὶ

Χιλδέρικος Α'. ἐβασίλευσαν κατὰ διαδοχὴν μετὰ τὸν Κλωδίωνα.

481. — Κλόβις Α'. υἱὸς τοῦ Χιλδερίκου ἐστερέωσε τὴν βασιλείαν.

486 καὶ 487. — Οἱ Γάλλοι νικῶσι τοὺς Ῥωμαίους· ὁ θρόνος μετετέθη εἰς Σοίσσένα.

493. — Ο' Κλόβις ἐνυμφεύθη τὴν Κλοτίλδαν, θυγατέρα τοῦ Χιλδερίκου, βασιλέως τῶν Βουργυγινῶν. Μετὰ τρεῖς χρόνους, νικᾷ εἰς μάχην τοὺς Ἀλλεμανοὺς. Γίνεται χριστιανός, καὶ ἐκτείνει τὰ σύνορα ἐκεῖθεν τοῦ Ῥίνου.

500. — Νικᾷ πάλιν τοὺς εἰρημίους, καὶ μετὰ δύο χρόνους φονεύει ἰδιοχείρως εἰς μάχην Ἀλάρικον, καὶ κυριεύει τοὺς τόπους ἀπὸ Λοίξαν ἕως τὰ Πυρηνάια ὄρη.

Μητρόπολις γίνονται οἱ Παριῖσιοι εἰς τοὺς 509· ὁ Κλόβις νικᾷται ἀπὸ τὸν Θεοδώρικον· μεταχειρίζεται πολλὴν ὀμότητα ἐναντίον τῶν ἡγεμόνων συγγενῶν του, καὶ κυριεύει τὰ βασιλεία των.

511. — Ἀποθνήσκει ὁ Κλόβις εἰς ἡλικίαν τεσσαράκοντα πέντε χρόνων, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσε τριάντα. Ἦτον ἀνδρεῖος πολεμιστὴς, καὶ καλὸς πολιτικὸς, ἀδίκος ὅμως καὶ σκληρός.

Οἱ τέσσαρες υἱοὶ τοῦ Κλόβις μοιράζουσι συναλλήλως τὰς ἐπαρχίας· ὁ Χιλδέβεστος λαμβάνει εἰς κληρὸν τὸν τόπον, ὅπου ἦτον ἡ μητρόπολις· ἤνωσε τὸ βασίλειον τῆς Βουργονίας μὲ τὸ βασίλειον τῆς Γαλλίας· ἀπέθανεν εἰς τοὺς Παρισίους, χωρὶς ἀρσενικὸν κληρονόμον εἰς τοὺς 558, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσε 47 χρόνους· ἦτον δίκαιος καὶ ἡμερὸς.

Θιέρρις Α'. πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Κλόβις, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοδέβερτος, καὶ Θεοβάλτης ὁ ἔγγονος, ἐβασίλευαν εἰς Μέτζ· Κλοδόμιρος, δεύτερος υἱὸς τοῦ Κλόβις, ἐβασίλευεν εἰς τὸ Οὐρλεάν. Σαῖντ Κλουδ' ἔγγονος τοῦ Κλόβις, ἔγινεν ἱερεὺς, εἰς τοὺς 551. ἐσύρθη εἰς μοναξίαν εἰς τὴν Προβένσαν.

558. — Κλοτάριος Α'. τέταρτος υἱὸς τοῦ Κλόβις, καὶ βασιλεὺς τοῦ Σοῖσῶν, μετὰ τὸν θάνατον τῶν ἀδελφῶν του, καὶ τῶν υἱῶν των, εὐρέθη μόνος κληρονόμος τοῦ πατρὸς. Ἦτον ἀνδρείος, ἐλευθέριος, ἀλλὰ Φιλόδοξος καὶ σκληρός.

Μετὰ τὸν θάνατόν του, οἱ τέσσαρες υἱοὶ του, Καλίβερτος, Χιλπέρικος, Κοντρανός, καὶ Σιγέβερτος, ἐμοίρασαν συναλλήλως τὸ βασίλειον, καὶ κατὰ κληρὸν ἔγινε βασιλεὺς τῶν Παρισίων ὁ πρωτότοκος Καλίβερτος, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε μετ' ὀλίγους χρόνους τῆς βασιλείας.

566. — Βασιλεύει Χιλπέρικος Α'. τέταρτος υἱὸς τοῦ Κλοταρίου, εἰς τὸ Σοῖσῶν, καὶ ἐπολεμοῦσε σχεδὸν πάντοτε μετὰ τοὺς ἀδελφούς του· ἐφόνευσε τὴν σύζυγόν του Γαλσουίνδην, διὰ νὰ λάβῃ τὴν Φρεδεγύνδην· τέλος ἐδολοφονήθη.

Ὁ Κόντρανος ὁ δεύτερος υἱὸς ἐβασίλευεν εἰς ἓν μέρος τῆς Γαλλίας, μετὰ τὸ ὄνομα βασιλεὺς τῆς Βουργονίας. Ὁ Σιγέβερτος, τρίτος υἱὸς, καὶ ὁ υἱὸς του Χιλδέβερτος Β'. ἐβασίλευεν εἰς ἄλλο μέρος.

584. — Κλοτάριος Β'. υἱὸς τοῦ Χιλπερίκου, ἐβασίλευσε 44 χρόνους· ἦτον ἀνδρείος καὶ πολλὰ πολιτικός· ἀλλ' ἄδικος καὶ Φιλόδοξος.

638 — Κλόβις Β'. ἐβασίλευσεν 22 χρόνους· τοῦτον διαδέχεται Κλοτάριος Γ'. ὁ υἱὸς του.

678. — Ἐδῶ ἐβασίλευσαν πολλοὶ κατὰ διαδοχὴν ὄλοι τρυφηλοὶ βασιλεῖς.

750. — Χιλδέρικος Γ'. ἐξώσθη ἀπὸ τὸν θρόνον ἀπὸ τὸν Πιπῖνον, καὶ ἐκλείσθη εἰς μοναστήριον.

Μ Α Θ Η Μ Α Ι Δ'.

Ἀκολουθία περὶ τῆς γωνεύσεως.

Ὅπισω ἀπὸ τὸν κοκκάλινον θόλον τοῦ οὐρανίσκου, εἶναι τὸ σκέπασμα, τὸ ὁποῖον σηκώνεται, χαμηλώνεται, ἀπλώνεται, καὶ ἐμποδίζει τὸ καταπινόμενον φαγητὸν ἵα ὑπάγη εἰς τὸ λάκκωμα τῶν βρωφῶνων, εἰς τὸ ὁποῖον, ἐξ ἀπροσεξίας, ὑπάγει ἐνίοτε. Εἰς τὴν μέσσην τῆς κάτω ἄκρας τούτου τοῦ σκεπάσματος εἶναι ὁ σταφυλίτης εἰς σχῆμα κώνου. Οὗτος, ὅχι μόνον βοηθεῖ τὸ σκέπασμα, ἀλλὰ χρησιμεύει καὶ εἰς τὸν ἦχον. Εἰς τὸν κατάβρουν πρήσεται τόσον, ὥστε ἐξαπλώνεται ἐπάνω εἰς τὴν γλῶσσαν.

Τὸ στόμα ἔχει ἀδένια, καθὼς καὶ ὅλον τὸ σῶμα, (εἰς τὴν γλῶσσαν μας λέγονται Γαργαρίδες) καὶ εἰς αὐτοὺς συναίεται ὁ σίελος. Ὅταν λοιπὸν βάλωμεν τὸ φαγητὸν εἰς τὸ στόμα, καὶ τὸ μασσῶμεν, οἱ τομεῖς ὀδόντες τὸ κόπτουσι, οἱ κυνόδοντες τὸ κατασχίζουσι, καὶ αἱ μῦλαι τὸ ἀλέθουσι. Ἐξ αἰτίας τοῦ μασσήματος, καὶ τοῦ ἐρεθισμοῦ τῶν χυμῶν τοῦ φαγητοῦ, ἐβγαίνει πολὺς

σίελος, ὁ ὁποῖος ἐνόνεται μὲ τὸ μασσώμενον φαγητόν, καὶ μὲ τὸ μέσον τῆς γλώσσης γίνεται βῶλος, ὅστις στενοχωρούμενος ἀπὸ τὰ πλευρὰ τοῦ στόματος, σπρώχεται μὲ τὴν ἄκρην τῆς γλώσσης πρὸς τὰ μέσα τοῦ στόματος, καὶ σπρώχνει τὸν σταφυλίτην, καὶ οὕτως κλείει τὰς τρύπας τῶν ῥωθῶνων. Ὁ βῶλος ἀπαντᾷ πρῶτον μίαν τρύπαν, ἣτις εἶναι τοῦ λάρυγγος, διὰ μέσου τοῦ ὁποῖου ἀναπνέομεν ἀπὸ τοὺς πνεύμονας, καὶ συστήνεται ἀπὸ χόνδρους, δεμένους ἕνα μὲ τὸν ἄλλον. Ἐκεῖ βλέπει τινὰς τὰς χορδαῖς τῶν φωνῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων φαίνεται καὶ μία χαραγὴ, καὶ λέγεται Γλωττίς. Ὄταν κινουῦνται οἱ χόνδροι, ἀπλόνονται αἱ χορδαί, καὶ μαζεύεται εἰς στενώτερον ἢ γλωττίς ἢ ἐκτείνεται, διὰ τὰ κάμη διαφόρους φωνῶν. Ὁ λάρυγξ ἔχει σκέπασμα, τὸ ὁποῖον προχωρεῖ ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν πρὸς τὸ ὀπίσθεν, καὶ λέγεται ἐπιγλωττίς· ὁ βῶλος λοιπὸν σπρώχνει τὴν ἐπιγλωττίδα, καὶ αὕτη σκεπάζει τὸν λάρυγγα, καὶ ὁ βῶλος περνᾷ ὡς ἀπὸ γέφυραν. Πολλάκις ἀπὸ τὴν βίαν ἐμβαίνει ψυχίον εἰς τὸν λάρυγγα, ἢ σταλαγματία νεροῦ, καὶ κυριευόμεθα ἀπὸ βῆχα, τὸν ὁποῖον προξενεῖ ἡ φύσις, διὰ τὰ τινάξῃ ἔξω, ὅ,τι ἐμβῆκεν εἰς τὸν λάρυγγα, εἰδ' μὴ, πνιγόμεθα.

Μετὰ τὸν λάρυγγα, εἶναι ἄλλη τρύπα, ἣτις λέγεται Φάρυγξ, καὶ εἶναι ἀρχὴ σωλήνος, ὅστις λέγεται Οἰσοφάγος. Οὗτος συνέχεται μὲ τὸν στόμαχον. Ὁ βῶλος λοιπὸν ἐμβαίνει εἰς τὸν Φάρυγγα, καὶ διὰ μέσου τοῦ οἰσοφάγου, φθάνει εἰς τὸν στόμαχον.

Φυσική Ιστορία.

Ο ἄνθρωπος.

Κάθε τι ἰσχυρῶς ἀποδείχνει τὴν ὑπεροχὴν τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως, καὶ τὴν ἀσύγκριτον διαφορὰν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀγαθότης τοῦ Δημιουργοῦ ἔβαλε μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἄλλων ζῶων· ὁ μωρότερος ἄνθρωπος εἶναι ἀξίος νὰ ὀδηγήσῃ τὸ φρονιμώτερον ζῶον. Ἐὰν ἔργα τῶν ἄλλων ζῶων εἶναι ἀπλῶς μηχανικά, καὶ πάντοτε τὰ αὐτά. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος μεταχειρίζεται διαφορὰς καὶ ποικιλίας εἰς τὰ ἔργα του. Ἔχει ἐπιδεξιότητα εἰς τὸ νὰ σπουδάζῃ τὰς ἐπιστήμας, νὰ καλλιεργῇ τὰς τέχνας, καὶ νὰ ἐξετάσῃ ὅλα τὰ ὄντα· διότι ἡ ψυχὴ του εἶναι ἀνεξάρτητος, ἐλευθέρου καὶ ἀθάνατος. Ἡ σφαῖρα τὴν ὁποίαν κατοικεῖ, εἶναι σκεπασμένη ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς βιομηχανίας του, καὶ τῶν ἔργων τῶν ἰδίων χειρῶν του. Ἐὰν κανένα πρᾶγμα ἤμπορῇ νὰ μᾶς δώσῃ ἔννοιαν τῆς ἀδυναμίας μας, αὕτη εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν στιγμὴν τῆς γεννήσεώς του. Ἀνεπιτήδειον ὅτι τὸ βρέφος εἰς τὸ νὰ μεταχειρίζεται τὰ ὄργανά του, ἔχει χρεῖαν διαφόρου βοηθείας· εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς ἀθλιότητος, καὶ τῆς ταλαιπωρίας, καὶ εἰς τοὺς πρώτους χρόνους εἶναι τὸ πλέον ἀδύνατον ζῶον.

Ἀφοῦ γεννηθῆ, μεταβαίνει ἀπὸ ἓνα στοιχεῖον εἰς ἄλλο· ἀφοῦ ἔβγῃ ἀπὸ μίαν γλυκεῖαν θερμότητα ἡσυχου ὑγροῦ, τὸ ὁποῖον τὸ ἐπερικύκλονεν, ὑπόκειται εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ ἀέρος, καὶ πάραυτα δοκιμάζει τὸ ἀποτέλεσμα τούτου τοῦ ζευ-

στοῦ· διότι ὁ αἶρ ἐνεργεῖ ἐπάνω εἰς τὰ νεῦρα τῆς ἰσφρήσεως καὶ τῆς ἀναπνοῆς, καὶ τοῦτο προξενεῖ πταρμόν, ὅστις ὑψώνει τὸ χωρητικὸν τοῦ στήθους, καὶ δίδει ἐλευθερίαν εἰς τὸν αἶρα, διὰ τὰ ἔμβη εἰς τοὺς πνεύμονας. Αἱ προσβολαὶ τοῦ διαφράγματος σπρώχνουν, εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, τὰ σπλάγχνα τῆς κάτω κοιλίας· καὶ τότε πρώτην φορὰν ῥίπτονται τὰ περιττώματα ἔξω ἀπὸ τὰ ἔντερα, καὶ τὸ κάτουρον ἀπὸ τὴν οὐρήθραν· ὅθεν ὁ αἶρ φουσκώνει τοὺς βρόχους τοῦ πνεύμονος, καὶ ἀραιώνεται μέσα εἰς αὐτούς, καὶ αἱ ἴνες ἀντενεργοῦσιν ἐπάνω εἰς τοῦτο τὸ ἐλαφρὸν ῥευστόν· καὶ τότε ἀρχίζει τὸ βρέφος ν' ἀναπνέη, καὶ νὰ ἔχη φωνήν. Ἀφοῦ ἀρχίσῃ ἡ ἀναπνοή, δὲν τελειώνει, εἰμὴ μὲ τὸν θάνατον· ὥστε ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι εἰσπνοὴ καὶ ἐκπνοή.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία.

Πύρρος ὁ βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου.

Ὁ περίφημος οὗτος βασιλεὺς, διὰ τὴν γενναϊότητα, διὰ τὴν στρατιωτικὴν ἐμπειρίαν, διὰ τὴν ἀνήσυχόν του φιλοδοξίαν, ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, εὖρηκε καλὴν τύχην. Ἐσώθη ἀπὸ τὴν ὄρμην τῶν Μολοσσῶν, ἢ Ἡπειρωτῶν, οἱ ὅποιοι εἶχαν διώξει ἀπὸ τὸν θρόνον τὸν πατέρα του Αἰακίδην. Ἀλλ' ὁ Γλαυκίας βασιλεὺς τῆς Ἰλλυρίας, τὸν ἔβαλε πάλιν εἰς τὸν θρόνον· πάλιν ἐξέπεσε, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν Πτολεμαῖον βασιλέα τῆς Αἰγύπτου, τοῦ

ὁποίου ἔλαβε τὴν θυγατέρα, καὶ βοήθειαν, διὰ
να ἐξαναλάβῃ τὸν θρόνον.

Ἡ Φιλοδοξία τὸν ἔκαμε νὰ μὴν ἀκούσῃ τὰς
συμβουλὰς τοῦ σοφοῦ Κινέου, ἀλλ' ἐκήρυξε πό-
λεμον κατὰ τῶν Ῥωμαίων. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐνική-
θησαν οἱ Ῥωμαῖοι, φοβηθέντες τοὺς ἐλέφαντας,
ἐπειδὴ δὲν τοὺς εἶχαν ἰδεῖ ἄλλοτε. Εἰς τὴν δευτέ-
ραν νίκην, εἶπε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους του „Ἄλλην
„μίαν τοιαύτην νίκην αἱ κάμωμεν, εἴμεθα ἐλότελα
„ἀφανισμένοι.“ Καὶ ἀληθινὰ, εἰς τὴν τρίτην μά-
χην ἐνικήθη κατὰ κράτος, καὶ παραίτησε τὸν
σκοπὸν νὰ καταστρέψῃ τὴν Ἰταλίαν.

Ἦλθε μὲ πολυάριθμον στρατεύμα ἐναντίον
τῆς Σπάρτης· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησε παρευδῆς νὰ
τὴν κτυπήσῃ, ἡ ἀναβολὴ αὕτη τὴν ἔσωσε· διότι
δὲν εἶχε τείχη, οὔτε ἦτον ἐτοιμασμένη εἰς πόλεμον.
Ὅλην τὴν νύκτα, γυναῖκες, ἄνδρες, καὶ παιδία,
ἠγωνίζοντο διὰ νὰ ἐτοιμασθῶσι τὴν αὐγὴν ἦλθαν
οἱ ἐχθροὶ, ἀλλ' εὗρηκαν χαρακώματα, καὶ οἱ
Σπαρτιαῖται τοὺς ἐκτύπησαν, καὶ τοὺς ἐσκόρπισαν.
Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐπροχώρησεν ὁ Πύρρος μέσα
ἀπὸ τὸ χαράκωμα, καὶ ἐπειδὴ ἐφονεύθη τὸ ἄλο-
γόν του, ἔτρεξαν ὅλοι πρὸς βοήθειάν του, καὶ τότε
ἠκολούθησεν αἱματώδης μάχη. Ὁ Πύρρος νομίσας,
ὅτι ἡ πόλις θέλει παραδοθῆ, ἐπειδὴ ἐφονεύθησαν
πολλοὶ Σπαρτιαῖται, ἐπρόσταξε νὰ παύσῃ ἡ μάχη.
Ἀλλ' αἰφνηδῶς ἐπρόφθασε βοήθεια ἀπὸ τὴν Κό-
ρινθον, καὶ ἀπὸ τὴν Κρήτην. Ὁ Πύρρος λοιπὸν ἀνε-
χώρησε, διὰ νὰ πολεμήσῃ τὸ Ἄργος, ὅπου ἔδειξε
μεγάλην ἀνδρίαν καὶ σταθερότητα. Ἐνας Ἀργεῖος
στρατιώτης τὸν ἐπλήγωσε μὲ τὸ κοντάριον, ὁμῶς

ἄβλαβα· ἐξαγριωθείς ὁ Πύρρος, ὤρμησεν ἐναντίον τοῦ στρατιώτου· ἢ δυστυχῆς τοῦ στρατιώτου μήτηρ ἐξέριψε μίαν κεραμίδα ἀπὸ τὸ ὕψος ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν του· ὁ Πύρρος ἔπεσεν ἀπὸ τὸ ἄλογον, καὶ ἄλλος στρατιώτης τοῦ ἔκοψε τὴν κεφαλὴν.

Ἱστορία τῆς Γαλλίας.

Ἐποχὴ Δευτέρα.

Ἡ ἴστις ἀπὸ τὸν Πιπίνον ἕως τὸν Οὔγου-
ες Καπέτ, περιέχει διάστημα 236
χρόνων.

Ἐποχὴ Τρίτη.

Ἡ ἴστις διαρκεῖ, ἀπὸ τὸν Οὔγουες Καπέτ
ἕως τὸν Φίλιππον Βαλοάν, εἰς διάστη-
μα 341. χρόνων.

Ἐποχὴ Τετάρτη.

Ἡ ἴστις διαρκεῖ ἀπὸ τὸν Φίλιππον Βαλο-
άν ἕως τὸν Εἰβρίκον Δ'. εἰς διάστημα
261 χρόνων.

Ἐποχὴ Πέμπτη.

Ἀπὸ τὸν Δ'. Εἰβρίκον ἕως τὴν ἐπανά-
στασιν τῆς Γαλλίας εἰς διάστημα
203 χρόνων.

Μ Λ Θ Η Μ Λ ΙΕ΄.

Τὰ ὄργανα τῆς τροφῆς.

Ταῦτα περιέχονται εἰς τὸν θώρακα, καὶ εἰς τὴν γαστέρα, ἣτις λέγεται Κάτω Κοιλία. Ταῦτα τὰ δύο λακκώματα χωρίζονται μὲ τὸ διάφραγμα, τὸ ὁποῖον εἶναι μεγάλος μῦς, ἡγουν σύνθετος ἀπὸ ἴνας, αἱ ὁποῖαι ἐρεθιζόμεναι μαζεύονται. Εἰς τὸν θώρακα εἶναι ἡ καρδιά, καὶ οἱ πνεύμονες· καὶ εἰς τὴν γαστέρα εἶναι ὁ στόμαχος, τὰ ἔντερα, ἡ σπλῆνα καὶ τὸ σικότιον.

Ὁ θώραξ ἀπὸ μέσα σκεπάζεται ἀπὸ ἓνα ὑμενώδη σάκκον, τοῦ ὁποῖου αἱ δύο ἄκραι, ὅταν φθάσωσιν εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ἐνόονται, καὶ ὑπάγουν κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ ὀπίσθεν μέρος, καὶ οὕτω χωρίζουν τὸν θώρακα εἰς δύο λακκώματα, δεξιὸν καὶ ἀριστερόν. Ὁ σάκκος οὗτος λέγεται Πλευρά, καὶ τὸ χωρίζον τὰ δύο λακκώματα λέγεται Μεδιάστινον, ἢ Μεσόφραγμα. Ἡ πλευρὰ πάσχει ἐνίοτε φλόγωσιν, καὶ ἡ ἀσθένεια αὕτη λέγεται Πλευρίτις (πλευρόν). Σπανίως πάσχει ἡ πλευρὰ, χωρὶς νὰ μεταδοθῇ ἡ φλόγωσις καὶ εἰς τοὺς πνεύμονας, καὶ νὰ προσενήσῃ τὴν περιπνευμονίαν.

Ἡ γαστήρ σκεπάζεται ἀπὸ μέσα μὲ ὑμενώδη σάκκον, ὅστις λέγεται Περιτόναιον, καὶ σκεπάζει, κατὰ μέρος τὰ εἰς τὴν γαστέρα σπλάγχνα.

Ὁ στόμαχος εἶναι ὡς ἀσπίον, καὶ συνέχεται μὲ τὸν οἰσοφάγον, καὶ κρατεῖ ὅλον τὸν τόπον τὸν λεγόμενον Ἐπιγάστριον, ἡγουν τὸ ἐπάνω μέρος τῆς γαστρὸς, εὐθύς μετὰ τὸ διάφραγμα. Ἡ τρύπα,

ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐμβαίνει τὸ φαγητὸν εἰς τὸν στόμαχον, λέγεται Καρδία· καὶ ἡ ταύτης φλόγωσις λέγεται Καρδιαλγία· καὶ ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐμβαίνει ἀπὸ τὸν στόμαχον εἰς τὰ ἔντερα, λέγεται Πυλωρός· ὁ στόμαχος κρέμεται ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος, καὶ κλίνει πρὸς τὸ δεξιόν.

Τὸ φαγητὸν ἐρεθίζει τὸν στόμαχον· ὅθεν ἀπὸ τοὺς ἀδένους τούτου ἐκβαίνει χυμὸς, λεγόμενος Γαστρικός. Προστούτοις, καὶ ὁ στόμαχος ἐρεθιζόμενος, μαζεύεται, καὶ πάλιν ἀπλύνεται, καὶ τρίβει τρόπον τινὰ τὸ φαγητὸν· συντρέχει καὶ τοῦ στομάχου ἡ θερμότης εἰς τὸ νὰ μεταβάλη τὸ φαγητὸν εἰς ὁμοειδῆ ἀπλὴν ζύμην· διὰ τοῦτο, μετὰ τὸ φαγητὸν, ἐνίοτε κρυώνει ὁ ἄνθρωπος, καὶ λέγουν, ὅτι εἶναι σημεῖον ὑγείας· διότι ἡ θερμότης τοῦ σώματος τρέχει εἰς τὸν στόμαχον, διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν χώνευσιν. Εἶναι ὠφέλιμος καὶ ὁ σιέλως· ὡς σαπωνάδης· καὶ διὰ τοῦτο, ὅσοι πτύουν συχνὰ, πάσχουν κακοχωνευσίαν, ἀνορεξίαν, καὶ ἄλλα πᾶθη.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Ὁ ἄνθρωπος.

Τὸ βρέφος, εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς, πλέει εἰς ἓνα ὑγρὸν, καὶ δὲν ἀναπνέει, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν δύο γαστριδίων τῆς καρδίας, εὐρίσκεται μία αὐγοειδῆς τρύπα, καὶ ἀπὸ αὐτὴν περᾶ τὸ αἷμα, καὶ κυκλοφορεῖ εἰς ὅλον τὸ σῶμα, χωρὶς νὰ περάσῃ ἀπὸ τοὺς πνεύμονας, καὶ ἀφοῦ γεννηθῆ, τότε τὸ αἷμα πιάνει τὸν δρόμον τῶν πνευμόνων. Ὁ ἄνθρωπος

ἀνοίγει τὰ ὀμμάτιά του, εὐθὺς ἀφ' οὗ γεννηθῆ, ὅμως δὲν διακρίνει τίποτε· διότι δὲν τὰ προσηλόνει εἰς κανένα πράγμα· τὸ ὄργανον ἀκόμη εἶναι ἀτελές· δὲν ἀρχίζει νὰ αἰσθάνεται, καὶ νὰ γελά, εἰμὴ μετὰ σαράντα ἡμέρας. Τότε ἀρχίζει νὰ προσηλόνῃ τὰ βλέμματά του εἰς τὰ πλέον λαμπρὰ ἀντικείμενα, καὶ νὰ στρέφῃ συχνὰ τὰ ὀμμάτιά του πρὸς τὸ φῶς, καὶ πρὸς τὰ παράθυρα.

Εὐθὺς ἀφ' οὗ γεννηθῆ τὸ βρέφος, δὲν πρέπει νὰ τὸ βυζάνουν, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀφίνουν νὰ ἐκβάλλῃ τὰ πρῶτα περιττώματα τοῦ στομάχου· ὅθεν ἄς τὸ κάμουν νὰ καταπιῇ ὀλίγας σταλαγματίας κρασίου μὲ σάκχαρον, καὶ μετὰ δέκα, ἢ δώδεκα ὥρας, ἄς ἀρχίσουν νὰ τὸ βυζάνουν. Μόλις ἀρχίζει ν' ἀπολαμβάνῃ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ ν' ἀπλόνῃ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας, καὶ εὐθὺς τὸ βάλλουν εἰς τὰ δεσμά, τὸ κεφαλοδέουν, καὶ πολλάκις, τόσον σφιγκτὰ, ὥστε σφίγκονται καὶ τὰ κόκκαλα, καὶ στενοχωρεῖται ὁ ἐγκέφαλος· καὶ τοῦτο προξενεῖ πολλάκις αἰφνῆδιον ληθαργίαν καὶ ἐπικίνδυνον. Μὲ τὸ σῶμα του ὅλον τυλιγμένον τὸ δυστυχὲς βρέφος μένει εἰς παντελῆ ἀκίνησίαν· καὶ εἶναι εὐτυχέστατον, ἂν δὲν τὸ σφίγξουν τόσον, ὥστε νὰ μὴν ἠμπορῆ νὰ ἀναπνέῃ. Λέγουν, ὅτι τὸ κάμνουν τοῦτο, διὰ νὰ μὴ γίνωνται στραβὰ τὰ μέλη. Καὶ μ' ὅλον τοῦτο, ὅπου συνειθίζονται τὰ τσιαῦτα τυλίγματα, ἐκεῖ εὐρίσκονται καὶ πλείοτεροι καμπύλοι, στραβοπόδαί, κ. τ. λ. Τῶν ἄλλων ζώων τὰ βρέφη δὲν τυλίσσονται, καὶ ὅμως τὰ μέλη των δὲν γίνονται στραβὰ. Ὅσα βρέφη ἔχουσι τὴν ἐλευθερίαν νὰ κινῶσι τὰ μέλη των, γίνονται δυνατώτερα,

παρ' ὅσα τυλίσσονται· διότι ἡ ἔλλειψις τῆς κινήσεως βραδύνει τοῦ σώματος τὴν αὐξήσιν.

Τὰ βρέφη πρέπει νὰ τρέφονται συχνὰ, νὰ βυζάνουν εἰς κάθε δύο ὥρας, καὶ τὴν νύκτα, ὅταν ἐξυπνίζονται. Εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ζωῆς του κοιμᾶται πολὺ καὶ νύκτα, καὶ ἡμέραν, καὶ φαίνεται, ὅτι ἡ πείνα τὸ ἐξυπνίζει εἶναι δὲ ἀφελιμος εἰς αὐτὸ ὁ ὕπνος. Εἰς τὴν κούνιαν, πρέπει νὰ τὸ κουνοῦν ὀλίγον, διὰ νὰ μὴ ταράττεται ὁ ἐγκέφαλος. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ τὸ ἀφίνου νὰ κοιμᾶται παρὰ πολὺ, διὰ νὰ μὴ βλαφθῇ ἡ κρανίσις του. Ὅταν ἦναι εἰς τὴν κούνιαν, τὸ φῶς πρέπει νὰ ἦναι ἴσα εἰς τὰ ὀμμάτιά του· διότι, ἂν ἦναι διπλά, ἀναγκαζόμενον νὰ στρέφῃ τὰ ὀμμάτια πρὸς τὸ φῶς, ἢμπορεῖ νὰ γένη ἀλλήθωρον. Ἡ τροφή του πρέπει νὰ ἦναι γάλα ἕως εἰς τὸν τέταρτον μῆνα. Εἰς πολλοὺς τόπους τὸ βυζάνουν ἕως εἰς τὸν χρόνον οἱ ἄγριοι τοῦ Καναδά τὸ βυζάνουν ἕως εἰς τὸν ἑβδομον χρόνον.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Φιλοποίμην.

Ὁ περίφημος οὗτος ἀνὴρ, ὁ ἔσχατος τῶν Ἑλλήνων, ἦγον τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν, ἐγεννήθη εἰς τὴν Μεγαλόπολιν τῆς Ἀρκαδίας· ἔλαβε καλὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ μιμηθῇ τὸν Ἐπαμινώνδην. Εἶχε μερικάς του ἀρετάς, ἔχει ὅμως τὴν ἡμερότητα, φρόνησιν καὶ μετριότητά του. Ἐκ νεαρῆς ἡλικίας ἀγαποῦσε τοὺς πολέμους, ἐκαλλιεργ-

γούσεν ὅμως καὶ τὰ χωράφιά του, καὶ ἐξαγόραζε πολλοὺς συμπολίτας του αἰχμαλώτους.

Οἱ Ἀχαιοὶ πολεμοῦντες μὲ τοὺς Σπαρτιάτας, εἶχαν σύμμαχον τὸν Ἀντίγονον βασιλέα τῆς Μακεδονίας· ὁ Φιλοποίμην ἀκόμη νέος, εἰς τὴν μάχην τῆς Σελασίας, ἔτρεξε μὲ τοὺς ἰππίας του, καὶ ἐκτύπησε τοὺς πεζοὺς τῶν ἑχθρῶν, τοὺς ἐνίκησε, καὶ ἡ νίκη αὕτη ἐπροξένησε τὴν παντελῆ τῶν Λακεδαιμονίων ἥτταν. Ὁ Ἀντίγονος ἠρώτησε τὸν Ἰππαρχον Ἀλέξανδρον, διατί ἔκαμε τοῦτο τὸ κίνημα, χωρὶς τὴν ἀδείαν του, καὶ ἐκεῖνος ἀπεκρίθη „Ἔνας „νέος, ὀνομαζόμενος Φιλοποίμην ἔκαμε ταύτην τὴν „αὐθάδειαν“ τότε εἶπεν ὁ Ἀντίοχος „Ἐπειδὴ ὁ νέος „οὗτος εὗρηκεν ἀρμοδίαν περίστασιν, διὰ νὰ κτυπήσῃ τὸν ἑχθρὸν, ἐφέρθη ὡς ἐπιτήδειος στρατηγός· καὶ σὺ, στρατηγέ, ἐφέρθῃς ὡς νέος.“

Ὁ Φιλοποίμην ὑπῆγεν εἰς τὴν Κρήτην, ὅπου ἐγυμνάσθη εἰς τὴν πολεμικὴν μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του, ἐχειροτονήθη στρατηγός ὅλου τοῦ στρατεύματος. Ὁ Μαχανίδας, τύραννος τῆς Σπάρτης, εἶχε πολυάριθμον στρατεύμα. Εἰς τὴν μάχην τῆς Μαντινείας, οἱ μισθοφόροι τοῦ Μαχανίδα ἐφυγάδευσαν τοὺς συμμαχοὺς τοῦ Φιλοποίμενος. Ἀλλ' εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἡ ἀγχίνοιά του ὠφελήθη ἀπὸ τὰ σφάλματα τοῦ ἑχθροῦ· καὶ οὕτως ἐνίκησε λαμπρὰν νίκην, φονεύσας τὸν στρατηγὸν τῶν Λακεδαιμονίων.

Ἦτον ἐβδομήντα χρόνων ὁ Φιλοποίμην, ὅταν ὁ Δημάρατος, προσωπικῶς ἑχθρὸς του, ἀπέσπασε τὴν πατρίδα του Μεσσήνην ἀπὸ τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀχαιῶν. Ὁ Φιλοποίμην, μ' ὅλην του τὴν ἀσθένειαν,

νειαν, ὑπῆγεν ἐναντίον του μὲ ὀλιγωτάτους νέους ἐνίκησεν εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἔπειτα ἦλθαν πολλὰ βεήθειαι εἰς τὸν ἐχθρόν. Ὁ Φιλοποίμην ἔδεξεν ἀνδραγαθίας· ἀλλὰ, τέλος, ἔπεσεν ἀπὸ τὸν ἵππον, ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἐφέρθη εἰς τὴν Μεσσήνην, ὅπου, κατὰ προσταγὴν τοῦ Δημάρατου, ἔπιε τὸ κώνειον. Ὅταν ἠκούσθη ὁ Θάνατος του εἰς τὰς πόλεις τῶν Ἀχαιῶν, ὅλοι οἱ νέοι ἠτοιμάσθησαν γὰρ τὸν ἐκδικήσωσιν. Οἱ Μεσσήνιοι ἐζήτησαν συγχώρησιν, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ ἐζήτησαν τοὺς αἰτίους τοῦ Θανάτου· ὁ Δημάρατος λοιπὸν καὶ οἱ σύντροφοὶ του ἐφονεύθησαν ἀφ' ἑαυτῶν.

Πεῦσις τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Μέτελλος ἐνίκησε πολλάκις τοὺς Ἑλληνας. Τοῦτον διεδέχθη ὁ Μούμμιος, ὅστις ἐνίκησε κατὰ κράτος τοὺς Ἀχαιοὺς, σιμὰ εἰς τὴν Κόρινθον καὶ οὕτως ὑπερίσχυσαν οἱ Ῥωμαῖοι, ὁ Ὑπατος ἐμβῆκεν εἰς τὴν Πάριν, καὶ ἐσύναξε τὰς ἀξιολογωτέρας εἰκόνας, καὶ ἀγάλματα, διὰ νὰ τὰ στείλῃ εἰς τὴν Ῥώμην· ἔκαυσεν ἔπειτα τὴν Κόρινθον, καὶ ἡ πυρκαϊὰ διήρκεσε τρεῖς ἡμέρας. Ἐκτοτε ἡ συμμαχία τῶν Ἀχαιῶν, ἣτις ἐστήριξε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, διελύθη, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἔπεσεν ὑποκάτω εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἐδῶ τελειώνει ἡ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Ιστορία τῆς Γαλλίας.

Ε' ποχὴ Ε"κτη.

Ἀπὸ τοὺς 1790, ἕως τοὺς 1816.

Εἰς τοὺς 1774. ἐβασίλευσεν ὁ ἱε'. Λουδοβίκος.

Εἰς τοὺς 1784, ἔγινεν εἰς τοὺς Παρισίους ἡ ἐπανάστασις τοῦ λαοῦ κατὰ τῶν ἀρχόντων, ἀπὸ τοὺς ἑποίους πολλοὶ ἔφυγεν.

1791. — Ὁ βασιλεὺς φεύγει ἀπὸ τοὺς Παρισίους, τὸν πιάνουν, καὶ τὸν φέρουν ὀπίσω. Εἰς τοὺς 1792 καταργεῖται ἡ βασιλεία, καὶ ἀρχισαν νὰ κρίνουν τὸν βασιλέα, καὶ τὸν καταδικάζουσιν εἰς θάνατον.

1799. — Ὁ Βοναπάρτε ὑπάγει καὶ κυριεύει τὴν Αἴγυπτον, ὑπάγει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ἐπιστρέφει ἄπρακτος· ἔρχεται εἰς τοὺς Παρισίους, καὶ γίνεται πρῶτος ὑπάτος πρὸς καιρὸν, εἶτα διὰ βίου. Κηρύττεται ἔπειτα αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων.

1814. — Νικᾶται ὁ Βοναπάρτε, καὶ πέμπεται ἀπὸ τοὺς συμμάχους εἰς τὴν Ἑλβην· φεύγει ἐκεῖθεν, καὶ εἰς μάχην νικᾶται, καὶ φέρεται εἰς τὴν νῆσον τῆς Ἀγίας Ἑλένης, ὅπου καὶ ἀπέθανε.

Μ Α Θ Η Μ Α Ι Σ Τ'.

Ακολουθία περὶ τῆς χωνεύσεως.

Μετὰ τὴν χώνευσιν, μὴν ἐρεθιζόμενος εἰς τὸ ἐξῆς ὁ στόμαχος, μεταχειρίζεται περισταλτικὴν κίνησιν, ἣν οὖν περιστρέφεται ὀλόγυρα εἰς τὸν ἑαυτὸν του· σφίγγει τὸ φαγητὸν καὶ τὸ κάμνει γὰρ ὑπάγη παρεμπρὸς τὸ ὅποιον ἀφοῦ φθάσῃ εἰς τὸν πυλωρὸν, πάραυτα ἐμβαίνει εἰς τὸ ἔντερον τὸ λεγόμενον Δωδεκαδάκτυλον, ὅπου χωνεύεται ἀκόμη καλλήτερα· διότι ἐρεθιζόμενον τοῦτο τὸ ἔντερον, ἐκβάλλει καὶ αὐτὸ χυμὸν χωνευτικόν· ἕνας ἀδὴν λεγόμενος Πάγκρεας κεῖται ὑποκάτω εἰς τὸν στόμαχον· καὶ οὗτος ἐρεθιζόμενος, ἐκβάλλει χωνευτικὸν χυμὸν· ἐρεθίζεται καὶ τὸ σικότιον, τὸ ὅποιον κεῖται εἰς τὰ δεξιὰ, καὶ χύνει τὴν χολὴν εἰς τὸ χοληδόχον ἀγγεῖον.

Τὰ ἔντερα εἶναι μακρὸς σωλὴν μ' ἐξ ὀνομασίας· τὰ πρῶτα τρία ἔντερα λέγονται Λεπτὰ, καὶ τὰ ἄλλα τρία Χονδρά. Εἶναι δὲ τὸ δωδεκαδάκτυλον, τὸ κυστικόν, τὸ Ἰλεον, τὸ τυφλόν, τὸ κῶλον, καὶ τὸ ὄρθον. Μία δίπλα τοῦ περιτοναίου, λεγομένη Μεσεντέριον βαστάζει ὅλα τὰ ἔντερα, καὶ ἐμβαίνει μεταξὺ αὐτῶν. Τὰ ἔντερα σκεπάζονται μὲ τὸ ἐπίπλοον (χορδὴν)· τὰ ἀγγεῖα, τὰ ὅποια φέρουν τὸ αἷμα ἀπὸ τὸν στόμαχον, ἀπὸ τὸ ἐπίπλοον, ἀπὸ τὰ ἔντερα καὶ ἀπὸ ἄλλα πολλὰ μέρη, ἐνόονται εἰς τρία στελέχη, τὰ ὅποια ἔπειτα καὶ αὐτὰ ἐνόονται εἰς μίαν φλέβα λεγομένην Ὑποσπαστικήν, ἣτις ἐμβαίνει εἰς τὸ σικότιον, καὶ μοιρά-

ζεται εἰς πολλὰς ἄλλας· καὶ τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον ἐκεῖ φέρεται, ἀρχίζει νὰ γίνεται ἀρτηριῶδες, ἤγουν καθαρώτερον· διότι γυμνάζεται ἀπὸ ἕνα μέρος τοῦ ὑδρογένου, καὶ τοῦ ἀνθρακος, καὶ ἀπὸ ταύτην τὴν ἐκκρισιν γίνεται ἡ χολή, ἡ ὁποία εἶναι σαπωνώδης ὕλη, καὶ χρησιμεύει εἰς τὴν χώνευσιν. Καὶ ἐπειδὴ τὸ αἷμα ἀργὰ κινεῖται, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ σικότι, ἢ σπλῆνα, ἡ ὁποία εἶναι εἰς τὰ ῥιστερά, προφθάνει ἀπὸ σιμά, καὶ δίδει φλεβῶδες αἷμα, διὰ νὰ γένη ἡ χολή.

Τὰ ἀγγεῖα τῆς χολῆς ἐνόονται εἰς ἕνα σωλῆνα λεγόμενον Ἡπατικόν, ὅστις διευθύνεται πρὸς τὸ δωδεκαδάκτυλον· ἕως νὰ φθάσῃ, ἐνόεται μὲ ἄλλον λεγόμενον Κυστικόν, ὅστις ὑπάγει εἰς τὴν μικρὰν Φοῦσκαν τῆς χολῆς· ὁ Ἡπατικὸς καὶ ὁ κυστικὸς σωλὴν συνέχονται μ' ἕνα κοινὸν αὐλάκιον λεγόμενον Χοληδόχον ἀγγεῖον, τὸ ὁποῖον τελειώνει εἰς τὸ δωδεκαδάκτυλον.

Φυσικὴ Ἱστορία.

Ἀκολουθία περὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Ὅταν ἀφίνου τὸ βρέφος νὰ κλαίῃ, καὶ νὰ φωνάζῃ παρὰ πολὺ, ἡ βία αὕτη καταϊβάζει τοὺς ἔρχεις· καὶ ἂν δεθούν εὐθὺς ἰατρεύονται εὐκολα. Τὰ βρέφη ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τοὺς σκώληκας· ὅθεν πρέπει νὰ τὰ ποτίζουν ἐνίοτε ὀλίγον κρασίον· διότι τὰ πνευματώδη ποτὰ ἐμποδίζουν τῶν σκωλήκων τὴν γέννησιν. Ἡ ζωὴ τοῦ βρέφους εἶναι ἄστατος ἕως τοὺς τρεῖς χρόνους, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς στερεώνεται. Ἀπ'

ὅσα βρέφη γεννῶνται, τὰ ἡμίση σχεδὸν ἀποθνήσκουσιν εἰς τοὺς πρώτους χρόνους· ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποθνησκόντων διαφέρει κατὰ τοὺς τόπους. Αἱ λεγόμεναι εὐλογίαι εἶναι καὶ αὐταὶ αἰτίαι τοῦ θανάτου τῶν βρεφῶν καὶ τῶν ἡλικιωμένων· τὸ κέντρισμα ὅμως, μάλιστα ἢ δαμαλὶς, ἐμετρίασε τὸ κακόν.

Τῆς μητρὸς τὸ γάλα εἶναι ἀρμοδιώτερον εἰς τὸ βρέφος, παρ' ἄλλης· διὰ τοῦτο γίνεται δυνατότερον καὶ ὑγιέστερον· μάλιστα ὁ χαρακτήρ τοῦ βρέφους ἡμπορεῖ νὰ διατεθῇ κατὰ τὸ γάλα τῆς βυζιάστρας. Ἡ θυμῶδης βυζιάστρα κάμνει θηριώδες τὸ βρέφος· ἡ βυζιάστρα τοῦ Νέρωνος ἦτον μέθυσοσ. Ὅταν τὰ βρέφη ἦναι ἀδύνατα, καὶ ἀβέβηστα, πρέπει ν' ἀλλάζεται ἡ βυζιάστρα. Ἡ φυσικὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀνατροφὴ εἶναι ἀναγκαιοτάτη, διὰ νὰ ἔχη ἡ πατρίς ὑγίαις καὶ εὐρώστους πολίτας.

Ἱστορία τῆς Ἀγγλίας.

Εἰς τοὺς 420', ἐπειδὴ ὁ Οὐάριος ἠναγκάσθη ν' ἀνακαλέσῃ τοὺς λεγεῶνας τῆς Ρώμης, οἱ Βρέτονες ἐρημώθησαν ἀπὸ τοὺς Σκωτιαίους· ὅθεν ἐκάλεσαν ἐναντίον τούτων τοὺς Ἀγγλους καὶ Σάξωνας τοὺς κατοικοῦντας τὰ βόρεια μέρη τῆς Γερμανίας, οἱ ὅποιοι ἐμοίρασαν τὸν τόπον εἰς ἑπτὰ μικρὰ βασίλεια, τὰ ὅποια ὠνόμασαν Ἑπταρχίαν. Ἡ Ἀρμονικὴ, ἡ ὁποία ὠνομάσθη ὕστερον Βρετανία, ἐπαρχία τῆς Γαλλίας, ἔλαβε τοῦτο τὸ ὄνομα ἀπὸ τοὺς Βρέτονας, οἱ ὅποιοι κατέφυγον ἐκεῖ· οἱ ἄλλοι προδοθέντες ἀπὸ τὸν ἀρχηγόν των Βολτίγκερον, ἤναγ-

κάσθησαν να καταφύγωσιν εις τους τόπους των Γάλλων· τότε οι έπτά βασιλείς των Αγγλοσάξωνες έθεμελίωσαν την Επταρχίαν.

Περί το 801. οι κάτοικοι του βασιλείου του Βεσέξ έχειροτόνησαν βασιλέα τον Εγβερτον, καταγόμενον από βασιλικήν οικογένειαν. Ουτος ήνωσε την μοναρχίαν εις μίαν εξουσίαν, και τότε χειροτονήθη βασιλεύς της μεγάλης Βρετανίας, την οποίαν ωνόμασεν Αγγλίαν. Εβασίλευσε 38 χρόνους· υπέταξε τους Βρέτωνα, και ενίκησε πολλάκις τους Δανέζους.

837. — Ε.Θελβόλφ ο υίος του διεδέχθη τον θρόνον, όχι όμως και την ανδρίαν του. Είς τον καιρόν του ήρήμωσαν οι Δανέζοι την Αγγλίαν.

857. — Ε.Θελβάλδος ο πρωτότοκος υίος του απέθανε, βασιλεύσας δύο χρόνους δυστυχώς δια την άσωτείαν και μετάνοιάν του. Ο αδελφός του Ε.Θελβέρτος έφονεύθη, ματαίως πολεμών με τους Δανέζους. Αλφρέδος μόνος, ένας από τους υίους του Ε.Θελβόλφου, έγινε στήριγμα και ο εκδικητής της βασιλείας.

866. — Αλφρέδος παραστένεται από τους ιστορικούς ως ήρω, σοφός νομοθέτης, επιμελήθη τας επιστήμας και τας τέχνας εις λαόν, έως τότε βάρβαρον. Νικηθείς εις την αρχήν από τους Δανέζους, και αναγκασθείς να κρυφθῃ, εφάνη πάλιν, έπολέμησε και ενίκησε ιτούτους τους φαβερούς ζένους.

900. — Εδουάρδος ο γέρον, πρωτότοκος υίος του Αλφρέδου, εφάνη, ως εκείνος, μέγας πολεμιστής· δέν εκληρονόμησεν όμως και τάλλα του

προτερήματα. Ενίκησεν ὅλους τοὺς ἐχθρούς· καὶ ἡ Εὐφροσύνη ἢ ἀδελφὴ του, ἢ ὁποῖα τὸν συνώδευεν εἰς τὰς ἐκστρατείας του, ἐχρησίμευσε πολλάκις εἰς τὰς μάχας, καὶ νίκας του ἐβασίλευσεν 25 χρόνους. Ἀφροσύνη, ὁ νόμιμος υἱὸς του, ἐνίκησε λαμπρῶς τοὺς βασιλεῖς τῆς Σκωτίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας, ἐκυβέρνησε τὸν λαόν του μὲ ἡμερέτητα καὶ Φρόνησιν.

941. — Εὐμάντος Α'. δεύτερος υἱὸς τοῦ Εὐδοκάρου, ἐδολοφονηθῆ τὸν 5. χρόνον τῆς βασιλείας του. Εὐδρέδος Γ'. ἀδελφὸς τοῦ ἐξηθέντος, ἐκυβερνᾶτο ἀπὸ τὸν περιβόητον Δυστάνον, ὁ ὁποῖος διήγειρεν ἐμφύλιον πόλεμον· διότι ἠθέλησε, νὰ θεμελιώσῃ τὴν διάταξιν τῶν μοναστηρίων. Εὐδοκίς, ἄλλος ἀδελφὸς, ἔχασε τὴν βασιλείαν· διότι ἐνυμφεύθη τὴν ὠραιότατην Εὐαγγελίαν, τὴν συγγενὴ του. Ὁ Δυστάνος καὶ οἱ μοναχοὶ τοῦ τὴν ἀφαίρεσαν, καὶ τὸν ἐξεθρόνισαν, καὶ ἐχειροτόνισαν τὸν ἀδελφόν του Εὐδοκάρου, ἄνδρα ἐπιτήδειον καὶ φιλεπιστήμονα, ὅστις ὠνομάσθη Εἰρηνικός. Οὗτος ἐξωλόθρευσε τὴν γεννεὰν τῶν λύκων, οἱ ὁποῖοι κατηφάνιζαν τὴν Ἀγγλίαν.

975. — Βασιλεύει Εὐδοκάρδος ὁ νέος. Ἡ Εὐφροσύνη, μήτηρ τοῦ Εὐδρέδου Β'. ἐνήργησε νὰ δολοφονηθῆ ὁ Εὐδοκάρδος, υἱὸς τοῦ Εὐδοκάρου ἀπὸ ἄλλην γυναῖκα, διὰ νὰ βάλῃ εἰς τὸν θρόνον τὸν υἱόν της· δολοφονηθεὶς ὁ Εὐδοκάρδος, ἐβάλλθη εἰς τὴν τάξιν τῶν μαρτύρων. Ὁ Εὐδρέδης· ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ. Ἀφροσύνη ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, ἐπροξένησε τὴν δυστυχίαν τοῦ λαοῦ, εἰς διάστημα τριάντα ἑπτὰ χρόνων. Οἱ Δανέζοι ἠρῆμωσαν καὶ ἐκυ-

ρίευσαν πολλούς τόπους. Εδμόνδος Β'. άξιος να βασιλεύη, ανέβη εις τον θρόνον, μετα τον θάνατον του Ε. Φελρέδου, του πατρός του· επολέμησε με τον μέγαν Κανούτον, υιον του Σκυέιν. Εδρικός ο συγγενής του ενήργησε να δολοφονηθῆ.

1016. — Κανούτος, βασιλεύς της Δανιμαρκίας, και της Νορβηγίας, ηνωσε με το βασιλείον του την Αγγλίαν· εφόνευσε τον Εδρικον, οστις επρόδωκε τον Ε. Φελρέδην, και τον Εδμόνδον. Εβασίλευσε δεκα εννέα χρόνους, και εκαμε να λησμονηθῶσιν αι κακίαι του, με τας οποίας εκυρίευσε τον θρόνον. Χαρόλδος και Κανούτος Β'. εμοίρασαν συναλλήλως τας επαρχίας του. Ουτοι οι δύο αδελφοι εμισούντο αναμεταξύ των. Εις τούτους ετελείωσεν η γενεά του Δανέζου Κανούτου· ο τελευταίος απέθανε μισημένος από τους Αγγλους, οι οποιοι εδιώξαν τους πλειότερους Δανέζους εξω του βασιλείου.

1043. — Ο άγιος Εδουάρδος, τελευταίος υιος του Ε. Φελρέδου Β'. καταγόμενος από βασιλείς Αγγλοσαξωνας, χωρις προτερήματα, δια να διοικῆ, εβασίλευσεν εικοσι τέσσαρας χρόνους, πολλά ειρηνικώς. Χαρόλδος Β'. άξιος του θρόνου δια τα προτερήματά του, εφονεύθη εις μάχην εναντίον του Γουλιέλμου του αντιζήλου του. Η Αγγλία τότε υπετάγη εις άλλην δυναστείαν.

Μ Α Θ Η Μ Α Ι Ζ'.

Δ' *κολουθία περὶ χώνευσης.*

Ἡ ὕλη τῆς τροφῆς στενοχωρημένη ἀπὸ τὰς πλευραῖς τοῦ δωδεκαδακτύλου, ζυμωμένη μὲ τοὺς χυμοὺς τοῦ, βρεγμένη μὲ τὸν παγκρεατικὸν χυμὸν, καὶ μὲ τὴν χολήν, γίνεται τέλειος χυλός. Μετὰ ταύτην τὴν χώνευσιν, προχωρεῖ εἰς τὰ κάτω ἔντερα· ἀλλ' εἰς τοῦτο τὸ μεταξὺ ἡ χώνευσις ἀκολουθεῖ, καὶ ὁ χυλὸς χωριζόμενος ἀπὸ τὴν λοιπὴν μάζαν, ῥοφᾶται ἀπὸ ἀναρίθμητα στόματα τῶν χυλοφόρων ἀγγείων, τὰ ὅποια εἶναι στρωμένα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἐντέρων. Τέλος, αἱ ὕλαι γίνονται πλέον πυκναὶ, καὶ λαμβάνουν τὸ σχῆμα τῶν ἐντέρων φθάνουν εἰς τὸ ὀρθρῶν ἔντερον, καὶ αἱ πλευραὶ, οἱ τῆς κοιλίας μῦες, καὶ τὸ διάφραγμα βιάζονται τὴν κόπρον νὰ ἐβγῇ.

Ὁ χυλός, ἀφοῦ ῥοφηθῇ ἀπὸ τὰ χυλοφόρα ἀγγεῖα, μεταβαίνει εὐθὺς εἰς ἀδέναις, ὅπου κατασκευάζεται καλῆτερα· ἐβγαίνει ἔπειτα μὲ μέσον τινῶν ἀγγείων, τὰ ὅποια τὸν φέρουν εἰς τὸν θωρακικὸν σωλήνα, ὅστις εὐρίσκεται εἰς τὸ ὀπισθεν τοῦ θώρακος, καὶ ἔχει κοινωνίαν μὲ τὴν ἀριστερὰν ὑπεκλεῖδα φλέβα· καὶ ἐκεῖθεν μεταβαίνει εἰς τὰ τοῦ αἵματος ἀγγεῖα, διὰ νὰ γένη αἷμα· ἀπὸ πολλὰ ἕμως μέρη ἔρχεται ὁ χυλὸς εἰς τὰ τοῦ αἵματος ἀγγεῖα.

Φυσιική Ιστορία.

Τὸ ἔμβρυον, εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς, λαμβάνει διαφόρους θέσεις, κατὰ τὰς θέσεις τοῦ σώματος τῆς μητρὸς· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως ἔχει τοὺς πόδας του πρὸς τὰ κάτω, τὸν πρῶτον στηριγμένον ἐπάνω εἰς τὰς πτέρνας, τὴν κεφαλὴν γυρισμένην ἐπάνω εἰς τὰ γόνατα, τὰς χεῖρας εἰς τὸ στόμα, τοὺς πόδας γυρισμένους πρὸς τὰ μέσα, καὶ πλέει μέσα εἰς τὸ νερὸν τὸ περιεχόμενον εἰς τοὺς ὕμνας, οἱ ὁποῖοι τὸ τυλίσσουν, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται ἡ μήτηρ ἄλλην ἐνόχλησιν, εἰμὴ τὴν τῆς κινήσεως τοῦ ἔμβρυου, πότε πρὸς τὰ δεξιά, καὶ πότε πρὸς τὰ ἄριστερά, καὶ κάμμίαν φορὰν κτυπᾷ μετὰ τοὺς πόδας. Ἀλλ' ἀφοῦ αὐξηθῆ ἡ κεφαλὴ, καὶ ταραξῆ τὴν ἰσοσταθμίαν, κάμνει ἓνα ἀναποδογύρισμα, (κυβίστημα, κουντρουβάλαν), καὶ πίπτει πρὸς τὰ κάτω μετὰ τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν ῥάχην τῆς μητρὸς, καὶ μετὰ τὴν κορυφὴν πρὸς τὸ ἄνοιγμα τῆς μήτρας. Μετὰ τοιοῦτον τρόπον στέκεται ἐξ ἑβδομάδας, ἢ καὶ δύο μῆνας, πρὶν γεννηθῆ.

Ὅταν φθάσῃ ὁ καιρὸς, στενοχωρούμενον τὸ βρέφος, πασχίζει νὰ ἐβγῆ πρῶτον μετὰ τὴν κεφαλὴν. Τέλος, εἰς τὴν στιγμὴν τῆς γεννήσεως, ἐνόει ὅλας του τὰς δυνάμεις μετὰ τὰς δυνάμεις τῆς μητρὸς, καὶ ἀνοίγει τὸν δρόμον. Τὸ νερὸν, τὸ ὁποῖον ἐβγαίνει εἰς τὴν γένναν, φυλάττει τὸ ἔμβρυον ἀπὸ τὰ κτυπήματα, τὰ ὁποῖα ἤμπορεῖ νὰ δοκιμάσῃ ἡ μήτηρ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εὐκολύνει τὴν γένναν. Κόπτουν ἔπειτα τοῦ ὀμφαλοῦ τὸ σχοινίον, τοῦ ὁποῖου ἡ χρῆσις εἰς τὸ ἔμβρυον ἦτον νὰ ἐκτείνῃ

τοῦ αἵματος τὴν κυκλοφορίαν ὁ δὲ θρεπτικὸς χυμὸς ἔρχεται ἀπὸ τὴν φλέβα τοῦ ὀμφαλοῦ· με τοιοῦτον τρόπον τρέφεται τὸ ἔμβρυον, χωρὶς ἢ ἀναπνέη.

Ἡ γυνὴ ἠμπορεῖ νὰ γεννήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν γένναν ἕως πέντε παιδία· τὸ παράδειγμα ὁμως εἶναι σπανιώτατον. Ἐν ἑνὶ ἀνδρὸς γυνον παρεστάθη εἰς τὴν Ἀυτοκρατορίσσαν τῆς Ἰωσσίας, εἰς τοὺς 1755. ὁ ἀνὴρ εἶχε δευτέραν γυναῖκα, καὶ αὐτὸς ἦτον ἑβδομήντα χρόνων. Ἡ πρώτη του γυνὴ εἶχε γεννήσει εἴκοσι μίαν φορὰν, ἠγουν τέσσαρας γένας, ἀπὸ τέσσαρα παιδία· ἑπτὰ φοραῖς ἀπὸ τρία, καὶ δέκα φοραῖς ἀπὸ δύο· ὥστε τὰ παιδία ἔγιναν πενήντα ἑπτὰ καὶ ἐξοῦσαν ἀκόμη· ἡ δευτέρα γυνὴ εἶχε κάμει ἑπτὰ γένας· μίαν ἀπὸ τρία παιδία, καὶ ἕξ ἀπὸ δύο· τὰ ὅποια γίνονται δέκα πέντε· ὥστε ὁ Πατριάρχης οὗτος, εἰς ἡλικίαν ἑβδομήντα χρόνων, ἦτον πατὴρ ἑβδομήντα δύο παιδων.

Ἱστορία τῆς Ἀγγλίας.

1066. — Γουλιέλμος ὁ κατακτητῆς, δούξ τῆς Νορμανδίας, διίσχυρίζετο, ὅτι ἦτον καλεσμένος εἰς τὸν θρόνον ἀπὸ τὸν βασιλέα Ἐδουάρδον. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Χαρόλδου, ἐβίασε τοὺς Ἀγγλους νὰ τὸν γνωρίσωσι βασιλέα των. Ἐτυράνησε τὴν Ἀγγλίαν εἴκοσι δύο χρόνους· ἄρχισαν πολλοαὶ ἀποστασίαι καὶ χύσις πολλοῦ αἵματος.

1087. — Γουλιέλμος Β'. ἐδιοίκησεν, εἰς διάστημα τριάντα χρόνων, μὲ σκῆπτρον σιδηροῦν ἀπέθανεν εἰς τὸ κυνήγιον. Ἐπρεπε νὰ τὸν διαδεχθῆ

Ροβέρτος ὁ ἀδελφός του. Ἀλλ' Εἰρρίκος ὁ Α΄ τέταρτος υἱὸς τοῦ πρώτου Γουλιέλμου, ἐκυρίευσε τὴν βασιλείαν εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ροβέρτου. Εἰρρίκος ὁ Α΄ εὐτυχῆς καὶ εἰς τοὺς πολέμους, καὶ εἰς τὴν εἰρήνην, ἔκαμε ν' ἀνθίσωσιν αἱ τέχναι, βασιλεύσας 35. χρόνους.

1135. — Μαλθίλδη, μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ Α΄ Εἰρρίκου, εἶχε μόνον τὸ δικαίωμα ἐπάνω εἰς τὴν βασιλείαν. Στέφανος Δὲ Βλόιος, ἀνεψιὸς τοῦ Εἰρρίκου, ἐκυρίευσε τὴν βασιλείαν. Μετὰ τὸν θάνατόν του, ὁ υἱὸς τῆς Μαλθίλδης, Εἰρρίκος Β΄ τὸν διεδέχθη· εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας του ἐδόλοφονήθη Θωμάς ὁ Βέκερος, ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Καντορβερύ, διετάχθησαν πολλοὶ σοφοὶ νόμοι, ἐκυριεύθη ἡ Ἰρλανδία, ἐφυλακώθη ὁ βασιλεὺς τῆς Σκωτίας· ἀπέθανεν ἀπὸ λύπην, τὸν τρίτον χρόνον τῆς βασιλείας του, καταρῶμενος τοὺς υἱούς του, οἱ ὅποιοι εἶχαν ἐπαναστατήσει ἐναντίον του.

Ριχάρδος, καρδία τοῦ Λέοντος, ἐβασίλευσε δέκα χρόνους, γενναῖος βασιλεὺς, γέμων ἀπὸ ἐλαττώματα, καὶ τύραννος τῶν ὑπηκόων του. Ὑπῆγεν εἰς τὴν Παλαιστίνην, καὶ ἐνίκησε λαμπρῶς τὸν περίφημον Σαλαδῖνον, βασιλέα τῆς Αἰγύπτου. Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του, ἐφέρθη αἰχμάλωτος εἰς τὴν Γερμανίαν, ἐναντίον τοῦ δικαίου τῶν ἔθνῶν· ὅποτε Φίλιππος ὁ Αὐγούστος, βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, ἐκυρίευσε τοὺς τόπους του. Μετὰ τὸν θάνατόν του, Γωάννης ὁ πέμπτος, υἱὸς τοῦ Εἰρρίκου ἐκηρύχθη βασιλεὺς· κακὸς υἱός. Εἰφόνευσε τὸν Ἀρθούρον, νόμιμον διάδοχον τῆς βασιλείας· εἶχε Φιλονεικίας μὲ τὸν Πάπαν, καὶ τέλος, ὑπετάχθη εἰς αὐτόν. Διὰ

καὶ εὐχαριστήσῃ τοὺς ἐπαναστάτας ὑπηκόους του, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐκεῖνον τὸν χάρτην, ὁ ὁποῖος ἔγινε τὸ θεμέλιον τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἀγγλων. Μὲ ὅλον τοῦτο, ἐκεῖνοι ἐκάλεσαν διὰ βασιλέα τῶν τῶν Λουδοβίκου τῆς Γαλλίας, υἱὸν τοῦ Φιλίππου Λυγούστου, ὅποτε, ἐν ᾧ ἦτον σιμὰ καὶ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐπαρχίας του, ἀπέθανεν εἰς τὸν δέκατον ἕκτον χρόνον τῆς βασιλείας του.

1216. — Τὸ μῖσος τῶν Ἀγγλων ἐσβύσθη μὲ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως Γωάννου ὅθεν ἔβαλαν εἰς τὸν θρόνον τὸν υἱὸν του Εἰβρίκου Γ'. ἀνεπιτήδειον βασιλέα, μὲ πολλὰ ἀντιφατικὰ ἐλαττώματα· ἦτον ἀνανδρος, ὥστε δὲν ἤμποροῦσε καὶ βασιτάσῃ τὴν βασιλείαν, ἀν δὲν ἦτον ἡ γενναϊότης τοῦ νέου Εἰδουάρδου. Νικηθεῖς καὶ αἰχμαλωτισθεῖς ἀπὸ τοὺς Βαρώνους, ἠλευθερώθη καὶ ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν θρόνον ἀπὸ τὸν Εἰδουάρδον. Εἰς τὸν καιρὸν του ἐσυστήθη ἡ Κάμερα, ἡ λεγομένη τῆς Κοινοτήτος, ἀφοῦ ἠκολούθησαν πολλαὶ ταραχαί.

1272. — Εἰδουάρδος Α'. υἱὸς τοῦ Εἰβρίκου ἐκυρίευσεν τὴν ἡγεμονίαν Γάλλες, ἐδίωξεν ὅλους τοὺς Εἰβραίους ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν· ἔκαμεν ὑποτελῆ Γωάννην τὸν Βαλλῶρον, τὸν ὁποῖον ἔβαλεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Σκωτίας, προτιμήσας αὐτὸν ἀπὸ τὸν Βρυῦκεν τὸν ἀντίζηλόν του. Αὕτη εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ μίσους, τὸ ὁποῖον ἐπικρατεῖ ἀκόμη μεταξὺ τῶν Ἀγγλων, καὶ τῶν Σκωτταίων. Ἦτον ἐπιτήδειος βασιλεὺς, φρόνιμος νομοθέτης, ἀνδρεῖος πολεμιστής, ἀλλ' ἦτον καὶ φιλόδοξος τύραννος.

1307. — Εἰδουάρδος Β'. διαδέχεται τὸν πατέρα. Εἶχε κόλακας ὀλόγυρά του, ἐνικήθη ἀπὸ

τούς Σκωτταίους, ἐξώσθη ἀπὸ τὴν Φατριάν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι διήγειραν ἐναντίον του τὴν γυναῖκα του Ἰσαζέλλαν τῆς Γαλλίας, ἡ ὅποια σκληρὰ τὸν ἐθανάτωσεν.

1327. — Εἰδουάρδος Γ'. εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας του, ἐπαίδευσεν τὸν πρωταίτιον τῶν ταραχῶν εἰς τὸν καιρὸν τῆς βρεφικῆς του ἡλικίας. Ἐπολέμησε πολλοὺς χρόνους ἐναντίον τῆς Σκωτίας, καὶ ἠχμαλώτευσεν τὸν βασιλέα της· ἐφιλονείκησε περὶ τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας μὲ τὸν οἶκον τοῦ Οὐαλοίου.

1377. — Ρίχάρδος Β'. υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Γάλλες βασιλεύει, ἕγγονος Εἰδουάρδου τοῦ Γ'. εἶχε καὶ ἀρετὰς καὶ κακίας. Δύο φοραῖς ἐξέπεσεν ἀπὸ τὸν θρόνον· καὶ ἀποθνήσκει δολοφονηθεὶς ἀπὸ συγγενῆ του, ὅστις τὸν διεδέχθη.

1399. — Εἰρρίκος Δ'. ἀπὸ Λάγκαστρον οἰκογένειαν εἰς τὸν καιρὸν τῶν δύο τούτων βασιλέων ἀρχισεν ἡ ὀλεθρία διχόνοια μεταξὺ τοῦ οἴκου τοῦ Γόρκ, καὶ τοῦ Λαγκάστρου, ἥτις ἐπροξένησεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν σχεδὸν ἑκατὸν χρόνων ἐμφύλιον πόλεμον.

1413. — Εἰρρίκος Ε'. ἐνίκησεν εἰς τὸ Ἀζιγκούρ, καὶ διὰ συνθήκης ὠνομάσθη αὐτὸς καὶ οἱ διάδοχοί του, διάδοχοι Καρόλου ε'. βασιλέως τῆς Γαλλίας, μὲ βλάβην τοῦ Ζ'. Καρόλου, τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως. Οἱ Εἰρρίκος Ε'. ὠνομάσθη ἐπίτροπος τῆς Γαλλίας.

1422. — Εἰρρίκος ὁ στ'. ὠνομάσθη βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, ὅταν ἦτον ἀκόμη εἰς τὰ σπάργανα. Εἰς τὴν βρεφικὴν του ἡλικίαν, καὶ εἰς τὸν

καιρὸν τῆς βασιλείας του, ἦσαν πολλαὶ ταραχαὶ ἕως ὁ οἶκος τοῦ Ὑόρκ ανέβη εἰς τὸν θρόνον.

1461. — Ἐδουάρδος Δ΄. ἐκ τοῦ οἴκου Ὑόρκ, ἐπῆρε τὸν θρόνον ἀπὸ τὸν Εἰρρῆικον ἦτον ἐπιτήδεις, καὶ πολεμικὸς βασιλεὺς, ὅμως Φιλάργυρος, σκληρὸς, καὶ μὲ πολλὰ ἐλαττώματα. Ἐπειδὴ ἐκαμεν ἐχθρὸν τὸν Βαρβικ, οὗτος ὁ στρατηγὸς ἠνώθη μὲ τὴν γενναίαν Μαργαρίταν τοῦ Ἀνιού, γυναῖκα τοῦ στ΄. Εἰρρῆικου, καὶ ἠνάγκασε τὸν Ἐδουάρδον νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ ἔβαλε πάλιν τὸν Εἰρρῆικον εἰς τὸν θρόνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μετ' ὀλίγον ἠναγκάσθη νὰ καταίβῃ. Ἐπειδὴ ἠχμαλωτίσθη δευτέραν φοράν, τὸν ἐφόνευσεν ὁ Ἐδουάρδος εἰς τὴν φυλακὴν του. Ἐβαλεν εἰς τὰ σίδηρα τὴν Μαργαρίταν, ἐξωλόθρευσε τὸ γένος της, ἠπλώσε τὴν ἐκδίκησίν του, ὡς καὶ ἐναντίον τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ του, τοῦ δουκὸς τῆς Κλαρένσας, καὶ μετέδωκε τὸν θρόνον εἰς τὸν υἱὸν του.

1483. — Ἐδουάρδος ε΄. μόλις ἔζησε μετὰ τὸν πατέρα του, τὸν Γ΄. Ρίχάρδον, καὶ ὁ ἀνεψιὸς του, ἐπιτήδεις καὶ πολεμικὸς, ἔβαλε νὰ τὸν δολοφονήσωσιν εἰς τὴν φυλακὴν του, μὲ τὸν ἀδελφόν του. Ἄλλ' ὁ Ρίχάρδος δὲν ἀπῆλαυσε πολὺν καιρὸν τοὺς καρποὺς τῆς ἀμαρτίας του· διότι πολεμῶν μὲ τὸν Κόμητα Ρίχεμόνδον, ἐφονεύθη καὶ εἰς αὐτὸν ἐτελείωσεν ὁ οἶκος τοῦ Ἀνιού, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν 330 χρόνους.

Μ Λ Θ Η Μ Λ ΙΖ΄.

Περὶ τῆς τοῦ αἵματος κυκλοφορίας.

Τὸ αἷμα ἐβγαίνει ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς καρδίας, καὶ μοιράζεται εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματος διὰ μέσου τῶν ἀρτηριῶν, ἔπειτα ἐπιστρέφει, διὰ μέσου τῶν φλεβῶν, εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς καρδίας· καὶ ἐκεῖθεν μοιράζεται εἰς τοὺς πνεύμονας, καὶ ἔπειτα πάλιν ἐπιστρέφει εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς καρδίας. Δύο λοιπὸν κυκλοφορίας κάμνει τὸ αἷμα, μίαν γενικὴν, καὶ ἄλλην μερικὴν.

Ἡ καρδιά εἶναι κωνοειδής, ἔχουσα τὴν κορυφὴν πρὸς τὰ κάτω, κλίνουσαν πρὸς τὰ ἀριστερά· ὅθεν στέκεται δίπλα εἰς τὸν θώρακα, ἀπὸ τὰ δεξιά πρὸς τὰ ἀριστερά, καὶ ἀπὸ τὰ ὀπίθεν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν. Εἶναι τυλιγμένη εἰς σάκκον, λεγόμενον Περικάρδιον, καὶ μοιρασμένη εἰς δύο γαστρίδια, καθὲν ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπάνω εἰς τὴν ὑψωμένην βᾶσιν τοῦ ἑνα αὐτίου, καὶ τρύπαν εἰς τὴν μέσην. Ἡ καρδιά καὶ τὰ αὐτία εἶναι σύνδετα ἀπὸ ἴνας· ὅθεν ἐρεθιζόμενα, συστέλλονται.

Τὸ αἷμα λοιπὸν ἐρχόμενον ἀπὸ τοὺς πνεύμονας, χύνεται εἰς τὸ ἀριστερὸν αὐτίον, τὸ ὁποῖον συστέλλόμενον, σπρώχνει τὸ αἷμα εἰς τὸ ἀριστερὸν γαστρίδιον. Τὸ αἷμα στενοχωρούμενον ἀπὸ τὴν συστολὴν τοῦ γαστρίδιου, δὲν ἠμπορεῖ νὰ στραφῇ πάλιν εἰς τὸ αὐτίον· διότι ἡ ἐκεῖ δικλῆς (κλαβανή) κλείει τὴν τρύπαν· ἀριστερὰ τούτου τοῦ γαστρίδιου εὐρίσκεται ἡ Ἀορτὴ ἀρτηρία· τὸ αἷμα λοιπὸν ἐμβαίνει εἰς αὐτήν, καὶ πάραυτα κλείεται ἡ ἔξο-

δος με τὴν ἐκεῖ δικλῖδα. Διὰ τὴν συστολὴν καὶ διαστολὴν ταύτης τῆς ἀρτηρίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἰσόχρονοι τῶν συστολῶν καὶ διαστολῶν τῆς καρδίας, τὸ αἷμα σπρώχνεται εἰς ὅλα τὰ μέρη, εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς ἀρτηρίας· ὅθεν ὁ παλμὸς τῆς καρδίας γνωρίζεται ἀπὸ τὸν σφυγμὸν, ἂν ἡ κίνησις τῆς καρδίας ᾖ αἰὶ οὐλήγυρος, ἢ ἀργή. Αἱ ἀρτηρίαι, ὅσον προχωροῦσι, διαιροῦνται καὶ υποδιαιροῦντι, εἰς ἀναρίθμητον πλῆθος, καὶ συχνὰ ἀναστομόνονται μετὰ τὰ ἄκρα τῶν φλεβῶν. Εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ τοῦ αἵμα φέρει τὰς ἀναγκαῖας ὑλὰς εἰς κάθε μέρος τοῦ σώματος· ὅθεν μεταβάλλεται, καὶ γίνεται ἀκάθαρτον· διότι ἀποκτᾷ ἄνθρακα, ὑδρογόνον, καὶ ἄλλα· εἶτα ἐμβαίνει μέρος εἰς τὰς φλέβας, καὶ μέρος εἰς ἄλλα ἀγγεῖα λεγόμενα Λυμφατικὰ, ἢ ὑδροφόρα. Αἱ φλέβες περιέχουν ὅλον τὸ μέρος τοῦ αἵματος, τὸ ὁποῖον ὀλιγώτερον μετεβάλλθη εἰς ἀκάθαρτον, καὶ διὰ τοῦτο φυλάττει ἀκόμη τὸ κόκκινον χρῶμα· τὰ ὑδροφόρα συναΐζουν ὅλας τὰς ὀρρώδεις ἐκκρίσεις, καὶ ὅλα τὰ ὑδατώδη μέρη. Αἱ μικρόταται φλέβες, ἐνομόμεναι συναλλήλως, ἀποτελοῦσι κλαδίσκους· οὗτοι δὲ ἀποτελοῦσι κλάδους, καὶ τελειοῦν εἰς δύο χονδρὰς φλέβας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μία λέγεται Κατωτέρα Κοίλη, ἣτις φέρει τὸ αἷμα ἀπὸ τὰ κάτω μέρη τοῦ σώματος· καὶ ἡ ἄλλη λέγεται Ἀνωτέρα Κοίλη, καὶ τὸ φέρει ἀπὸ τὰ ἄνω μέρη· καὶ αἱ δύο τελειοῦν εἰς τὸ αὐτίον τοῦ δεξιοῦ γαστριδίου τῆς καρδίας.

Αἱ συστολαὶ τῶν ἀρτηριῶν φυλάττονται, ἐξαιτίας τῶν νεύρων, καὶ τοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ αἵματος.

Αἱ φλέβες ἔχουν καὶ αὐταὶ δικλίδας, αἱ ὁποῖαι ἐμποδίζουν τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ αἵματος εἰς τὰ ἔπισω, ἢ πρὸς τὰ κάτω. Τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰ ὑδροφῆρα ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα τελειοῦν εἰς τοὺς ἀδένους. Οὗτοι δὲ εἶναι μικρὰ σώματα στρογγυλά, ἢ αὐγοειδῆ, κοκκινωπὰ, περιμαζευμένα εἰς τυλίγματα. Εἰς τούτους ἀποδέτεται ἡ λύμφα (τὸ ὑδατώδες μέρος) καὶ κατασκευάζεται καλλήτερα, ὥστε ἐξαναλαμβάνει τὰς ζωτικὰς ὑλίας, τὰς ὁποίας ἔχασεν. Ἐβγαίνει ἔπειτα ἀπὸ τοὺς ἀδένους, καὶ διὰ μέσου ἄλλων λυμφατικῶν ἀγγείων φθάνει εἰς τὸν θωρακικὸν σωλῆνα.

Ἱστορία τῆς Ἀγγλίας.

1483. — Ἐρξῆκος Ζ'. κατήγετο ἀπὸ τοὺς Λαγκάστρους διὰ μέσου τῆς μητρὸς του Μαργαρίτας, καὶ διὰ μέσου τοῦ γάμου μὲ τὴν Ἐλισάβετ, πρωτότοκον θυγατέρα τοῦ Δ'. Λουδοβίκου· ἠνώσεν εἰς τὸν ἑαυτὸν τοὺς ὅλα τὰ δικαιώματα τῶν οἴκων τοῦ Γ' ὀρκ, καὶ τοῦ Λαγκάστρου, καὶ κατέπαυσε τὰς αἰματώδεις διχονοίας τῶν δύο οἴκων. Ἡ βασιλεία του παραστῆναι πλῆθος ἀποστασιῶν, τὰς ὁποίας κατέπαυσε εὐκολὰ ὄθεν καὶ ὠνομάσθη Σολομὼν τῆς Ἀγγλίας.

1509. — Ἐρξῆκος Η'. διεδέχθη τὸν πατέρα του, εἶχε τὰ μεγαλήτερα τῶν τυράννων ἐλαττώματα, καὶ τὰ μεγαλήτερα βασιλικά προτερήματα. Εὐτύχησεν εἰς τὸν κατὰ τῶν Γάλλων καὶ Σκωτιαίων πόλεμον· ἦτον ἄστατος, ἄλλοτε σύμμαχος τῶν Ἰσπανῶν κατὰ τῶν Γάλλων, καὶ ἄλλοτε σύμ-

μαχος τῶν Γάλλων κατὰ τῶν Ἰσπανῶν Παπιστῆς ἐνθέρμος, συνέγραψε κατὰ τοῦ Λουθήρου καὶ ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν Πάπαν Λέοντα Ὑπερασπιστῆς τῆς Πίστεως. Ἐπειτα ἐσυγχίσθη μὲ τὸν Πάπαν, καὶ ἔγινε κεφαλὴ τῆς Ἀγγλικῆς ἐκκλησίας, καὶ ἀρχηγὸς τῆς Ἀγγλικῆς θρησκείας, ἣτις ἐπικρατεῖ καὶ τὴν σήμερον. Ἀπὸ ἑξ̄ γυναικας, τὰς ὁποίας ἐνυμφεύθη, δύο ἐφόνευσεν.

1547. — Βασιλεύει Εδουάρδος στ'. πεπαιδευμένος, ὅμως ἀνάξιος, υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, καὶ ἀποθνήσκει τὸν ἑβδομον χρόνον τῆς βασιλείας του. Μαρία, πρωτότοκος θυγάτηρ τοῦ Η'. Εἰρήκου ἀρχισε νὰ βασιλεύῃ μὲ ἡμερότητα. Ἀλλ' εὐθὺς ἐφάνη ὑπερήφανος, καὶ μὲ σκληρότητα δεισιδαίμων. Νυμφεύεται Φίλιππον τὸν Β'. βασιλέα τῆς Ἰσπανίας, ἀνακαλεῖ τὴν παπικὴν θρησκείαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ κατατρέχει μὲ μανίαν τοὺς τῆς Ἀγγλικῆς ἐκκλησίας. Χάνει τὸ Καλαῖς, τὸ τελευταῖον κτῆμα τῶν Ἀγγλων εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ χάνεται καὶ αὐτὴ ἀθλίως, ἀφοῦ ἀναψε τὴν πυρκαϊάν τῆς δεισιδαιμονίας.

1558. — Ἐλισάβετ δευτέρα θυγάτηρ τοῦ Η'. Εἰρήκου ἀνανέωσε τὴν Ἀγγλικὴν θρησκείαν, καὶ κατέτρεξε τοὺς καθολικοὺς. Ἐβάσταξε μὲ ὄφελος τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἰσπανίας· καὶ ἔκαμε νὰ τὴν σεβασθῇ ὅλη ἡ Εὐρώπη. Τὴν μέμφονται διὰ τὸν θάνατον τῆς Μαρίας Στουάρτ, βασιλίσσης τῆς Σκωτίας.

1603. — Ὁ Οἶκος τῶν Στουάρτων, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευεν εἰς τὴν Σκωτίαν, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀγγλίας. Ἰάκωβος Α'. ἦτον ὁ πλη-

σιέστερος συγγενῆς τῆς Βασιλίσσης Ελισάβετ. Οὗτος λοιπὸν, τοῦ ὀπίου ἢ μήτηρ ἀπεκεφαλίσθη, ἦνωσε τὴν Σκωτίαν μὲ τὴν Ἀγγλίαν καὶ μὲ τὴν Ἰρλανδίαν. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας του, ἐφανερώθη ἡ συνωμοσία τῆς Βαρόντης, τῆς ὁποίας ὁ σκοπὸς ἦτον νὰ τινάξῃ εἰς τὸν αἴρα τοὺς βουλευτάς, καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν παπικὴν ἐκκλησίαν.

1625. — Κάρολος Α΄. ὀλιγώτερον Εὐτυχῆς, ἢ ὀλιγώτερον Φρόνιμος, παρὰ ὁ Γιάκωβος Α΄. δὲν ἤξευρε νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς πονηρίας, εἰς τὰς ὁποίας ἐζούσεν. Ἐπιθυμῶν ν' ἀπλώσῃ παρὰ πολὺ τὰ βασιλικά προνόμια, δὲν ἤξευρεν οὔτε νὰ οἰκονομήσῃ τοὺς Ἀγγλοὺς, οὔτε νὰ κρατήσῃ τὸ πνεῦμα τῆς δεσιδαιμονίας, ἢ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν διαφόρων αἱρέσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπολυπλασιάσθησαν. Ἀΐηκε τοὺς Πρεσβυτεριανοὺς, οἱ ὁποῖοι ἀναψαν πολυχρόνιον ἐμφύλιον πόλεμον, ὁ ὁποῖος ἐγένεν αἷτιος ν' ἀπεκεφαλίσθῃ. Ολιβιέρου Κρόνβελ ἦτον ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐναντίας τοῦ βασιλέως Φατρίας.

1649. — Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καρόλου, ἔμεινε τὸ βασίλειον, χωρὶς βασιλέα ἑνδεκά χρόνους. Ὁ Κρόνβελ ἦτον διοικητῆς, μὲ τὸ ὄνομα, Ἰπερασπιστῆς, ὅστις ἐκίνησε καθ' ἑαυτοῦ τὴν Σκωτίαν καὶ τὴν Ἰρλανδίαν, ὅμως ὑπέταξε τοὺς ἐπαναστάτας. Ἦτον μέγας πολιτικὸς, τολμηρὸς εἰς τὸν πόλεμον, καὶ βαθὺς ὑποκριτῆς. Ἐκαμε τὰς θαλασσίους δυνάμεις νὰ τὸν σεβασθῶσιν, ὥστε ἐχαμήλωναν τὰς σημαίας των πρὸς τὴν σημαίαν τῶν Ἀγγλων καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας, καὶ τῆς Ἰσπανίας, ἐζήτησαν τὴν συμμαχίαν του. Ἐκυρίευσεν τὴν Γαμάικαν ἀπὸ τοὺς Ἰσπανοὺς.

1660. — Ρίχαρδος Κρόνβελ, ὁ υἱὸς τοῦ
ρηθέντος, ἦτον ἐπιχειρηματίας· παρητήθη ἀφ'
ἑαυτοῦ, καὶ ἀπεσύρθη εἰς μοναξίαν· ὁ στρατηγὸς
Μόγκος, διοικητὴς τῆς Σκωτίας, ἔβαλε πάλιν Κά-
ρολον τὸν Β'. ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον· οὗτος εἶχε
προτέρημα νὰ διοικῆ, δὲν εἶχεν ὅμως δύναμιν. Ἀφῆκε
τὸν ἀδελφόν του νὰ λάβῃ πολλὴν ἐξουσίαν ἐπάνω
του. Εἰς τούτον τὸν καιρὸν ἠκμασεν ὁ μέγας Νεύ-
των.

1665. — Γιάκωβος Β'. τελευταῖος τοῦ οἴκου
τῶν Στουάρτων, ἐπειδὴ τὸ ἐναντίον μέρος ἐταράχ-
θη, διότι ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὴν προτίμησιν εἰς τὴν
παπικὴν θρησκείαν, ἐκάλεσε πρὸς βοήθειαν τὸν
Στατχούδερ τῆς Ολλάνδης, Γουλιέλμον Πρίγκιπα
ὄστις, φθάσας εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐκηρύχθη βα-
σιλεὺς.

1683. — Ἀλγερῶν Σιδνεὶν ἀπεκεφαλίσθη·
Κάρολος ὁ Β'. τὸν εἶχε καταδικάσει εἰς θάνατον.

1689. — Γουλιέλμος Γ'. ἐκίνησε πεισμα-
τώδη, καὶ ὀλίγον εὐτυχῆ πόλεμον κατὰ τοῦ ΙΔ'.
Λουδοβίκου, καὶ ἐτελείωσε μὲ τὴν εἰρήνην τοῦ Ρί-
σβίκ· ἦτον ἔτοιμος ν' ἀρχίσῃ δεύτερον πόλεμον,
διὰ τὴν διαδοχὴν τῆς Ἰσπανίας, ὅμως ἀπέθανεν.
Συνειθισμένος εἰς τὴν Ολλανδίαν νὰ ἔχῃ ὅλους
ὑποτεταγμένους, ἠθέλησε μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον νὰ
διοικήσῃ καὶ τοὺς Ἀγγλοὺς. Ἀλλ' ἡ πεισματώδης
τῶν ἀντίστασις τὸν ἔκαμε νὰ μετανοήσῃ πολλάκις,
ὅτι ἐδέχθη τὸν θρόνον. Αὕτη εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς
τῶν Ἀγγλων ἐλευθερίας. Ἡ εἰς τὸν τοῦ Γεωργίου
Χάρτην ἐλευθερία ἔμενον ἀπρακτος διὰ τὸν ἐμφύ-
λιον πόλεμον.

1702. — Άννα Στουάρτη Βασιλεύει, δευτέρα θυγάτηρ Ιακώβου του Β'. Ωνομάσθη Άγαθή Βασίλισσα. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἠνώγει διόλου ἡ Σκωτία μετὴν Ἀγγλίαν. Εἰφάνη μέγας στρατηγὸς, καὶ ἐπιτήδειος ὑπουργὸς ὁ Μαρλοβερούγ, καὶ μεγάλοι ἄνδρες εἰς τὴν παιδείαν ὁ Νεύτων, ὁ Λώκκιος, ὁ Ἀδδισών, καὶ ὁ Πώπης.

1714. — Γεώργιος Α' τοῦ Βρουσβίκ, ἐλέκτωρ τοῦ Χαννόβερ, ἐπροκαλέσθη εἰς τὸν θρόνον, μ' ὅλον ὅτι ἡ Άννα ἤθελε κρυφίως νὰ τὴν διαδεχθῆ Ἰάκωβος Στουάρτ ὁ ἀδελφὸς τῆς. Ὁ Γεώργιος κατήγετο ἀπὸ τὸν Ἰάκωβον Α'. καὶ ἦτον ὁ πλησιέστερος συγγενὴς Λουθηρανός. Εἶτον ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ κυβερνᾷ, στρατηγὸς Φρόνιμος, καὶ μονάρχης αὐστηρὸς. Ἡκολούθησαν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἀποστασίας πρὸς χάριν τοῦ Ἰακώβου. Εἶχε ῥοπήν εἰς τὰ πράγματα τῆς Εὐρώπης.

1724. — Γεώργιος Β'. μονογενὴς υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τῆς Ἰσπανίας. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἄλλο τι δὲν ἦτον, εἰμὴ κυριεύσεις καραβίων. Μετὰ τὸν θάνατον Καρόλου τοῦ Δ' ἔλαβε τὸ μέρος τῆς πρωτοτόκου θυγατρὸς τούτου τοῦ βασιλέως. Ἀλλ' ἡ Μαρία Τερέσια ἐκ τῆς Αὐστρίας, ἦτον φανερὰ κηρυγμένη διάδοχος. Εἰς τούτον τὸν πόλεμον περὶ τῆς διαδοχῆς, ὁ στόλος τῶν Γάλλων ἠφανίσθη ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς. Ὁ ἸΕ'. Λουδοβίκος, μ' ὅλας τὰς κατὰ γῆν νίκας του, ἠγύρασε τὴν εἰρήνην ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς μετ' συνθήκην νὰ δώσῃ ὅλα τὰ εἰς τὴν βόρειον Ἀμερικὴν Γαλλικὰ κτήματα. Αὕτη ἡ εἰρήνη ἔγινεν εἰς τὸ Αἴξλα Χιαπέλλε· ὁ πόλεμος ἀνανεώθη εἰς τοὺς

1756. — Γεώργιος ο Β΄. δὲν εἶδε τὸ τέλος. Ἄλλος πόλεμος, καθὼς αὐτός, δὲν ἔγινε πρὸς ὄφελος τῶν Ἀγγλων. Κύριοι ὅλης τῆς Ἀρκτικῆς Ἀμερικῆς ἕως εἰς τὸ Μεξικόν, ἐκυρίευσαν προστούτοις καὶ πολλοὺς τόπους εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Βεγκάλην.

1760. — Γεώργιος Γ΄. διαδέχεται τὸν πάππον, καὶ ἐξακολουθεῖ τὸν πόλεμον εὐτυχῶς. Ἀναγκάζει τοὺς Γάλλους νὰ κάμουν οὐτίδαν ἡν εἰρήνην εἰς τοὺς 1763. Εἰς τοὺς 1782 ἐκηρύχθη ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Ἀγγλαμερικανῶν. Γεώργιος ὁ Γ΄ ἀναγκάζεται νὰ τὴν γνωρίσῃ. Οἱ Ἀγγλοι, διὰ νὰ πληρώσωσι τὴν ζημίαν, ὅτι ἔχασαν τοὺς Ἀγγλαμερικανούς, ἀνάψαν τὸ πῦρ τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἐκυρίευσαν τὰς ἐπαρχίας τοῦ Τίππο Σαίβ εἰς τὰς Ἰνδίας.

1802. — Εἰρήνη τοῦ Ἀμιενς μεταξὺ Ἀγγλων καὶ Γάλλων. Εἰς τοὺς 1803 ἄρχισε πάλιν ὁ πόλεμος. Εἰς τοὺς 1810 ἀσθενεῖ ὁ βασιλεὺς, καθὼς εἰς τοὺς 1788.

Μ Α Θ Η Μ Α Ι Η΄.

Περὶ τῆς ἀναπνοῆς.

Αἱ δύο κοίλαι φλέβες, ὅταν φθάσουν εἰς τὸ αὐτίον τοῦ δεξιοῦ γαστριδίου τῆς καρδίας χύνουν ἐκεῖ τὸ αἷμα. Τὸ αὐτίον πρῶτον ἀπλόνεται καὶ δέχεται τὸ αἷμα, ἔπειτα συστέλλεται, καὶ σπρώχνει εἰς τὸ δεξιὸν γαστριδίον, τὸ ὁποῖον ὁμοίως ἀπλό-

νεται καὶ συστέλλεται, καὶ διώχνει τὸ αἷμα εἰς τὴν τοῦ πνεύμονος ἀρτηρίαν, ἥτις πέραντα μοιράζεται εἰς δύο στελέχη, καὶ καθὲν ὑπάγει εἰς ἓνα πνεύμονα.

Τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον φέρεται εἰς τοὺς πνεύμονας, εἶναι ὀλίγον ζεστόν, καὶ ὀλίγον τὶ βαρύτερον, παρὰ τὸ ἀρτηριῶδες αἷ τοῦ πνεύμονος ἀρτηρίαι, ἀφοῦ φθάσουν εἰς τοὺς πνεύμονας, διαιροῦνται, καὶ ὑποδιαιροῦνται ὥστε τὸ αἷμα μοιράζεται καὶ εἰς τὸ παραμικρὸν σημεῖον τοῦ πνεύμονος.

Οἱ πνεύμονες εἶναι δύο, ὁ ἓνας εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, καὶ ὁ ἄλλος εἰς τὸ ἀριστερὸν καὶ ἔχουν εἰς τὸ μέσον τὴν καρδίαν κρατοῦνται ὅμως ἀπὸ ἓνα κορμὸν, ὅστις λέγεται τρᾶχεῖα Ἀρτηρία, τῆς ὁποίας τὸ ἐπάνω ἄκρον εἶναι ὁ λάρυγξ. Οἱ πνεύμονες διαιροῦνται εἰς κλάδους, καὶ οἱ κλάδοι εἰς κλαδίσκους βρόγχων, οἱ ὁποῖοι εἶναι μικραὶ φύσκαί (Φουσκαί), καὶ θεωροῦνται ὡς αἴερος ἀγγεῖα.

Ὅταν ἀναγκασώμεθα ν' ἀναπνεύσωμεν, οἱ μεταξὺ τῶν πλευρῶν μῦες σύρουν εἰς τὸ ἔμπροσθεν καὶ εἰς τὰ πλάγια τὰς πλευρὰς τοῦ θώρακος, καὶ μάλιστα πρὸς τὰ κάτω τὸ διάφραγμα, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν φυσικὴν του τάξιν εἶναι καμάρωτον, συστέλλεται ἐξ αἰτίας τῶν ἰδίων του ἰνῶν, καὶ χαμηλόνεται εἰς ὀριζοντικὴν θέσιν. Πλατύνεται λοιπὸν ὁ θώραξ, καὶ ὁ εἰς αὐτὸν περιεχόμενος αἶρ ἀπλώνεται, καὶ ἀκολουθῶς ἀραιώνεται ὅθεν δὲν ἀνθίσταται τόσον εἰς τὸν ἔξω αἴερα, ὅστις ἐμβαίνει ἀπὸ τὸ στόμα, καὶ ἀπὸ τοὺς μυκτῆρας, καὶ διὰ μέσου τοῦ λάρυγγος εἰς τὴν τρᾶχεῖαν ἀρτηρίαν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ Φου-

σκόνει τούς βρόγχους, καὶ ἀφοῦ χαυνωθῶσιν οἱ μῦες, γίνεται μικρὸς ὁ θώραξ, καὶ ὁ περιττὸς αἷρ ἐβγαίνει ἔξω.

Ὁ Ἀτμοσφαιρικὸς αἷρ, ὅστις ἐμβαίνει εἰς τούς πνεύμονας, περιέχει ὀξυγονικὸν αἶρα καὶ παυσιζῶον, ὡς εἶπαμεν ἀλλοῦ. Ὁ ἐκπνευσθεὶς περιέχει σχεδὸν τὴν αὐτὴν ποσότητα τοῦ παυσιζώου, καὶ τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ ὀξυγονικοῦ, καὶ ποσότητα τινὰ προστούτοις ἀνθρακὸς ἠνωμένην με ὀξυγόνον, ἢ ὁποία ἔνωσις λέγεται Ἀνθρακικὸν ὀξυ.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἀναπνοῆς εἶναι νὰ ἐνώσῃ τὸ αἷμα με τὸν ἀτμοσφαιρικὸν αἶρα, διὰ νὰ γυμνωθῇ ἀπὸ μερικά του στοιχεῖα, ἡγουν ἀπὸ τὸν ἀνθρακα, καὶ ἀπὸ τὸ ὕδρογόνον, τὰ ὁποῖα ὄν εἶναι συστατικά τῆς ζωῆς. Ὁ ἀνθραξ λοιπὸν ἐνωθεὶς με τὸ ὀξυγόνον τὸ περιεχόμενον εἰς τὸν ὀξυγονικὸν αἶρα, ἀποτελεῖ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξυ, τὸ ὁποῖον ἐκπνέομεν. Μένει τότε ἐλεύθερον τὸ θερμογόνον, με τὸ ὁποῖον ἦτον ἠνωμένον τὸ ὀξυγόνον ὅθεν ἢ πολλὴ θερμότης προξενεῖ καὶ ἄλλην ἀνάλυσιν καὶ σύνθεσιν. Ὁ ὕδρογονικὸς αἷρ περιέχει ὕδρογόνον, καὶ θερμογόνον, τὸ ὁποῖον τὸ κρατεῖ εἰς αἰρίον φύσιν. Ἀναλύεται λοιπὸν ὁ αἷρ οὗτος, καὶ τὸ ὕδρογόνον ἐνόηται με ἄλλο μέρος τοῦ ὀξυγόνου, καὶ γίνεται τὸ νερόν καὶ τὸ θερμογόνον ἐπειδὴ ἔμεινεν ἐλεύθερον, ἐνόηται με τὸ νερόν, καὶ τὸ ἐξατμίζει ἀπὸ τὸ στόμα, καὶ ἀπὸ τὴν ἀδηλον διαπνοήν, καθὼς, καὶ ὅλα τὰλλα περιττά καὶ με τοιοῦτον τρόπον ἐλευθερόνεται τὸ αἷμα ἀπὸ ταῦτα τὰ περιττά καὶ βλαβερὰ. Διὰ νὰ γείνη ἀνάλυσιν καὶ σύνθεσιν, χρειάζεται θερμότης, ἢ τριβή. Τοῦ πνεύματος λοιπὸν ἢ

θερμότης ἀναλύει καὶ ἄλλον ὀξυγονικὸν ἀέρα, καὶ τὸ ὀξυγόνον καὶ θερμογόνον ἐνόηται μὲ τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦτο γίνεται λαμπρὸν καὶ ζεστὸν, καὶ τοῦτο ὀνομάζεται Ἀρτηριῶδες αἷμα.

Τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὴν καύσιν τῶν σωμάτων. Ἀφοῦ ζεσταθῶσι τὰ ξύλα μὲ τὸ προσάναμμα, ἡ θερμότης ἀναλύει μέρος τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος· τὸ ὀξυγόνον κολλᾶται εἰς τὰ ξύλλα, καὶ ἐνόηται μὲ τὸν εἰς αὐτὰ ἀνθρακᾶ, καὶ ἀποτελεῖται τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ, ἡγουν ὁ καπνὸς τῶν καρβούνων. Μετὰ τὴν ἀνάλυσιν, τὸ θερμογόνον μένει ἐλεύθερον. Ὅθεν αὐξάνεται ἡ θερμότης, καὶ ἀναλύεται καὶ ἄλλος ἀήρ· καὶ οὕτως αὐξάνεται πάλιν ἡ θερμότης, καὶ κατ' ὀλίγον δαπανᾶται ἡ ὕλη τῶν ξύλων. Ὁ καπνὸς τῶν καρβούνων εἶναι φαρμακερὸς, καὶ ὁποῖος τὸν ἀναπνεύσῃ, πάραυτα ἀποθνήσκει. Ὁ ἀήρ οὗτος εὐρίσκεται καὶ ὅπου πατοῦνται καὶ ζυμόνονται τὰ σταφύλια, ὅπου συνάζονται πολλοί, ἢ ἀνάπτονται κηρία εἰς κλειστὸν θάλαμον. — Ἀφοῦ τὸ αἷμα καθαρισθῆ, ἐμβαίνει εἰς τὰς πνευμονικὰς φλέβας, καὶ αὐταὶ τὸ φέρουσιν εἰς τὸ αὐτίον τοῦ ἀριστεροῦ γαστριδίου, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ αὐτὸ γαστριδίον, εἶτα εἰς τὴν ἀορτήν, καὶ κυκλοφορεῖ εἰς ὅλον τὸ σῶμα, ὡς εἶπαμεν.

Ἱστορία τῆς Σκωτίας.

Φέργος Α'. Θεωρεῖται ὡς θεμελιωτῆς τοῦ βασιλείου τῆς Σκωτίας. Ἐβασίλευσε δέκα ὀκτῶ χρόνους, καὶ ἀφῆκε διάδοχον Εὐγένιον τὸν Α'.

461. — Ο Δουγάρδ ἐβασίλευσε τέσσαρας χρόνους, καὶ ὁ διάδοχός του Κωνσταντῖνος Α΄ δέκα ἑπτὰ.

Δὲν γνωρίζομεν τοὺς ἀκολουθοῦντας βασιλεῖς, εἰμὴ ἀπὸ τοὺς πολέμους των. Κατεσχίζετο καὶ ἡ Σκωτία ἀπὸ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους.

1040. — Βασίλειος τοῦ Μακκαβαίου, ἐπινομασθέντος Τυράννου.

1057. — Μαλκῶν, υἱὸς τοῦ Δουγκᾶν Α΄. εἶναι ὁ ὀγδοῆκοστός ἕκτος βασιλεὺς μετὰ τὸν Φέργον ἐβασίλευσεν ἐνδύξως τριάντα ἑπτὰ χρόνους.

Εἰς τοὺς 1285. ἔλειψεν ἡ βασιλεία διὰ ἑπτὰ χρόνους.

1292. — Γωάννης Βαλλέλ, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, ἤρπασε τὸν θρόνον τῆς Σκωτίας μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Εδουάρδου Α΄ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας. Α΄φου ἐβασίλευσε δέκα τέσσαρας χρόνους, ἐδιώχθη ἀπὸ τὸν Ροβέρτον Δὲ Βρούισον.

1306. Ροβέρτος Α΄. ἕνας ἀπὸ τοὺς πλέον ἀνδρείους τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος, ἐκατάγετο ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαυίδ Α΄ βασιλέως τῆς Σκωτίας, ὅστις ἐβασίλευεν εἰς τοὺς 1124. ἀπετίναξε τὸν ζυγὸν τῶν Ἀγγλων, τοὺς ἐδιώξεν ἀπὸ τὸ βασιλείον του, καὶ ἔκαμε ν' ἀνθήσῃ ἡ Σκωτία. Ἀπέθανεν εἰς τοὺς 1329, εἰς ἡλικίαν πενήντα πέντε χρόνων. Ἐπολέμησε μετὰ τοὺς Ἀγγλους, καὶ πολλάκις τοὺς ἐγίκησεν.

1388. — Ἀφῆκε διάδοχον τὸν υἱὸν του Γωάννην Ροβέρτον τὸν Γ΄.

1424. Γάκωβος Α΄. υἱὸς τοῦ Ροβέρτου Γ΄. ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους, ὅταν ὑπήγαιεν εἰς

τὴν Γαλλίαν, καὶ ἐστάθη αἰχμάλωτος δέκα ὀκτῶ χρόνους· ἠλευθερώθη μὲ συνθήκην νὰ νυμφευθῇ τὴν Γωάνναν θυγατέρα τοῦ Κόμητος Σομμερσέτ. Ἐτιμώρησε μερικοὺς ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν διοικήσει τὸ βασίλειον εἰς τὸ διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας του· ἐδόλοφονήθη ἐπάνω εἰς τὸν κράββατόν του.

1437. — Γάκωβος Β΄, ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος του, ἔδωκε βοήθειαν εἰς τὸν βασιλέα Κάρολον Γ΄ ἐναντίον τῶν Ἀγγλων· ἠθέλησε νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὰς διχονοίας τῶν οἰκῶν Λαγκάστρου, καὶ Γόρκ, καὶ ἄρχισε τὴν ἐκστρατείαν ἀπὸ τὴν πολιορκίαν τοῦ Ρόξβουργ, ὅπου ἐφονεύθη ἀπὸ κανόντων, εἰς τοὺς 1460, εἰς ἡλικίαν 29 χρόνων, βασιλεύσας 23.

1460. — Διάδοχος του ἔγινεν Γάκωβος Γ΄, ὁ ὁποῖος τόσον ἐμισήθη διὰ τὰς σκληρότητάς του, ὥστε ἐπαναστάτησαν ἐναντίον του οἱ ὑπήκοοί του ἐφονεύθη, πολεμῶν μὲ αὐτούς.

1488. — Γάκωβος Δ΄, ὁ υἱὸς του τὸν διαδέχεται, εἰς ἡλικίαν 15 χρόνων. Ἐχάλασε τοὺς εὐγενεῖς, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐπαναστατήσει λαμβάνει τὸ μέρος τοῦ ΙΒ΄ Λουδοβίκου, βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἐναντίον τῶν Ἀγγλων· ἐφονεύθη εἰς τὴν μάχην. Ἦτον εὐσεβὴς βασιλεὺς, φιλοδίκαιος, καὶ ἀνδρεῖος.

1513. — Γάκωβος Ε΄, ἦτον μόλις ἑνὸς χρόνου καὶ ἡμίσεως, ὅταν ἀπέθανεν ὁ πατὴρ του. Μαργαρίτα ἡ τῆς Ἀγγλίας, ἡ μήτηρ του, εἶχε μέρος τῆς βασιλείας, εἰς τὴν βρεφικὴν του ἡλικίαν. Τοῦτο ἐπροξένησε ταραχάς, ἕως ὁ βασιλεὺς ἐδιοί-

κησεν ἄφ' ἑαυτοῦ, εἰς ἡλικίαν 17 χρόνων. Ἀγαπῶσε τὴν δικαιοσύνην, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν θρησκείαν, ἔδειξε πολὺν ζῆλον ἐναντίον τῶν Καλβινιστῶν. Ἐλάβεν ἐναντίον τοῦ Ἀυτοκράτορος Καρόλου Ε'. τὸ μέρος τοῦ Φραγκίσκου Α', ὅστις, δι' εὐγνωμοσύνην τὸν ἔδωκε τὴν Μαγδαληνὴν, πρωτότοκον θυγατέρα του, εἰς γυναῖκα. Καὶ ἐπειδὴ αὐτὴ ἀπέθανεν εἰς τοὺς 1537, ὁ Ε'. Ἰάκωβος ἔλαβεν εἰς γυναῖκα Μαρίαν τῆς Λορβραίνας.

1542. — Θάνατος Ἰακώβου τοῦ Ε'. καὶ τὸν δέχεται ἡ Μαρία Στουάρτη, τὴν ὁποίαν ἡ μήτηρ της ἡ βασίλισσα εἶχε γεννήσει πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν. Εἰς τὴν βρεφικὴν τῆς ἡλικίαν πολλαὶ ταραχαὶ ἠκολούθησαν, Ἐφέρθη εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Γαλλίας, εἰς καιρὸν τῶν διχονιῶν. Ἀφοῦ ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν, ἐνυμφεύθη εἰς τοὺς 1558, Φραγκίσκον υἱὸν τοῦ βασιλέως Ερρίκου Β', ἐπειδὴ ἀπέθανεν ἡ Μαρία, βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, χωρὶς υἱόν, ἡ Μαρία Στουάρτ, ὡς συγγενὴς τοῦ θρόνου, ἠθέλησε τὰ δικαιώματά της. Ἀλλ' ἡ Ελισάβετ ὑπερίσχυσεν. Ἐγινε συνθήκη μεταξύ τῶν δύο τούτων βασιλισσῶν.

1560. — Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Β'. Φραγκίσκου, ἡ Μαρία Στουάρτ ἐπέρασεν εἰς τὴν Σκωτίαν, σύζυγος Ερρίκου Στουάρτ, ἐξαδέλφου της, ὅστις ἐχάθη ἀθλίως, καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν ἡ Μαρία τὸν 5' Ἰάκωβον, ὅστις ἐβασίλευσεν ἔπειτα εἰς τὴν Σκωτίαν, Ἀγγλίαν, καὶ Ἰρλανδίαν, μὲ τὸ ὄνομα Ἰάκωβος Α'.

Ἡ Μαρία Στουάρτ νυμφεύεται τὸν Ἰάκωβον Ἐσβούργου καλβινιστὴν, διὰ τὸν ὁποῖον ὑπώπτευαν,

ὅτι ἐφαρμάκευσε τὸν βασιλέα· ὁ ῥηθεὶς ἠθέλησε νὰ βάλῃ εἰς χεῖρας τοῦ τοῦ βασιλόπουλον τὸν ἐναντιώθησαν. Ἀκολουθεῖ ἐμφύλιος πόλεμος· φυλακόνεται, καὶ ἀποθνήσκει ἡρώϊκῶς ἡ Μαρία Στουάρτ, ἀποκεφαλισθεῖσα εἰς τὴν Λόνδραν, εἰς τοὺς 1587· ἡ βασίλισσα Εἰλισάβετ τὴν εἶχε φυλακωμένην δέκα ὀκτῶ χρόνους.

Ἀπέθανεν αὕτη εἰς ἡλικίαν τεσσαράκοντα πέντε χρόνων· εἶχε τὰ ὠραιότερα προτερήματα τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος. Εἰζέυρε Λατινικὰ, καὶ ἄλλας πέντε γλώσσας, ἔγραφε καλὰ διὰ στίχων, καὶ περὶ ἀγαπῶσε καὶ ὑπεράσπιζε τοὺς σοφοὺς.

1567. Ἰάκωβος 5. υἱὸς τῆς Μαρίας Στουάρτ, καὶ διάδοχός της, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀγγλίας, εἰς τοὺς 1603. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Εἰλισάβετ, ἡ ὁποία τὸν εἶχε κηρύξει διάδοχον, ὡς πλησιέστερον συγγενῆ.

Ἡ Σκωτία ἐδιοικεῖτο ὡς χωριστὸν βασιλεῖον ἕως εἰς τοὺς 1707, καὶ ἔκτοτε ὑπετάχθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Μ Α ⊕ Η Μ Α Ι ⊕.

Ἱστορία τῆς Ἰρλανδίας.

Ἡ Ἰρλανδία πολὺν καιρὸν ἐδιοικεῖτο ἀπὸ βασιλεῖς, καθεὶς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐβασίλευεν εἰς μίαν ἐπαρχίαν.

800. — Ἐξημῶθη εἰς διάστημα σχεδὸν 200 χρόνων ἀπὸ τοὺς Δανέζους, Νορβεγέζους, καὶ ἄλλα ἔθνη τῆς Ἀρκτου.

900. — Ὁ Βορουμᾶς δὲν ἔπαυσε νὰ πολεμῇ τούτους τοὺς ἐχθρούς. Ἐκτίσσε τείχη, κατεσκεύασε γέφυρας ἐπάνω εἰς τοὺς ποταμούς.

Οἱ διάδοχοί του δὲν εἶναι γνωρισμένοι, εἰμὴ διὰ τοὺς πολέμους καὶ ταραχάς, αἱ ὁποῖαι διήρκεσαν πολλοὺς χρόνους.

1172. — Ὁ Ἐβρίκος Β΄. βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας κυριεύει τὴν Ἰρλανδίαν, τῆς ὁποίας ἐδιόρισεν ἐξουσιαστὴν τὸν υἱὸν του Ἰωάννην.

1609. — Ἐβρίκος Η΄. βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας, ὀνομάζεται βασιλεὺς τῆς Ἰρλανδίας.

Βασιλεῖς τῆς Ἰταλίας.

475. Ὁ δόακρος, βασιλεὺς τῶν Εῤουλων, μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Αὐγουστούλου, τελευταίου Ἀυτοκράτορος τῆς Δύσεως, ἐβασίλευσε 17 χρόνους εἰς τὴν Ἰταλίαν. Θεοδώρικος, βασιλεὺς τῶν Ὀστρογότθων, τὸν ἐνίκησε καὶ τὸν ἐδολοφόνησεν εἰς ἓνα συμπόσιον.

493. — Θεοδώρικος ἐβασίλευσεν 23 χρόνους τὸν διεδέχθη ὁ Ἀθαλάρικος· ἀφίνει τὴν διοίκησιν εἰς τὴν μητέρα του Ἀμαλασούτην καὶ εἰς τὸν περιφημον Κασσιόδωρον. Διάδοχοί του ἐχρημάτισαν ὁ Θεόδατος, Βιτίγιος, Ἰλδοβέλδος, Εῤάρικος, οἱ ὁποῖοι ἐφάνησαν μόνον ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον.

541. — Βασίλειον τῶν ἀνδρείων Τοτίλα καὶ Θεΐα· ὁ θάνατος τούτου τοῦ τελευταίου ἔβαλε τέ-

λος εἰς τὴν μοναρχίαν τῶν Οὐστρογότθων, ἣ ὁποία ἀήρκεσε 64 χρόνους.

553. — Γουστινιανός, Γουστίνος ὁ ἀνεψιός του καὶ διάδοχος ἐκυβέρνησαν τὴν Ἰταλίαν 15 χρόνους διὰ μέσου τοῦ Ναρσῆ, τοῦ στρατηγοῦ των, ὅστις τὴν ἀπέκτησεν, ἕως τὸν ἐρχομὸν τῶν Λομβάρδων, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐκυβέρνησαν, ἔχοντες βασιλείαν τὸν Ἀλβοῖνον εἰς τοὺς 568.

Μεταξὺ τῶν Λομβάρδων βασιλέων διακρίνεται ὁ Ἀλβόινος, ὁ ὁποῖος ἐκυρῆευσεν μέρος τῆς Ἰταλίας. Ἀγίλουφος, τοῦ ὁποῖου ἡ βασιλεία ἦτον πολυχρόνιος καὶ ἐνδοξος. Ροθάάρδος, ὁ ὁποῖος συνήθροισεν κώδικα νόμων. Περιθάριτος, ἀγαπητὸς εἰς τὸν λαὸν του, καὶ ζῶν, καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ὁ υἱός του Κυνίβεργτος, ἄξιος τῆς αὐτῆς ἀγάπης. Λουίτπρανδος, φρόνιμος καὶ καλὸς ἐπροξένησεν τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ λαοῦ του 32 χρόνους. Ἀστόλφος, ὅστις ἐπολέμησεν καὶ μὲ καλὴν καὶ μὲ κακὴν ἔκβασιν, καὶ Διδιέρος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐτελείωσεν ἡ βασιλεία τῶν Λομβάρδων.

774. — Κάρολος ὁ μέγας νικητὴς τοῦ Διδιέρου, καὶ οἱ διάδοχοί του ἐβασίλευσαν εἰς τὴν Ἰταλίαν 114 χρόνους.

828. — Ἡ Σικελία ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας διὰ μέσου τῶν Σαρακηνῶν.

888. — Βερεγγέρος, καταγόμενος ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ μεγάλου Καρόλου διὰ μέσου γυναικῶν, ἔγινε βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας. Εἰς τὸν καιρὸν του ἄρχισαν αἱ διχόνοιαὶ τῶν Γουέλφων, καὶ τῶν Γιβελίνων, αἱ ὁποῖαι πολὺν καιρὸν κατέσχισαν τὴν Ἰταλίαν.

924. — Βασιλείαι τοῦ Ροδόλφου, τοῦ Χουγονέσ, καὶ τοῦ Λοθαριίου Β'. ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῆς Βουργονίας, ἤρπασε τὴν Ἰταλίαν. Ἀλλὰ τὴν ἔλαβον ὁ Χουγαέσ, Μαρκέζος τῆς Προβένσας.

950. — Βερεγγίερος Β'. Φιλάργυρος καὶ κακότηροπος, ἀλλὰ βαθεὺς πολιτικός, ἐβασίλευσεν ἑνδεκα χρόνους.

961. — Οἴθων Α'. βασιλεὺς τῆς Γερμανίας, καὶ εὐθεὺς Ἀυτοκράτωρ, ἐκηρύχθη βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας, καὶ ἐβασίλευσε δάιδεκα χρόνους.

973. — Βασιλείαι τοῦ Οἴθωνος Β'. τοῦ Οἴθωνος Γ'. καὶ τοῦ Ἀρδοίνου· ὁ πρῶτος ἐνίκησε πολλάκις τοὺς Σαρακηνούς.

1004. — Βασιλεύει ὁ Εἰρῆκος· οἱ Νορμανδοὶ θεμελιόνουν τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως, καὶ ἀρχίζουσι αἱ κατακτήσεις των εἰς τὴν Ἰταλίαν· ἐδίωξαν τοὺς Σαρακηνούς καὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἔγιναν δούκες τῆς Ἀπουλείας, Καλαβρίας καὶ Σικελίας.

1026. — Οἱ οἶκος τῶν δουκῶν τῆς Φραγκονίας διαδέχεται τὸν οἶκον τοῦ Σαῦξ, καὶ κυβερνᾷ τὴν Ἰταλίαν ἕνα αἰῶνα. Κορράδος Α'. ἐβασίλευσε 13 χρόνους, πολεμῶν κατὰ συνέχειαν ἢ βασιλεία τοῦ Β'. Εἰρῆκου διήρκεσε 17 χρόνους· οἱ Νορμανδοὶ ἐκυβέρνησαν ὅλον τὸ σημερινὸν βασίλειον τῆς Νεαπόλεως.

1056. — Εἰρῆκος Γ'. μὲ καλὰ προτερήματα, ὅμως ἔκδοτος εἰς τὰς ἡδονάς, ἐβασίλευσε σχεδὸν 50, χρόνους μὲ ταραχὰς καὶ πολέμους.

Ἡ βασιλεία τοῦ Εἰρῆκου Δ'. καὶ διαδέχου διήρκεσεν 20 χρόνους· ἦτον ἀνδρείος καὶ πνευματώδης.

1128. — Ο ῥηθεις ἀπέθανε χωρὶς υἱοῦ· ὁ Λοθάριος, ἐκλεχθεὶς αὐτοκράτωρ μετὰ τρεῖς χρόνους, δὲν ἐφάνη εἰς τὴν Ἰταλίαν· οἱ εὐγενεῖς Ἰταλοὶ ἐκλεξαν τὸν Κορβιάδον Γ'. Ἐπολέμησε πολλάκις, καὶ ἐβασίλευσε 19 χρόνους.

1130. — Ο Πόπες ἀνόμασε τὸν Ρ'ογέρον βασιλεῖα τῆς Σικελίας.

1152. — Φρειδερίκος Α'. ἀνεψιὸς τοῦ Εἰζέικου ἐκλέχθη βασιλεὺς τῆς Γερμανίας, καὶ μετ' ὀλίγον ἐγνωρίσθη βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας. Οὗτος, τὸν ὁποῖον πολλοὶ συγκρίνουν μὲ τὸν μέγαν Κάρολον, ἐβασίλευσε 38 χρόνους, καὶ ἐχάθη ἀθλίως εἰς μίαν σταυροφορίαν.

Ο υἱὸς του Εἰζέικος Δ'. ἐβασίλευσεν 7 χρόνους, ὡς τύραννος καὶ βάρβαρος.

1197. — Βασιλεῖα Φρειδερίκου Β', Φιλίππου, Ο'θωρέδου, Βρουνοβίκ, Κορβιάδου Δ'.

Ο Φρειδερίκος εἶχε φιλονεικίας μὲ τοὺς πάπας· ὁ Φίλιππος ἐφάνη πάντοτε μέτριος καὶ φρόνιμος· ὁ Ο'θων ἦτον ὑπερήφανος καὶ ἀνόητος· ὁ Κορβιάδος κατετρέχθη ἀπὸ τὴν αὐλὴν τῆς Ρώμης.

1254. — Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κορβιάδου Δ'. οἱ πάπαι κατάρθωσαν ν' ἀποβάλουν ἀπὸ τὴν ἀξίαν τοῦ αὐτοκράτορος τὸν υἱὸν του Καρρόδινον, καὶ κατήντησεν εἰς μόνον τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς Σικελίας, τῆς ὁποίας ὁ θεῖος του Μαιμφρόιος ἔλαβεν εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν διοίκησιν· αἱ περιστάσεις ὕστερον τὸν ἠνάγκασαν νὰ τὴν οἰκειοποιηθῆ, διὰ τὴν ἄωρον ἡλικίαν τοῦ Καρρόδινου. Ἀποθνήσκει ὁ Μαιμφρόιος, βασιλεύσας δώδεκα χρόνους. Ο Κορβιάδινος ἐθυσιάσθη εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλι-

κίας του, εἰς τὴν Φιλοδοξίαν τοῦ Καρόλου ἐκ τῆς Γαλλίας, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου εἶχε πέσει.

Βασιλεῖς τῆς Νεαπόλεως.

1266. — Κάρολος ὁ ἐκ τῆς Γαλλίας, ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Νεαπόλεως καὶ Σικελίας· Φιλόδοξος καὶ ἀνδρείος· ἐβασίλευσε σχεδὸν 19 χρόνους· εἰς τὸ τέλος τῆς βασιλείας του ἔχασε τὴν Σικελίαν, ἣτις ὑπετάχθη εἰς Πέτρον τὸν Γ'. βασιλέα τῆς Ἀραγωνίας. Ἠκολούθησαν τὰ Σικελικὰ Ἑσπερινά.

1282. — Μετὰ τὴν σφαγὴν τῶν Γάλλων, ὅστις λέγεται Σικελικὰ Ἑσπερινά, στόλος τοῦ βασιλέως τῆς Ἀραγωνίας κυριεύει τὴν Σικελίαν. Ἀλλ' ἡ Νεάπολις ἀκόμη ἐγνώριζε τὸν οἶκον τῆς Αὐστρίας.

1285. — Κάρολος Β'. Δ' Ἀνιῶ βασιλεύει μὲ πρᾶότητα 24 χρόνους, πάντοτε εἰς πόλεμον μὲ τοὺς τῆς Ἀραγωνίας βασιλεῖς τῆς Σικελίας.

1309. — Ρ'οβέρτος, υἱὸς τοῦ Καρόλου καὶ διαδοχὸς του, ὠνομάσθη Φρόνιμος καὶ Καλός. Καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα τὸ ἐφύλαξεν εἰς τριάντα τέσσαρας χρόνους τῆς βασιλείας του.

1343. — Ἰωάννα Α'. ἐγγόνη τοῦ Ρ'οβέρτου, τὸν διεδέχθη· ἡ βασιλίσσά· αὐτὴ ἐστάθη δυστυχῆς, καὶ ἐξώσθη τοῦ θρόνου μετὰ τριάντα ὀκτῶ χρόνων βασιλείαν.

1381. — Βασιλεία Καρόλου Γ'. Δουεῖ καὶ Λατισλάου· ὁ πρῶτος, δετὸς υἱὸς τῆς Ἰωάννας, ἤρπασε τὸν θρόνον, ἐνῶ ἔζη ἀκόμη ἡ εὐεργέτις του, τὴν ὁποίαν ἐθανάτωσε, καὶ ἀποθνήσκει καὶ αὐτὸς

θολοφονηθεῖς· ὁ δεύτερος υἱός της, ἐβασίλευσεν 28 χρόνους, μ' ἐλαττώματα ἐπολεμοῦσε σχεδὸν πάντοτε μὲ τὸν Λουδοβίκον Β', ἀπὸ Ἀνιού.

1414. — Ἰωάννα Β'. ἀδελφὴ τοῦ Λαδισλάου τὸν διαδέχεται, καὶ βασιλεύει εἴκοσι χρόνους· ἐψήφισε διάδοχόν της Γενάτον ἀπὸ Ἀνιού, υἱὸν τοῦ Β'. Λουδοβίκου. Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐπταετοῦς βασιλείας της, πάντοτε ἦτον εἰς πόλεμον μὲ τὸν Ἀλφόνσον τὸν ἀντίζηλόν της.

1442. — Ἀλφόνσος Ε'. Βασιλεὺς τῆς Ἀραγωνίας καὶ τῆς Σικελίας, ἐκυρίευσε τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως. Ἐβασίλευσε δέκα ἕξ χρόνους· μερικά του ἐλαττώματα ἐσκέπασαν τὰ μεγάλα του προτεγήματα.

1456 (3 Δεκεμβρίου) Σεισμός εἰς τὴν Νεάπολιν τοιοῦτος, ὥστε ἄλλοτε παρόμοιος δὲν ἠκούσθη. Σχεδὸν εἴκοσι χιλ. ἄνθρωποι ἐχάθησαν· τὸ αὐτὸ ἠκολούθησε καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς πόλεις.

1458. — Φερδινάνδος, γνήσιος υἱὸς τοῦ Ἀλφόνσου, καὶ διάδοχός του, ἐφόρτωσε μὲ δοσίματα τοὺς ὑπηκόους του, καὶ ἐβασίλευσε μὲ σκληρότητα τριάντα ἕξ χρόνους.

Ἐπειτα ἐβασίλευσεν ὁ Ἀλφόνσος Β'. Κάρολος Η'. Φερδινάνδος Β'. Φριδερίκος καὶ Λουδοβίκος ΙΒ'.

Εἰς τοῦτο τὸ διάστημα ἠκολούθησαν πολλαὶ ἐπαναστάσεις.

Ἀλφόνσος Β'. μόλις ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἠναγκάσθη νὰ καταίβῃ. Κάρολος Η'. Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας χάνει τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως τόσον ὀχλήγορα, ὅσον τὸ ἀπέκτησεν. Φερδινάνδος Β'. υἱὸς τοῦ Ἀλφόνσου, ὁ ἑποῖος τὴν ἐπανέλαβεν,

ἀπέθανε σχεδὸν πάραυτα· ὁ Θεῖος του Φριδερίκος τὴν ἐκυρίευσε, καὶ τὴν ἀπήλαυσε μερικοὺς χρόνους, ἕως τὴν ἤρπασεν ὁ Λουδοβίκος ΙΒ΄. βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, καὶ τὴν ἐμοιράσθη μὲ τοὺς Ἰσπανοὺς, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐβοήθησαν.

1503. — Φερδινάνδης Ε΄. βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας καὶ Σικελίας ἤρπασεν ἀπὸ τοὺς Γάλλους τὴν Νεάπολιν καὶ τὰς ἄλλας πόλεις· ἐβασίλευσε τριάντα χρόνους. Γονσάλβας ἀπὸ τὴν Κορδόβην ἐκυρίευσε τὸ βασίλειον καὶ τὴν πόλιν τῆς Νεαπόλεως. Εἶδεν ὅμως ἐναντίον του ἐρχόμενον πλεόν πολυάριθμον στρατεύμα, παρὰ τὸ ἰδικόν του· οἱ ἀξιωματικοὶ του φοβηθέντες, τὸν ἐσυμβούλευσαν νὰ μὴ συμπλεχθῇ εἰς μάχην, ἀλλ' ἡ τόλμη του τὸν ἔκαμε νὰ νικήσῃ.

Κάρολος Ε΄. διαδέχεται τὸν Ε΄. Φερδινάνδον.

1598. — Φίλιππος Γ΄. διαδέχεται τὸν πατέρα του, τοῦ ὁποῖου δὲν εἶχεν οὔτε τὰ ἐλαττώματα, οὔτε τὰ προτερήματα. Ἀπέθανεν εἰς τὸν Γ΄. χρόνον τῆς βασιλείας του.

Φίλιππος Δ΄. ὁ υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, ἐβασίλευσε 44 χρόνους. πάντοτε ἐπολεμοῦσε καὶ πάντοτε ἐνικάτο.

1665. — Κάρολος Β΄. υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Φιλίππου Δ΄. ἦτον πολλὰ φιλάσθενος, καὶ χωρὶς πνεῦμα· ἡ δυστυχὴς του βασιλεία διήρκεσε τριάντα πέντε χρόνους. Οὗτος ἦτον ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τοῦ οἴκου τῆς Αὐστρίας, ὅστις ἐβατίλευσεν εἰς τὴν Νεάπολιν.

1700. Φίλιππος Ε΄. ἕγγονος τοῦ ΙΔ΄. Λουδοβίκου ἔλαβε τὴν βασιλείαν τῆς Νεαπόλεως καὶ

Σικελίας, ὁμοίως καὶ τῆς Ἰσπανίας, κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ Καρόλου Β'. Εἰς τὸν ἑβδομον χρόνον τῆς βασιλείας του, ἔχασε τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως, τὸ ὁποῖον ἐπῆρεν ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰωσήφ, τὸν ὁποῖον διεδέχθη Κάρολος ὁ 5'. ὁ ἀδελφός του.

1736. — Δὸν Κάρολος, υἱὸς τοῦ Φιλίππου Ε'. ἐπανελάβε τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως καὶ Σικελίας, ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Κάρολον 5'. καὶ ἐβασίλευσεν εἴκοσι πέντε χρόνους, ἕως εἰς τὸν θάνατον Φερδινάνδου 5'. καὶ ἀδελφοῦ του Βασιλέως τῆς Ἰσπανίας, τὸν ὁποῖον διεδέχθη μὲ τὸ ἔνομα Κάρολος Γ'.

1759. — Φερδινάνδος Δ'. υἱὸς τοῦ Δὸν Κάρολος, τὸν διεδέχθη εἰς τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως καὶ Σικελίας.

1783. — Σεισμός εἰς τὴν Σικελίαν καὶ Καλαβρίαν. Ἀφανισμός τῆς πόλεως Μεσσήνης. Εἴκοσι ἐννέα πόλεις, προάστεια καὶ χωρία κατεπόθησαν εἰς τὰ χάσματα. Ὀλόκληρα βουνὰ ἔγιναν ἀφαντα· ὀλόκληροι ποταμοὶ ἐχύθησαν εἰς τὰ χάσματα· πενήντα χιλ. ἀνθρώπων ἐχάθησαν εἰς τοὺς κατὰ συνέχειαν σεισμούς.

1799. — 23. Ἰαννουαρίου οἱ Γάλλοι ἐκυρίευσαν τὴν Νεάπολιν ἐσυστήθη ἡ Παρθενόπεια πολιτεία.

13 Ἰουλίου. — Ὁ βασιλεὺς ἐμβαίνει πάλιν εἰς τὴν Νεάπολιν.

1802. — Μαρτίου 28. — Εἰρήνη μεταξὺ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Νεαπόλεως.

1806. Ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως χάνει

τὸν θρόνον, καὶ καταφεύγει εἰς τὴν Σικελίαν, ὃ Ἰωσήφ Βονοπάρτε τὸν διαδέχεται.

1809. — Τοῦτον τὸν διαδέχεται ὁ Μουράτ.

1815. — Ὁ Μουράτ κινεῖ πόλεμον κατὰ τῆς Αὐστρίας, νικάται καὶ φεύγει καὶ ὁ βασιλεὺς ἐμβαίνει εἰς τὴν Νεάπολιν· ὁ Μουράτ πιάνεται, καὶ τουφεκίζεται.

Βενετία.

452. — Θεμελιόνεται ἡ διοίκησις τῆς Βενετίας δημοκρατικῆ.

984. — Ἀποκτᾶ τὴν Δαλματίαν. Μετὰ δύο αἰῶνας, τὰς νήσους Κέρκυραν καὶ Κρήτην.

1398. — Ἡ δημοκρατία μεταβάλλεται εἰς ἀριστοκρατίαν.

1473. — Οἱ Βενετοὶ κυριεύουν τὸ βασίλειον τῆς Κύπρου, ὡς δῶρον τῆς χήρας τοῦ τελευταίου βασιλέως.

1508. — Συνέλευσις ἔγινεν εἰς τὸ Καμβραὶ μεταξύ τοῦ Πάππα, τοῦ αὐτοκράτορος, τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰσπανίας, διὰ νὰ ἐξαλείψωσι τὴν διοίκησιν τῆς Βενετίας.

1551. — Ἡ Βενετία χάνει τὸ βασίλειον τῆς Κύπρου, καὶ πολλοὺς ἄλλους τόπους, τοὺς ὁποίους ἐκυριεύσαν οἱ Τούρκοι.

1618. — Συνωμοσία κατὰ τῆς διοικήσεως, τὴν ὁποίαν φανερόναι ὁ Ἰαφιέρος, ἕνας ἀπὸ τοὺς συνωμότες.

1669. — Ἡ Κρήτη ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

1797. Μαΐου 22. — Επανάστασις εἰς τὴν Βενετιάν, τὴν ὁποίαν κυριεύουν οἱ Γάλλοι.

1798. Γαννουαρίου 18. — Εκυριεύσαν τὰς ἐπαρχίας τῆς Βενετίας οἱ Αὐστριακοὶ, κατὰ τὴν συνθήκην τοῦ Κάμπο Φόρμιο, μὲ τοὺς Γάλλους.

1805. — Δεκεμβρίου 26. — Αἱ Βενετικαὶ ἐπαρχίαι ἐνόηθησαν μὲ τὸ βασιλείον τῆς Ἰταλίας.

1815. — Ο Ἀυτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἐπαναλαμβάνει τὰς ἐπαρχίας τῆς Βενετίας.

Γένοβα.

1099. — Θεμελίωσις τῆς διοικήσεως τῆς Γένοβας· ἐκυβερνᾶτο κατὰ συνέχειαν ἀπὸ Κοτσόλους, Κόμητας, στρατηγούς καὶ Δούκας.

1339. — Αἱ Φατρίαὶ τῶν Γουέλφων, καὶ τῶν Γιβολίνων, δὲν παύουν νὰ προξενοῦν ἐμπόδια εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν Γενοβέζων· αἱ διχόνοιαὶ αὗται προξενοῦν μεταβολὴν διοικήσεως· ἐκλέξαν ἓνα κριτὴν.

1396. — Οἱ Γενοβέζοι γνωρίζουν βασιλέα των Κάρολον ε'. τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας, ὅστις ἔστειλεν εἰς τὴν Γένοβαν διοικητὴν, διὰ νὰ κυβερνᾷ τὴν ἐπικράτειαν, κατὰ τοὺς νόμους τοῦ τόπου. Ο λαὸς οὗτος μετ' ὀλίγον ἄρχισε νὰ λυπῆται διὰ τὴν προτέραν του ἐλευθερίαν· ὅθεν κατέσφαξε τοὺς Φύλακας Γάλλους, ἐτίναξε τὸν ζυγὸν, καὶ ἐκλέγει Δούκα εἰς τοὺς 1409.

1530. — Λουδοβίκος ΙΒ' κυριεύσας τῶν Μεδιολάνων τὰ περίχωρα, ἐξουσίασε καὶ τὴν Γένοβαν. Ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας Δόργιας, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν

αυτοκράτορα Κάρολον Πέμπτον, ήλευθέρωσε ταύτην τήν πόλιν από τήν έξουσίαν του Φραγκίσκου Α΄.

1532. — Ο Δόριας κυριεύει από τους Τούρκους τας παλαιάς Πάτρας και τήν Κορώνην, και τους νικά λαμπρῶς δια τήν θαλάσσης.

1547. — Συνωμοσία του οίκου των Φιέσκων, οι οποίοι ήθέλησαν να πάρωσι τήν έξουσίαν από τον Δόριαν. Ο Ανδρέας Δόριας τους ταπεινώνει, και σώζει τήν ήλευθερίαν της πατρίδος.

1684. — Ο Δουκένος βομβαρδίζει τήν Γένοβαν· ο Δουξ αυτός έρχεται εις Βέρσαλλες με τέσσαρας της Γερουσίας δια να όμολογήσῃ εις τον ΙΔ΄ Λουδοβίκον, ότι έσφαλεν.

1797. Μαΐου 22 και 31. — Έπανάστασις εις τήν Γένοβαν.

14 Ιουνίου. Διορίζεται πρόσκαιρος διοίκησις.

1802. Κηρύττεται νέον σύνταγμα πολιτικόν.

1805. Η Γένοβα ενόνεται με τήν Γαλλίαν.

1815 Δι' έν άρθρον της εις τήν Βιένναν συνελύσεως, ή Γένοβα γίνεται μέρος του βασιλείου της Σαρδινίας.

Τ ο σ κ ά ν α .

Η Φλωρεντία, δουκάτον της Τοσκάνης, ήτον πολυάνθρωπος εις τον έκτον αιώνα, όταν εκυριεύθη και εκρημνίσθη από τον Τοτίαν, βασιλέα των Γότθων. Κάρολος ο μέγας, αφού εκυριεύσε τήν Ιταλίαν, επρόσταξε να εξανακτισθῇ ή πόλις αυτή, τήν οποίαν υπέταξεν εις τους διαδόχους του. Είτα επέρασεν εις τους Βεργγέρους, βασιλείς εκείνων

τῶν μερῶν καὶ τέλος εἰς τοὺς αὐτοκράτορας τῆς Αὐστρίας.

1516. — Ἡ τῆς Φλωρεντίας ἐπικράτεια, ἣ ὁποία ἦτον μέρος τῆς Τοσκάνας, ὑποτάσσεται εἰς τὸν οἶκον τῶν Μεδίκων, οἱ ὅποιοι ἐκατάγοντο ἀπὸ πλουσίους ἐμπόρους.

1531. — Ἀλέξανδρος ὁ ἀπὸ τῶν Μεδίκων ἐκηρύχθη Δουξ ὑπέρτατος τῆς Φλωρεντίας ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Κάρολον Ε΄.

1545. — Ἐφεύρεσις τῆς Πιστόλας εἰς τὴν Πιστόϊαν, πόλιν τῆς Τοσκάνας, ὅπου εἰς τὴν ἀρχὴν κατεσκευάζοντο αἱ πιστίλαι.

1550. — Κόμης Α΄ ἄνομιάσθη μέγας Δουξ τῆς Τοσκάνας μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ Πάπα Πίου Ε΄.

1574. — Τὸν διεδέχθη Φραγκίσκος Μαρία ἐκ τῶν Μεδίκων.

1737. — Ἐσβύσθη ἡ οἰκογένεια τῶν Μεδίκων, ἀφοῦ ἐπροξένησε πολὺ ὄφελος εἰς τὴν παιδείαν καὶ εἰς τὰς τέχνας. Φραγκίσκος Δουξ τῆς Λομβραίνης διεδέχθη τὸ δουκάτον τῆς Τοσκάνας· διάδοχός του ἔγινεν ὁ υἱός του, Πέτρος Λεοπόλδος Φραγκίσκος, καὶ Φερδινάνδος, υἱοὶ τοῦ τελευταίου.

1800. — Οἱ Γάλλοι κυριεύουν τὴν Τοσκάναν.

1801. — Τὸ μέγα δουκάτον τῆς Τοσκάνας γίνεταί βασιλείον Ἐτρουρίας, ὑπὸ τὴν Προστασίαν τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος Α΄, υἱὸς τοῦ δουκὸς τῆς Πάρμας χειροτονεῖται βασιλεὺς. Μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς τοὺς 1803, Κάρολος Λουδοβίκος Β΄ βασιλόπουλον τῆς Ἰσπανίας, τὸν διαδέχεται.

Μαρία Λουΐσα, βασιλοπούλα τῆς Ἰσπανίας,
ἐπίτροπος τῆς Βασιλείας.

1807. — Αἱ ἐπαρχίαι τῆς Ἐτρουρίας παρα-
δίδονται εἰς τὸν Βονοπάρτε.

1808. — Ἐνώνονται μὲ τὴν Γαλλίαν.

Μεδιόλανα.

Ἀπὸ τοὺς 1310, τὰ Μεδιόλανα ἐδιοικοῦντο
ἀπὸ ἀρχοντας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ πρῶτος ἦτον
Ματθαῖος Βισκόντης. Ἰωάννης Γαλέας Γ' ἔλαβεν
ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Βεγκέσλασν τὸ ἀξίωμα τοῦ
Δουκῆς.

1447. — Μετὰ τὸν θάνατον Φιλίππου Βι-
σκόντη, ὅστις δὲν ἀφῆκεν ἀρσενικὰ παιδιά, πολλοὶ
ἠγεμόνες οἰκειοποιοῦντο τὸ δουκάτον τῶν Μεδιολά-
νων. Μετὰ τρεῖς χρόνους, Φραγκῖσκος Σφόρκος,
ὅστις ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ Φιλίππου τὸ
ἐκυρίευσε, καὶ τὸ ἀφῆκεν εἰς τοὺς ἀπογόνους του.

1714. — Ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος ε' ἐκυ-
ρίευσε τὰ Μεδιόλανα, καὶ ἐστερεώθη αὐτὴ ἡ κα-
τάκτησις μὲ τὴν εἰς τὸ Βάδεν συνθήκην.

1797. Ἰουλίου 9. — Συμμαχία τῶν Μεδιο-
λάνων. Κηρύττεται ἡ ἐντὸς τῶν Ἀλπεων πολιτεία,
συνισταμένη ἀπὸ τὴν Ἀυστριακὴν Λομβαρδίαν, ἀπὸ
τὴν Βέργαμον, Βριξίαν, Κρεμόναν, καὶ ἀπὸ ἄλλους
τόπους τῆς ἐπικρατείας τῶν Ἑλβετῶν ἀπὸ τὴν ἐπι-
κράτειαν τῆς Μαντούας, Μοδένης, Μάσσης, καὶ
Καρράρας, τῆς Βονωνίας, Φερράρας, καὶ Ρώμανίας.

1799. — Τὸ στράτευμα τῶν συμμαχῶν ἐμ-
βαίνει εἰς τὰ Μεδιόλανα.

1802. — Εμβαίινει εἰς αὐτὴν ὁ Βονοπάρτε. Μετὰ πέντε ἡμέρας, κηρύττεται πάλιν ἡ πολιτεία.

1815. — Κυριεύεται πάλιν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα.

Κορσικῆ.

Ταύτην τὴν νῆσον ἐξουσίαζαν πρότερον οἱ Τοσκάνοι· εἶτα τὴν ὑπέταξαν οἱ Καρχηδόνιοι καὶ τέλος οἱ Ῥωμαῖοι, εἰς τὸν καιρὸν τῶν Σικιπίωνων. Εἰς τὸν ὀγδοὸν αἰῶνα, ἔπεσεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Σαρακηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἐδιώχθησαν· οἱ Βαρῶνοι Ῥωμαῖοι πολὺν καιρὸν ἐξουσίαζαν. Διὰ τὴν Κορσικὴν ἔγιναν πολλαὶ Φιλονεικίαι μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊῶν.

1508. — Ἡ συνθήκη ἡ γενομένη εἰς τὴν συνέλευσιν τοῦ Καμβραϊ, ἐβεβαίωσε τὴν τελείαν ἐξουσίαν τῆς νήσου εἰς τοὺς Γενοουησίους. Ἀλλ' οἱ κάτοικοι ἦσαν εἰς παντοτεσινὸν πόλεμον μὲ τοὺς νέους κυρίους τῶν.

1736. — Οἱ Κορσοὶ ἐκήρυξαν βασιλέα τῶν Θεόδωρον Νευχόφ, Βαρῶνον Ἀλλεμανόν, ὁ ὁποῖος εἶχε φέρεσι ἀπὸ τὸ Τουνις μερικὰ ὄπλα καὶ χρήματα· οἱ Γενοουήσιοι ἐζήτησαν τὴν βοήθειαν τῶν Γάλλων, οἱ ὁποῖοι ἐδιώξαν ἀπὸ τὸν θρόνον τὸν νέον βασιλέα.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων, διάφοροι ἀρχηγοὶ εἶχαν διχονοίας καὶ παραχρᾶς· οἱ ἀποστάται ἐκλεξαν ἀρχηγὸν τὸν Πασκάλ Παύλου.

1768. — Οἱ Γενοουήσιοι παραχωροῦσι τὴν νῆσον εἰς τὴν Γαλλίαν.

1769. Αυγούστου 15. — Γέννησις τοῦ Ναπολέοντος Βονοπάρτε.

1789. — Ἡ Νῆσος κηρύττεται ἐπαρχία τῆς Γαλλίας.

Μάλατα.

1550. — Ἡ νῆσος αὕτη ἐδόθη ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Κάρολον Πέμπτον εἰς τοὺς ἵππεις τοῦ ἀγίου Γωάννου τῆς Ἱερουσαλήμ, οἱ ὅποιοι ἀνδρείως πολεμήσαντες, ἠναγκάσθησαν νὰ παραιτήσωσι τὴν νῆσον Ρόδον.

1798. — Παραδίδεται μὲ συνθήκας εἰς τὸ ναυτικὸν στρατεύμα τοῦ Βονοπάρτε.

1801. — Οἱ Ἀγγλοι τὴν ἐκυρίευσαν.

Σαυοῖα καὶ Σαρδινία.

1048. — Χούμπερτος κόμης τῆς Σαυοῖας.

Ἐκτοτε, ἕως τοὺς 1720, ὅτε Βίκτωρ Ἀμεδέος, γυμνωθεὶς ἀπὸ τὸ βασιλεῖόν του τῆς Σικελίας εἰς τοὺς 1719, ἔλαβε τὸ τῆς Σαρδινίας, ἀριθμοῦνται 29 κόμητες, μεταξύ τῶν ὁποίων φαίνεται ὁ Βονιφάτιος, ὅστις ἐζῶσεν εἰς τοὺς 1263. Πέτρος Ἀμεδέος Θ'. Ἐμμανουὴλ Φιλίβερτος. Κάρολος Ἐμμανουήλ, ὅστις ἐβασίλευεν εἰς τοὺς 1630.

1732. — Θάνατος τοῦ Βίκτωρος Ἀμεδέου· τὸν διαδέχεται Κάρολος Ἐμμανουήλ Βίκτωρ.

1773. — Βίκτωρ Ἀμεδέος Γ'. βασιλεύει.

1802. — Κάρολος Ἐμμανουήλ Δ'. παραιτεῖται ἀπὸ τὸν θρόνον, καὶ τὸν διαδέχεται Βίκτωρ Ἐμμανουήλ Ε'.

1814. — Ὁ βασιλεὺς ἐπαναλαμβάνει τὸν θρόνον του.

1816. — Συνθήκη περὶ εἰρήνης μεταξὺ τοῦ Βασιλέως, καὶ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ἀλγερίου.

Ἑ λ β ε τ ί α.

1513. — Ταῖς διάφορα καντόνια τῆς Ἑλβετίας συστένουσι συναλλήλως καὶ μὲ τοὺς συμμάχους πολιτείαν συμμαχικὴν.

Ἡ πολιτεία αὕτη μένει οὐδετέρα εἰς τὸ διάστημα τῆς τῶν Γάλλων ἐπαναστάσεως.

1798. — Γαλλικὸν στράτευμα ἐμβαίνει εἰς τὴν Ἑλβετίαν. Κηρύττεται ἡ Ἑλβετικὴ Πολιτεία, καὶ γίνεται σύμμαχος τῆς Γαλλίας.

1799. — Συνθήκη περὶ ἐμπορίου μεταξὺ τῶν δύο πολιτειῶν.

Μ Α Θ Η Μ Α Κ'.

Ἀ λ λ ε μ α ν ί α.

Ἡ Ἱστορία τῆς Ἀλλεμανίας διαιρεῖται εἰς τέσσαρας ἐποχάς. Ἡ πρώτη, ἀπὸ τὴν μάχην τοῦ Τιλβιάκ, ἕως εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Κορβιάδου, εἰς τοὺς 912, περιέχει χρόνους 415. Ἡ δευτέρα, ἀπὸ τὸν Κορβιάδον ἕως εἰς τὸν Ρόδολφον Ἀβσβούργ, περιέχει χρόνους 638. Ἡ τρίτη, ἀπὸ τὸν Ἀβσβούργ ἕως τὸν Κάρολον Ζ' τῆς Βαυιέρας, περιέχει χρόνους 468. Ἡ τετάρτη, ἀπὸ τὸν Κάρολον Ζ', ἕως τοὺς 1816, περιέχει χρόνους 74'.

Ἐποχὴ Πρώτη.

476. — Κλόβις Α΄. βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, νικᾷ εἰς Τιλβιάκ, τοὺς Ἀλλεμανοὺς ἢ Σουάβους, ἔθνος Γερμανικόν, καὶ βασιλεύει εἰς αὐτοὺς.

Οἱ διάδοχοί του ἐβασίλευσαν ἕως τὸν Λουδοβίκον Δ΄. τελευταῖον βασιλέα τῆς Γερμανίας ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ μεγάλου Καρόλου.

Ἐποχὴ Δευτέρα.

911. — Ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησεν ὁ μέγας Οὔθων Δουξ τῆς Σαξωνίας, ἐκλέχθη βασιλεὺς τῆς Σαξωνίας Κορράδος Α΄, ἀνεψιὸς τοῦ Δ΄. Λουδοβίκου καὶ εἰς αὐτὸν τὸ βασίλειον τῆς δύσεως ἔχασε τὴν Γαλλίαν, καὶ τὴν Ἰταλίαν, καὶ κατήντησεν εἰς μόνην τὴν Ἀλλεμανίαν ἢ Γερμανίαν.

Κορράδος Α΄. σταθερὸς βασιλεὺς. Μ' ὅλον τοῦτο, εἰς τὸν καιρὸν του, οἱ δούκες τῆς Ἀλλεμανίας ἔβαλαν τὰ θεμέλια τῆς ἰδίας των ἀνεξαρτησίας. Ἐβασίλευσεν 8. χρόνους.

919. — Ἐρρίκος Α΄. ἠφάνισε τοὺς Οὔνους.

936. — Οὔθων Α΄. ὁ Μέγας, πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Α΄. Ἐρρίκου, τὸν διεδέχθη μ' ἐκλογὴν, καὶ ἐβασίλευσε 37. χρόνους, ἀπέκτησε τὴν Ἰταλίαν, καὶ τὴν Ρώμην, ὅπου ἐστέφθη αὐτοκράτωρ. Μετὰ τὸν θάνατόν του, ὁ υἱὸς του Οὔθων Β΄. χειροτονηθεὶς πρὸ πολλοῦ αὐτοκράτωρ, τὸν διεδέχθη, καὶ ἦτον πάντοτε εἰς πολέμους, εἰς διάστημα δέκα χρόνων τῆς βασιλείας του.

983. — Ο΄θων Γ΄. διαδέχεται τὸν πατέρα· ἐνίκησε τὸν Κρεσκέγκον, πλούσιον Ρώμαϊον, ὅστις εἶχε γένηε τύραννος τῆς πατρίδος του.

1002. — Τὸν διεδέχθη Ε΄ρρίκος Β΄. ὁ ὀνομασθεὶς Ἅγιος, καὶ Ἀπόστολος τῶν Οὐγκρων. Ἐξαναπέκτησε τὴν Ἰταλίαν, καὶ πρῶτος ὠνομάσθη Βασιλεὺς Ρώμαϊων, ἐβασίλευσεν 22 χρόνους.

1024. — Κορβιάδος Β΄. ἀπὸ τὸν οἶκον τῶν δουκῶν τῆς Φραγκονίας, ἐκλέχθη βασιλεὺς τῆς Ἀλλεμανίας καὶ αὐτοκράτωρ. Ἐβασίλευσε 15 χρόνους μὲ σταθερότητα· ὁ υἱὸς του Ε΄ρρίκος Γ΄. τὸν διεδέχθη εἰς τοὺς 1039.

1056. — Ε΄ρρίκος Δ΄. διαδέχεται τὸν πατέρα του Ε΄ρρίκον Γ΄. ἔγινε φοβερὸς εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην διὰ τὴν ἀνδρίαν του· καὶ ἄρχισε τὴν περίφημον λογομαχίαν μὲ τοὺς πάπας. Μ΄ ὅλα του τὰ προτερήματα, ἐκυριεύετο ἀπὸ τὰς ἡδοναῖς, καὶ ἀπὸ τοὺς ὑπουργοὺς· ἐβασίλευσε 50 χρόνους.

1106. — Βασιλεὺς Ε΄ρρίκος Ε΄. ἐθανάτωσε τὸν πατέρα του, διὰ νὰ λάβῃ τὴν βασιλείαν. Εἰς τὸν καιρὸν τούτου τοῦ ἀκαχορέστου καὶ παρὰ φύσιν ἀνδρώπου, αἱ ἐπικράτειαί τῆς Ἀλλεμανίας ἔχασαν τὴν δύναμιν των τὴν βασιλικὴν· υἱὸς δὲν ἀφῆκεν.

1125. — Λοθάριος Β΄. ἀπὸ τὸν οἶκον τῆς Σαξωνίας, ἐκλέχθη αὐτοκράτωρ, καὶ ἐκυρίευσεν τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τοὺς Νορμανδοὺς, καὶ ἀπὸ τὸν Κορβιάδον.

1138. — Κορβιάδος Γ΄. υἱὸς μιᾶς ἀδελφῆς τοῦ Ε΄ρρίκου, καὶ πρῶτος αὐτοκράτωρ ἀπὸ τὸν οἶ-

κον τῆς Σουαβίας, ἐκλέχθη χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τοῦ λαοῦ.

1152. — Φριδερίκος Α΄. ὁ Βαββερούσος, ἀνεψιὸς τοῦ Κοβράδου Γ΄. ἔγινε βασιλεὺς τῆς Ἀλλεμανίας, καὶ αὐτοκράτωρ ὑπέταξε τοὺς Ἰταλοὺς, καὶ ἔλους τοὺς ἀποστάτας ἄρχοντας, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ βασιλεῖον μέρος τῆς παλαιᾶς του λαμπρότητος· ἀπέθανεν εἰς τὴν τρίτην σταυροφορίαν, βασιλεύσας 38 χρόνους.

Ὁ υἱὸς του Εἰρρίκος 5, ἐβασίλευσε 17 χρόνους.

1197. — Φριδερίκος Β΄. υἱὸς τοῦ Εἰρρίκου 5. τὸν διεδέχθη εἶχε μεγάλα προτερήματα, ἦτον ὅμως σκληρὸς καὶ ἀπιστος. Ὁ πρωτότοκος υἱὸς του ἐπανεστάτησεν ἐναντίον του· ἐβασίλευσε 40 χρόνους.

1250. — Κοβράδος Δ΄. βασιλεύει 4 χρόνους, πάντοτε εἰς πόλεμον μετὰ τοὺς πάπας. Γουλιέλμος βασιλεύει δύο χρόνους. Ριχάρδος· εἰς τὸν καιρὸν του αἱ ἐπαρχίαι του κατήγησαν σχεδὸν τὴν αὐτοκρατορικὴν ἐξουσίαν. 14 χρόνους ἦτον αὐτοκράτωρ, ἀλλ' εἶχε μόνον τὸ ὄνομα.

Ἐποζητρίτη.

Ἀφοῦ ἐπέρασαν δύο χρόνοι χωρὶς βασιλέα, Ροβέρτος ἀπὸ Ἀββουεργ, κεφαλὴ τοῦ οἴκου τῆς Αὐστρίας, ἐκλέχθη αὐτοκράτωρ ἦτον ἐπιτήδειος καὶ ἀνδρείος· ἀπέκτησε, πρὸς ἰδίον του ὄφελος, τὴν Αὐστρίαν, ἀπὸ τὸν Οττοκάρ, βασιλέα τῆς Βοε-

μίας, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀρπάσει· ἐβασίλευσε 18 χρόνους.

1292. — Ἀδόλφος Δὲ Νασσάου βασιλεύει ἔξ χρόνους, ἕως τὴν μάχην τοῦ Βόρμ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφονεύθη. Ἀλβερτος τῆς Λυστρίας φονεύεται εἰς τὸν δέκατον χρόνον τῆς βασιλείας του. Εἰς τὸν καιρὸν του, πρώτην φορὰν ἐπαναστατῶσιν οἱ Ἐλβετοί, καὶ ἀρχίζει ἡ δημοκρατία των.

1308. — Εὐρῆκος Ζ΄. ἐκ Λουξεμβούργ ἀνέβη εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον, καὶ ἀποθνήσκει τὸν 5 χρόνον τῆς βασιλείας του, ἀφοῦ ἐξανάλαβε μέρος τῆς Ἰταλίας.

Ὁ διάδοχός του, Λουδοβίκος Ε΄. ἐκ Βαυαρίας, ἐκυβέρνησεν ἐνδόξως τὸ βασίλειον 35 χρόνους· ἔδωκε μέρος τῆς ἀξίας τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς ἐξουσίας, εἰς τὸν ἐκ τῆς Αὐστρίας Φρειδερίκον, τὸν αἰχμάλωτόν του· ἐξανάλαβε πάλιν μέρος τῆς Ἰταλίας, καθὼς ἔκαμεν ὁ προκατόχος του.

1347. — Κάρολος Δ΄. ἕγγονος τοῦ Εὐρῆκου Ζ΄. ἠγόρασε τὸ βασίλειον, καὶ πάλιν τὸ ἐπώλησεν. Ἦτον σοφός, ἀλλ' ἡ διαγωγὴ του τὸν κατέστησε μισητόν.

1378. — Βεγκέσλαος, πρωτότοκος υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Δ΄. Καρόλου, ἐξεθρονίσθη διὰ τὰς βραδουργίας τοῦ Πάπα, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἐκλεκτόρων, εἰς τὸν 22 χρόνον τῆς βασιλείας του· τὰ προτερήματά του ἐσκεπάζοντο ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα.

Ροβέρτος, Ἐκλέκτωρ Παλατῖνος, καὶ διάδοχος, ἐβασίλευσε δέκα χρόνους.

1410. — Σιγισμοῦνδος, δεύτερος υἱὸς Καρόλου Δ΄. πρότερον βασιλεὺς Οὐγκαρίας, ἐκλέχθη

αὐτοκράτωρ, καὶ ἐβασίλευσεν 27 χρόνους· καλὸς βασιλεὺς εἰς τὴν εἰρήνην, ὄχι ὅμως καὶ εἰς τὸν πόλεμον.

1438. — Ἀλβέρτος Β'. ἐκ τῆς Αὐστρίας, πρότερον βασιλεὺς τῆς Οὐγκαρίας, καὶ Βοημίας, γίνεται αὐτοκράτωρ, καὶ μετὰ ἓνα χρόνον ἀποθνήσκει.

Ὁ συγγενὴς του, Φριδερίκος Γ'. τῆς Αὐστρίας τὸν διαδέχεται καὶ 50 χρόνους ἦτον αὐτοκράτωρ. Ἡ χαύνωσις καὶ ἡ ἀναξιώτης του ἐπροξένησαν εἰς τὴν Ἀλλεμανίαν ἐμφυλίους πολέμους. Εἰς τὸν καιρὸν του ἄρχισαν, μεταξύ τοῦ οἴκου τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Αὐστρίας, αἱ ἐρίδες διὰ τὴν κληρονομίαν τῶν ἐπικρατειῶν τῆς Βουργονίας, καὶ διήρκεσαν 200 χρόνους.

1433. — Μαξιμιλιανὸς Α'. υἱὸς τοῦ Φριδερίκου, ἐπολέμησε μὲ τοὺς Γάλλους. Εἰς τὸν καιρὸν του ἄρχισεν ὁ Λουθηρανισμὸς· Ἐβασίλευσε 36 χρόνους. Εἶχε πολλὰ προτερήματα, ἦτον ὅμως ἐλαφρὸς.

Τούτον διεδέχθη ὁ περίφημος Κάρολος Πέμπτος, ὅστις ἐβασίλευσε 38 χρόνους.

1558. — Φερδινάνδος Α'. δεύτερος υἱὸς τοῦ Φιλίππου, βασιλεὺς τῆς Οὐγκαρίας καὶ Βοημίας, ἐκλέχθη αὐτοκράτωρ, καὶ ἐβασίλευσεν 6 χρόνους. Μαξιμιλιανὸς, ὁ υἱὸς του καὶ διάδοχος, ἐβασίλευσε δώδεκα.

1576. — Ρόδολφος Β'. πρῶτότοκος υἱὸς τοῦ Β'. Μαξιμιλιανοῦ, ἐπροξένησε τὴν δυστυχίαν τοῦ βασιλείου 36 χρόνους τῆς βασιλείας του· τὸν διεδέχθη ὁ Ματθίας, Β'. υἱὸς τοῦ Μαξιμιλιανοῦ. Εἰς τὸν καιρὸν του ἄρχισεν ὁ πολυχρόνιος πόλε-

μος περὶ τῆς Θρησκείας, ὁ ὁποῖος εἰς διάστημα 30 χρόνων ἐγέμισεν ἀπὸ αἵματα τὴν Ἀλλεμανίαν.

1619. — Φερδινάνδος Β΄. ἔκαμε νὰ λησμονηθῶσιν αἱ πολεμικαὶ του ἀρεταὶ, καὶ τὰ καλὰ του προτε-
ρήματα, διὰ τὸν κατὰ τῶν αἰρετικῶν διωγμὸν, καὶ
διὰ τὴν ὑπερβολικὴν του Φιλοδοξίαν. Ὁ σκοπὸς
του περὶ τῆς παγκοσμίου μοναρχίας, ἠπλίσθη
κατ' αὐτοῦ ὅλους τοὺς βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης.
Μάλιστα Γουσταῦον Α' δόλφον, βασιλέα τῆς Σβε-
κίας· ἐβασίλευσε 18 χρόνους.

Φερδινάνδος Γ', ὁ υἱὸς του καὶ διάδοχος,
ἐβάσταξε τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ πατρός του· ὅμως
ἠναγκάσθη νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν Συνθήκην τοῦ
Μύνστερ· ἐβασίλευσεν 20 χρόνους.

1658. — Λεοπόλδος Β'. υἱὸς τοῦ Γ'. Φερδι-
νάνδου, βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας καὶ Βοεμίας,
ἐκλέχθη αὐτοκράτωρ· ἐβασίλευσε 47 χρόνους· ἐνί-
κησεν εἰς τὸ Σαιντ Γοθαρδ, καὶ εἰς τὴν Βιένναν
τοὺς Τούρκους. Ἐνίκηθη ὅμως ἀπὸ τὸν ἸΔ'. Λου-
δοβίκον. Ὡδηγεῖτο ἀπὸ καλοὺς ὑπουργοὺς, καὶ
ἐστερέωσε τὴν αὐτοκρατορικὴν ἰσχὺν, ἣ ὁποία κα-
τεστάθη ἀδύνατος ἀπὸ τὴν συνθήκην τοῦ Μύνστερ.

1683. — Οἱ Τούρκοι πολιορκοῦσι τὴν Βιέν-
ναν, ἀλλ' ἠναγκάσθησαν νὰ φύγωσιν.

1705. — Ἰωσήφ, πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Λεο-
πόλδου, τὸν διεδέχθη, καὶ ἐβασίλευσεν 6 χρόνους.
Ἐνίκησε πολλάκις τοὺς Γάλλους, μὲ τὰ ὅπλα τοῦ
Πρίγκιπος Εὐγενίου, καὶ τοῦ περιφήμου Μαλβορούγ.

Κάρολος 5'. ἀδελφὸς τοῦ Ἰωσήπου, ἐκλέχθη
αὐτοκράτωρ εἰς τοὺς 1711, ἐνῶ ἠναγκάσθη νὰ
παραιτήσῃ τὸν θρόνον τῆς Ἰσπανίας. Ἐβασίλευσεν

29 χρόνους, καὶ εἶδε τελειωμένον, διὰ τὴν συνθήκην τοῦ Βάδεν, τὸν πόλεμον περὶ τῆς διαδοχῆς τῆς Ἰσπανίας, ὅστις διήρκεσε 14 χρόνους. Ἐνίκησε τοὺς Τούρκους εἰς τὸ Πετερβαραδίν.

Ε' ποχὴ Τετάρτη.

1741. — Κάρολος Ζ'. Ἐκλέκτωρ τῆς Βαυιέρας, βοηθούμενος ἀπὸ τοὺς Γάλλους, ἐκλέχθη αὐτοκράτωρ, καὶ ἐβασίλευσεν, ἀφ' οὗ ἔλαβε μεγάλας ἐκβάσεις ἐναντίον τῆς Μαρίας Τερέσης, πρωτοτόκου θυγατρὸς τοῦ Σ'. Καρόλου, διὰ τὴν διαδοχὴν τῆς Αὐστρίας.

1745. — Ἐδῶ ἀρχίζει ἡ βασιλεία τοῦ οἴκου τῆς Λορβαίνης. Μετὰ τὸν θάνατον Καρόλου τοῦ Ζ'. Φραγκίσκος Α'. τῆς Λορβαίνης μέγας Δουξ τῆς Τοσκάνας, ἔγινεν αὐτοκράτωρ μὲ τοὺς θριάμβους τῆς Μαρίας Τερέσης τῆς συζύγου του.

Ἐβασίλευσεν 20 χρόνους· ἐκυρίευσεν τὴν Γένοβαν, ἀλλ' ἡ ἐπανάστασις τὸν ἔκαμε νὰ τὴν χάσῃ. Ἐγίνε συνθήκη μεταξύ Γαλλίας καὶ Αὐστρίας, ἐπολέμησεν ἐναντίον Φριδερίκου Β'. βασιλέως τῆς Πρωσίας.

1763. — Ἐγίνε συνθήκη εἰρήνης, εἰς τὴν Πετρούπολιν, μεταξύ Αὐστρίας, Πρωσίας, καὶ Βαυιέρας.

1766. — Γώσηπος Β'. πρωτότοκος υἱὸς Φραγκίσκου τοῦ Α'. βασιλεύει.

1775. — Συνθήκη μεταξύ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας, διὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Βουκοβίνας.

Μετὰ τρεῖς χρόνους, συνθήκη μεταξύ τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ Ἐκλέκτορος Παλατινοῦ, διὰ τὴν διαδοχὴν τῆς Βαυιέρας.

Τὸν αὐτὸν χρόνον, πόλεμος διὰ ταύτην τὴν διαδοχὴν, μεταξύ Αὐστρίας καὶ Πρωσίας.

1779. — Εἰρήνη μεταξύ Αὐστρίας καὶ Πρωσίας.

1787. — Συμμαχία τῆς Αὐστρίας καὶ Ρωσσίας κατὰ Τουρκίας.

1790. — Θάνατος Γωσήφ τοῦ Β'. Λεοπόλδος Β' τὸν διαδέχεται.

Οἱ Αὐστριακοὶ κυριεύουν τὸ Βελιγρὰδ.

Ταραχαὶ εἰς τὸ Βέλγιον· οἱ ἀποστάται τοῦ Βραβάντε κυριεύουν τὸ Τουρβουτ, καὶ διώχουν ἀπὸ κάθε τόπον τοὺς Αὐστριακοὺς.

Οἱ Αὐστριακοὶ ἐμβαίνουν πάλιν εἰς τὸ Βρυξέλλες· τέλος τῶν ταραχῶν.

1791. — Συνθήκη παντοτεινῆς εἰρήνης, εἰς Σιστόβι, μεταξύ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας· οἱ Αὐστριακοὶ δίδουν ὀπίσω, ὅσους τόπους ἐκυρίευσαν.

1792. — Συμμαχία μεταξύ Αὐστρίας καὶ Πρωσίας· ἡ Γαλλία κηρύττει τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Αὐστρίας.

Θάνατος τοῦ Λεοπόλδου, Φραγκίσκος Β' τὸν διαδέχεται.

1801. — Συνθήκη τοῦ Λουνεβίλ μεταξύ τῆς Γαλλίας, καὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας.

1804. — Τὸ ὄνομα αὐτοκράτορος δίδεται εἰς τὸν οἶκον τῆς Αὐστρίας.

1805. — Οἱ Αὐστριακοὶ ἐμβαίνουν εἰς τὴν Βαυιέραν.

1815. — Κηρύττεται συνέλευσις κατὰ τοῦ Βονοπαέρτε.

25 Μαρτίου: — Συνθήκη γενομένη εἰς τὴν Βιένναν μεταξύ Ρώσσίας, Αὐστρίας, Ἀγγλίας καὶ Πρωσίας.

Ἰσπανία.

Ἡ Ἱστορία τῆς Ἰσπανίας διαιρεῖται εἰς πέντε ἐποχάς.

Ἐποχὴ Πρώτη.

Ἀπὸ τὸν Ἀτόλφον ἕως τὸν Ἀλφόνσον Γ'. εἰς 454 χρόνους.

412. — Ἀτέλφος, συγγενὴς τοῦ Ἀλαρίκου, βασιλεὺς τῶν Γότθων, ἀρχισε νὰ στερεώνεται εἰς τὴν Ἰσπανίαν. Μετὰ τρεῖς χρόνους, ἐδόλοφονήθη. Σιγέρικος τὸν διαδέχεται, ὅστις καὶ αὐτός, μετ' ὀλίγον, δολοφονεῖται.

Ὁ Βαλλίας τὸν διαδέχεται καὶ πολεμεῖ ὑπὲρ τῶν Ρωμαίων, μὲ πολλοὺς βαρβάρους λαοὺς, οἱ ὅποιοι εἶχαν κυριεύσει πολλὰ μέρη τῆς Ἰσπανίας· πολλάκις τοὺς ἐνίκησεν.

419. — Θεοδώρικος βασιλεύει ὁ Β'. καὶ Εὐάρικος, βασιλεῖς Γότθοι. Εἰς ταύτην τὴν ἐποχὴν, οἱ δυτικοὶ Γότθοι ὠνομάσθησαν Βισιγότθοι, διὰ νὰ διακρίνωνται ἀπὸ τοὺς Γότθους, οἱ ὅποιοι ἐστερεώθησαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ὠνομάσθησαν Ὀστρογότθοι, ἢ Γότθοι ἀνατολικοί. Ὁ Θεοδώρικος

ἀποθνήσκει φονευμένος, βασιλεύσας 30 χρόνους. Τορισμόνδος ὁ υἱὸς του, ἐκτύπησε, τὸν ἀκόλουθον χρόνον, τὸν Ἀττίλαν, καὶ μετὰ ἓνα χρόνον ἐδολοφονήθη. Θεοδώρικος Β΄, ὁ ἀδελφὸς καὶ διάδοχός του, ἐδολοφονήθη, βασιλεύσας 13 χρόνους. ὁ ἀδελφὸς του Εὐάρικος κυριεῦει ὅλην τὴν Ἰσπανίαν, ἔξω ἀπὸ μερικοὺς τόπους, τοὺς ὁποίους ἐξουσίαζαν οἱ Σουεῦοι.

484. — Ἀλάρικος, υἱὸς τοῦ Εὐάρικου, τὸν διαδέχεται. Ὁ Κλόβις ἐφόνευσε τοῦτον τὸν ἄσπλαγχνον βασιλέα εἰς μάχην. ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμαλάρικου, ἀρειανὸς, εἰς τὸν 24 χρόνον τῆς βασιλείας του, ἐφονεύθη εἰς μάχην, ἀφοῦ ἐνικήθη ἀπὸ τὸν Χιλδέβερτον. Θευδῖς, ὁ διάδοχός του, ἐδολοφονήθη τὸν 17 χρόνον τῆς βασιλείας του. Θευδίσελος τὸν διαδέχεται, ἀποθνήσκει ἀπὸ ἀσωτείας, τὸν ἀκόλουθον χρόνον. Ὁ Ἀγίλας κυριεῦει τὸν θρόνον. Ἀθαναγίλδης, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸν, ἐξαναλαμβάνει τὸν θρόνον μετ' ὀλίγους χρόνους, ὁ Λίμβας τὸν διαδέχεται.

568. — Ὁ Λίμβας παραχωρεῖ εἰς τὸν ἀδελφόν του Λευιγίλδην, ὅλα τὰ κτήματα τῆς Ἰσπανίας. Ὁ Λευιγίλδης ἀπέθανε, βασιλεύσας 17 χρόνους, περίφημος διὰ πολλοὺς τόπους, τοὺς ὁποίους ἐπῆρεν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐκυριεῦσε τὸ μερίδιον ἐκείνου, καὶ ἐφόρεσε πρῶτος τὰ παράσημα τῆς βασιλείας.

585. — Ρικάρεδος Α΄, υἱὸς τοῦ Λευιγίλδου, καθαρίζει τὴν Ἰσπανίαν ἀπὸ τὸν ἀρειανισμόν. Ἐβασίλευσε 16 χρόνους. Λίμβας Β΄, ὁ υἱὸς του, τὸν διεδέχθη, καὶ ἐφονεύθη τὸν δεύτερον χρόνον τῆς

Βασιλείας του, ἀπὸ τὸν Βιτέρικον, ἔστις ἐκυρίευσεν τὸν θρόνον. Μετ' ὀλίγους χρόνους, αἱ σκληρότητές του τὸν ἔκαμαν νὰ χάσῃ καὶ τὸν θρόνον καὶ τὴν ζωὴν ὁ Γουνδέμαρος βασιλεύει δύο χρόνους, καὶ ἀποθνήσκει.

621. — Ὁ Σιζεχούτ διαδέχεται τὸν Γουνδέμαρον δύο φοραῖς ἐνίκησε τοὺς Ἕλληνας· ὁ υἱὸς του Ρ'ικάρεδος Β' μόλις ἐφάνη ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον, καὶ τὸν διαδέχεται ὁ Σιντίλας, ὅστις ἐδίωξε τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τὴν Ἰσπανίαν. Εἰς τὸν δέκατον χρόνον. ἐξώσθη διὰ τὸν δεσποτισμὸν του· ὁ Σισενάνδος, ἀφοῦ ἐβάλλθη εἰς τὸν τόπον του, ἀπέθανε μετ' ὀλίγους χρόνους· διάδοχός του εἶναι ὁ Κιντίλλας, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς Γουλγας, ἐκλεχθεὶς βασιλεὺς, ἔχασε τὸν θρόνον ἀπὸ τὸν Κινδασουίνθενον, σκληρὸν βασιλέα, ὅστις ἐβασίλευσε δέκα χρόνους.

655. — Ἐδῶ ἀρχίζει τὸ εὐτυχὲς βασιλεῖον τοῦ Ρ'εκεσουίνθε. Οὗτος ἐκυβέρνησε τὴν Ἰσπανίαν 20 χρόνους. Ὁ Οὐάμβας ὁ διάδοχός του, ἐνίκησε τοὺς Σαρακηνούς, καὶ, μ' ὅλην τὴν φρόνησιν καὶ ἀνδρίαν του, ἐξώσθη τὸν 8' χρόνον τῆς βασιλείας του.

Ὁ ἀρπαξὲς Ἐρβίγιος ἐβασίλευσεν εἰρηνικῶς ἑπτὰ χρόνους, καὶ ἀπέθανεν. Ἐγίζας, ὁ γαμβρὸς του, τὸν διεδέχθη· δεκατρεῖς χρόνους διήρκεσεν ἡ εὐτυχὴς βασιλεία.

Οὐτίζας, ὁ διάδοχός του, δὲν εἶναι υἱὸς του, εἰμὴ μὲ τὸ ὄνομα· μὲ τὰ ἐλαττώματά του ἔκαμε τοὺς ὑπηκόους ν' ἀποστατήσωσι. Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσεν ὁ Δὸν Ρ'οδρίγος, πρῶτος τῶν ἀπο-

στατων. Αλλα μετ' ολιγον οι υιοι του Ουιτιζα εκαλεσαν εις την Ισπανιαν τους Σαρακηνους, οι οποιοι ενίκησαν, εις τους 712, εναντιον των Βισιγोटων, την περιφημον μάχην του Ζερες· ο Ροδριγος δεν εφάνη πλέον. Μετα ταυτην την των Σαρακηνων νικην, ηκολούθησεν η απόκτησις της Ισπανίας, και της Γοτθικής Γαλλίας.

718. — Αρχη της παρουσης μοναρχίας της Ισπανίας, της οποίας τα θεμέλια εβάλθησαν από τον Δον Πελαγίον, οστις εκλέχθη βασιλεύς των Αστουριων· ουτος ενίκησε πολλάκις τους Σαρακηνους, και εβασίλευσε δέκα εννέα χρόνους.

737. — Φαυίλας, υιος και διάδοχος του Πελαγίου, εβασίλευσεν ελίγον καιρόν. Αλφόνσος ο Καθολικός τον διεδέχθη, ωφελήθη από τας διχονοίας των Σαρακηνων, δια να αυξήση το βασίλειόν του.

757. — Φροίλας, υιος του Αλφόνσου και διάδοχός του, εβαλε τα θεμέλια του Οβιέδου, και το εκαμε μητρόπολιν, εμισήθη από τους υπηκόους· εφονεύθη, βασιλεύσας ενδεκα χρόνους. Δον Αυσήλιος συγγενής του τον διαδέχεται, και αποθνήσκει, βασιλεύσας ειρηνικώς εξ χρόνους.

774. — Βασιλεύει ο Δον Σίλος οκτώ χρόνους. Μετα τον θάνατόν του, αρχίζει η ενδοξος βασιλεία του Αλφόνσου Β. υιού του Φροίλα· ενίκησε πολλάκις τους Σαρακηνους, και εβασίλευσε 52 χρόνους· προς το τέλος της βασιλείας του, η Ναυάργρα υποκειμένη εις τους Γάλλους, μένει ανεξάρτητος.

842. — Ο Δόν Ραμίρος, υἱὸς τοῦ Βερεμόν-
δου, ἐκηρύχθη βασιλεὺς· ἐνίκησε τοὺς Μαυριτανούς
εἰς δύο μάχας, καὶ ἐδίωξε τοὺς Νορμανδοὺς, οἱ
ὅποιοι εἶχαν καταίβει εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἐβασι-
λευσεν 8 χρόνους.

Ο ῥδόγγος Α', υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Ράμι-
ρου, βασιλεύει 16 χρόνους.

Δόν Γάρκιος Ξιμένης ὀνομάζεται βασιλεὺς τῆς
Ναυαῤῥας.

Μ Α Θ Η Μ Α Κ Α'.

Ἐποχὴ Δευτέρη.

Ἡ^ο τῆς περιέχει ἀπὸ τὸν Ἀλφόνσον ἕως
τὸν Φερδινάνδον Α'. χρόνους 171.

866. — Ἀλφόνσος Γ'. πρωτότοκος υἱὸς τοῦ
Ο ῥδόγγου, ἦτον πεπαιδευμένος καὶ περίφημος διὰ
τὰς νίκας του· οἱ 44 χρόνοι τῆς βασιλείας του
ἦσαν σειρά νικῶν κατὰ τῶν Μωαμεθάνων· ἡ αὐ-
στηρότης ἐπροξένησε τὴν συναμοσίαν· ὁ υἱὸς του
ἤρπασε τὸν θρόνον του.

910. — Δόν Γάρκιος, πρωτότοκος υἱὸς τοῦ
Ἀλφόνσου, ἐβασίλευσε μόλις 4 χρόνους· ὁ ἀδελ-
φὸς διάδοχός του ἔλαβε πρῶτος τὸ ὄνομα βα-
σιλεὺς τοῦ Λεών, καὶ αὐτοῦ ἔκαμε τὴν μητρόπο-
λιν του. Φροίλας Γ'. ὁ ἀδελφὸς του, τὸν διεδέχθη,
καὶ ἀπέθανε μετὰ ἕνα χρόνον, μισημένος ἀπὸ τοὺς
ὑπηκόους διὰ τὴν σκληρότητά του.

924. — Αλφόνσος Δ'. μόλις ἐκηρύχθη βασιλεύς τοῦ Λεών, καὶ παραιτήθη εἰς τὸν Ράμιρον Β'. τὸν ἀδελφόν του, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσεν 23 χρόνους, καὶ ἐκυρίευσεν πολλοὺς τόπους τῶν Σαρακηνῶν.

950. — Οἰρόγγος Γ'. υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Ράμιρου, ἀπέθανε τὸν Ε'. χρόνον τῆς βασιλείας του. Σάγχος Α'. ὁ ἀδελφός του, ἔλαβε τὸν θρόνον, ἀντὶ τοῦ υἱοῦ του Οἰρόγγου. Ἡκολούθησε μία ἐπανάστασις ἀπὸ τὸν Γοσσάλον ἠναγκάσθη ν' ἀφήσῃ τὸν θρόνον, ὅμως τὸν ἐξανάλαβε βοηθούμενος ἀπὸ τοὺς Μαυριτανούς.

967. — Ράμιρος Γ'. υἱὸς τοῦ Σάγχου, ἐκηρύχθη βασιλεύς τοῦ Λεών ὁ Γοσσάλος, ὠφελούμενος ἀπὸ τὴν ἐκείνου μικρὰν ἡλικίαν, γίνεται ἀνεξάρτητος εἰς τὴν Καστιλιάν, ἣ ὁποία εἰς τὸ ἐξῆς, ἔγινε βασιλεῖον.

Βερεμόνδος Β'. πρὸ πολλοῦ κηρυχθεὶς βασιλεύς τῶν Γαλλικιῶν, πρὶν ἀποθάνῃ ὁ Ράμιρος, ἐκηρύχθη καὶ ἀπ' ὅλον τὸ ἔθνος μετὰ θάνατον ἐκείνου. Ἐχασε μεγάλην μάχην ἐναντίον τοῦ Ἀλμανζόρου, ἀντιβασιλέως τῆς Κουρδούβης, καὶ ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς Αστουρίας· δὲν ἠμπόρεσε νὰ σώσῃ τὸ Λεών ὅλαι αἱ δυνάμεις τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἰσπανίας ἠνώθησαν, καὶ ἐκτύπησαν τοῦτον τὸν στρατηγόν.

999. — Αλφόνσος Ε'. υἱὸς τοῦ Βερεμόνδου, ἐβασίλευσεν εὐτυχῶς 28 χρόνους· ὁ υἱὸς του Βερεμόνδος Γ'. τὸν διαδέχεται βασιλεύει 10 χρόνους. Συγκατανεύει εἰς τοὺς 1033, νὰ γίνῃ βα-

σίλειον ἢ Καστιλλία, καὶ βασιλεὺς ὁ Φερδινάνδος, Β΄ υἱὸς τοῦ Σάγχου Γ΄, βασιλέως τῆς Ναυάρρας.

Μετ' ὀλίγους χρόνους, ἐνωθεὶς μὲ τὸν Δὸν Γάρκιον, τὸν ἀδελφὸν του, βασιλέα τῆς Ναυάρρας, κατεπολέμησε τὸν Βερεμόνδον, ὅστις ἐνίκηθη καὶ ἐφονεύθη. Εἰς τοῦτον ἐσβύσθη ἡ γενεὰ τῶν ἀρσενικῶν τοῦ Πελαγίου, ὅστις ἐκατάγето ἀπὸ τοὺς παλαιούς Γότθους βασιλεῖς. Ὅσοι βασιλεῖς τὸν διεδέχθησαν, ἦσαν ὅλοι ἀπὸ τὸν οἶκον τῆς Ναυάρρας.

Ἐποχὴ Τρίτη.

Ἦτις διήρκεσεν ἀπὸ τὸν Φερδινάνδον Α΄. Ἔως τὸν Φερδινάνδον Ε΄. 437 χρόνους.

Φερδινάνδος Α΄. σύζυγος τῆς ἀδελφῆς τοῦ Βερεμόνδου, μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου, ἔλαβε τὸ βασίλειον τοῦ Λεών, τὸ ὅποιον ἠνωσε μὲ τὴν Καστιλλίαν. Εἰς αὐτὸ ἐβασίλευσεν 28 χρόνους, ἀπέκτησε πολλοὺς τόπους τῶν Μαυριτανῶν, καὶ ἀπέθανε μὲ λύπην τοῦ λαοῦ του. Ἦτον ὄμως σκληρὸς πρὸς τοὺς Σαρακηνοὺς. Τὸ βασίλειον τῆς Ἀραγῶνος, διὰ τὴν διαθήκην τοῦ Σάγχου Γ΄. ἔλαβε πρῶτον βασιλέα τὸν Δὸν Γάμιγον, ἀδελφὸν τοῦ Φερδινάνδου.

1065. — Φερδινάνδος εἶχε μοιράσει τὴν ἐπικράτειάν του εἰς τοὺς τρεῖς υἱούς του ὁ πρωτότοκος ἐγύμνωσε τοὺς ἀδελφούς του, καὶ ἀποθνήσκει δολοφονηθεὶς εἰς τὸν Ζ΄. χρόνον τῆς βασιλείας του. Ἀλφόνσος ε΄. δεῦτερος υἱὸς τοῦ Φερδινάνδου.

ἐκηρύχθη βασιλεὺς τῆς Καστιλλίας καὶ τοῦ Λεών·
διὰ τὰ σπάνιά του προτερήματα ὠνομάσθη μέ-
γας. Ἐφάνη ὅμως ἄδικος καὶ ἀχάριστος· ἐβασί-
λευσε 37 χρόνους· ἐκυρίευσεν πολλοὺς τόπους τῆς
Ἰσπανίας ἀπὸ τοὺς Μαυριτανούς· ἐνίκηθη πολλά-
κις ἀπὸ τοὺς Ἀφροῦς· καὶ ἔκαμε στρατηγὸν τὸν
Κίδον.

1109. — Ἀλφόνσος ὁ 5'. ἔλαβε διάδοχον
Ἀλφόνσον τὸν Ζ'. πρῶην βασιλέα τῆς Ναυάξρας
καὶ Ἀραγῶνος, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἀπὸ τὴν Οὐρ-
βᾶκ, θυγατέρα τοῦ προκατόχου του, τὴν ὁποίαν
ἐνυμφεύθη.

Ἡ Οὐρβᾶκ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, γυνὴ πο-
λεμικὴ, ἀνεπιτηδεῖα ὅμως εἰς τὸ νὰ βασιλεύῃ.

Μετὰ τὸν θάνατον Ἀλφόνσου τοῦ 5'. ἡ
Πορτογαλλία ἔγινεν ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὴν Καστιλ-
λίαν, διὰ μίαν συνθήκην.

1126. Ἀλφόνσος Η'. υἱὸς τῆς Οὐρβᾶκ καὶ
τοῦ Ραϊμόνδου, κόμητος τῆς Γαλλικίας, διαδέχεται
τὴν μητέρα του, καὶ βασιλεύει 31 χρόνους ἐνί-
κησε πολλάκις τοὺς Σαββᾶκηνους, καὶ ὠνομάσθη
Αὐτοκράτωρ τῆς Ἰσπανίας. Ὁ πρῶτότοκος υἱὸς
του, Σάγχος Γ'. βασιλεύει μόλις ἓνα χρόνον·

Φερδινάνδος Β'. υἱὸς τοῦ Ἀλφόνσου, ἐπῆρξεν
εἰς μερίδιόν του τὸ Λεών.

1158. — Ἀλφόνσος ὁ Θ'. υἱὸς τοῦ Σάγχου
ἐβασίλευσεν ἐνδόξως 56 χρόνους· ἐνίκησε λαμπρὰν
νίκην τοὺς Σαρακηνούς, καὶ λαμβάνει ἀπὸ αὐτοὺς
πολλοὺς τόπους τῆς ἐπικρατείας του, τοὺς ὁποί-
ους εἶχαν ἀρπάσει, ὅταν ἦτον αὐτὸς ἀνήλικος.

Ὁ υἱὸς τοῦ Εἰρήνικου Α΄. δὲν ἔζησε πολὺν καιρὸν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς.

1217. Βερεγγέρα, ἀδελφὴ τοῦ Εἰρήνικου, κληρονομεῖ τὸ βασίλειον τῆς Καστιλλίας, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς τὸν υἱὸν τῆς Φερδινάνδου Γ΄. ὅστις ἤνωσε διὰ πάντα τὸ βασίλειον τοῦ Λεῶν μὲ τὴν Καστιλλίαν. Ἐβασίλευσε 35 χρόνους καὶ ἐκανονίσθη ἅγιος.

2252. Ἀλφόνσος Γ΄. ἐβασίλευσε 32 χρόνους ἐνίκησε τοὺς Μαυριτιανούς, πατὴρ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν γραμμάτων εἰς τὴν Ἰσπανίαν, καὶ συγγραφεὺς περιφήμου συλλογῆς νόμων. Τοῦτον διεδέχθη Σάγχος Γ΄. ὅστις ἐπακαστάτησε κατ' ἐκείνου. Ἐβασίλευσεν 11 χρόνους μὲ νίκας κατὰ τῶν Μαυριτανῶν, καὶ μὲ οἰκιακὰς ταραχάς.

1293. — Φερδινάνδος Δ΄. ἦτον εἰς ταραχάς ἕως τὸν θάνατόν του εἰς τὸν 13. χρόνον τῆς βασιλείας του.

Ἀλφόνσος ΙΑ΄. ὁ υἱὸς του, καθυσύχασε τὸ βασίλειον, καὶ ἐνίκησε τοὺς Μαυριτανούς· ἐβασίλευσε 38 χρόνους. Εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ἐφάνη εἰς τὴν Ἰσπανίαν τὰ πρῶτα κομμάτια τῆς πυρροβολικῆς.

1350. Πέτρος Α΄. υἱὸς τοῦ Ἀλφόνσου, ἐφάνη ὁ Νέρων τῆς Ἰσπανίας, ἐφονεύθη μετὰ τὴν μάχην, ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του Εἰρήνικον Β΄. εἰς τὸν 19 χρόνον τῆς βασιλείας του.

Εἰρήνικος Β΄. μέγας πολεμιστῆς, καὶ καλὸς βασιλεὺς, ἀπέθανε τὸν δέκατον χρόνον τῆς βασιλείας του.

1379. — Ἰωάννης Α΄. υἱὸς Εἰρήνικου Β΄. ἀρχισα πόλεμον μὲ τὴν Πορτογαλίαν, καὶ ἀπέ-

Θανε βασιλεύσας 11 χρόνους· ἦτον ἐνεργητικὸς βασιλεύς. Τὸ ἀνήλικον τοῦ Εὐρῆϊκου Γ'. υἱοῦ του καὶ διαδόχου, ἦτον τετραραγμένον· ἐβασίλευσε 16 χρόνους· ἀξίως ἀνομάσθη πατῆρ τοῦ λαοῦ του.

1406. Ἰωάννης Β'. υἱὸς τοῦ Γ'. Εὐρῆϊκου ἐβασίλευσεν ἀτίμως 48 χρόνους. Εὐρῆϊκος Δ'. ὁ πρωτότοκος υἱὸς του, πολλὰ ὅμοιος τοῦ πατρός του, ἐβασίλευσεν 20 χρόνους.

Τέλος τῆς Τρίτης Περιόδου.